

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING THE DEVELOPMENTAL
PROCESSES OF MUSIC INSTRUCTION OF YOUTH ORCHESTRAS IN THAILAND

Mr. Sethapong Janyarayachon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education
Department of Art Music and Dance Education
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2014
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน

ดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

โดย

นายเศรษฐพงศ์ จรรย์รายชน

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร. ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. ยศ วณีสอน)

เศรษฐพงศ์ จรรย์รายชน : ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย (FACTORS AFFECTING THE DEVELOPMENTAL PROCESSES OF MUSIC INSTRUCTION OF YOUTH ORCHESTRAS IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์, 210 หน้า.

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) วงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 4 วง ได้แก่ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร 2) ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา ได้แก่ ผู้จัดการวงดนตรีเยาวชน วาทยากร ครูผู้อบรม และนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนรวม 4 วง เป็นจำนวน 16 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ 1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามลักษณะของข้อมูลได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และตีความเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการจำแนกประเภท เปรียบเทียบข้อมูล ตีความข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย และการสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การก่อตั้ง วัตถุประสงค์ และประเภทของวง จากการศึกษาพบว่าวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงมีบริบทของการก่อตั้งที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านดนตรี ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนจะมีความแตกต่างกันไปตามเป้าหมายด้านความเป็นเลิศของผู้เรียนในแต่ละวง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ด้านครูผู้สอน พบว่าครูผู้ฝึกอบรมแต่ละวงมีคุณวุฒิและประสบการณ์คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้วาทยากรเป็นผู้มีบทบาทในการสอนซึ่งมีความสำคัญในกิจกรรมและการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน ครูผู้ฝึกอบรมมีบทบาทภายใต้บริบทของการทำงานของวาทยากร โดยมีหน้าที่ช่วยให้การดำเนินการฝึกซ้อมของวาทยากรมีความราบรื่นยิ่งขึ้น 2) ด้านผู้เรียน พบว่าความแตกต่างในเชิงทักษะด้านดนตรีของผู้เรียนในแต่ละวงมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการกำหนดสาระการเรียนรู้ 3) ด้านสาระการเรียนรู้ พบว่ามีความสัมพันธ์โดยตรงกับทักษะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน 4) บริบททางการเรียนการสอน ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร งบประมาณ สภาพแวดล้อมการสอน และการวัดประเมินผล พบว่าประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชน

ปัจจัยทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนของแต่ละวง โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

ลายมือชื่อ นิสิต

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2557

5683393227 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS: FACTORS AFFECTING / MUSIC INSTRUCTION / YOUTH ORCHESTRA

SETHAPONG JANYARAYACHON: FACTORS AFFECTING THE DEVELOPMENTAL PROCESSES OF MUSIC INSTRUCTION OF YOUTH ORCHESTRAS IN THAILAND. ADVISOR: ASST. PROF. NARUTT SUTTACHITT, Ph.D., 210 pp.

This research aims to: 1) explore history and development of youth orchestras in Thailand; and 2) analyse factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand. The samples include: 1) four youth orchestras, namely Thai Youth Orchestra, Siam Sinfonietta, Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra, and Silpakorn Summer Music School Orchestra; and 2) sixteen experts, four from each orchestra, holding major roles, including orchestral managers, conductors, artist faculties and former members of the orchestras. Research instruments were comprised of: 1) data collecting and analysis forms; and 2) interview forms for the orchestra experts. Methods of analysis were conducted in accordance with data specifications: 1) frequency distribution and descriptive interpretation were employed for quantitative data; and 2) content analysis (data category, comparison, interpretation and induction) and grounded theory were employed for qualitative data. Data analysis revealed factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand.

Results indicated as follows:

1. History and development of youth orchestras in Thailand were explored in three main points, namely foundation of the orchestras, their objectives, and categories. The study showed that although youth orchestras in Thailand were founded on different context, all of them shared their aims at developing musical skills of their member. However, their musical instructions may be varied depending on the expected levels of musical excellence of their member.

2. There were four principal factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand, specifically: 1) Teachers - each orchestra possessed similar qualifications and professional experience of their teachers, however it was the conductors who had prominent roles in orchestras' activities and music instructions, teachers tended to work under the conductors to facilitate rehearsals; 2) Students - discrepancies in students' musical skills between orchestras had a major role in determining the direction of musical instruction and contents; 3) Contents - musical contents had direct relationships with the level of students' musical skills and teachers' method of instructions; 4) Context for Learning (comprising of management, budget, environment, and learning assessments) among them the budget element was found indispensable to keep youth orchestras running.

The achievement of musical instructions of the youth orchestras was related to these four factors, which in turn varied on their context and strategies of student development. The student-centred teaching and learning methods were the heart of the orchestra development.

Department: Art Music and Dance Education

Student's Signature

Field of Study: Music Education

Advisor's Signature

Academic Year: 2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและการถ่ายทอดวิชาความรู้ของอาจารย์ ดร.ณัฐภูมิ บริบูรณ์วิริย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ และอาจารย์ ดร.ยศวณีสอน ที่สละเวลาให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัยและปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ตลอดจนเป็นผู้อบรมสั่งสอนและเอาใจใส่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการศึกษาที่ผ่านมา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ตนิญา อุทัยสุข และคณาจารย์สาขาวิชาดนตรีศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจในการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาและในการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แฉียงขัน อาจารย์ชววิทย์ ยุระยง และอาจารย์ ดร.ภาวศุทธิ์ พิริยะพงษ์รัตน์ ที่สละเวลาตรวจแก้เครื่องมือวิจัยให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งยังเป็นผู้อบรมสั่งสอนให้คำแนะนำที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทั้งวาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม ฝ่ายบริหาร และนักดนตรีจากวงออร์เคสตราเยาวชนทั้งสอง อันได้แก่ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณพี่พัชรพรรณ มาลาภรณ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่อัญชลี จรรยาารยชน ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้ในการทำวิจัยครั้งนี้เสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน	8
ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ	16
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย	25
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย.....	36
ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	37

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์.....	40
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย.....	41
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย.....	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
สรุปผลการวิจัย.....	154
อภิปรายผลการวิจัย.....	166
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	172
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	172
รายการอ้างอิง.....	173
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	177
ภาคผนวก ข รายงานผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	179
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	182
แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร.....	184
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้จัดการวง.....	185
แบบสัมภาษณ์สำหรับวาทยากร.....	192
แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้ฝึกอบรม.....	198
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เรียน.....	204
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	210

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปลองค์ประกอบทางการเรียนการสอน	16
ตารางที่ 2 วิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัย	24
ตารางที่ 3 วิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัยในประเทศไทย	31
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบข้อมูลของวงด้านประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของออร์เคสตรา เยาวชน	51
ตารางที่ 5 ประเด็นในด้านการคัดเลือกครูผู้สอน	60
ตารางที่ 6 ประเด็นในด้านความรู้ความสามารถของครูผู้สอน	63
ตารางที่ 7 รายนามครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทย	65
ตารางที่ 8 รายนามครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า	67
ตารางที่ 9 รายนามครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	69
ตารางที่ 10 รายนามครูผู้ฝึกอบรมโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร	72
ตารางที่ 11 ประเด็นในด้านความเหมาะสมของครูผู้สอน	74
ตารางที่ 12 ประเด็นในด้านบทบาทของครูผู้สอน	79
ตารางที่ 13 ประเด็นในด้านรูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน	84
ตารางที่ 14 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนไทย	86
ตารางที่ 15 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า	88
ตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ..	90
ตารางที่ 17 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร	93
ตารางที่ 18 ประเด็นในด้านลักษณะของผู้เรียน	95
ตารางที่ 19 ประเด็นในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน	99
ตารางที่ 20 ประเด็นในด้านวิธีการเรียนรู้	106
ตารางที่ 21 ประเด็นในด้านเนื้อหาและสาระรายวิชา	121

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบกระบวนการฝึกซ้อมรวมวง.....	127
ตารางที่ 23 ประเด็นในด้านงบประมาณและค่าใช้จ่าย	142
ตารางที่ 24 ประเด็นในด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่.....	148
ตารางที่ 25 ประเด็นในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	152
ตารางที่ 26 ประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ประเด็นหลักขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน	152

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 องค์ประกอบของการศึกษาตามทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์	10
ภาพที่ 2 โมเดลสิ่งแวดล้อมทางนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์	11
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	33
ภาพที่ 4 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
ภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารวงศ์เยาวชนไทย	131
ภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารวงศ์เยาวชนสยามชินโฟนิเอตต้า	133
ภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารวงศ์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา	136
ภาพที่ 8 โครงสร้างการบริหารโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร	139

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สติเฟิน คอทเทรล (Stephen Cottrell) ได้กล่าวว่า วงออร์เคสตราเป็นเครื่องหมายของความเจริญในสังคม เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสมดุลทั้งในทางวัตถุและจิตใจ (Cottrell, 2003) ปัจจุบันวงออร์เคสตราถูกใช้ทั่วไปในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านความบันเทิง ด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการศึกษา วงออร์เคสตราเยาวชน คือ วงออร์เคสตราที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับนักเรียนเยาวชนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการบรรเลงดนตรีในวงออร์เคสตรา ไชมอน ชานนิง (Simon Channing) กล่าวว่า วงออร์เคสตราเยาวชนนั้นในแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันในด้านปฏิธานและจุดมุ่งหมายของวง เช่น ออร์เคสตราที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งอยู่ในสถาบันการศึกษาด้านดนตรี ออร์เคสตราที่จัดตั้งขึ้นเพื่อมุ่งให้เยาวชนที่สนใจด้านดนตรีได้มีโอกาสเข้ามาฝึกฝน (Channing, 2003) ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปอันเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษา

ในประเทศไทย การเกิดขึ้นของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนทางด้านดนตรีของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีให้กับเยาวชนที่มีความรักและสนใจที่จะพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรี ทั้งนี้วงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีวงออร์เคสตราที่อยู่ภายใต้การดูแลของภาครัฐ คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย (2529) มีวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดของภาคเอกชน เช่น วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (2553) มีวงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดต่าง ๆ เช่น วงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดเชียงราย (2543) วงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา (2549) วงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดนครราชสีมา (2552) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวงออร์เคสตราที่อยู่ในสถาบันการศึกษา เช่น วงซิมโฟนีออร์เคสตราแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2533) วงออร์เคสตราแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล วงดุริยางค์เครื่องลมแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2540) ศิลปากรสตริงออร์เคสตรา วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (2556) เป็นต้น

วงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยที่มีการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและมีผลงานให้เห็นเด่นชัดในปัจจุบัน ประกอบด้วย วงดุริยางค์เยาวชนไทย ซึ่งเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนวงแรกของ

ประเทศไทยที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนาวงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้เกิดขึ้นโดยมีอาจารย์สมเถา สุจริตกุล เป็นผู้ก่อตั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมเยาวชนที่มีฝีมือเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นนักดนตรีอาชีพ เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนไทยวงแรกที่ไปแข่งขันดนตรีและได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ในประเภทวงออร์เคสตรา จากรายการ Summa Cum Laude ณ ประเทศออสเตรเลีย และวงออร์เคสตราเยาวชนอีกวงหนึ่งที่น่าสนใจและเพิ่งเกิดขึ้นล่าสุดในประเทศไทย คือ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2556 มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนไทยที่มีความสามารถ โดยจะคัดเลือกเยาวชนจากหลาย ๆ สถาบันการศึกษามารวมกันเป็นวงออร์เคสตรา เห็นได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 3 วงข้างต้นนั้น มีลักษณะเป็นวงออร์เคสตราสำหรับเยาวชนเหมือนกัน มีเป้าหมายและพันธกิจที่คล้ายกัน แต่จะมีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

นอกจากลักษณะทางดนตรีที่แสดงความอลังการของเสียงที่ประสานกันในรูปแบบของวงออร์เคสตราซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแล้ว บทบาทหน้าที่ของบุคคลสำคัญที่มีต่อวงออร์เคสตรานั้นล้วนต้องอาศัยทักษะการฝึกฝนจนมีความชำนาญ อันได้แก่ คีตกวี วาทยากร และนักดนตรี ซึ่งในวงออร์เคสตรานั้นจะต้องมีทักษะทางดนตรีที่สูง คีตกวีหรือผู้ประพันธ์เพลงจำต้องทราบลักษณะของสังคีตลักษณ์ทางดนตรี ลักษณะคู่เสียงประสาน การเรียบเรียงเสียงประสานอย่างเป็นระบบ วาทยากรควรทราบถึงความต้องการของคีตกวี และสามารถสื่อสารโดยการนำวงออร์เคสตราไปในทิศทางเดียวกันหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะมีวงออร์เคสตราที่ดี คือ มีนักดนตรีที่ดี กล่าวได้ว่าการสร้างนักดนตรีที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ทั้งด้านของเทคนิคการบรรเลง การถ่ายทอดอารมณ์ และความมีดนตรีการ (Carter & Levi, 2003) นอกจากนี้การบรรเลงในวงออร์เคสตราล้วนอาศัยทักษะอีกมากมาย เช่น การฟัง การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา การสื่อสารด้วยสายตากับวาทยากร การตัดสินใจ รวมถึงการทำงานร่วมกันอย่างเป็นหมู่คณะ เป็นต้น กล่าวได้ว่าองค์ความรู้ที่นักดนตรีต้องใช้ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรานั้นเป็นการแสดงถึงทักษะความสามารถของกลุ่มคนที่มารวมตัวกันสร้างงานศิลปะที่งดงามในด้านของสุนทรียศาสตร์ได้อย่างแท้จริง

การบรรเลงดนตรีแบบกลุ่มนั้นจะต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรเลงกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยาก เพราะเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ในการเรียนรู้ถึงจะสามารถเข้าใจในเรื่องพื้นฐาน

เหล่านี้ ผู้เรียนแต่ละคนก็จะต้องอาศัยทักษะทั้งการฝึกฝน ฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะอยู่เสมอ แต่จะมีกลุ่มผู้เรียนหนึ่งที่มีความสามารถในการรับรู้ที่ละเอียดอ่อน ฉียบไว มีความลึกซึ้งในเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์ มากกว่ากลุ่มผู้เรียนทั่วไป สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะที่เรียกว่า พรสวรรค์ ลิโอเนล เทอทิส (Lionel Tertis) กล่าวว่า เด็กที่มีพรสวรรค์ควรที่จะได้รับการศึกษาจากครูที่มีประสบการณ์และความชำนาญ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นจะได้พัฒนา เต็มโตและก้าวไปยังจุดมุ่งหมายของพวกเขาได้อย่างเต็มภาคภูมิ (Tertis, 1943) โดยเฉพาะด้านดนตรีนั้นควรที่จะได้รับการสนับสนุน เพื่อพัฒนาตั้งแต่เด็กเพื่อวางพื้นฐานที่ดี และฝึกฝนเด็กที่มีพรสวรรค์ให้สามารถเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคตได้

สถาบันดนตรีหลายแห่งในปัจจุบันนี้ ก็มีการสร้างวงออร์เคสตราสำหรับผู้เรียนขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนทั้งในด้านการฟัง การบรรเลงเดี่ยว การบรรเลงแบบกลุ่ม อีกทั้งยังเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในด้านของดนตรีนั้น การที่ผู้เรียนได้มีประสบการณ์กับบทเพลงที่หลากหลายล้วนเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่า รูปแบบของการประสมวงดนตรีประเภทออร์เคสตราถูกนำไปใช้เป็นการฝึกงานในโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีของผู้เรียน โดยแต่ละสถาบันก็จะมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย อาทิ เพื่อสะสมประสบการณ์ให้เด็กไปเป็นนักดนตรีอาชีพ หรือเพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กได้เข้าไปมีประสบการณ์ในออร์เคสตรา

ปัจจุบันการจัดหลักสูตรของสถาบันทางด้านดนตรีนั้น มีการจัดกิจกรรมทางดนตรีที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ขานิง กล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคือสถาบันทางด้านดนตรีนั้นมิได้มุ่งเน้นสร้างนักดนตรีที่มีทักษะการบรรเลงที่ตอบรับกับวงออร์เคสตราโดยตรง (Channing, 2003) อย่างไรก็ตาม การฝึกประสบการณ์ในรูปแบบวงออร์เคสตราสำหรับผู้เรียนในสถาบันการศึกษาต่างก็มีข้อจำกัดในบริบทที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณของทางโรงเรียนในการจ้างผู้ฝึกอบรมทางด้านดนตรี ซึ่งพบว่าในบางสถาบันนั้นไม่ได้มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในด้านแต่ละเครื่องดนตรีโดยตรง ดังนั้นหน้าที่หลักของผู้ฝึกอบรมในแต่ละโรงเรียนจึงจำกัดอยู่ที่การถ่ายทอดทักษะดนตรีเบื้องต้นและทักษะการบรรเลงหม้วนเป็นพื้นฐานที่สำคัญ แต่มิได้มุ่งต่อยอดไปสู่การฝึกหัดในระดับที่สูงขึ้น

วงออร์เคสตราเยาวชนเป็นการศึกษาทางดนตรีในรูปแบบการศึกษานอกระบบ มีการจัดการเป็นลักษณะหน่วยงานของตนเอง แต่ทั้งนี้ด้วยปัจจัยต่าง ๆ อาทิ บุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง งบประมาณ สถานที่ หลักสูตรการสอน รวมถึงสื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องดนตรี สิ่งเหล่านี้จำต้องอาศัย

งบประมาณที่สูง ซึ่งทางโรงเรียนหลาย ๆ แห่งมิได้มีนโยบายสนับสนุนที่ตอบรับได้ทั้งหมด การเรียนการสอนกิจกรรมดนตรีนอกเวลาจึงมีลักษณะเป็นวงโยธวาทิตหรือวงออร์เคสตราขนาดเล็กซึ่งอาจลดหรือแทนเครื่องมือที่ขาดแล้วแต่สถาบันจะจัดตั้งขึ้น

การเกิดของวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเยาวชนในด้านทักษะดนตรี ไชมอน ซานนิง ได้กล่าวถึงวงออร์เคสตราเยาวชนว่า คือ การนำผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านทักษะดนตรี ไม่ว่าจะเรียนในสาขาวิชาซีพอะไรก็ตาม มาเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนที่สอนโดยครูผู้ฝึกอบรมที่เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีมาพัฒนาทักษะดนตรีในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งต่างจากสถาบันด้านดนตรีที่มีวงออร์เคสตราเป็นของตัวเอง (Channing, 2003) การเรียนการสอนและทักษะการถ่ายทอดจากผู้ควบคุมการฝึกซ้อมและครูผู้ฝึกอบรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวงออร์เคสตราเยาวชนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายหรือพันธกิจที่ตั้งไว้ของแต่ละวงอย่างมีนัยสำคัญ

วงออร์เคสตราเยาวชนที่เกิดขึ้นหลาย ๆ วงในโลกมีระบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง การกำหนดจุดมุ่งหมายของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีความสำคัญที่จะบอกถึงแนวทางและเป้าหมายของวงออร์เคสตราเยาวชนวงนั้น ๆ เช่น บางวงมุ่งพัฒนานักดนตรีเยาวชนโดยการเข้าอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อไปสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพในอนาคต บางวงมุ่งพัฒนาทักษะทางการบรรเลงแบบกลุ่มให้นักดนตรีเยาวชนนั้นสามารถขึ้นแสดงบนเวทีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบางวงมุ่งพัฒนานักดนตรีที่ไม่ได้เป็นนักเรียนจากสถาบันดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีของแต่ละบุคคล ซึ่งในประเทศไทยนั้นวงออร์เคสตราเยาวชนส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งพัฒนานักดนตรีเยาวชนไปในเป้าหมายที่คล้ายกัน คือมุ่งพัฒนาทักษะในการบรรเลงหมู่ในวงออร์เคสตราเป็นหลัก แต่จะแตกต่างกันที่กลวิธีการพัฒนาที่จะไปสู่เป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน การดำเนินงาน การสนับสนุนของหน่วยงาน รวมไปถึงปัจจัยของการจัดสรรงบประมาณที่จะมาต่อยอดพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า วงออร์เคสตราเยาวชนควรได้รับการสนับสนุนและเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน จึงควรมีการศึกษาปัจจัยเหล่านี้ และทำความเข้าใจ เพื่อให้การพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามการวิจัย

1. แนวคิดและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยมีลักษณะอย่างไร
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยประกอบด้วยอะไร

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

1. วงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 4 วง ได้แก่
 - 1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra)
 - 2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta)
 - 3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra)
 - 4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra)
2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ได้แก่
 - 1) ผู้จัดการวงออร์เคสตราเยาวชน (Orchestral Manager)
 - 2) วาทยากร (Conductor)
 - 3) ครูผู้ฝึกอบรม (Artist Faculty)
3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน ได้แก่ นักดนตรีที่เป็นสมาชิกเก่าหรือนักดนตรีที่เป็นสมาชิกปัจจุบัน

นิยามศัพท์

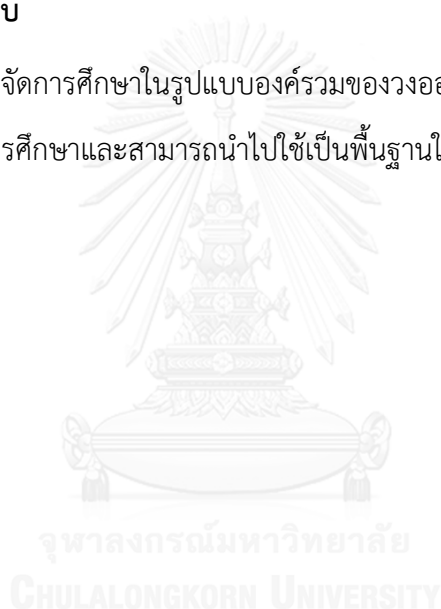
เยาวชนดนตรี หมายถึง ผู้เรียนหรือนักเรียนดนตรีที่เป็นสมาชิกวงออร์เคสตราเยาวชน

วงออร์เคสตราเยาวชน หมายถึง วงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยที่เป็นกรณีศึกษา ประกอบด้วย วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์สถาบันดนตรี ภัทยานิววัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนา หมายถึง องค์ประกอบทางการเรียนการสอน ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้เรียน สารการเรียนรู้ และบริบททางการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะการจัดการศึกษาในรูปแบบของครุรวมของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย
2. ทราบถึงการจัดการศึกษาและสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดสามารถนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน

ความหมายของการเรียนการสอน

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาได้นำเสนอแนวคิดทางการสอนว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” ซึ่งหมายความว่าผู้เรียนที่ได้เรียนรู้จากการลงมือกระทำ (Learning by doing) ดังนั้นในด้านการเรียนการสอนจึงควรเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดนี้ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทำให้วิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้าขึ้นจากแนวคิดที่ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ไปสู่ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงจากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยอาศัยวิธีการที่หลากหลาย (ทิตินา แชมมณี, 2555) ซึ่งส่งผลถึงแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่จะครอบคลุมลักษณะกระบวนการของการสอนและการฝึกอบรม โดยสามารถกล่าวสรุปได้ว่า 1) การเรียนการสอนคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลักโดยผู้เรียนจะมีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้นซึ่งแตกต่างจากแนวคิดเดิม คือ ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ 2) เป็นลักษณะการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยมีขั้นตอน กระบวนการ มีการเตรียมการ และวางแผนอย่างชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ 3) ครอบคลุมปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสื่อต่าง ๆ 4) มักเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการเรียนการสอน ในขณะที่การสอนเกิดขึ้นได้ทุกหนแห่งไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (Buch, 1973 อ้างถึงในทิตินา แชมมณี, 2555)

พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนไว้ว่า “การเรียนการสอน คือ การจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการฝึกทักษะโดยใช้ยุทธศาสตร์กระบวนการ วิธีการ สื่อ และเทคนิคต่าง ๆ ที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้สอนให้ความสำคัญต่อผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ บทบาทการเรียนรู้ของผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน หรือกับสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551)

การเรียนการสอน (Instruction) การสอน (Teaching) และการฝึกอบรม (Training) ต่างเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยการเรียนการสอนจะเป็นภาพที่กว้างกว่าการสอนและการฝึกอบรม ทั้งนี้ การสอนและการฝึกอบรมเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีความสัมพันธ์กัน และเป็นการจัดประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายและ

วัตถุประสงค์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งในแต่ละวิธีการนั้นมีความคล้ายคลึงกันในด้านของการถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ แต่จะมีเป้าหมายและวิธีการที่แตกต่างกันออกไป

การสอน (Teaching) คือ กระบวนการถ่ายทอด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ทิศนา ขัมมณี กล่าวว่า การสอนเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คาดหวัง ส่วนการฝึกอบรม (Training) เป็นลักษณะหนึ่งของการสอนที่เน้นเฉพาะเรื่องอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่ง ขึ้นอยู่กับปริมาณของสาระ เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำทักษะและความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานทันที (ทิศนา ขัมมณี, 2555) สอดคล้องกับแพทริเซีย สมิธและทิลแมน เรแกน (Patricia L. Smith and Tillman J. Ragan) ที่กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการฝึกอบรมว่า เป็นการนำความรู้ไปใช้เพื่อจุดประสงค์เฉพาะที่ชัดเจนโดยมุ่งนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน (Smith & Ragan, 1999)

การเรียนการสอน (Instruction) เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ที่พิจารณาอย่างรอบด้านครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องของทั้งการสอนและการฝึกอบรม ทิศนา ขัมมณี ได้อธิบายการเรียนการสอนไว้ว่าหมายถึง การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนที่สำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะสามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนเป็นไปตามทฤษฎีโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (ทิศนา ขัมมณี, 2555)

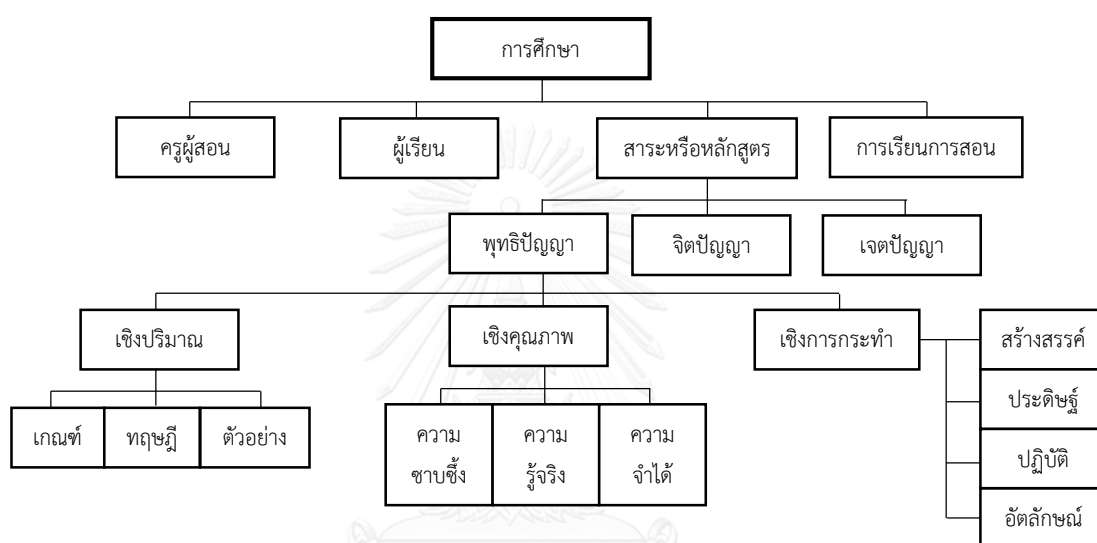
องค์ประกอบของการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ทางการเรียนการสอนที่เป็นปัจจัยช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีความสอดคล้องระหว่างปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

ทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์ (Elizabeth Steiner)

อลิซาเบธ สไตเนอร์ ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า เป็นการเรียนรู้จากการแนะนำด้วยความตั้งใจ (Education is intended guided learning) และให้นิยามการเรียนรู้ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการศึกษาว่าเป็นการพัฒนาทางด้านจิตวิญญาณ (Steiner, 1988) โดยสไตเนอร์นำเสนอเป็นทฤษฎีทางการศึกษาไว้ในหนังสือ *Methodology of Theory Building* ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ

ทางการศึกษาหลัก 4 ด้านที่ส่งผลโดยตรงกับการเรียนการสอน ได้แก่ 1) ครูหรือผู้สอน (Teacher) 2) ผู้เรียนหรือนักเรียน (Student) 3) สารการเรียนรู้ (Content) อันประกอบด้วย ระบบการจัดสาระหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร และ 4) บริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน (Context/Position for Learning) ซึ่งหมายความถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในด้านการเรียนการสอน เช่น เทคนิควิธีการสอน สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการทางการศึกษาจะไม่สมบูรณ์ถ้าหากขาดองค์ประกอบใดใน 4 องค์ประกอบที่สำคัญ ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของการศึกษาตามทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์

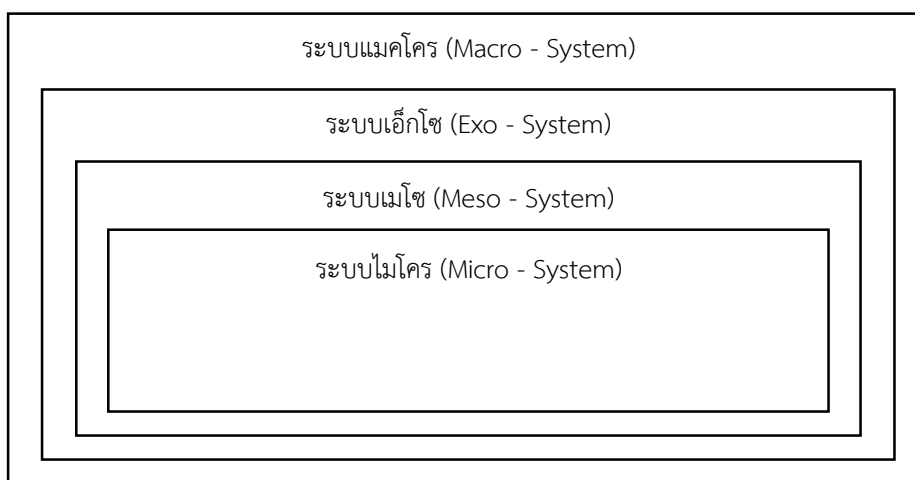
(Steiner, 1988 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)

แนวคิดของทิสนา แชมมณี กับบริบททางนิเวศวิทยาของ Bronfenbrenner

ทิสนา แชมมณี กล่าวไว้ว่า ในขณะที่ครูผู้สอนและผู้เรียนดำเนินอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนขณะนั้นคือ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) สารการเรียนรู้/เนื้อหา 4) วิธีการหรือกิจกรรมการเรียนการสอน (ทิสนา แชมมณี, 2555) ซึ่งนอกจาก 4 ปัจจัยหลักแล้ว ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในบริบทที่กว้างจะพบว่า มีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของทิสนาได้นำเสนอ

แนวคิดเกี่ยวกับบริบททางนิเวศวิทยาของ อูรี บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Urie Bronfenbrenner) กล่าวว่า “ในการศึกษาสิ่งใดก็ตามโดยเฉพาะเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต จำเป็นต้องศึกษาหรือมองถึงบริบทของสิ่งนั้นด้วย เนื่องจากสิ่งต่าง ๆ ไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวเพียงลำพัง แต่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมซึ่งมี

อิทธิพลต่อสิ่งนั้น” (Bronfenbrenner, 1977) โดยแบ่งได้เป็น 4 ระบบเริ่มจากระดับที่ใกล้ตัวที่สุด ได้แก่ 1) ระบบไมโคร (Micro – System) 2) ระบบเมโซ (Meso – System) เป็นสิ่งแวดล้อมที่ระบบไมโครอาศัยอยู่ 3) ระบบเอ็กโซ (Exo – System) และ 4) ระบบแมโคร (Macro – System) เป็นระบบที่ใกล้ตัวมากที่สุด ซึ่งระบบแมโครจะเป็นระบบที่ครอบคลุมระบบเอ็กโซ ระบบเอ็กโซครอบคลุมระบบเมโซ ระบบเมโซครอบคลุมระบบไมโครอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 โมเดลสิ่งแวดล้อมทางนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์
(Bronfenbrenner's Model of Ecological Environment)

(Bronfenbrenner, 1977)

จากโมเดลสิ่งแวดล้อมทางนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์ดังข้างต้นสามารถอธิบายบริบททางการเรียนการสอนและการศึกษาตามแนวคิดของทศนา เขมมณี ได้ดังนี้ (ทศนา เขมมณี, 2555)

1. ระบบไมโคร (Micro – System) เป็นบริบททางการสอนระดับห้องเรียน อันเป็นบริบทของการสอนที่ใกล้ตัวผู้สอน – ผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม

2. ระบบเมโซ (Meso – System) เป็นบริบทที่กว้างขึ้นในระดับของโรงเรียน อันประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียน และผู้ร่วมงาน

3. ระบบเอ็กโซ (Exo – System) เป็นระบบที่ใหญ่กว่าระบบเมโซ เป็นบริบทในระดับชุมชน แม้จะดูห่างไกลจากการเรียนการสอนในห้องเรียน แต่มีอิทธิพลส่งผลต่อการเรียนการสอนได้ ประกอบด้วย บุคคลในชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของชุมชน

4. ระบบแมโคร (Macro – System) เป็นระบบที่อยู่ไกลตัวมากที่สุด กล่าวคือเป็นบริบทที่อยู่ไกลตัวจากผู้เรียนและผู้สอนมากที่สุด ซึ่งเป็นบริบทในระดับชาติและระดับโลก ได้แก่ ผู้บริหารระดับชาติ นโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับชาติ การบริหารการศึกษาระดับชาติ งบประมาณ สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ การเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวทางความรู้ วิทยาการ และเทคโนโลยี เป็นต้น (ทิตนา แคมมณี, 2555)

เมื่อเปรียบเทียบทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์กับแนวคิดทางระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์แล้ว พบว่าระบบไมโครของบรอนเฟนเบรนเนอร์มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์มากที่สุด ซึ่งกล่าวถึงผู้สอน ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้านของทฤษฎีทางการศึกษาของสไตเนอร์ ทั้งนี้จะมีส่วนที่แตกต่างกันคือ ระบบไมโครมิได้กล่าวถึงระบบสาระการเรียนรู้หรือหลักสูตร แต่จะไปเน้นในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดตัวครูผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้นสามารถกล่าวถึงระบบทางการสอนในระดับไมโครหรือระดับห้องเรียนว่าเป็นบริบทของการสอนที่ใกล้ชิดตัวผู้สอนและผู้เรียนมากที่สุด (ทิตนา แคมมณี, 2555) อันประกอบไปด้วย

1) ผู้สอน หรือครูผู้สอน เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ความรู้ความเข้าใจในสาระ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เจตคติต่อการสอน สภาพจิตใจของผู้สอน แรงจูงใจในผู้สอน บุคลิกลักษณะของผู้สอน ความพร้อมของผู้สอน รวมถึงปัจจัยที่ส่งถึงผู้เรียน เช่น ความรู้สึกต่อตัวผู้เรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

2) ผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยทั้งภายนอกและภายในของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนมากเช่นเดียวกับผู้สอน ปัจจัยภายนอก เช่น วิธีการเรียนรู้ ความพร้อมในการเรียน ลักษณะของผู้เรียน พฤติกรรมของผู้เรียน จำนวนผู้เรียน เป็นต้น และปัจจัยภายใน เช่น ความสนใจ ความต้องการ ความถนัดในการเรียนรู้ แรงจูงใจ เจตคติต่อการเรียนการสอน ความรู้สึกของผู้เรียนต่อผู้สอน ความสามารถของผู้เรียน รวมถึงปัญหาของผู้เรียน ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สาระและเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการและกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน รวมถึงสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

4) สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่ใกล้ตัวผู้สอน – ผู้เรียนมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน อันได้แก่ แสง เสียง สี อากาศ ขนาดห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนหรือสภาพแวดล้อมในโรงเรียนขณะที่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้น เช่น เสียงรบกวนต่าง ๆ จากกิจกรรมอื่น ๆ ในระหว่างที่ครูกำลังดำเนินการสอน เป็นต้น

ระบบการจัดการเรียนการสอนของ Jerrold E. Kemp

เจอโรลด์ เคมพ์ (Jerrold E. Kemp) กล่าวถึงระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีมุมมองแตกต่างออกไปจากทฤษฎีการศึกษาของสไตเนอร์ และแนวคิดทางระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟน เบรนเนอร์ ซึ่งเคมป์ได้ออกแบบระบบของการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมสาระสำคัญ 10 ประเด็น (Kemp, 1985) ได้แก่

1) จุดมุ่งหมายในการสอน สิ่งสำคัญ และข้อจำกัด (Learner Needs, Goals, Priorities and Constraints) การประเมินความต้องการในการเรียนของผู้เรียน นับเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ กล่าวได้ว่าการประเมินความต้องการของการกำหนดจุดมุ่งหมายและการเผชิญกับข้อจำกัดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญแรกในการเริ่มต้นของกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นศูนย์กลางของระบบการเรียนรู้ และนับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการออกแบบระบบการสอนต่อไป

2) หัวข้อเรื่อง ภารกิจ และจุดประสงค์ทั่วไป (Topics-Job Tasks Purposes) ในการสอน หรือโปรแกรมของการอบรมที่จัดขึ้นนั้นย่อมประกอบไปด้วยหัวข้อเรื่องของรายวิชาที่เป็นสิ่งเกี่ยวกับพื้นฐานองค์ความรู้ หรือหัวข้อที่เป็นพื้นฐานของทักษะต่าง ๆ

3) ลักษณะของผู้เรียน (Learner Characteristics) เป็นการสำรวจเพื่อพิจารณาถึงภูมิหลัง ด้านสังคม การศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อความสะดวกในการจัดสภาพการเรียนรู้ และวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

4) เนื้อหารายวิชาและการวางแผนการสอน (Subject Content, Task Analysis) ในการวางแผนการสอน เนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสอนนับเป็นสิ่งที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง โดยจะ

ต้องการการลำดับขั้นตอนการสอนให้เหมาะสมและง่ายต่อความเข้าใจของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาและวิเคราะห์งานนี้สามารถใช้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรือเพื่อจัดหาสื่อการสอน และออกแบบเครื่องมือเพื่อประเมินการเรียนรู้ได้

5) วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (Learning Objectives) เป็นการตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนว่าผู้เรียนควรรู้หรือสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อเรียนบทเรียนนั้นจบแล้ว นอกจากนั้นผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมอะไรบางอย่างที่สามารถจะวัดหรือสังเกตเห็นได้ วัตถุประสงค์นี้ต้องเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อเป็นการวางโครงร่างของการสอน ซึ่งจะช่วยในการวางแผนการสอนและการจัดลำดับเนื้อหาวิชา ตลอดจนเป็นแนวทางในการประเมินผลผู้เรียนและประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

6) กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching / Learning Activities) ในการวางแผนและเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนควรคำนึงว่ารูปแบบการสอนในชั้นเรียนควรเป็นแบบใด วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร และกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนควรมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ต่าง ๆ ทั้งจุดมุ่งหมาย ลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาวิชา และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

7) ทรัพยากรในการสอน (Instructional Resources) ทรัพยากรในที่นี้หมายถึงสื่อการสอนที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนต้องเลือกสื่อมาใช้ให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงกลุ่มของผู้เรียน และสถานการณ์การเรียนการสอน

8) บริการสนับสนุน (Support Services) บริการสนับสนุนในที่นี้ หมายถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ซึ่งจะหมายรวมถึงงบประมาณของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา แต่ละแห่งด้วยว่ามีงบประมาณในการจ้างบุคลากรและซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการศึกษามากน้อยเพียงใด รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการฝึกอบรมต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบไปด้วย งบประมาณ สถานที่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และตารางที่เหมาะสมในการทำงาน

9) การประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการประเมินผลว่าผู้เรียนนั้นได้รับความรู้และสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ โดยการสร้างเครื่องมือทดสอบและวัดผล ทั้งนี้เพื่อเป็นการทราบข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการสอน และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบการสอน

10) การทดสอบก่อนเรียน (Pretesting) เป็นการทดสอบผู้เรียนว่ามีประสบการณ์เดิมและพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนอย่างไรบ้าง หรือมีความรู้ความชำนาญอะไรเกี่ยวกับวิชาที่เรียนมา การประเมินผลก่อนการเรียนจะเป็นเครื่องชี้ความพร้อมของผู้เรียนว่าควรจะได้เรียนรู้อะไรเพิ่มเติม และควรจะมีกิจกรรมการสอนอย่างไรเพื่อจะเอื้อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนการสอนที่เคมพ์ได้นำเสนอ ผู้วิจัยพบองค์ประกอบที่สอดคล้องกับทฤษฎีการศึกษาของสไตเนอร์และแนวคิดทางระบบนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์ในระดับไมโคร โดยระบบการจัดการเรียนการสอนของเคมพ์แม้จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกันแต่ก็มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกันหลายประการ เมื่อพิจารณาจากทฤษฎีการศึกษาของสไตเนอร์จะพบว่าในด้านของผู้เรียนครอบคลุมระบบการจัดการเรียนการสอนของเคมพ์ในเรื่องของลักษณะของผู้เรียน ในด้านของสาระการเรียนรู้ คือ จุดมุ่งหมายในการสอน หัวข้อ ภารกิจและจุดประสงค์ทั่วไป เนื้อหารายวิชาและการวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และในด้านของบริบทของการเรียนการสอน คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ทรัพยากรในการสอน บริการสนับสนุน อันประกอบไปด้วย งบประมาณ สถานที่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และตารางที่เหมาะสมในการทำงาน รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้ และการทดสอบก่อนเรียน

จากการศึกษารายละเอียดของรูปแบบทฤษฎีการศึกษา แนวคิด และการจัดการเรียนการสอนของนักวิชาการต่าง ๆ ข้างต้น จะเห็นได้ว่านักวิชาการแต่ละท่านจะวิธีการจัดหมวดหมู่แตกต่างกันแต่จะมีเนื้อหาที่มีความคล้ายกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานสัมพันธ์กันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวัง อันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งจะนำมาพิจารณาโดยละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถแสดงเป็นตารางสรุปองค์ประกอบของการเรียนการสอนได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปลองค์ประกอบทางการเรียนการสอน

องค์ประกอบทางการเรียนการสอน (Bronfenbrenner, 1977; Kemp, 1985; Steiner, 1988)			
ครูผู้สอน	ผู้เรียน	สาระการเรียนรู้	บริบททางการเรียนการสอน
<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ - แรงจูงใจในการสอน - เจตคติต่อการสอน - บุคลิกลักษณะของผู้สอน - ความพร้อมของผู้สอน - ความรู้สึกต่อตัวผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสนใจ - ความต้องการ - วิธีการเรียนรู้ - แรงจูงใจ - ความพร้อมของผู้เรียน - ลักษณะของผู้เรียน - พฤติกรรมของผู้เรียน - เจตคติต่อการเรียนการสอน - ความรู้สึกต่อตัวผู้สอน - ความสามารถของผู้เรียน - ปัญหาของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - จุดมุ่งหมายในการสอน - หัวข้อเรื่อง ภารกิจ และจุดประสงค์ทั่วไป - เนื้อหารายวิชาและการวางแผนการสอน - วัตถุประสงค์การเรียนรู้ - สาระและเนื้อหา รายวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการเรียนการสอน - ทรัพยากรในการสอน - บริการสนับสนุน - ประกอบด้วย งบประมาณ สถานที่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร ตารางที่เหมาะสมในการทำงาน - วิธีการและกระบวนการ - การวัดและประเมินผล - การทดสอบก่อนเรียน

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ

ไซมอน ชานนิง (Simon Channing) ได้กล่าวถึงวงออร์เคสตราเยาวชนไว้ใน *The Cambridge Companion to the Orchestra* ว่า ในช่วงที่มีการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในโรงเรียนของยุโรปและอเมริกาที่ส่งผลถึงการลดงบประมาณด้านเรียนการสอนดนตรีลงในระบบโรงเรียน ส่งผลให้จำนวนของวงออร์เคสตราเยาวชนได้เริ่มเพิ่มจำนวนมากขึ้นในยุโรปและอเมริกา กล่าวได้ว่าการให้งบประมาณกับวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นเป็นสิ่งที่ขัดแย้งการลดงบประมาณของโรงเรียนลงทางภาครัฐ อีกนัยหนึ่งคือ ทางภาครัฐได้เล็งเห็นข้อดีของการเรียนการสอนดนตรีนอกระบบในรูปแบบของวงออร์เคสตราเยาวชน ที่สามารถจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนให้ครูผู้ฝึกอบรมที่เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีจากหลาย ๆ สถาบันมารวมตัวกัน และจัดสรรสื่อการเรียน อุปกรณ์ สถานที่ที่มีความพร้อมเพื่อทำการฝึกอบรมได้ โดยผู้เรียนที่สนใจจะต้องทำการฝึกฝนเพื่อเข้ารับการคัดเลือกมาสู่กระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านดนตรีต่อไป

วงออร์เคสตราเยาวชนมีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง สิ่งสำคัญที่ทำให้ลักษณะของวงออร์เคสตราเยาวชนแตกต่างจากวงดนตรีในโรงเรียน คือ การนำผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านทักษะดนตรี มาเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนที่สอนโดยครูผู้ฝึกอบรมที่เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีมาพัฒนาทักษะดนตรีในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการสร้าง

คุณภาพของวงออร์เคสตราเยาวชน โดยเยาวชนที่จะเข้ารับการเรียนการสอนจะต้องผ่านระบบการคัดเลือกด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ตามแต่ละวงจะกำหนด เช่น เกณฑ์อายุของนักดนตรี บทเพลงสำหรับการสอบคัดเลือกซึ่งจะมีทั้งบทเพลงบรรเลงเดี่ยว และบทเพลงสำหรับวงออร์เคสตรา เป็นต้น (Channing, 2003)

เป้าหมายหรือจุดประสงค์ของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ได้ถูกกำหนดไว้แตกต่างกันในด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของแต่ละวง แต่ทั้งนี้โดยพื้นฐานแล้ว วงออร์เคสตราเยาวชนมีจุดมุ่งหมายในลักษณะเดียวกัน คือ มุ่งพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะความสามารถด้านการบรรเลงดนตรีในวงออร์เคสตรา ซึ่งอาจแบ่งได้หลายกรณี โดยชานนิงกล่าวถึงลักษณะของวงออร์เคสตราเยาวชนที่แตกต่างกันตามจุดประสงค์ ได้แก่

1) วงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาด้านดนตรี (Conservatoire's Orchestra) ซึ่งลักษณะของออร์เคสตรานี้จะมุ่งพัฒนาทักษะของนักศึกษาด้านดนตรีให้มีทักษะรองรับความต้องการของออร์เคสตราอาชีพ ดังนั้นสถาบันด้านดนตรีจะต้องพัฒนาหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของวงออร์เคสตรา และจัดการฝึกอบรมนักศึกษาให้มีความพร้อมในด้านทักษะปฏิบัติดนตรี

2) วงออร์เคสตราในระบบโรงเรียน (School's Orchestra) ซึ่งความหมายของออร์เคสตราที่ถูกใช้ในโรงเรียนนั้น ไม่ได้หมายความถึงวงออร์เคสตราขนาดใหญ่แบบปกติทั่วไป บางครั้งใช้เรียกลักษณะของวงดนตรีที่ลดทอนเครื่องดนตรีบางชิ้นลง วงเครื่องเป่าหรือวงเครื่องลม หรือบางกรณีใช้เรียกแทนวงโยธวาทิต

3) วงออร์เคสตราเยาวชนของภาครัฐ เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนประจำตามสถานที่ต่าง ๆ มีการดำเนินงานการฝึกฝนอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนมากจะใช้ชื่อของสถานที่สำคัญ เช่น ชื่อเมือง หรือชื่อเขตการปกครองเป็นชื่อวงออร์เคสตรา เช่น Chicago Youth Symphony Orchestra, The National Youth of Great Britain เป็นต้น

4) วงออร์เคสตราเยาวชนของภาคเอกชน เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีการดำเนินงานการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง แต่แตกต่างจากของภาครัฐในด้านระบบการบริหาร ชื่อของวงจะมีลักษณะเฉพาะ เช่น New World Symphony เป็นต้น

5) วงออร์เคสตราเยาวชนเฉพาะกิจ กล่าวคือเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีได้ดำเนินการฝึกฝนต่อเนื่อง จัดขึ้นเฉพาะงานหรือเฉพาะช่วงเวลา ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นค่ายฝึกอบรม เช่น National Youth Orchestra of Wales, The European Union Youth Orchestra เป็นต้น

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนของวงดนตรีระดับโรงเรียนในต่างประเทศครอบคลุมการเรียนการสอนของวงดนตรีหลายประเภท อาทิ วงแบนด์ (Military Band) วงเครื่องสาย (String Orchestra) วงขับร้องประสานเสียง (Choir) จนถึงวงออร์เคสตรา (Orchestra) ซึ่งการเรียนการสอนวงประเภทออร์เคสตรา มิได้หมายความถึงวงดุริยางค์ซิมโฟนีขนาดใหญ่เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายความถึงวงโยธวาทิตและวงออร์เคสตราขนาดเล็ก จากการศึกษาพบว่า งานวิจัยในต่างประเทศส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาองค์ประกอบทางการเรียนการสอนใน 4 ด้าน คือ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) สารการเรียนรู้ และ 4) บริบททางการเรียนการสอนซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

การศึกษาของ เอ จี ทอมสัน (A. G. Thomson) เรื่อง *Band and Orchestra in a Small High School* ได้ศึกษากิจกรรมดนตรีประเภทวงออร์เคสตราและวงแบนด์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งในการศึกษานี้ ทอมสันได้มุ่งศึกษาองค์ประกอบทางการเรียนการสอน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) สารการเรียนรู้ 4) บริบททางการเรียนการสอน โรงเรียนในระดับชั้นมัศึกษานั้นส่วนมากจะสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบวงแบนด์มากกว่าวงออร์เคสตรา วงแบนด์นั้นมีการพัฒนามาเป็นระยะเวลายาวนานและได้รับการสนับสนุนค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในด้านของการแข่งขัน การจัดการประกวดต่าง ๆ ขบวนการเรด เป็นต้น โดยในเรื่องของครูผู้สอนพบว่าจำนวนบุคลากรเฉพาะทางที่สามารถสอนวงดนตรีทั้งสองประเภทได้นั้นมีไม่เพียงพอ ในด้านผู้เรียนนั้น ผู้เรียนไม่สามารถแบ่งเวลาซ้อมได้เพียงพอสำหรับการฝึกซ้อมสองวงดนตรีในโอกาสที่จัดซ้อมพร้อมกัน ในด้านของสารการเรียนรู้ ควรเน้นการฝึกทักษะการบรรเลงของเครื่องสาย เพราะการบรรเลงด้วยเครื่องสายถูกตัดสินว่ามีความยากและต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมาก ส่วนในด้านบริบททางการเรียนการสอน คือ เรื่องของสถานที่ไม่รองรับกับกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ ทั้งสถานที่การฝึกซ้อมและการจัดการแสดง เวลาที่มีจำกัด และสถานที่การเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งการจัดวงดนตรีนั้นยังอาศัยนักดนตรีจำนวนทั้งมากและประเภทของวงดนตรีที่ใช้นักเรียนซ้ำซ้อนกัน ซึ่งทั้งนี้ทอมสันกล่าวว่า ประสบการณ์ทางดนตรีนั้นจะได้รับจากวงออร์เคสตรามากกว่าวงแบนด์ หากได้รับการฝึกฝนที่เพียงพอ (Thompson, 1947)

เนคเทล (C. R. Knechtel) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศอังกฤษคือ *The National Youth Orchestra of Wales* ซึ่งเป็นบทความที่มุ่งศึกษาในเรื่องขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน 2 ด้าน คือ 1) ด้านของผู้เรียน 2) ด้านสาระการเรียนรู้ และ 3) ในด้านบริบททางการเรียนการสอน วง National Youth Orchestra of Wales ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1945 โดยเออร์วิน วอลเทอส์ (Irwyn Walters) เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่เป็นลักษณะ National Youth วงแรกของโลก และเป็นวง National Youth ที่อยู่ยาวนานที่สุดของทวีปยุโรป ในด้านของผู้เรียน แต่เดิมมีสมาชิกรักดนตรีจำนวน 75 คน โดนคัดเลือกมาจากโรงเรียนมัธยม ซึ่งต่อมาเมื่อวงเติบโตขึ้นก็สามารถรับนักดนตรีได้ถึง 120 คน ซึ่งนักดนตรีเยาวชนหลายคนเป็นนักดนตรีจากมหาวิทยาลัยหรือ Royal Academy of Music และอีกส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนที่เสียสละวันหยุดของพวกเขาไปเก็บตัวฝึกซ้อม วงนี้เนคเทลให้ความเห็นว่า เป็นวงออร์เคสตราที่ประสบความสำเร็จในด้านการสร้างนักดนตรีอาชีพ นักดนตรีที่มีฝีมือหลายคนล้วนเคยเป็นสมาชิกวงเยาวชนวงนี้แทบทั้งสิ้น หลาย ๆ คนได้เป็นหัวหน้าวงในวงออร์เคสตรา วงแชมเบอร์ และยังมีกลุ่มนักดนตรีที่มีความสามารถมีชื่อเสียงโด่งดังในประเทศอังกฤษ ในด้านของสาระการเรียนรู้ ลักษณะการเรียนรู้เดิมเริ่มทำการฝึกซ้อมในระยะเวลา 1 สัปดาห์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต ซึ่งต่อมาเมื่อวงพัฒนาขึ้นจึงขยายระยะเวลาการฝึกซ้อมเป็น 2 สัปดาห์ โดยวงจะต้องแสดงคอนเสิร์ตถึง 7 ครั้ง ผ่านทางการถ่ายทอดสดผ่านรายการบีบีซี นอกจากนี้ในยังมีเรื่องของกระบวนการคัดเลือกนักดนตรีจะมีเกณฑ์มาตรฐานในการรับเข้าที่ค่อนข้างมีความเข้มงวด ซึ่งสมาชิกวงที่อยู่ครบสองปีจะได้รับใบประกาศนียบัตรและตราเครื่องหมายอีกด้วย ในส่วนของการแสดงจะเป็นการประเมินผลหลังจากการเข้าฝึกอบรม ในด้านของบริบททางการเรียนการสอนได้กล่าวถึงเรื่องการให้ความสนับสนุนงบประมาณจาก Local Educational Authority สำหรับการจัดการแสดงต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพดีให้แก่นักดนตรีอีกด้วย (Knechtel, 1954)

การศึกษาวิจัยของโรเบิร์ต กิลเลสปี และดอนัลด์ ฮามาน (Robert Gillespie & Donald L. Hamann) เรื่อง *The Status of Orchestra Programs in the Public Schools* ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตรา ซึ่งใช้เป็นฐานประกอบการตัดสินใจความต้องการของการสอนเครื่องสายของโรงเรียนรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้กิลเลสปีและฮามานได้มุ่งศึกษาองค์ประกอบทางการเรียนการสอน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน และ 3) สาระการเรียนรู้ วิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งเก็บข้อมูลลักษณะของโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตรา

ในโรงเรียนรัฐบาลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 44 ข้อใน 6 หัวข้อ (Gillespie & Hamann, 1998) ได้แก่

1. ลักษณะของโรงเรียนที่มีโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตราในโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งจะครอบคลุมในเรื่องของสภาพทั่วไปของโรงเรียน ขนาดโรงเรียน และพื้นที่

2. ในโรงเรียนที่มีโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตรา จะครอบคลุมข้อคำถามในเรื่องการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ หลักสูตรที่ดี ระดับการเรียนที่เหมาะสม ทุน รวมถึงจำนวนบุคลากรที่สอนออร์เคสตราได้ให้มีจำนวนเพียงพอ

3. หลักสูตรของโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตราในโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งประกอบไปด้วย รายละเอียด ลักษณะรูปแบบการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยี บทบาทของวิชาการรวมวงออร์เคสตราและการบรรเลงหมู่ รวมถึงผลงานของผู้เรียน จำนวนและสถานที่ของคอนเสิร์ตที่ใช้แสดง

4. นักเรียนเครื่องสายเอกต่าง ๆ ในโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตรา ประกอบด้วยจำนวนผู้เรียน พื้นฐานของผู้เรียน แผนการเรียน รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. โน้ตเพลงและหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ซื้อโน้ตเพลงหรือหนังสือเรียน บทเพลงที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้ รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกบทเพลง

6. เกี่ยวกับครูผู้สอน ภูมิหลัง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน เป้าหมายก่อนการปลดเกษียณ เครื่องมือเอก และการฝึกอบรมด้านการเรียนการสอนออร์เคสตรา

ผลการวิจัยจากการส่งแบบสอบถามจำนวน 1,345 ชุด มี 72 ชุดที่ถูกตีกลับมานี้เนื่องจากโปรแกรมการเรียนการสอนออร์เคสตราได้ถูกยกเลิกไปหรือระบุที่อยู่ของโรงเรียนผิด มีแบบสอบถามที่ส่งมาสมบูรณ์แบบในระยแรก 410 ชุด คิดเป็นร้อยละ 32 ของทั้งหมด และในระยที่สองมาเพิ่มอีก 242 ชุด คิดเป็นร้อยละ 19 กล่าวคือได้รับแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 652 ชุดที่สมบูรณ์ คือมากกว่าร้อยละ 51 ของทั้งหมด

สำหรับด้านครูผู้สอนนั้นพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นครูผู้หญิง ซึ่ง 4 ใน 5 จบการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์การสอน ร้อยละ 72 พบว่าสอนมาเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี ส่วนร้อยละ 17 พบว่าสอนมาระยน้อยกว่า 5 ปี ครูผู้สอนร้อยละ 67 มีเครื่องมือเอกเป็นเครื่องสาย ด้านการฝึกอบรม 2 ใน 3 ของครูผู้สอนยังคงเข้าร่วมบรรเลงกับวงในโอกาสต่าง ๆ และ 4 ใน 5 ของครูผู้สอนมี

การเข้าฝึกอบรมด้านการเรียนการสอนออร์เคสตราในระยะเวลา 5 ปี นอกจากนี้ยังพบว่า 1 ใน 3 ของครูผู้สอนออร์เคสตราในโรงเรียนไม่ใช่เครื่องมือเอกเครื่องสาย

ด้านของผู้เรียนนั้น 2 ใน 3 ของผู้เรียนเลือกที่จะเรียนเครื่องสายตลอดระยะเวลาเรียนในระดับมัธยม นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 5 นั้นเลือกที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษา และพบว่า 1 ใน 10 ของผู้เรียนยังเล่นวงดนตรีอื่น ๆ นอกจากวงดนตรีในโรงเรียน เช่น วงออร์เคสตราเยาวชน เป็นต้น

ด้านของสาระการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ว่า โปรแกรมการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนและจำนวนผู้เรียนที่เหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่แล้วในระดับประถมศึกษาจะเน้นการเรียนการสอนเครื่องสายมากกว่า ในขณะที่ระดับมัธยมปลายนั้นจะเน้นการเรียนการสอนแบบวงออร์เคสตราเต็มวง ในเรื่องของการประเมินผลการเรียนนั้นไม่ได้มีการประเมินองค์ประกอบทางดนตรีมากนักจะเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและทัศนคติต่อดนตรีมากกว่า ถึงแม้จะมีแนวโน้มที่จะมีผู้เรียนจะเรียนเครื่องสายมากขึ้นแต่บุคลากรทางการสอนยังคงมีจำนวนเท่าเดิม ซึ่งจากการศึกษาวิจัยสามารถคาดเดาได้ว่าการพิจารณาด้านโปรแกรมออร์เคสตราในเครื่องสายขึ้นอยู่กับความต้องการของครูผู้สอน องค์กรทางการศึกษา และมหาวิทยาลัย เช่น เรื่องของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนด้านดนตรีและจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

การศึกษาวิจัยของฮาโรลด์ กู๊ดแมน (A. Harold Goodman) เรื่อง The Symphony Orchestra in Higher Education มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะค้นคว้าปัจจัยต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์กับการฝึกซ้อมวงออร์เคสตราในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาใน 2 ประเด็นหลักคือ 1) สภาพทั่วไปของวง และ 2) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) สาระการเรียนรู้ และ 4) บริบททางการเรียนการสอน วิจัยนี้มีการดำเนินการศึกษาวิจัยโดยการศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของระบบการเรียนการสอนวงออร์เคสตราในระดับอุดมศึกษา และได้ใช้แบบสอบถามที่มุ่งสอบถามวาทยากรของมหาวิทยาลัยที่เลือกอย่างเจาะจง และวาทยากรจากวงออร์เคสตราที่มีชื่อเสียง ซึ่งรวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 72 ชุด ได้รับคืน 58 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.6 ของแบบสอบถามทั้งหมด

จากแบบสอบถามพบว่า วงออร์เคสตราในระดับมหาวิทยาลัยไม่สามารถครอบคลุมวัตถุประสงค์ในด้านศักยภาพของผู้เรียนได้ทั้งหมด ซึ่งลักษณะการเรียนการสอนในวงออร์เคสตรานั้นขาดการบูรณาการเข้ากับสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งวง

ออร์เคสตราเองหลาย ๆ วงชี้ให้เห็นว่าขาดความสมดุลของการฝึกอบรมและเรียนรู้บทเพลงในหลาย ๆ ยุคสมัย ซึ่งการเลือกบทเพลงมาเรียนรู้ควรจะเลือกบทเพลงที่มีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในแต่ละยุค ส่วนการจัดอุปกรณ์นั้นควรคำนึงถึงศักยภาพของปัจจัยอื่น ๆ เช่น การแสดง บท รวมถึงบุคลากรของสาขาวิชาดนตรีให้มากขึ้น นอกจากนี้วงออร์เคสตราได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เรียนเอกดนตรีได้มีประสบการณ์ด้านทักษะการบริหารจัดการ โดยจะเน้นในด้านทักษะการแสดงมากกว่า เช่น การแสดงเดี่ยวหน้าวงออร์เคสตรา ซึ่งเป็นความต้องการของตัววาทยากรและตัวผู้เรียนเอง ซึ่งในมุมมองของด้านการศึกษาแล้วกล่าวได้ว่า มิได้เป็นทำงานร่วมกันกับผู้เรียนในสาขาอื่น ๆ อย่างเพียงพอ ทั้งผู้เรียนด้านการประพันธ์เพลง การควบคุมวงดนตรี เป็นต้น (Goodman, 1962)

ประเด็นในด้านสภาพของวงดนตรี กู๊ดแมนได้ศึกษาในบริบทของวงออร์เคสตราในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจากการศึกษาวิจัยได้ทราบถึงจำนวนวงออร์เคสตราในระดับมหาวิทยาลัย จำนวนของงานแสดงที่เกิดขึ้นในระยะเวลาต่อหนึ่งปี จำนวนสมาชิกของแต่ละวง รวมถึงสัดส่วนสมาชิกในวงที่เป็นผู้เรียนกับคนทั่วไป จากการศึกษาวิจัยของสมาคมวงออร์เคสตราแห่งสหรัฐอเมริกาได้ทำการสำรวจวงออร์เคสตราจำนวน 204 วงในช่วงปี 1949 – 1950 พบว่ามีการจัดการแสดงเกิดขึ้นมากกว่า 1,000 ครั้ง ซึ่งรวมนักดนตรีทั้งหมดได้กว่า 10,400 คน กล่าวได้ว่าร้อยละ 57 หรือ 116 วงจากทั้งหมด มีนักดนตรีที่เป็นนักเรียนและบุคคลทั่วไป และอีกร้อยละ 43 เป็นวงที่มีแต่นักดนตรีที่เป็นนักเรียน ซึ่งกว่าครึ่งของนักดนตรีที่มีสถานะเป็นนักเรียนได้รับการศึกษาด้านวงดนตรี (Symphonic Literature) และมีจำนวนนักดนตรีในวง 50 – 100 คน ในขณะที่อีก 19 วงจาก 204 วงมีนักดนตรีในวงเพียงแค่ 25 คนหรือน้อยกว่า นอกจากนี้จำนวนครั้งในการจัดการแสดงของวงออร์เคสตราระดับอุดมศึกษาพบว่ามีตั้งแต่ 1 ครั้งต่อปี ไปจนถึง 40 ครั้งต่อ 1 เทศกาลดนตรี

ในประเด็นองค์ประกอบทางการเรียนการสอนจะครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ครูผู้สอน
- 2) ผู้เรียน
- 3) สารการเรียนรู้
- 4) บริบททางการเรียนการสอน

ในด้านของผู้สอน ในที่นี้จะกล่าวถึงวาทยากรเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจัยที่บอกถึงความสำเร็จของการเป็นวาทยากรคือความสำเร็จของการจัดผลงานการแสดง ซึ่งจากแบบสอบถามพบว่าวาทยากรที่สังกัดอุดมศึกษานั้นส่วนใหญ่แล้วจะเป็นอาจารย์เต็มเวลาของสถาบันนั้น ๆ ด้วย ซึ่งปัจจัยที่น่าสนใจที่กล่าวถึงวาทยากรคือ เครื่องมือเอกของวาทยากร ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะบอกกลวิธีการรวมวงซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ดีอีกด้วย

ในด้านของผู้เรียน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เร้าให้ผู้เรียนมีการกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ประกอบด้วยหลายประเด็นด้วยกัน ได้แก่ รางวัลและทุนสนับสนุน การมีส่วนร่วมของผู้เรียนทั้งเอกดนตรีและสาขาอื่น ๆ วาทยากรรับเชิญ การสอบคัดเลือก การฝึกซ้อมนอกเวลา การฝึกซ้อมแยกเครื่องมือ การฝึกการอ่านโน้ตทันควัน ความรู้เกี่ยวกับบทเพลง นักดนตรีบรรเลงเดี่ยวรับเชิญ การจัดประสบการณ์การบรรเลงหมู่ขนาดเล็ก และการได้เข้าริชมและรับฟังวงออร์เคสตราวงอื่น ๆ

ในด้านของสาระการเรียนรู้ ได้กล่าวถึงกระบวนการของการแสดงคอนเสิร์ตซึ่งเป็นปัจจัยที่ควรคำนึงถึงเพราะเป็นผลลัพธ์จากการเรียนการสอนในวงออร์เคสตรา โดยทางมหาวิทยาลัยนั้นได้กล่าวว่าการแสดงคอนเสิร์ตนี้เป็นการประชาสัมพันธ์และเป็นผลงานของมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จะประชาสัมพันธ์ผ่านทางโปสเตอร์ และสื่อต่าง ๆ คอนเสิร์ตส่วนใหญ่จะใช้ระยะเวลาประมาณ 45 นาทีต่อหนึ่งคอนเสิร์ต และไม่มีการเก็บค่าเข้าชม ทั้งนี้มีการอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับบทเพลงที่จะแสดงเพื่อให้ผู้ชมได้เกิดการเรียนรู้ทางด้านดนตรีอีกด้วย ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้งนั้นจะใช้เวลาน้อยที่สุด 2 ครั้งต่อหนึ่งสัปดาห์โดยเตรียมการทั้งหมด 3 สัปดาห์ก่อนคอนเสิร์ตจริง

ในด้านของบริบทการเรียนการสอน ได้กล่าวถึงเรื่องของทุนและงบประมาณว่า การสนับสนุนเรื่องงบประมาณเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับสถานการณ์คงอยู่ของวงออร์เคสตรา ซึ่งจากการวิจัยพบว่าการสนับสนุนด้านเครื่องดนตรีอีกด้วย แต่ทั้งนี้สมาชิกของวงนั้นไม่ได้มีความเห็นว่าเป็นปัญหาหลัก เพราะสมาชิกส่วนใหญ่มีเครื่องดนตรีเป็นของตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า วงออร์เคสตราในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นกระบวนการหนึ่งทางสังคมที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการศึกษา ทั้งเป็นการสร้างและอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดี ฝึกฝนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นปรากฏการณ์ที่มีส่วนพัฒนาบริบททางสังคมของมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้น

การศึกษาของวอลเทอร์ บาร์นัม (Walter Barnum) (1961) ได้ศึกษาบทความเรื่อง *Music for the Talented: A Program in Action* โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมการเรียนการสอนด้านดนตรีให้มีประสิทธิภาพซึ่งบทความนี้ได้มุ่งศึกษาองค์ประกอบทางการเรียนการสอน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) สาระการเรียนรู้ และ 3) บริบททางการเรียนการสอน โดยในด้านของครูผู้สอนได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนที่ควรจะได้มีเวลาในการแบ่งปันประสบการณ์และ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่มีความสนุกสนานเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ทาง

ดนตรีที่หลากหลายจากสิ่งเร้ารอบตัวซึ่งจะเอื้อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีทัศนคติต่อดนตรีที่ดีมากยิ่งขึ้น และผู้สอนควรมีทักษะในการสื่อสารและสามารถแนะนำประสบการณ์ทางดนตรีทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึกให้แก่ผู้เรียนได้ ในด้านสาระการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้คิด และสร้างสรรค์จินตนาการ ในด้านของบริบททางการเรียนการสอน ควรมีการปรับการสอนดนตรีให้มีความลึกซึ้งและความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น การจัดประสบการณ์ทางดนตรีเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ครอบคลุมความสามารถของผู้เรียนและมีแหล่งการค้นคว้าข้อมูลที่มีความพร้อมและมีความหลากหลาย (Barnum, 1961)

กล่าวได้ว่า มุมมองของการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของวงดนตรีในโรงเรียนนั้น จะมุ่งศึกษาใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน และ 2) สภาพสภาพของวงดนตรี ทั้งนี้แม้จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน แต่ก็มีใจความสำคัญที่สอดคล้องกันกับองค์ประกอบทางการเรียนการสอน 4 ด้านหลัก คือ ครูผู้สอน ผู้เรียน สาระการเรียนรู้ และการเรียนการสอน โดยสามารถแสดงตารางวิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีในโรงเรียน	องค์ประกอบทางการเรียนการสอน				สภาพของวงดนตรี
	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	สาระการเรียนรู้	บริบททางการเรียนการสอน	
ทอมสัน (Thomson, 1947)	✓	✓	✓	✓	✓
เนคเทิล (Knechtel, 1954)		✓		✓	✓
กิลเลสปี และ ฮามาน (Gillespie & Hamann, 1998)	✓	✓	✓		
กู๊ดแมน (Goodman, 1962)	✓	✓	✓	✓	✓
บาร์นัม (Barnum, 1961)	✓		✓	✓	

จากภาพรวมของการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าวิจัยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของวงดนตรีในโรงเรียนและจะกล่าวเกี่ยวกับด้านของการเรียนการสอนเป็นหลักสำคัญ ทั้งนี้งานวิจัยในบางเล่มยังกล่าวถึงปัจจัยที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่ององค์ประกอบทางการเรียนการสอนในด้านบริบททางการเรียนการสอน แต่จะเน้นถึงความสำคัญของปัจจัยย่อยนี้มากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องของสื่อการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมหรือสถานที่ ทุนหรืองบประมาณ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะกล่าวถึงในลักษณะของการวิพากษ์ ข้อเสนอแนะ และนำเสนอแนวทางการแก้ไขหรือพัฒนาต่อไปในอนาคต

สรุปได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศนั้นสามารถแบ่งประเด็นที่ศึกษาวิจัยได้ 2 ประเด็นหลัก คือ 1) สภาพของวงดนตรี 2) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน สารการเรียนรู้ และบริบททางการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ สื่อการสอน สภาพแวดล้อมหรือสถานที่ และทุนหรืองบประมาณ

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย

ในประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและการเรียนการสอนมากมาย แต่ยังมีได้มุ่งเน้นไปในเรื่องของวงออร์เคสตราเยาวชนโดยตรง หากพิจารณาแล้วจะพบงานวิจัยที่มีความคล้ายกับเรื่องของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นคืองานวิจัยเกี่ยวกับวงโยธวาทิต ในหลาย ๆ โรงเรียนมีกิจกรรมวงโยธวาทิตที่เป็นกิจกรรมนอกเวลาเรียนและมีลักษณะการเรียนการสอนที่น่าสนใจ และหลาย ๆ โรงเรียนมีการฝึกอบรมอย่างจริงจังเพื่อเข้าแข่งขันวงโยธวาทิตทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อาจกล่าวได้ว่าด้วยลักษณะที่คล้ายกันของกิจกรรมดนตรีนี้จึงสามารถนำมาศึกษาเพื่อพิจารณาองค์ประกอบทางการเรียนการสอนและปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีในวงออร์เคสตราเยาวชนได้

การศึกษาของ มังกร จินดาวัฒน์ ได้ศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย (มังกร จินดาวัฒน์, 2546) ซึ่งเป็นการศึกษาวงโยธวาทิตและการจัดการวงโยธวาทิต 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ซึ่งการศึกษานี้ มังกร จินดาวัฒน์ ได้มุ่งศึกษาครอบคลุมทั้ง 2 ประเด็น คือ 1) สภาพทั่วไปของวง และ 2) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) บริบททางการเรียนการสอน

ในประเด็นของสภาพทั่วไปของวง วงโยธวาทิตในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยประกอบด้วยโรงเรียนและสถาบันต่าง ๆ รวม 24 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีวงโยธวาทิตจำนวน 11 โรงเรียน โดยมังกรได้ศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตซึ่งประกอบด้วยวงโยธวาทิตในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนอัสสัมชัญ 2) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล 3) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และ 4) โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

วงโยธวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญเกิดขึ้นในปี 2454 โดยมีภราดาหลุยส์ โนบิรอง และภราดาเฟอเดอริค เป็นผู้สอนและควบคุมวง โดยมีนักดนตรีส่วนใหญ่เป็นภราดาและครู จำนวนประมาณ 20 คน ซึ่งสร้างชื่อเสียงจนเป็นที่รู้จัก ซึ่งต่อมาได้มีการตามารับช่วงดูแลวงดนตรีต่อมากมายจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ดูแลคือมาสเตอร์วิชัย ยงวานิชจิต เป็นดูแลและควบคุมการฝึกซ้อม นอกจากนี้วงโยธวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญยังมีผลงานการแสดงมากมาย

วงโยธวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ได้ก่อตั้งขึ้นเป็นวงที่ 2 ของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล โดยมีภราดาชาวต่างประเทศเป็นผู้ดูแล ในปี พ.ศ. 2527 ทางโรงเรียนจึงได้รับครูที่จบการศึกษาทางด้านดนตรีโดยตรงเข้ามาดูแลกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งในระยะต่อมาได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและมีการจัดซื้อเครื่องดนตรีใหม่ ๆ เพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีผลงานการแสดงมากมาย ซึ่งวงโยธวาทิตของโรงเรียนเซนต์คาเบรียลจะเน้นให้นักดนตรีได้แสดงออกผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนเป็นหลัก

วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 ในสมัยที่ภราดาสมพงษ์ ศรีสุระ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้วงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งสำหรับนักเรียนที่มีใจรักด้านดนตรี มุ่งให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และได้แสดงออกตามความสามารถ อีกทั้งยังเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ซึ่งการก่อตั้งเริ่มด้วยนักดนตรีจำนวน 32 คน และพัฒนาส่งเสริม ปรับปรุงเพื่อให้สามารถบรรเลงได้หลากหลายในทุกรูปแบบ นอกจากนี้ยังมีผลงานทางด้านการประกวดและการแสดงมากมาย

วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2524 โดยคุณวิชัย มาลินนท์ ได้มอบเครื่องดนตรีให้กับโรงเรียน มีมาสเตอร์ปรีชา บุญญสิทธิเป็นครูใหญ่และเป็นผู้ดูแลควบคุมกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียน ในส่วนของผลงานและกิจกรรมต่าง ๆ วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ได้มีการเข้าร่วมทั้งงานภายในโรงเรียนและงานภายนอก ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และยังมีผลงานการแสดงต่าง ๆ อีกมากมาย

ในประเด็นองค์ประกอบทางการเรียนการสอน มังกรได้ศึกษาครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน และ 3) บริบททางการเรียนการสอน

ด้านของครูผู้สอน ได้กล่าวเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรทางดนตรีที่มีน้อยและยังมีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ไม่สามารถมีเวลาในการจัดการได้เพียงพอ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันทั้ง 4 โรงเรียน ซึ่งนอกจากบทบาทของการควบคุมวงโยธวาทิตของครูผู้สอนแล้ว ในบางโรงเรียนครูยังต้องเป็นผู้เลือกแบบฝึกหัดให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อฝึกพัฒนาทักษะอีกด้วย

ด้านของผู้เรียน มีการกล่าวถึงจำนวนนักเรียนดนตรีทั้ง 4 โรงเรียนที่มีมาก - น้อยแตกต่างกันตามปีการศึกษา ส่งผลให้เครื่องดนตรีในแต่ละปีนั้นมีครบ - ขาดตามแต่ศักยภาพของวงโยธวาทิตในปีการศึกษานั้น ๆ

ในด้านของบริบททางการเรียนการสอน เกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนใหม่เข้าเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตนั้นมีการประชาสัมพันธ์และคัดเลือกให้เหมาะสมกับเครื่องมือแต่ละชนิด การฝึกซ้อมในแต่ละโรงเรียนจะมีการจัดระบบการฝึกซ้อมตามสภาพของโรงเรียนการประเมินผลจากทั้ง 3 โรงเรียน ประเมินผลโดยการสังเกตจากครูดนตรี คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญ ใช้วิธีการประเมินผลด้วยแบบทดสอบทางดนตรี โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ควบคุม นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีได้อย่างมีความสุข และมีทักษะพื้นฐานทางดนตรีที่สามารถแสดงออกได้ รู้คุณค่าของดนตรี และนำความรู้ทางดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวัน

และในด้านการบริหาร เป็นประเด็นที่การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาระสำคัญของการจัดการบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งรวมการจัดการและการบริหารวงโยธวาทิตทั้งในเรื่องของนโยบายทางผู้บริหาร กิจกรรมดนตรีที่หลากหลาย ซึ่งพบปัญหาคือการสนับสนุนที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ถูกต้องเพราะต้องเป็นไปตามความชอบของผู้บริหารในแต่ละยุคสมัย มิได้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่วางไว้ และปัญหาที่รองลงมา ได้แก่ สภาพเครื่องดนตรีและห้องซ้อมดนตรีไม่เหมาะสม

สิทธิ สิทธิการุณย์ ได้ศึกษาวิจัยในเรื่องของการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย (สิทธิ สิทธิการุณย์, 2545) ซึ่งจะมองเป็น 3 องค์ประกอบใหญ่ คือ ด้านวงโยธวาทิต ด้านการบริหาร และด้านกิจกรรมนักเรียน โดยการศึกษาวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดวงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียนเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมการศึกษา ใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ในด้านของสภาพทั่วไปของวงดนตรี และ 2) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน กล่าวถึงองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน

ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน และ 3) บริบททางการเรียนการสอน แต่ทั้งนี้วิจัยไม่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในด้านสาระการเรียนรู้ โดยมีการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยแบบสัมภาษณ์จากทั้งผู้บริหาร อาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต และกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียนค่อนข้างคล้ายกัน

ในประเด็นเรื่องสภาพทั่วไปของวงดนตรี สิทธิได้กล่าวถึงวงโยธวาทิตของทั้ง 2 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนวัดสุทธิวาราม และ 2) โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย

วงโยธวาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวารามก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2498 โดยอาจารย์เปรี๊ยะ สุเสวี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความรู้ทางด้านดนตรี และเพื่อให้เป็นวงดนตรีนำแถวของลูกเสือของโรงเรียน วงโยธวาทิตโรงเรียนวัดสุทธิวารามได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันภายใต้ประเพณีการให้พี่ปกครองน้องสืบต่อกันมา นอกจากนี้ยังมีผลงานการแสดงที่เป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัลต่าง ๆ ทั้งในระดับนานาชาติ และในระดับประเทศมากมาย

วงโยธวาทิตของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2475 โดยท่านอธิการ BRO.SIMEON RICO และใช้ชื่อย่อของวงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยว่า M.C.BAND เพื่อมีวงดนตรีเหมือนกับโรงเรียนอื่น ๆ และจากปัญหาต่าง ๆ ทั้งการขาดการสนับสนุนทางด้านดนตรีที่ดี และปัญหาของผู้บริหารที่จะต้องย้ายกระชั้นหัน ทำให้ M.C.BAND ขาดผู้ควบคุมวง ทำให้ BRO.ANTONIO MARIA ซึ่งเป็นอธิการในขณะนั้นต้องรับหน้าที่แทน ซึ่งอธิการได้มีการค้นคว้าเกี่ยวกับวงโยธวาทิตอย่างหนักเพื่อมาพัฒนาวง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 จนถึงปัจจุบัน วง M.C.BAND มีชื่อเสียงในอย่างกว้างขวางและได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

ในประเด็นขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน ด้านของครูผู้สอน ครูมีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านการจัดการวงโยธวาทิตให้แก่ผู้เรียน จากการวิจัยพบว่าปัญหาของครูผู้สอนที่ตรงกันทั้งสองโรงเรียน คือ อาจารย์ไม่มีความรู้ความถนัดในการทำงานด้านเอกสาร การเขียนแผนหรือโครงการ

ด้านของผู้เรียน จะอยู่ในขอบเขตขายการบริหารวงโยธวาทิต คือ บทบาทที่ผู้เรียนได้เป็นผู้นำในการบริหารกิจกรรม โดยปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนวงโยธวาทิต มีทั้งหัวหน้าวง รองหัวหน้าวง และกลุ่มหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าเครื่องดนตรีต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ดำเนินงานภายใต้ระบบรุ่นพี่ – รุ่นน้อง

ด้านของบริบททางการเรียนการสอน ทั้งสองโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิตในด้านงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี และมีการ

ประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือสิ้นภาคการศึกษา ปัญหาที่พบของแต่ละโรงเรียน คือ โรงเรียน วัดสุทธิวรารามไม่มีสถานที่ซ่อมแถวที่เหมาะสม และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยไม่มีสถานที่แสดง คอนเสิร์ตที่เหมาะสม

ในด้านการบริหารอันเป็นสาระสำคัญของวิจัยนี้ มุ่งศึกษาการบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิตของ ทั้งสองโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีการบริหารที่มีความคล้ายคลึงกัน แบ่งได้เป็น 2 ประเด็นสำคัญ คือ 1) การบริหารในระดับโรงเรียนซึ่งเป็นระดับนโยบายและการอำนวยการ มีผู้อำนวยการเป็นผู้ บริหารสูงสุดและได้รับมอบหมายให้ช่วยผู้อำนวยการเป็นผู้ดูแลและประสานงานกับอาจารย์ผู้ ฝึกสอนวงโยธวาทิต 2) การบริหารที่เป็นการดำเนินการในระดับของคณะกรรมการนักเรียนวง โยธวาทิต โดยทั้งสองโรงเรียนมีการมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมและการดำเนินการ ค่อนข้างคล้ายกัน คือมีหัวหน้าวงเป็นผู้ดูแลการดำเนินงานของฝ่ายต่าง มีรองหัวหน้าวงเป็นผู้ช่วย และแบ่งการทำงาน มีกลุ่มหัวหน้าฝ่ายทำหน้าที่ในการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ในวงให้เรียบร้อย และอีกกลุ่มคือกลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรีทำหน้าที่ดูแลในเครื่องการฝึกซ้อมของสมาชิกในกลุ่มของ เครื่องตนเอง

สุพจน์ เจนณะสมบัติ ได้มีการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวง โยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542 (สุพจน์ เจนณะสมบัติ, 2542) ว่าการจัดการวงโยธวาทิตคือการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลใน โรงเรียนเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินงานการจัดการวงโยธวาทิตจะเกี่ยวข้องกับ 4 เรื่องหลัก ได้แก่ การวางแผน งบประมาณ การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ซึ่งในการ ศึกษาวิจัยนี้ได้มุ่งเน้นในเรื่องของสภาพทั่วไปของวง แต่จะมุ่งประเด็นในด้านองค์ประกอบการเรียน การสอนซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) ผู้เรียน และ 3) บริบททางการเรียนการสอน

ด้านของครูผู้สอน ครูผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้และการ จัดทำโครงการ และเป็นผู้นำในการฝึกซ้อมในทุก ๆ ครั้ง

ด้านของผู้เรียนจากการวิจัยพบปัญหาที่เกิดขึ้นคือ นักเรียนมักขาดซ้อมไปเพื่อเรียนพิเศษ และผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยราบรื่นนัก

ด้านบริบททางการเรียนการสอน ได้กล่าวถึงงบประมาณซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร ซึ่ง ได้มาจากเงินที่ใช้บำรุงการศึกษา เงินบริจาคของผู้มีอุปการะคุณ เงินของสมาคมผู้ปกครองและครู เงิน ของสมาคมศิษย์เก่า เงินมูลนิธิ และบางโรงเรียนได้รับเงินจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจาก

กิจกรรมหารายได้ของโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกิจกรรมวงโยธาทิตเป็นระยะ เรื่องสถานที่ในการฝึกซ้อมที่เหมาะสม แต่ทั้งนี้ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือเรื่องงบประมาณที่มีจำกัดและไม่เพียงพอ

ในประเด็นด้านการบริหารและการจัดการ มีการวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม และมีการทำแผนปฏิบัติการเป็นรายปีโดยลักษณะของวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมวงโยธาทิตเพื่อเป็นกิจกรรมให้นักเรียนที่สนใจดนตรีมากที่สุด และเพื่อเป็นกิจกรรมที่ให้บริการชุมชน ภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีของนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยในการฝึกซ้อม ในด้านการประเมินผลจะมีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการและนำผลไปเป็นข้อมูลในการเตรียมหรือวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ซึ่งปัญหาที่พบจากการวิจัย คือ ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของฝ่ายบริหาร และแผนที่น่าเสนอไปนั้นมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง โดยวิธีที่ใช้สำหรับการประเมินผล คือ การสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากนักเรียนส่วนใหญ่ รองลงมาคือการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนและทำการบันทึก สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรม

กล่าวได้ว่า การศึกษาวิจัยของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของวงดนตรีในโรงเรียนนั้น หากเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยในต่างประเทศแล้วพบว่ามีส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ในด้านสภาพของวงดนตรีเป็นสิ่งที่การศึกษาวิจัยของไทยได้กล่าวถึงเช่นเดียวกับวิจัยในต่างประเทศ แต่ส่วนที่วิจัยของไทยได้มุ่งศึกษาระยะสำคัญจะเป็นเรื่องของการบริหารและการจัดการวงดนตรี อันเป็นปัจจัยนอกเหนือจากองค์ประกอบทางการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับระบบทางนิเวศวิทยาของบรอนเฟนเบรนเนอร์ในระดับเมโซ อันเป็นบริบทที่กว้างขึ้นในระดับของโรงเรียน อันประกอบไปด้วย ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียน และผู้ร่วมงาน (Bronfenbrenner, 1977)

จากการศึกษาวิจัยของประเทศไทยพบองค์ประกอบทางการเรียนการสอน 3 ด้าน คือ ครูผู้สอน ผู้เรียน และการเรียนการสอน โดยสามารถแสดงตารางวิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัยในประเทศไทย

การศึกษาวิจัยในประเทศไทย ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ของวงดนตรีในโรงเรียน	องค์ประกอบทางการเรียนการสอน				สภาพของ วงดนตรี	การบริหารและ การจัดการ
	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	สาระการ เรียนรู้	บริบททางการ เรียนการสอน		
มังกร จินดาวัฒน์ (2546)	✓	✓		✓	✓	✓
สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545)	✓	✓		✓	✓	✓
สุพจน์ เจนณะสมบัติ (2542)	✓	✓		✓		✓

จากตารางการวิเคราะห์ประเด็นของการศึกษาวิจัยในประเทศไทยจะเห็นว่า แนวคิดของนักการศึกษาทั้ง 3 ท่าน ส่วนใหญ่จะครอบคลุมการศึกษาสภาพของวงดนตรีและองค์ประกอบทางการเรียนการสอนที่สำคัญใน 3 ด้าน ตั้งแต่ครูผู้สอน ผู้เรียน และบริบททางการเรียนการสอน ทั้งนี้ได้มุ่งประเด็นศึกษาในเรื่องสาระการเรียนรู้ แต่จะเน้นในเรื่องของการบริหารและการจัดการเป็นสาระสำคัญ ส่วนองค์ประกอบทางการเรียนการสอนก็ยังมีเชื่อมโยงกับบริบทการบริหารและการจัดการที่ศึกษาซึ่งสามารถนำมาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาต่อไปได้

สรุปได้ว่าการศึกษาวิจัยในด้านของวงดนตรีโรงเรียนของประเทศไทยนั้น สามารถแบ่งประเด็นที่ศึกษาวิจัยได้ 3 ประเด็นหลัก คือ 1) สภาพของวงดนตรี 2) การบริหารและการจัดการ และ 3) องค์ประกอบทางการเรียนการสอน ซึ่งองค์ประกอบทางการเรียนการสอนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน สาระการเรียนรู้ และบริบททางการเรียนการสอน จะประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ สื่อการสอน สภาพแวดล้อมหรือสถานที่ และทุนหรืองบประมาณ

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษานี้มุ่งพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะในประเด็นหลัก 2 ประเด็น ได้แก่ 1. สภาพของวงดนตรี (Goodman, 1962; Knechtel, 1954; Thompson, 1947; มังกร จินดาวัฒน์, 2546; สิทธิ สิทธิการุณย์, 2545; สุพจน์ เจนณะสมบัติ, 2542) โดยมีรายละเอียดของประเด็นในการศึกษาแต่ละด้าน และ 2. องค์ประกอบทางการเรียนการสอนในบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชน (Bronfenbrenner, 1977; Kemp, 1985; Steiner, 1988) ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้เรียน สาระการเรียนรู้ และบริบททางการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยประเด็นย่อยจากบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชน ดังนี้

องค์ประกอบทางการเรียนการสอน จะพิจารณาใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านครูผู้สอน ประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การคัดเลือกครูผู้สอน 2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน 3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน และ 4) บทบาทของครูผู้สอน
2. ด้านผู้เรียน ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน 2) ลักษณะของผู้เรียน 3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน และ 4) วิธีการเรียนรู้
3. ด้านสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายปรัชญา และวัตถุประสงค์ 2) สาระและเนื้อหารายวิชา และ 3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านบริบททางการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการบริหาร 2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กรอบแนวคิดของการวิจัยทั้งหมดสามารถแสดงตามภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

สภาพของวงดนตรี		
(Goodman, 1962; Knechtel, 1954; Thompson, 1947; มังกร จินดาวัฒน์, 2546; สิทธิ สิทธิการุณย์, 2545; สุพจน์ เจณะสมบัติ, 2542)		
ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการ	ลักษณะสำคัญของวงดนตรี	ข้อมูลทั่วไปของวงออร์เคสตราเยาวชน
<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมา - พัฒนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของวงดนตรี - จุดประสงค์ / เป้าหมาย / พันธกิจ - ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร - ผู้จัดการวง - วาทยากร - ครูผู้สอน/ครูผู้ฝึกอบรม - ผู้เรียน/นักเรียน/นักดนตรี

องค์ประกอบทางการเรียนการสอนในบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชน			
(Bronfenbrenner, 1977; Kemp, 1985; Steiner, 1988)			
ครูผู้สอน	ผู้เรียน	สาระการเรียนรู้	บริบททางการเรียนการสอน
<ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกครูผู้สอน - ความรู้ความสามารถของผู้สอน - ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน - บทบาทของครูผู้สอน 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน - ลักษณะของผู้เรียน - ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน - วิธีการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ - สาระและเนื้อหารายวิชา - การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการบริหาร - งบประมาณและค่าใช้จ่าย - สภาพแวดล้อมและสถานที่ - การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (2529)
2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า (2553)
3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (2556)
4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (2548)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถจำแนกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
- โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 4 วิธีการดำเนินการวิจัย

<p>ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย
<p>ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย</p> <p>กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 4 วง 2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา วงละ 3 คน รวม 12 คน 3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวง วงละ 1 คน จำนวน 4 คน
<p>ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องมือวิจัย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 1.2 แบบสัมภาษณ์ 2. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ศึกษาเอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2.2 กำหนดขอบเขต และประเด็นที่จะศึกษา 2.3 กำหนดโครงสร้าง และข้อความของเครื่องมือ 2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษา 2.5 นำผลการตรวจสอบมาแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ 2.6 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Pilot Study) 2.7 นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือ 2.8 นำเครื่องมือไปใช้รวบรวมข้อมูล 2.9 นำผลของการวิจัยในแต่ละช่วงปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสม
<p>ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการสืบค้นเอกสารและเพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลในการวิจัย 2. ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร ตำรา บทความ เอกสารโครงการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในด้านของสภาพทั่วไปและการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน 3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียนหรือนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แบ่งตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์ตีความข้อมูลเชิงบรรยาย ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

สรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญจากการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์เล่มสมบูรณ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน
 - 1) ความหมายของการเรียนการสอน
 - 2) องค์ประกอบของการเรียนการสอน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย

ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่จะศึกษาในงานวิจัย ประกอบด้วย

1. วงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย
2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ได้แก่ ผู้จัดการวง วาทยากร และครูผู้ฝึกอบรม
3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนทั้งที่เป็นสมาชิกเก่าและสมาชิกปัจจุบัน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Proposive Sampling)

ตามเงื่อนไขด้านคุณสมบัติที่กำหนด

1. วงออร์เคสตราเยาวชน จะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่มีคุณสมบัติ 4 ข้อ คือ
 - 1) เป็นวงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย
 - 2) เป็นวงออร์เคสตราที่ยังมีการดำเนินการอยู่ คือ มีการฝึกอบรมอยู่อย่างสม่ำเสมอ

- 3) เป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน หรือเป็นวงออร์เคสตราที่เป็นสังกัดของมหาวิทยาลัยทางด้านดนตรี
- 4) เป็นวงออร์เคสตราที่มีผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่ดูแลการจัดการ ทุน งบประมาณอย่างเป็นระบบ

จากคุณสมบัติทั้ง 4 ข้อ จะสามารถคัดเลือกวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรและสามารถให้ข้อมูลสำคัญได้ตรงตามปัญหาวิจัยที่ต้องการศึกษาเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 4 วง ได้แก่

- วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra)
- วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta)
- วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra)
- วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra)

2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตราวงละ 3 คน รวม 12 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้จัดการวงดนตรีเยาวชน (Orchestral Manager) 1 คน
- 2) วาทยากร (Conductor) 1 คน
- 3) ครูผู้ฝึกอบรม (Artist Faculty) 1 คน

3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวง โดยเป็นสมาชิกเก่าหรือสมาชิกในปัจจุบัน วงละ 1 คน รวม 4 คน

ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สามารถแบ่งออกได้ 2 ตอน คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ 2) ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทางการศึกษา โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ชั้น ประกอบด้วย

1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความ เอกสารโครงการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระทั้งในด้านของสภาพทั่วไปและการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน

2) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ประกอบด้วยผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียนหรือนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

2.1) สภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ อายุ เครื่องดนตรีที่บรรเลง ประวัติการศึกษา ประวัติทางด้านดนตรี และประสบการณ์ทางด้านดนตรี

2.2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน เป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านสาระการเรียนรู้ และ 4) ด้านบริบททางการเรียนการสอน

2. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดขอบเขต และประเด็นที่จะศึกษา
- 3) กำหนดโครงสร้าง และข้อคำถามของเครื่องมือ
- 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) นำผลการตรวจสอบมาแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Pilot Study)
- 7) นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือ
- 8) นำเครื่องมือไปใช้รวบรวมข้อมูล
- 9) นำผลของการวิจัยในแต่ละช่วงปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการสืบค้นเอกสารและเพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร ตำรา บทความ เอกสารโครงการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในด้านของสภาพทั่วไปและการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียนหรือนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนอตามประเด็นให้เห็นถึงสภาพของวงดนตรีในปัจจุบันตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ซึ่งในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจะประกอบด้วยข้อมูลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางด้านประวัติความเป็นมาและพัฒนาการและจุดประสงค์ของวง
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านสาระการเรียนรู้ และ 4) ด้านบริบททางการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้จัดการวง 2) วาทยากร 3) ครูผู้ฝึกอบรม และ 4) ผู้เรียน เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมจากแนวคิดและมุมมองในการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง ประกอบด้วย 1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย 2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า 3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และ 4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถแบ่งตามลักษณะของข้อมูลที่ได้ คือ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ตีความข้อมูลเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย ทั้งนี้มุ่งเน้นลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) โดยตีความสาระสำคัญของข้อมูล วิเคราะห์สาเหตุและความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล และนำไปสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎี

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย พร้อมให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญจากการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้แก่ 1. การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย และ 2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยแบ่งการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การนำเสนอการศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยพิจารณาข้อมูลจากแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนอตามประเด็นให้เห็นถึงสภาพของวงดนตรีในปัจจุบันตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta) 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Youth Orchestra) และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra) ซึ่งในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจะประกอบด้วยข้อมูลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางด้านประวัติความเป็นมาและพัฒนาการและจุดประสงค์ของวง

1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra)

วงดุริยางค์เยาวชนไทยในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ หรือในชื่อ วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2529 โดยมีแนวคิดในการจัดตั้งวงออร์เคสตราเยาวชนเพื่อวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551) ตั้งแต่มีโครงการวัฒนธรรมของอาเซียนโครงการหนึ่งชื่อว่า “โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการดนตรีเยาวชนอาเซียน” ร่วมกับตัวแทนเยาวชนจากชาติต่างๆในกลุ่มประเทศอาเซียน ประกอบด้วยประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศบรูไน เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความรู้ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนการวางรากฐานวงออร์เคสตราเยาวชนในรูปแบบค่ายอบรมดนตรี โดยคัดเลือกเยาวชนในแต่ละประเทศประมาณ 20 คน แล้วนำมารวมกันเป็นวงออร์เคสตรา และทำการฝึกซ้อมร่วมกันภายใน 2 สัปดาห์ พร้อมทั้งออกแสดงคอนเสิร์ต ซึ่งโครงการดังกล่าวได้เริ่มมาก่อนหน้าที่ได้มีการจัดตั้งวงดุริยางค์เยาวชนไทยมาแล้ว 8 ปี จากการคัดเลือกนักดนตรีเพื่อร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ดร.สายสุรี จุติกุล ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ จึงได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งวงออร์เคสตราสำหรับเยาวชนขึ้น ให้ชื่อว่า “วงดุริยางค์เยาวชนไทย” อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ.2529 เพื่อเป็นการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย และก่อตั้ง มูลนิธิส่งเสริมดนตรีสากลเยาวชน เพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือ โดยนำผู้เชี่ยวชาญในเครื่องดนตรีประเภทต่างๆที่ใช้ในวงออร์เคสตราทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มาทำการฝึกอบรมทั้งการเล่นดนตรีเฉพาะเครื่องและการรวมวงโดย อาจารย์ภูกร (สุทิน) ศรีณรงค์ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกโครงการ ร่วมกับคุณวิทยา ตุมรสุนทร ผู้จัดการวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ

ในช่วง 3 ปีแรกของการจัดตั้งวงดุริยางค์เยาวชนมีศิษย์เก่าจากโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการดนตรีเยาวชนอาเซียนร่วมเป็นสมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนไทยในปีแรก ได้แก่ นายทัศน นาควัชระ (เครื่องดนตรีไวโอลิน) นายกิตติคุณ สดประเสริฐ (เครื่องดนตรีเชลโล่) นายสมัชชา ศรีวรานนท์ (เครื่องดนตรีดับเบิลเบส) และได้ชักชวนสมาชิกคนอื่น ๆ มาร่วมกันทำการฝึกซ้อมที่สถาบันเกอเธ่เก่า ภายหลังจากการได้รับเข้ามาในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติและมูลนิธิส่งเสริมดนตรีสากลเยาวชนแล้ว จึงได้ย้ายสถานที่ฝึกซ้อมมาที่ถนนม็กะสันและจัดการแสดงคอนเสิร์ตอย่างเป็นทางการครั้งแรก ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2532

ซึ่งนอกจากชื่อ “วงดุริยางค์เยาวชนไทย” ที่เป็นที่ยุติแล้ว ยังมีชื่อที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “วงยูธ” หรือ “TYO” (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551)

ปัญหาที่พบอันเป็นอุปสรรคต่อการจัดตั้งวงดุริยางค์ คือ 1) ใช้เวลาในการฝึกซ้อมรวมวงมาก 2) ผู้เรียนเป็นเยาวชนดนตรีที่มาจากหลากหลายสถาบันมาร่วมทำการฝึกซ้อมร่วมกัน 3) ภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานของวงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจำนวนค่อนข้างมาก และ 4) ภาครัฐบาลยังไม่เข้าใจและไม่ตระหนักในแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับดนตรีมากนัก สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุหลักให้มิชอบคัดค้านมาประการตลอดมา ในครั้งนั้นคุณชาติรี โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ของธนาคารกรุงเทพ จำกัดในขณะนั้น ได้ให้ความสนใจกับงานนี้และได้มอบเงินจำนวน 50,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการ โดยมี ดร.อำนาจ วีรวรรณ คุณชัยรัตน์ คำนวน และคุณจางง รั้งสิกุล คอยประสานงานช่วยเหลือ

ภายหลังในปี พ.ศ.2533 วงดุริยางค์เยาวชนไทยได้โอนมาอยู่ในความดูแลของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ นับแต่นั้นศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยจึงกลายเป็นสถานที่ฝึกซ้อมและแสดงดนตรีประจำของสมาชิวงดุริยางค์เยาวชนไทยเป็นต้นมา จนในปี พ.ศ.2536 รัฐบาลญี่ปุ่นได้มอบเครื่องดนตรีสากลสำหรับวงออร์เคสตรา รวมมูลค่า 44 ล้านบาท หรือประมาณ 9 ล้านบาทให้แก่วงดุริยางค์เยาวชนไทย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมดนตรีออร์เคสตราเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงดนตรีแก่เยาวชนไทยให้เป็นมาตรฐานสากล อธิบดีกรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนกับเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้รับมอบเครื่องดนตรีในปี พ.ศ.2537 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551)

ต่อมาในโอกาสการแสดงคอนเสิร์ตเฉลิมฉลองครบรอบปีที่ 20 ของวงดุริยางค์ไทย ในนามของการแสดงคอนเสิร์ต “สองทศวรรษวงดุริยางค์เยาวชนไทย” ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2548 วงดุริยางค์เยาวชนไทยได้รับพระเมตตาจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเสด็จฯ ทอดพระเนตรการแสดงคอนเสิร์ตในครั้งนั้น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้น้อมเกล้าฯ ถวายวงดุริยางค์เยาวชนไทย ให้อยู่ในพระอุปถัมภ์ ในวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2549 พระองค์ทรงรับวงดุริยางค์เยาวชนไทยไว้ในพระอุปถัมภ์อย่างเป็นทางการและใช้ชื่อว่า “วงดุริยางค์เยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์” นับตั้งแต่นั้นมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ประธานพระอนุญาตให้นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์ฯ เข้าเฝ้าในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ.2549 ณ หอประชุมเล็กศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ทรงประทานพระโอวาทเพื่อเป็นขวัญ กำลังใจ ให้แก่คณะผู้รับผิดชอบโครงการ ครูอาจารย์ นักดนตรี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของแก่วงดุริยางค์ เยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์ฯ หลังจากนั้นวงดุริยางค์เยาวชนไทย ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้ดำเนินกิจกรรม ดนตรี และจัดคอนเสิร์ตเพื่อถวายพระพรแก่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ ในเดือนพฤษภาคมของทุกปี (สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551)

ปัจจุบันวงดุริยางค์เยาวชนไทยมีอายุครบ 29 ปี และเปิดรับสมัครคัดเลือกเยาวชนดนตรี ในช่วงเดือนธันวาคม และมกราคมของทุกปี โดยเยาวชนดนตรีทั้งสมาชิกเก่าและใหม่จะต้องผ่านการ สอบคัดเลือกทุกครั้งเพื่อเข้าเป็นสมาชิกในปีต่อ ๆ ไป

วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่อยู่ในการ ดูแลของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยทำการดูแลในหลายภาคส่วน ทั้งดนตรีไทย ศิลปะ ละครขับร้อง ประสานเสียงเยาวชนไทย รวมถึงวงดุริยางค์เยาวชนไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรแห่งความรู้ และส่งเสริมพลังการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมเพื่อความภาคภูมิใจในความเป็นไทย” วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคส トラในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551) จุดมุ่งหมายของการก่อตั้งวง ดุริยางค์เยาวชนไทย คำนึงถึงประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนหลายประการ ประการแรก มุ่งหวังให้เด็ก และเยาวชนได้รู้จักเพลงมากขึ้น และสามารถเล่นดนตรีตลอดจนรับผิดชอบในส่วนหน้าที่ของตนเอง ประการที่สอง เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกรักอยากซ้อมเพราะมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อการแสดง ประการ ที่สาม เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากผู้ช่วยฝึกซ้อม และผู้อำนวยเพลงด้านเทคนิคการ ปฏิบัติเครื่องดนตรีของตน ประการที่สี่ เป็นการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีวินัยในการเล่นเครื่อง ดนตรีประเภทเล่นร่วมกับคนเป็นจำนวนมาก ประการที่ห้า เด็กและเยาวชนสามารถเพิ่มความรู้ความ เข้าใจด้าน ความมีดนตรีการ (Musicianship) จากการตีความดนตรีด้านต่าง ๆ ร่วมกับนักดนตรี และ ผู้อำนวยเพลง และประการสุดท้าย เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้มารยาทการแสดงดนตรีต่อ สาธารณชน พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง

2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta)

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2553 โดย สมเถา สุจริตกุล ผู้ก่อตั้งวงดุริยางค์สยามฟิลฮาร์โมนิคออร์เคสตรา (Siam Philharmonic Orchestra) และเป็นศิลปินคนแรกที่ได้รับรางวัลศิลปาธรกิตติมศักดิ์เมื่อปี พ.ศ. 2551 สมเถามีชื่อเสียงในการผลิตผลงานทั้งด้านวรรณกรรมและคีตศิลป์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงอายุ 19 ปี สมเถาได้ทำหน้าที่ในวาทยากรครั้งแรกโดยอำนวยเพลงให้วงฮอลแลนด์ซิมโฟนีออร์เคสตราที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในเพลง Holland Symphony ซึ่งประพันธ์ทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระบรมราชินีนาถจุลियนา แห่งเนเธอร์แลนด์ เนื่องในวโรกาสครองสิริราชสมบัติครบ 25 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2513 สมเถา ได้ชื่อว่าเป็นคีตกวีล้ำยุคแห่งภาคพื้นเอเชีย และในช่วงเวลาเดียวกันยังได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์ (Artistic Director) ในงานมหกรรมดนตรีแห่งเอเชีย (Asian Composers Expo 78) (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2556) สมเถาก่อตั้งสมาคมคีตกวีแห่งประเทศไทย และได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนถาวรจากประเทศไทยในคณะกรรมการดนตรีนานาชาติแห่งองค์การยูเนสโก ในช่วงปี พ.ศ. 2523 สมเถาได้ผลิตนวนิยายภาษาอังกฤษแนวต่าง ๆ และเรื่องสั้นกว่า 200 เรื่อง ภายใต้นามปากกา เอส.พี.สมเถา (S. P. Somtao) ซึ่งมีผู้นำไปแปลเป็นภาษาต่าง ๆ กว่า 10 ภาษา และนวนิยายของสมเถายังได้รับเลือกนำไปใช้เป็นตำราเรียนในหลักสูตรวิชาวรรณคดีของมหาวิทยาลัยหลายแห่งในอเมริกา และยังได้รับรางวัล World Fantasy Award จากเรื่องสั้น The Bird Catcher ซึ่งสมเถายังได้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนักเขียนนิยายสยองขวัญแห่งสหรัฐอเมริกาอีกด้วย ในช่วงปี พ.ศ. 2533 สมเถาได้กลับมาประพันธ์เพลงอีกครั้งในแนวนีโอ – คลาสสิก (Neo – Classical) ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2542 สมเถาได้รับมอบหมายให้ประพันธ์มีทนา มหาอุปรากรเรื่องแรกของประเทศไทย โดยอัญเชิญพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเรื่องมีทนะพาทธามาถ่ายทอดเป็นมหาอุปรากร เปิดการแสดงรอบปฐมทัศน์ที่กรุงเทพฯ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ผลงานในครั้งนั้นประสบความสำเร็จอย่างสูง และได้รับการยกย่องจากนิตยสาร Opera Now ซึ่งเป็นนิตยสารในประเทศอังกฤษ ว่า “One of the operatic events of the year” (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2556) ปัจจุบันสมเถาดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพและเป็นวาทยากรของวงสยามฟิลฮาร์โมนิคออร์เคสตรา และวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าพัฒนามาจากวงแชมเบอร์กลุ่มเยาวชนเครื่องสายในชื่อ “โซเน็นไทย คอว์เรเทท” โดยความคิดริเริ่มของสมเถา สุจริตกุล ที่ให้สมาชิกของวงโซเน็นไทยคอว์

เทศกาลชวงกลุ่มเพื่อนเยาวชนดนตรีมาเข้ารับการศึกษาเพื่อก่อตั้งเป็นวงออร์เคสตราเยาวชน ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะให้เยาวชนผู้ที่มีความสนใจในด้านดนตรีคลาสสิกมุ่งหวังที่จะก้าวไปเป็นนักดนตรีอาชีพในอนาคต ได้รับการฝึกสอนจากชั้นพื้นฐาน และเปิดโอกาสให้ฝึกซ้อมและบรรเลงบทเพลงดนตรีคลาสสิก โดยในปีแรกวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า เริ่มรวมตัวกันที่ค่ายวิทยาศาสตร์ดนตรี “Bach to the Future” ณ อุทยานวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย โดยมุ่งบรรเลงเพลงออร์เคสตรายุคคลาสสิกและต้นโรแมนติกเป็นหลัก เพื่อให้เข้าใจถึงพื้นฐานและความซาบซึ้งในดนตรีคลาสสิก จาก การอบรมของสมเถา สุจริตกุล และทฤษฎี ณ พัทลุง ในฐานะวาทยากรที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้เข้าร่วมการแข่งขันประเภทวงออร์เคสตรา ในเทศกาล Summa Cum Laude ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ซึ่งในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้รางวัลชนะเลิศในการแข่งขันดังกล่าว (First place in the category “Symphony Orchestera” with Outstanding Success) (มูลนิธิมหาอุปการกรุงเทพ, 2558b) จากการแข่งขันในครั้งนี้เป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถของเยาวชนดนตรีของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ในปีเดียวกันบริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น ได้เข้ามาเป็นผู้อุปถัมภ์หลักของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา

ในปี พ.ศ. 2556 วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้เข้าร่วมแสดงในเทศกาลดนตรีนานาชาติประจำปี ณ ลอส แองเจลิส มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นตัวแทนของประเทศไทยและเป็นวงออร์เคสตราวงเดียวจากทวีปเอเชียที่เข้าร่วมในเทศกาลดนตรีเยาวชน “Young Euro Classic” ซึ่งถือเป็นเทศกาลดนตรีเยาวชนที่สำคัญของทวีปยุโรป ณ กรุงเบอร์ลิน สหพันธรัฐเยอรมนี รวมทั้งแสดงทัวร์คอนเสิร์ตอีกหลายครั้งทั่วประเทศเยอรมนี ภายใต้การสนับสนุนของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน และสถานกงสุลใหญ่ประจำนครมิวนิค (มูลนิธิมหาอุปการกรุงเทพ, 2558b)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2557 วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าเข้าร่วมในเทศกาลดนตรี New York “Sounds of Summer” Music Festival ณ มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้แสดงคอนเสิร์ต ณ หอแสดง Carnegie Hall ซึ่งเป็นหอแสดงที่มีชื่อเสียง และได้แสดงในสวนสาธารณะ Central Park ซึ่งเป็นสวนสาธารณะที่ใหญ่ที่สุดในเมืองนิวยอร์ก และในปีเดียวกันช่วงเดือนมิถุนายน วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้มีโอกาสไปจัดการแสดงคอนเสิร์ต ณ กรุง

เบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี สาธารณรัฐเช็ก และช่วงเดือนกันยายน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2558b)

ปัจจุบันเป็นปีที่ 5 ของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า ทางวงจะเปิดรับคัดเลือกสมาชิกใหม่ ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี โดยเยาวชนดนตรีทั้งสมาชิกเก่าและใหม่จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกทุกครั้งเพื่อเข้าเป็นสมาชิกในปีต่อ ๆ ไป

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า เป็นวงดุริยางค์เยาวชนที่อยู่ในสังกัดของบางกอกโอเปร่าหรือในชื่อมูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ทำงานทางด้านการศึกษาในด้านดนตรีและวัฒนธรรม กล่าวได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนซินโฟนีเอตต้าเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนของภาคเอกชน มีจุดประสงค์เพื่อสร้างวงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่ฝึกสอนและบ่มเพาะนักดนตรีอย่างมืออาชีพ เพื่อให้เยาวชนดนตรีที่มีความสามารถของไทยได้สร้างเสริมประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ ส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีผู้สนใจดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีคลาสสิกอาชีพที่ดีในอนาคต (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2558b) สิ่งที่เป็นจุดเด่นที่สำคัญของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า คือ การเดินทางไปอบรมดนตรีและแสดงดนตรี ณ ต่างประเทศ ซึ่งในระยะหนึ่งฤดูกาลจะมีการเดินทางประมาณ 2 ครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น งบประมาณ เป้าหมายการเดินทาง เป็นต้น โดยจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนดนตรีได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างออกไป แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีตะวันตก รวมทั้งเปิดโลกทัศน์ทางด้านดนตรีตะวันตกจากประสบการณ์ตรง

3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra)

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra) เป็นโครงการของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจากจุดมุ่งหมายในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านดนตรีสู่สาธารณชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ความรู้ทางด้านดนตรี และการพัฒนาดนตรีแก่ผู้ฟัง โดยมีเป้าหมายในการสร้างเวทีให้กับนักเรียน นักดนตรี นักดนตรีระดับอาชีพ และผู้ฟังทั่วไป เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางดนตรีในแง่มุมต่าง ๆ (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558) ซึ่งวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานี้จัดขึ้นโดยเจตนารมณ์ในการสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณีวัฒนา กรม

หลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีรองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิษยนิติศาสตร์ อธิการบดีเป็นประธานโครงการ

ในปี พ.ศ. 2556 วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาได้เริ่มดำเนินการรับสมัครและเริ่มรวมวงฝึกซ้อมสำหรับคอนเสิร์ตฤดูกาลแรก มีสมาชิกของวงเป็นเยาวชนดนตรีที่สนใจเข้ารับการสอบคัดเลือกกว่า 250 คนจาก 24 สถาบันการศึกษา โดยฤดูกาลเริ่มต้นในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 จนกระทั่งถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 รวมทั้งสิ้น 9 คอนเสิร์ต

ในช่วงปี พ.ศ. 2557 จนถึงปัจจุบันอยู่ในช่วงฤดูกาลที่สองของคอนเสิร์ตวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ในฤดูกาลที่สองนี้เริ่มต้นตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 จนถึงสิ้นปีในปลายเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 รวมทั้งสิ้น 8 คอนเสิร์ต

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่เกิดขึ้นมาใหม่ล่าสุดในปัจจุบันของประเทศไทย มีอายุของวง 2 ปี และเปิดรับสมัครคัดเลือกเยาวชนดนตรีในช่วงปลายเดือนกันยายน จนถึงต้นตุลาคม โดยเยาวชนดนตรีทั้งสมาชิกเก่าและใหม่จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกทุกครั้งเพื่อเข้าเป็นสมาชิกในปีต่อ ๆ ไป

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ถือเป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาด้านดนตรี เป็นโครงการหนึ่งของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา เริ่มต้นโครงการนี้เมื่อปี พ.ศ. 2556 จากแนวคิดและปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนกัลยาณีวัฒนา “PYO Experience – Explore Exchange Excelled” (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558)

จากปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่ต้องการพัฒนาทักษะความสามารถของเยาวชนดนตรีรุ่นใหม่ของประเทศไทยนั้น ทำให้กระบวนการคัดเลือกบทเพลงเพื่อการแสดงของวงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะด้านการบรรเลงในรูปแบบออร์เคสตรา พร้อมกับการพัฒนาทักษะของการบรรเลงในแต่ละตัวบุคคลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าเพื่อการพัฒนาเยาวชนนักดนตรีคลาสสิกให้มีทักษะความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนไทยที่มีความสามารถ (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558)

4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra)

โครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร Silpakorn Summer Music School (SSMS) ภายใต้โครงการ “เรียนดนตรีวิธีศิลปากร” ในการดูแลของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยโครงการนี้รวมทั้งค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรซึ่งเป็นดนตรีคลาสสิก (Silpakorn Summer Music School) และค่ายดนตรีแจ๊ส (SU Jazz Camp) ซึ่งสำหรับโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีเป้าหมายเพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ได้แสดงความสามารถทางดนตรี (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558) ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญของโครงการคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จัดคอนเสิร์ต SSMS Orchestra Concert แสดงความสามารถของกลุ่มเยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อน โครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากร (SSMS) โดยได้รับเกียรติจาก ฮิโตะทาโร ยาซากิ (Hikotaro Yazaki) วาทยากรชาวญี่ปุ่นผู้มีชื่อเสียงระดับโลกเป็นผู้ฝึกซ้อมและอำนวยเพลง

โครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรเริ่มจัดโครงการนี้ครั้งแรกเมื่อปี 2548 และต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ได้รับความสนใจจากเยาวชน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป โดยเป็นโครงการที่ได้รวบรวมเยาวชนจากทั่วประเทศในประเทศไทยที่มีความสามารถทางด้านดนตรี ได้ร่วมกันเรียนรู้ และพัฒนาทักษะภายใต้การดูแลจากผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งตลอดระยะเวลาเกือบ 2 สัปดาห์ที่อยู่ร่วมกันในค่ายดนตรีฤดูร้อนนั้น เยาวชนจะได้รับการชี้แนะแนวทาง เพื่อการพัฒนาทักษะทางดนตรีอย่างเต็มที่ พร้อมกับได้รับการฝึกฝนอย่างเข้มข้นและสนุกสนานไปพร้อม ๆ กันและในครั้งนี้เป็นโอกาสพิเศษสุดที่ได้มีการเชิญวาทยากรระดับโลกชาวญี่ปุ่น ฮิโตะทาโร ยาซากิเข้าร่วมเป็นผู้อำนวยเพลง และฝึกซ้อมให้กับเยาวชนตลอดโครงการ (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

ในปัจจุบันยังมีการดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง และครั้งล่าสุดนี้จัดเป็นครั้งที่ 11 เปิดรับสมัครคัดเลือกเยาวชนดนตรีในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อนของทุกปี

ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร มีวงออร์เคสตราเยาวชนที่ถือว่าเป็นลักษณะกึ่งวงออร์เคสตราเยาวชนเฉพาะกิจและวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษา กล่าวคือเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีได้ดำเนินการฝึกฝนต่อเนื่อง จัดขึ้นเฉพาะงานหรือเฉพาะช่วงเวลา ในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรมีหลักการและแนวคิดที่ว่า คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศิลปากร เปิดการเรียนการสอนใน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย สาขาดนตรีคลาสสิก สาขาดนตรีแจ๊ส และสาขาดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ถูกจัดได้ว่าเป็นคณะวิชาที่รวบรวมคณาจารย์ในสาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมดนตรีตะวันตกของเมืองไทยไว้มากที่สุด คณะดุริยางคศาสตร์จึงริเริ่มจัดโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรขึ้นเพื่อสร้างโอกาสทางดนตรีให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเรียนรู้และศึกษาเทคนิคทางดนตรีจากคณาจารย์ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้โดยตรงอย่างใกล้ชิด (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อทำหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2. เพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกอย่างถูกต้องจากคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี ให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ 3. เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรี ได้พัฒนาทักษะ ความสามารถทางดนตรีอย่างถูกต้อง และได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4. เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย และ 5. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสู่สังคม

ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School) ดำเนินการภายใต้ปรัชญาที่ว่า “The Most Prestigious” เป็นการรวมเยาวชนดนตรีที่มีความสามารถเข้ามาสร้างสังคมดนตรีร่วมกัน ตลอดระยะเวลาของค่ายผู้เรียนจะได้ฝึกซ้อมดนตรีอย่างเข้มข้นตลอดระยะเวลาเกือบสองอาทิตย์ ผ่านการฝึกซ้อมและเรียนรู้จากครูผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตรา (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

จากการศึกษาประวัติและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยทั้ง 4 วง สามารถสรุปเป็นตารางเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลของวงด้านประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของ ออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงได้ดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบข้อมูลของวงด้านประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของออร์เคสตราเยาวชน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี ภัทยานวิพัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
ปีที่ก่อตั้ง	2529	2553	2556	2548
วัตถุประสงค์	1) วางรากฐานวงออร์เคสตราในประเทศไทย 2) การเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราในประเทศไทย	1) สร้างวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความสามารถ 2) เพื่อให้เยาวชนที่มีความสามารถของไทยได้เสริมสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ และ 3) ส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีอาชีพ	1) พัฒนาเยาวชนดนตรีให้มีความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ 2) สนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนที่มีความสามารถ	1) เพื่อจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2) เพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป 3) เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรีได้พัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีและได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4) เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกในประเทศไทย 5) เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประเภทวง	วงออร์เคสตราเยาวชนของภาครัฐ	วงออร์เคสตราเยาวชนของภาคเอกชน	วงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษา ด้านดนตรี	วงออร์เคสตราเฉพาะกิจและวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษา ด้านดนตรี
สังกัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม	มูลนิธิมหาอุปรากร กรุงเทพฯ	สถาบันดนตรีภัทยานวิพัฒนา	มหาวิทยาลัยศิลปากร

จากตารางในข้างต้นสามารถวิเคราะห์ประวัติและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยทั้ง 4 วงได้จาก 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ปีที่ก่อตั้ง 2) วัตถุประสงค์ 3) ประเภทและสังกัด

ในประเด็นเรื่องปีที่ก่อตั้งสามารถวิเคราะห์ได้เป็นอายุของวงออร์เคสตราเยาวชนได้ วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นมีการก่อตั้งของวงที่เก่าแก่มากที่สุดรวมอายุ 29 ปี รองลงมาเป็นค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนไทยอายุ 11 ปี วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า 5 ปี และวงที่เกิดใหม่ที่สุดคือวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาอายุ 2 ปี ซึ่งอายุของวงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการนำมาพิจารณาในด้านของวัตถุประสงค์ของวง

ในประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์ของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น พบว่าแม้จะเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนเหมือนกัน แต่จะมีวัตถุประสงค์ของการตั้งอยู่ของวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งพบว่าส่วนที่เป็นจุดร่วมกันอยู่ของวัตถุประสงค์คือการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านดนตรี แต่สิ่งที่เป็นตัวแปรที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนของวงแตกต่างกันออกไปคือวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีวัตถุประสงค์ที่น่าสนใจคือการวางรากฐานออร์เคสตราในประเทศไทย หากพิจารณาในปีก่อตั้งของวงแล้วพบว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนวงแรกที่เกิดขึ้น ในขณะที่วงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ๆ ทั้งวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนไทยเกิดขึ้นตามมาในภายหลังมากมาย สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการวางรากฐานของวงดุริยางค์เยาวชนถือว่าประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจด้านวัตถุประสงค์ของค่ายดนตรีศิลปากร คือ การสร้างโอกาสในการศึกษาดนตรี จากวัตถุประสงค์นี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากประเด็นของการสร้างโอกาสว่าค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นมีได้มุ่งเน้นเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถในระดับดีเลิศเพียงอย่างเดียว ซึ่งคล้ายกับวัตถุประสงค์ของวงดุริยางค์เยาวชนไทยในการวางรากฐานของวงออร์เคสตราในประเทศไทยซึ่งหากพิจารณาในด้านทักษะของผู้เรียนเป็นหลักนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ทั้ง 2 วงนี้เปิดโอกาสให้เยาวชนดนตรีในทุกระดับสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนได้ ซึ่งในมุมมองของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตตานั้นสามารถมองได้ว่าในส่วนของวัตถุประสงค์ของวงมีส่วนที่ค่อนข้างคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาในการมุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนที่มีทักษะความสามารถจากวัตถุประสงค์ในการสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมในการเป็นนักดนตรีอาชีพและการสนับสนุนพัฒนาเยาวชนดนตรีที่มี

ทักษะความสามารถ ประเด็นนี้สามารถตั้งข้อสันนิษฐานได้ถึงระดับของผู้เรียนจากทั้ง 2 วงนี้จะอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันของวงออร์เคสตราเยาวชน

ในประเด็นด้านประเภทและสังกัดของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าจริง ๆ แล้วการแบ่งประเภทของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยค่อนข้างคลุมเครือ วงออร์เคสตราเยาวชนที่ชัดเจนในประเภทจากการศึกษา คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย และวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า แต่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นค่อนข้างคลุมเครือจากประเภทของวงเพราะ เป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาทั้ง 2 วง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของทางภาครัฐ แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีความพิเศษตรงที่เป็นลักษณะของวงออร์เคสตราเฉพาะกิจ เพราะจัดเป็นลักษณะค่ายอบรมดนตรี หากพิจารณาด้านการบริหารจัดการจะพบว่ามึงงบประมาณสนับสนุนในด้านของโครงการเองและรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนนั้นคือธนาคารไทยพาณิชย์ ดังนั้นสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่ามีส่วนคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนโดยตรง กล่าวได้ว่าการแบ่งประเภทของวงดุริยางค์เยาวชนในประเทศไทยนั้นสามารถแบ่งได้ตามลักษณะภายนอก แต่หากพิจารณาถึงบริบทด้านกระบวนการบริหารจัดการแล้วไม่สามารถจำแนกประเภทของวงได้อย่างชัดเจน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการจัดการเรียนการสอนอันได้มาจากองค์ประกอบทางการเรียนการสอน (Bronfenbrenner, 1977; Kemp, 1985; Steiner, 1988) ประกอบด้วย 1. ครูผู้สอน 2. ผู้เรียน 3. สารการเรียนรู้ และ 4. บริบททางการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ทั้ง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1. ผู้จัดการวง 2. วาทยากร 3. ครูผู้ฝึกอบรม และ 4. ผู้เรียน เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมจากแนวคิดและมุมมองในการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง ประกอบด้วย 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta) 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra) และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นขององค์ประกอบทางการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน สามารถแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดังนี้

1. ครูผู้สอน ประกอบด้วยการวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การคัดเลือกครูผู้สอน 2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน 3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน และ 4) บทบาทของครูผู้สอน
2. ผู้เรียน ประกอบด้วยการวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน 2) ลักษณะของผู้เรียน 3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน และ 4) วิธีการเรียนรู้
3. สารการเรียนรู้ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ 2) สารและเนื้อหาวิชา และ 3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. บริบททางการเรียนการสอน ประกอบด้วยการวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการบริหาร 2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน จากวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยอนศิลป์ปากร ทำให้ทราบถึงแนวคิดและมุมมองที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในเรื่องของครูผู้สอนในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป จากการสัมภาษณ์สามารถแบ่งประเด็นในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านครูผู้สอนออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. การคัดเลือกครูผู้สอน 2. ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน 3. ความเหมาะสมของครูผู้สอน และ 4. บทบาทของครูผู้สอน

จากการศึกษาวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าพบว่า ไม่มีการครูผู้สอนเข้ามาทำการสอนในการซ้อมในช่วงเวลาปกติ แต่จะมีการว่าจ้างครูผู้ฝึกอบรมมาเป็นวิทยากรในเฉพาะช่วงที่จัดค่ายดนตรีจากข้อจำกัดทางด้านจัดสรรงบประมาณ ดังนั้นในการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นในเรื่องของครูผู้สอนจะกล่าวถึงครูใน 2 ลักษณะ คือ ในกรณีของวิทยากรรับเชิญ และวาทยากรในบริบทของครู ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าวาทยากรนั้นรับบทบาทหน้าที่เป็นครูผู้ฝึกอบรมของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าในช่วงระยะเวลาการฝึกซ้อมปกติ และพบว่าจะมีการเชิญครูมาเป็นวิทยากรรับเชิญในกรณีพิเศษจริง ๆ แต่น้อยมากจากด้วยข้อจำกัดของการจัดสรรงบประมาณ

1) การคัดเลือกครูผู้สอน

การคัดเลือกครูผู้สอนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้มาจากการจัดการวง ซึ่งจะให้ข้อมูลของการคัดเลือกครูผู้สอนในบริบทที่ต่างกัน

1.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจะคัดเลือกให้มีครูครบทุกเครื่องมือ ในการคัดเลือกครูผู้สอนแต่ละเครื่องมือจะต้องมีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตราโดยตรง มีทักษะดนตรี และทักษะการถ่ายทอดที่ดี จะไม่เน้นที่ครูของวงโยธวาทิตเพราะเห็นว่าเป็นลักษณะดนตรีละด้านกัน นอกจากนี้ครูที่จะเข้ามาทำการฝึกอบรมของวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจะต้องเป็นครูที่เสียสละ เพราะมีค่าตอบแทนที่ไม่มากและใช้ระยะเวลาอยู่กับเยาวชนดนตรีประมาณครึ่งวัน ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้ที่อยากถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ให้กับเยาวชนดนตรีจริง ๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าครูมีความรู้ความสามารถเพียงพอเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีให้กับเยาวชนดนตรีที่เข้ามาทำการฝึกฝน ทราบว่าสิ่งที่นักดนตรีต้องการในการที่จะเป็นนักดนตรีในวงออร์เคสตรานั้นเริ่มจากอะไร และเยาวชนดนตรีที่ถูกคัดกรองมาแล้วจะต้อง

ส่งเสริมในด้านใดบ้าง (ศิริอนันต์ ใจเชื้อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) ซึ่งในมุมมองของผู้จัดการวง กล่าวเสริมเพิ่มเติมว่า นอกจากคุณลักษณะของการเป็นนักดนตรีวงออร์เคสตราอาชีพแล้ว จะต้องเป็นบุคคลที่เสียสละในการสอน เพราะจะต้องใช้เวลาอยู่กับเยาวชนดนตรีประมาณครึ่งวันในวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดของสัปดาห์ และในอีกมุมหนึ่งวาทยากรที่มีหน้าที่รับบทบาทเป็นครูผู้ฝึกอบรมก็กล่าวได้ว่า มีคุณสมบัติเหมาะสมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และเสียสละเวลาเข้ามาทำการฝึกอบรมเยาวชนดนตรีได้

1.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นในด้านของการคัดเลือกครูว่า จากที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าอยู่ในสังกัดของมูลนิธิอุปรากรกรุงเทพ ซึ่งจัดเป็นสังกัดภาคเอกชน เลยมีข้อจำกัดพอสมควรในด้านของการจัดสรรงบประมาณทำให้ขาดความพร้อมด้านของบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมในกรณีของการจัดการซ้อมในช่วงปกติ โดยจะมีวาทยากรรับบทบาทหน้าที่ของครูผู้ฝึกอบรมแทน อนึ่ง การมีครูผู้ฝึกอบรมของวงสยามซินโฟนีเอตตาด้านนั้นจะทำการว่าจ้างในกรณีที่จัดค่ายอบรมดนตรี ซึ่งในกรณีนี้ลักษณะการคัดเลือกครูที่จะเข้ามาทำการฝึกอบรมจะกล่าวได้เป็น 3 ประเด็น คือ 1) พิจารณาจากผลงานการแสดง ส่วนใหญ่ครูผู้ฝึกอบรมที่เข้ามาทำการอบรมนั้นจะมีประสบการณ์ในการบรรเลงกับวง Siam Philharmonic Orchestra โดยมีอาจารย์สมเถา สุจริตกุล เป็นวาทยากร ซึ่งเป็นผู้บริหารของมูลนิธิอุปรากรกรุงเทพ โดยจะได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากทั้งตัวอาจารย์ในฐานะผู้อำนวยการดนตรี และได้รับความเห็นชอบจากผู้จัดการวง 2) พิจารณาจากคุณวุฒิ การศึกษา และระดับความสามารถ 3) พิจารณาจากการเป็นที่ยอมรับของนักดนตรีทั่วไปในวงออร์เคสตรา โดยประเมินจากการสัมภาษณ์และสอบถามนักดนตรีออร์เคสตราหลาย ๆ ท่าน โดยครูผู้ฝึกอบรมในค่ายอบรมดนตรีครั้งล่าสุดนั้นค่อนข้างมีความพร้อมซึ่งครบเกือบทุกเครื่องมือ ยกเว้นเครื่องเชลโลที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ครบ จึงใช้หัวหน้ากลุ่มทำการฝึกอบรมแทน (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

1.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง ได้ให้มุมมองในประเด็นนี้ว่า การมีครูเป็นสิ่งสำคัญที่จะได้มีประสบการณ์และพัฒนาทักษะในการบรรเลง แต่ครูผู้ฝึกอบรมที่ผ่านการคัดเลือกจะเวียนกันตามความเหมาะสม คือจะไม่ใช้ระบบคนเดียวตลอดฤดูกาล ซึ่งจะมีครูหนึ่งคนต่อกลุ่มรายเครื่องมือ ยกเว้นเครื่องสายที่อาจจะมีครบทุกเครื่องมือ ทั้งนี้เพราะความหลากหลายในการเรียนรู้ดนตรีจะต้องถูกจัดให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ทางดนตรีที่หลากหลาย อีกนัยหนึ่งผู้เรียนจะได้ประเมินครูด้วย เพราะทางระบบของวง

ดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีระบบการประเมินเยาวชนดนตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมว่ามีความเห็นเป็นอย่างไร ชอบหรือพึงพอใจในการสอนหรือไม่ ได้เรียนรู้ หรือรับรู้ประสบการณ์ใหม่อย่างไร (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) ส่วนในกรณีของวาทยากร วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาเป็นวงเดียวที่ไม่มีวาทยากรประจำ เป็นวาทยากรที่ได้มาจากการคัดเลือกเช่นเดียวกับครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งจะมีทั้งวาทยากรไทยที่มีชื่อเสียง และวาทยากรจากต่างประเทศ โดยใช้ระบบ Call for Conductor ซึ่งเป็นโครงการย่อยของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาซึ่งจัดในลักษณะของการสมัครเข้ารับการคัดเลือก ทำให้ทางวงได้วาทยากรที่เป็นวาทยากรรุ่นใหม่ ซึ่งการเดินทางมาทำการอำนวยเพลงนั้นถือเป็นประสบการณ์ที่ดีให้กับตัววาทยากรด้วย จุดนี้ทำให้ได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังคัดเลือกจากผลงานการอำนวยเพลงกับวงดนตรีต่าง ๆ รวมถึงการอำนวยเพลงในวงเยาวชน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะถูกนำมาพิจารณาเพื่อคัดเลือกวาทยากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

1.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าทางโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรนั้นสามารถมองได้ในสองลักษณะทั้งในมุมมองทางด้านดนตรี และทางด้านธุรกิจ โดยเริ่มจากงบประมาณเป็นสำคัญ สิ่งที่เป็นจุดเด่นและข้อดี คือ มีคณาจารย์ที่เป็นนักดนตรีจากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีเกือบครบทุกเครื่องมือนำมาทำงบประมาณในส่วนนี้สามารถจัดสรรไปในการบริหารด้านอื่น ๆ ได้ ซึ่งในกรณีพิเศษจริง ๆ ก็จะมีการเชิญวิทยากรเพิ่มเติม หรือในกรณีของเครื่องทองเหลืองทรมโบนกับทูบาอาจจะใช้ครูผู้ฝึกอบรมร่วมกัน การจัดค่ายดนตรีปีล่าสุดได้รับความสนับสนุนจาก Association of Japanese Orchestra ได้ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญมาจากญี่ปุ่น 3 คน คือ อาจารย์คลาริเน็ต บาสซูน และไวโอลินมีอาจารย์เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะเครื่องสาย ด้วยความที่เป็นหลักของวงออร์เคสตราเราจึงมีนโยบายใช้ครูเล่นเป็นหัวหน้าก่อน เพราะเราเห็นว่าเยาวชนดนตรียังไม่สามารถที่จะเป็นถึงคอนเสิร์ตมาสเตอร์ได้ เพราะฉะนั้นครูเครื่องสายจะต้องใช้จำนวนมาก กลุ่มเครื่องมือละ 2 – 3 คนเสมอโดยที่ครูจะเข้าไปเล่นด้วย ส่วนเครื่องเป่าโดยมากจะเป็นนักศึกษาเล่นเป็นตัวหลักได้เพราะมีระดับความสามารถที่ค่อนข้างเหมาะสมผ่านการคัดกรองจากครูผู้ฝึกอบรมแล้ว ในกรณีของวาทยากรหรืออาจารย์ Hikotaro Yazaki นั้นกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลที่เคยร่วมงานกันมาก่อนจากการเป็นวาทยากรรับเชิญในวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) ซึ่งทางค่ายเชิญมาเป็นวาทยากรฝึกอบรมเยาวชน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านดนตรีในบทบาทของวาทยากรทั้งใน

ด้านวงออร์เคสตราอาชีพ และวงออร์เคสตราเยาวชน (ทัศน นาควัชร, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการสัมภาษณ์วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง พบว่าในแต่ละวงมีกลวิธีการคัดเลือกครูผู้ฝึกอบรมแตกต่างกันออกไป จากการสัมภาษณ์สามารถนำเสนอได้เป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ประเด็นด้านครูผู้ฝึกอบรม และ 2) ประเด็นด้านวิทยากร

ในประเด็นด้านครูผู้ฝึกอบรมนั้นทั้งสี่วงมีจุดร่วมไปในทิศทางเดียวกันด้านการคัดเลือกครูที่มีประสบการณ์จากการบรรเลงในวงออร์เคสตราโดยตรง ซึ่งนอกนั้นจะแตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละวง วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีกลวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนในแต่ละเครื่องมือโดยพิจารณาจาก 1) มีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตราโดยตรง โดยไม่มุ่งเน้นครูผู้ฝึกอบรมจากวงโยธวาทิตเพราะมีบริบทด้านการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน 2) มีทักษะความสามารถด้านดนตรี และมีทักษะการถ่ายทอดที่ดี วงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้ามีกลวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนแต่ละเครื่องมือโดยพิจารณาจาก 1) ผลงานการแสดง 2) คุณวุฒิ ระดับการศึกษา และความสามารถ 3) การเป็นที่ยอมรับของนักดนตรีทั่วไปในวงออร์เคสตรา วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนามีกลวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนโดยคำนึงประเด็นในด้านการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหลากหลาย ดังนั้นครูผู้ฝึกอบรมที่ได้รับการคัดเลือกจึงมิได้ทำการสอนในทุก ๆ ครั้งที่มีการจัดการฝึกซ้อมแต่ละวงจะหมุนเวียนเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม และโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรไม่มีกลวิธีการคัดเลือกครูผู้สอนซึ่งทางคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีคณาจารย์ที่เป็นนักดนตรีเกือบครบทุกเครื่องมือซึ่งเครื่องดนตรีที่ขาดไปจะเชิญวิทยากรเพิ่มเติม ทั้งนี้ในกรณีของเครื่องสายจะมีคณาจารย์ในจำนวนที่สูงกว่าเครื่องเป่าและเครื่องตี ซึ่งหากพิจารณาทั้งวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง แล้วสามารถพิจารณาคูสมบัติของครูผู้ฝึกอบรมได้จากประเด็นต่าง ๆ อาทิ คุณวุฒิ ทักษะความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะการถ่ายทอด และความเป็นบุคคลต้นแบบในทางดนตรี โดยทั้งนี้แต่ละวงนั้นได้มีมุมมองถึงผลประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนได้จะได้รับจากครูผู้ฝึกอบรมเป็นสำคัญ

ในประเด็นด้านวิทยากรเป็นอีกประเด็นที่ทุกวงมีบริบทของวิทยากรที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า และโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะมีจุดร่วม คือ มีวิทยากรประจำวง โดยวงดุริยางค์เยาวชนไทยพิจารณาวิทยากรว่ามีความเหมาะสมจากความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากประวัติความเป็นมาจะพบว่าวิทยากรเป็นบุคลากรที่สำคัญในการก่อตั้งวงดุริยางค์เยาวชนไทยอีกด้วย ซึ่งเหมือนกับวงดุริยางค์เยาวชนสยาม

ซินโฟนีเอตต้าที่วาทยากรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เหมาะสมรวมถึงเป็นบุคลากรที่สำคัญในการก่อตั้งวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า กรณีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น พิจารณาว่าวาทยากรมีความเหมาะสมทั้งในด้านของทักษะความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทั้งในด้านการเป็นวาทยากรของวงออร์เคสตราอาชีพและวงออร์เคสตราเยาวชนเหมือนกับทั้งสองวงข้างต้น ซึ่งข้อที่แตกต่างคือวาทยากรมิได้มีบทบาทเป็นผู้ก่อตั้งวง เพียงแต่เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ซึ่งชื่อเสียงของวาทยากรเป็นสิ่งสำคัญในการจูงใจให้เยาวชนดนตรีตัดสินใจในการเข้าสอบคัดเลือกค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ส่วนในกรณีของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยานิวัฒนานั้นเป็นวงเดียวที่ไม่มีวาทยากรประจำ แต่จะได้อาจมาจากการคัดเลือกด้วยระบบ Call for Conductor ซึ่งเป็นโครงการย่อยของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยานิวัฒนาโดยจะทำให้ทางวงได้วาทยากรรุ่นใหม่ที่มีฝีมือ

เมื่อวิเคราะห์จากทั้งสองประเด็นจะพบว่านอกจากประเด็นที่นำมาพิจารณาด้านคุณสมบัติของครูและด้านการเลือกวาทยากรแล้ว ยังมีปัจจัยแทรกซ้อนในด้านการจัดสรรงบประมาณในการว่าจ้างครูผู้ฝึกอบรมและวาทยากรในกรณีของวงออร์เคสตราเยาวชนที่ต้องจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ กล่าวได้ว่าเรื่องของงบประมาณเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการนำมาพิจารณากระบวนการในการคัดเลือกคุณสมบัติของครูผู้ฝึกอบรมเพิ่มเติม

จากประเด็นในด้านการคัดเลือกครูผู้สอนสามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 5 ประเด็นในด้านการคัดเลือกครูผู้สอน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
ครูผู้ฝึกอบรม	1. มีประสบการณ์ในการ เล่นวงออร์เคสตรา โดยตรง 2. มีทักษะสามารถ ทางด้านดนตรีและการ ถ่ายทอดที่ดี	1. ผลงานการแสดง 2. คุณวุฒิ ระดับ การศึกษา ความสามารถ 3. การเป็นที่ยอมรับของ นักดนตรีทั่วไปในวงออร์ เคสตรา	หมุนเวียนไปตามความ เหมาะสม โดยคำนึงถึง ด้านการสร้างองค์ความรู้ ที่หลากหลายของผู้เรียน	ส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ ของคณะดุริยางค์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แต่ เครื่องดนตรีที่ขาดไปจะ เชิญวิทยากรเพิ่มเติม
วาทยากร	- พิจารณาว่ามีความ เหมาะสมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ - วาทยากรเป็นผู้ก่อตั้งวง	- พิจารณาว่ามีความ เหมาะสมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ - วาทยากรเป็นผู้ก่อตั้งวง	คัดเลือกด้วยระบบ Call for Conductor	- พิจารณาว่ามีความ เหมาะสมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ - วาทยากรเป็นบุคลากร ที่มีความสำคัญในการ ดำเนินกิจกรรม

2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน

ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากวาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ซึ่งจะให้ข้อมูลของครูผู้สอนในบริบทที่ต่างกันออกไป

2.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่า ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนนั้นขึ้นอยู่กับรายบุคคล แต่โดยเฉลี่ยภาพรวมก็จะค่อนข้างมีประสบการณ์พอสมควร กลุ่มครูเครื่องเป่าและเครื่องตีจะเคยมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตราตั้งแต่ 3 – 4 ปีขึ้นไป มีความสามารถอยู่ในระดับที่เป็นที่ยอมรับของประเทศไทย ส่วนกลุ่มครูเครื่องสายส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับที่ดี ครูผู้ฝึกอบรมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่านอกจากการเรียนการสอนในวงดุริยางค์เยาวชนแล้ว ก็จะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องการกลวิธีการสอน การแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนปัญหาที่พบระหว่างเครื่อง ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากบทเพลงที่เป็นจุดมุ่งหมายหลักในการฝึกซ้อม (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) จากมุมมองผู้เรียนพบว่า ความสามารถของครูเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจในการสมัครเป็นสมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนไทย เพราะได้พบครูตามงานแสดงคอนเสิร์ตออร์เคสตราและเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้มากขึ้น จึงตั้งใจสอบเป็น

สมาชิกเพื่อที่จะได้มีโอกาสเรียนกับครูผู้สอนและพัฒนาทักษะทางด้านดนตรี (ชนวัฒน์ โงสว่าง, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558)

2.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าในการพิจารณาจากประสบการณ์และความสามารถนั้นกล่าวได้ว่ามีความสมบูรณ์แบบมาก เนื่องจากครูผู้ฝึกอบรมหรือวาทยากรทั้งสองท่านทั้งอาจารย์สมเถา สุจริตกุลและอาจารย์ทฤษฎี ณ พัทลุง มีประสบการณ์การควบคุมวงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อีกทั้งยังมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งกล่าวได้ว่าเยาวชนดนตรีสามารถยึดถือเป็นต้นแบบของนักดนตรีชั้นนำของประเทศไทยได้ทั้งในด้านของความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดนตรี ทักษะการควบคุมวงออร์เคสตรา ความรู้ความสามารถในด้านการประพันธ์เพลง การสร้างสรรค์ผลงานดนตรีต่าง ๆ รวมถึงความเชี่ยวชาญในด้านการปฏิบัติทักษะดนตรี (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

2.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลยานิววัฒนา จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าครูผู้ฝึกอบรมเป็นบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญที่อยู่ในขั้นดีมาก มีความรู้ความเข้าใจในตัวบทเพลง มีประสบการณ์ทางตรงในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของนักดนตรีคลาสสิกทั่วไป มีทักษะทางดนตรีเป็นเลิศ (ดาร์ห์ บรรณวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) ครูผู้ฝึกอบรมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ครูส่วนใหญ่เป็นนักดนตรีประจำวงออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย และมีประสบการณ์ในการสอนวงออร์เคสตราเยาวชนมาก่อน ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมแต่ละท่านจะมีกลวิธีการสอนแตกต่างกันออกไป ซึ่งนอกจากกลวิธีการเรียนการสอนในวงดุริยางค์เยาวชนแล้ว ก็จะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในด้านแนวคิดและมุมมองต่อบทเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับบทเพลงที่ทำการฝึกซ้อม (กัลยาณั พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ครูผู้ฝึกอบรมนั้นเป็นครูที่มีชื่อเสียง ซึ่งสามารถพบครูได้ตามงานแสดงคอนเสิร์ตออร์เคสตราต่าง ๆ และครูเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาทักษะทางด้านดนตรี (ชนุชา โตประทีป, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

2.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมพบว่าครูส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่สังกัดอยู่ในวงออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย และเป็นอาจารย์ประจำคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในส่วนของความรู้ความสามารถจึงถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์อย่างมาก (พงศธร สุรภาพ, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) จากมุมมองของผู้เรียนพบว่าความรู้ความสามารถของครูเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจสมัครเข้าค่าย

ฝึกอบรมดนตรี เพื่อที่จะได้มีโอกาสในการเรียนกับคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งพิจารณาจากผลงานการแสดงที่ได้ชมจากคอนเสิร์ตและชื่อเสียงของคณาจารย์หลาย ๆ ท่าน (ประพันธ์พงศ์ มณีวงษ์, สัมภาษณ์, 31 พฤษภาคม 2558)

จากการสัมภาษณ์วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง มีมุมมองในด้านความรู้ความสามารถของครูผู้ฝึกอบรมไปในทางเดียวกันโดยสามารถกล่าวได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านประสบการณ์ในวงออร์เคสตรา และ 2) ด้านความเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียน

ประเด็นด้านประสบการณ์ในวงออร์เคสตราของครูผู้ฝึกอบรมนั้น ทั้ง 4 วงได้กล่าวในประเด็นที่สอดคล้องกัน จากการสัมภาษณ์วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นเฉลี่ยโดยภาพรวมแล้วครูผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์พอสมควร โดยกลุ่มครูเครื่องเป่าจะเคยมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา 3 - 4 ปีขึ้นไป ส่วนครูเครื่องสายส่วนใหญ่จะมีทักษะประสบการณ์ในระดับที่ดี วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า นั้นพบว่าในด้านความรู้ความสามารถของวาทยากรในบริบทของครูนั้นมีความสมบูรณ์แบบมาก พิจารณาจากด้านประสบการณ์การควบคุมวงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อีกทั้งยังมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าบุคลากรที่คัดเลือกมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีทักษะความสามารถ และประสบการณ์การบรรเลงในวงออร์เคสตรา มีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักของนักดนตรีคลาสสิกทั่วไป และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรพบว่าครูส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และยังเป็นบุคลากรที่สังกัดในวงออร์เคสตราที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย นั่นคือมีประสบการณ์ทั้งในด้านการบรรเลงในวงออร์เคสตราและประสบการณ์ทางการสอน ดังนั้นในประเด็นนี้จึงกล่าวได้ว่าทั้ง 4 วงมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านครูผู้ฝึกอบรมว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในด้านวงออร์เคสตราเป็นอย่างดี

ประเด็นในด้านความเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนนั้นพบว่ากล่าวไปในมุมมองที่สอดคล้องกัน โดยจะมีวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดด้าที่กล่าวถึงวาทยากรในบริบทของครูว่า เยาวชนดนตรีสามารถยึดเป็นต้นแบบในด้านความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดนตรี ทักษะความสามารถ ผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ต่าง ๆ ส่วนวงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีมุมมองที่เหมือนกันว่าความรู้ความสามารถของครูเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจสมัครเข้ามาเป็นสมาชิก เพื่อที่จะได้มีโอกาสในการเรียนกับครู โดยผู้เรียนทั้ง 3 วงกล่าวในทิศทางเดียวกันว่าทักษะความสามารถของครูประเมินจากการที่ได้ชมคอนเสิร์ตผลงานการแสดงต่าง

ๆ ในมุมมองของบุคลากรที่มีส่วนร่วมกับครูผู้ฝึกอบรม มีความถึงพอใจ และเห็นพ้องกันว่าครูผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมจากการประเมินปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากประเด็นในด้านความรู้ความสามารถของครูผู้สอน สามารถนำเสนอเป็นตาราง โดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 6 ประเด็นในด้านความรู้ความสามารถของครูผู้สอน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
ประสิทธิภาพ ในวงออร์เคส ตรา	มีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพ พอสมควร	มีความสามารถมาก พิจารณาจาก ประสิทธิภาพทั้งใน ประเทศไทยและ ต่างประเทศ มีชื่อเสียงที่ เป็นที่ยอมรับของสังคม	มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีทักษะความสามารถ และประสิทธิภาพ มี ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนัก ดนตรีคลาสสิกทั่วไป	มีประสบการณ์ทั้งในด้าน การบรรเลงในวงออร์เคส ตราและประสิทธิภาพ ทางการสอน
ความเป็น ต้นแบบ ให้กับผู้เรียน	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นส่วน หนึ่งในการตัดสินใจเข้า เป็นสมาชิกวงเพื่อได้ โอกาสในการเรียนกับครู	เยาวชนดนตรีสามารถยึด เป็นต้นแบบในด้าน ความรู้ความเข้าใจใน ศาสตร์ด้านดนตรี ทักษะ ความสามารถ ผลงานอัน เป็นที่ประจักษ์ต่าง ๆ	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นส่วน หนึ่งในการตัดสินใจเข้า เป็นสมาชิกวงเพื่อได้ โอกาสในการเรียนกับครู	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นส่วน หนึ่งในการตัดสินใจเข้า เป็นสมาชิกวงเพื่อได้ โอกาสในการเรียนกับครู

3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน มหาวิทยาลัย

ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากทั้งผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ซึ่งจะให้แนวคิดแล มุมมองของความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอนในบริบทที่แตกต่างกัน

3.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าโดยปกติแล้วครูผู้ ฝึกอบรมจะมีครบทุกเครื่องดนตรีโดยมีอย่างละ 1 เป็นอย่างน้อย แต่ทั้งนี้ที่เพิ่มจำนวนครูเข้ามา มากขึ้นด้วยกรณีที่หากครูผู้ฝึกอบรมติดภารกิจไม่สามารถมาได้จะยังมีครูคอยควบคุมอยู่ กล่าวคืองานของ ครูผู้ฝึกอบรมสำหรับวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นเป็นงานที่ใช้จิตอาสา ใช้จำนวนครูผู้ฝึกอบรมที่เยอะ เพื่อทดแทนกันในกรณีฉุกเฉิน อีกมุมหนึ่งคือทางวงมีเยาวชนดนตรีที่ค่อนข้างเยอะ ถ้ามีครูจำนวนที่ มากก็จะสามารถควบคุมได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวาทยากรในกรณีของครู เครื่องเป่าว่ามีความเหมาะสม จะมีอัตราส่วนที่เยาวชนดนตรี 3 - 4 คนต่อครู 1 คน แต่ในขณะที่

เครื่องสายนั้นมีเยาวชนดนตรีที่มากและเยาวชนดนตรีหลายคนยังไม่มีพื้นฐานในการบรรเลงที่ดีเพียงพอ แต่ครูเครื่องสายมีจำนวนน้อยไม่อาจดูแลได้อย่างทั่วถึง กล่าวได้ว่าครูเครื่องสายอาจมีจำนวนน้อยเกินไป ในมุมมองของครูผู้ฝึกอบรมกล่าวว่า ครูมีจำนวนเพียงพอในการทำการเรียนการสอนทั้งเดี่ยว และกลุ่มเครื่องดนตรี ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมหลายท่านจะมีภารกิจไม่สามารถเข้ามาได้ครบทุกคน แต่สามารถทำการเรียนการสอนได้เพราะวงดุริยางค์เยาวชนไทยมีครูผู้ฝึกอบรมจำนวนมากเพียงพอ ซึ่งบางครั้งในกลุ่มเครื่องอื่น ๆ นั้นครูสามารถเข้าไปแนะนำแทนกันได้ เรื่องของจำนวนครูจึงไม่ค่อยเป็นปัญหาในจุดนี้ (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) สอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนว่า ครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนมากแต่สามารถดำเนินการสอนรายเครื่องดนตรีได้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ไม่ค่อยเกิดปัญหาการขาดครูผู้ฝึกอบรม (ธนวัฒน์ โง่สว่าง, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการพบว่าบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นครูผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องเป่าทั้งเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองส่วนมากจะสังกัดอยู่วงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) รองลงมาจะสังกัดอยู่วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) วงดุริยางค์สากลกรมศิลปากร (Thailand National Symphony Orchestra) ซึ่งถึงแม้จะมีครูผู้ฝึกอบรมส่วนหนึ่งที่ไม่ได้สังกัดวงออร์เคสตรา แต่ทุกคนมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา และมีคุณวุฒิเป็นคณาจารย์ทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมอีกจำนวนหนึ่งเคยมีประสบการณ์ในวงดุริยางค์เยาวชนมาก่อน ซึ่งบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมทุกท่านเสียสละเวลาเข้ามาช่วยดูแลการฝึกซ้อมให้ในวันอาทิตย์ ส่วนบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องสายนั้นจะมีอาจารย์ภูกร ศรีณรงค์เป็นคนควบคุมคัดเลือก ซึ่งในปัจจุบันอาจารย์ทวีเวท ศรีณรงค์เป็นหัวหน้ากลุ่มของครูผู้ฝึกอบรมเครื่องสาย ส่วนอาจารย์ท่านอื่น ๆ จะเป็นบุคลากรที่ได้รับการไว้วางใจจากการร่วมงานกับอาจารย์ภูกร ศรีณรงค์ให้เข้ามาช่วยดูแลเพิ่มเติม (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558)

ซึ่งข้อมูลของคณาจารย์วงดุริยางค์เยาวชนในปัจจุบันสามารถนำเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 7 รายนามครูผู้ฝึกอบบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทย

รายนามครูผู้ฝึกอบบรม	เครื่องมือที่สอน	วงออร์เคสตราที่สังกัด
ภาคิน อัศวโกวิท	Violin	-
เทพพนม วี ปาลมา	Violin	-
น.ต.ธนเดช มั่งมี	Violin	-
*ณัฐวัฒน์ เลื่อนตามผล	ผู้ช่วย Violin	-
พินจ่าอากาศเอกสรวิฑูฒิ ผลาชีวะ	Viola	-
จ่าอากาศเอกธีรศักดิ์ พรรณรายณ์	Cello	-
ศุกล ศิริศักดิ์	Double Bass	Thailand Philharmonic Orchestra
ศิววุฒิ วัฒนวงษ์ศิริ	Double Bass	Thailand Philharmonic Orchestra
บัณฑิตพัฒน์ ตั้งไพบูลย์	Flute	Thailand Philharmonic Orchestra
ร.ท.วิศิษฎ์ ภาวปัญญากุล	Flute	-
*ณรงค์ฤทธิ์ ลิ้มรุ่งยืนยง	Flute	-
เขาวลิต เจริญชีพ	Oboe	Bangkok Symphony Orchestra
นฤชา ศิริไสดา	Oboe	วงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร
สุขสันต์ รัตนะผล	Clarinet	-
นาถวัฒน์ ฐิติพรขจิต	Clarinet	Thailand Philharmonic Orchestra
ณัฐวุฒิ เตียนพลกรัง	Bassoon	Bangkok Symphony Orchestra
ศิริอนันต์ ใจซื่อ	Bassoon	วงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร
นันทวัฒน์ วารนิช	French Horn	Thailand Philharmonic Orchestra
สุปรیتی อังศวานนท์	French Horn	Bangkok Symphony Orchestra
สมเจตน์ ภูแก้ว	Trumpet	Thailand Philharmonic Orchestra
ชัยวัฒน์ พรพัฒนานุกุล	Trumpet	-
ธณภูมิ ศรีวิเศษ	Trombone	Thailand Philharmonic Orchestra
สุขนิษฐ์ สะสมสิน	Trombone	-
*พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล	Tuba	-
เพชรภรณ์ ลากจรัสแสงโรจน์	Percussion	-
นันทพร วรรณาวาทย์	Piano	-
จ่าเอกวัลย์ภรณ์ ยมะคุปต์	Harp	Bangkok Symphony Orchestra

*หมายเหตุ เป็นสมาชิกเก่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยครูผู้ฝึกอบบรม

ในด้านบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนครูทั้งหมด 27 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) จำนวน 7 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) 4 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร 2 คน สามารถจำแนกตามจำนวนเครื่องดนตรีได้เป็นครูเครื่องสาย 9 คน ประกอบด้วย ไวโอลิน 4 คน วิโอลา 1 คน เชลโล 1 คน ดับเบิลเบส 2 คน และฮาร์ป 1 คน ครูเครื่องลมไม้ 9 คน ประกอบด้วย ฟลูต 3 คน โอโบ 2 คน คลาริเน็ต 2 คน และบาสซูน 2 คน ครูเครื่องทองเหลือง 7 คน ประกอบด้วย เฟรนช์ฮอร์น 2 คน ทรัมเป็ต 2 คน ทรอมโบน 2 คน และทูบา 1 คน ครูเครื่องตี 1 คน และครูเครื่องคีย์บอร์ด ในที่นี้คือ เปียโน 1 คน

3.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าประกอบด้วยวาทaylorจำนวน 2 คนซึ่งทำหน้าที่แทนครูผู้สอน ซึ่งผู้เรียนได้แสดงแนวคิดและมุมมองในประเด็นนี้ว่า แม้วาทaylorจะมีประสบการณ์และความสามารถสูง แต่การมีครูผู้ฝึกอบรมนั้นก็ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นในวงออร์เคสตราเยาวชน เพราะการเลือกบทเพลงนั้นมีระดับความยากที่ค่อนข้างสูง และมีความหลากหลาย ทำให้การฝึกซ้อมนั้นควรจะมีครูผู้ฝึกอบรมมาช่วยคุณในด้านการซ้อมกลุ่มเครื่องมือ ซึ่งปกติแล้วเวลาจัดค่ายอบรมดนตรีก็จะมีครูเข้ามาทำการเรียนการสอน ถ้าจัดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องน่าจะเป็นการช่วยให้วงมีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยให้วาทaylorสามารถทำงานได้ง่ายขึ้นอีกด้วย (กัญฐิตา โกมลพันธุ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการพบว่าบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตตานั้นจะมีการว่าจ้างครูผู้ฝึกอบรมมาเป็นวิทยากรในเฉพาะช่วงที่จัดค่ายดนตรีหรือในกรณีพิเศษจริง ๆ เช่น การบรรเลงเพลงที่มีความยากมาก ๆ อาทิ The Rite of Spring ของ Igor Stravinsky จะมีการเชิญครูผู้ฝึกอบรมมาทำการฝึกซ้อมเพิ่มเติม โดยครูผู้ฝึกอบรมของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตตานั้นมาจากกลุ่มนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราในหลาย ๆ วง เช่น วงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) วงดุริยางค์สยามฟิลฮาร์โมนิก (Siam Philharmonic Orchestra) รวมถึงวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) โดยคณาจารย์ผู้ฝึกอบรมทุกคนเป็นบุคลากรที่ได้รับการไว้วางใจ

จากกลุ่มผู้บริหารวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า และมีความเห็นชอบให้เชิญมาเป็นวิทยากรให้กับวง (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558)

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากเอกสารรายนามคณาจารย์วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าที่จะนำเสนอเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากทั้งในกรณีของค่ายดนตรีและกรณีพิเศษที่เชิญครูผู้ฝึกอบรมสามารถนำเสนอเป็นตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 8 รายนามครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า

รายนามครูผู้ฝึกอบรม	เครื่องมือที่สอน	วงออร์เคสตราที่สังกัด
Vilmos Olah	Violin	*นักดนตรีรับเชิญพิเศษ
มหกิจ เลิศชีวานันท์	Violin	Thailand Philharmonic Orchestra
มิติ วิสุทธิอัมพร	Viola	Siam Philharmonic Orchestra
เอกชัย มาสกุลรัตน์	Cello	Kammerorchester Basel
พงศธร สุรภาพ	Double Bass	Bangkok Symphony Orchestra
Yu Jin Jung	Flute	Thailand Philharmonic Orchestra
สมชาย ทองบุญ	Oboe	Bangkok Symphony Orchestra
สุขสันต์ รัตนผล	Clarinet	-
Nobuo Ono	Bassoon	Bangkok Symphony Orchestra
สุปรیتی อังศวานนท์	French Horn	Bangkok Symphony Orchestra
เลิศเกียรติ จงจิรจิต	Trumpet	Singapore Symphony Orchestra
อนันท์พร เอี่ยมชาญบรรจง	Trombone	-
ธีรพัฒน์ เดชะ	Tuba	Siam Philharmonic Orchestra
เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม	Percussion	Bangkok Symphony Orchestra

*นักดนตรีรับเชิญพิเศษ เป็นวิทยากรจากต่างประเทศ

ในด้านบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนครูทั้งหมด 14 คน เป็นครูที่ทั้งมีประสบการณ์การบรรเลงในวงออร์เคสตราทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยครูที่สังกัดวงออร์เคสตราในประเทศไทย ประกอบด้วย ครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) จำนวน 2 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) 5 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์

สยามฟิลฮาร์โมนิก (Siam Philharmonic Orchestra) 2 คน และครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงออร์เคสตราต่างประเทศ ประกอบด้วย ครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวง Kammerorchester Basel 1 คน และครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวง Singapore Symphony Orchestra 1 คน ซึ่งถึงแม้จะมีครูผู้ฝึกอบรมส่วนหนึ่งที่ไม่ได้สังกัดวงออร์เคสตรา แต่ทุกคนมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา และมีคุณวุฒิเป็นคณาจารย์ทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา โดยจะมีครูครบเกือบทุกเครื่องดนตรียกเว้นเครื่องคีย์บอร์ด ครูจะมีเครื่องละ 1 คนยกเว้นครูเครื่องสายที่พบว่ามีจำนวน 2 คน

3.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง พบว่าจำนวนครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะพิจารณาโดยฝ่ายบริหารจัดการดนตรีว่ามีความจำเป็นมาก – น้อยเพียงใดในแต่ละคอนเสิร์ต ถ้าต้องการเพิ่มก็จะต้องเพิ่มจำนวนครูขึ้นแต่ก็จะมีระดับสูงสุดเพื่อรักษาจำนวนมิให้เกินจากงบประมาณที่จัดสรรไว้ (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) ซึ่งจะมีบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมสำหรับเครื่องเป่าและเครื่องตีอย่างละ 1 คน ซึ่งวิเคราะห์ได้เป็นอัตราส่วน ครูผู้ฝึกอบรม 1 คนต่อเยาวชนดนตรีประมาณ 4 – 8 คน และสำหรับครูผู้ฝึกอบรมเครื่องเป่าจะค่อนข้างมีครบทุกเครื่องมือ ซึ่งวิเคราะห์ได้เป็นอัตราส่วนครูผู้ฝึกอบรม 1 คนต่อเยาวชนดนตรีเครื่องสาย 6 – 12 คน ซึ่งวาทยากรได้แสดงความคิดเห็นว่า ในบางคอนเสิร์ตที่เพลงที่มีระดับความยาก การมีบุคลากรผู้ฝึกอบรมรายเครื่องดนตรีอาจเป็นสิ่งที่ค่อนข้างจำเป็น ซึ่งจากที่ผ่านมาไม่ถือเป็นปัญหา แต่ปัญหาจะอยู่ที่เรื่องของข้อจำกัดด้านเวลา ถ้าให้เวลากับการฝึกอบรมมากขึ้นประสิทธิภาพของการแสดงน่าจะสูงมากขึ้นกว่านี้ (ดารีห์ บรรณวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนว่า ครูผู้ฝึกอบรมก็เพียงพอ เพราะจำนวนเยาวชนดนตรีในวงก็ไม่ได้มีมากเกินไป ทำให้ครูผู้ฝึกอบรมสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง (ชนุชา โตประทีป, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง พบว่าครูผู้ฝึกอบรมจะมีการผลัดเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยครูผู้ฝึกอบรมสำหรับกลุ่มเครื่องสายจะมีจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งในบางครั้งจะมีการแบ่งเป็นรายเครื่องดนตรี คือ ไวโอลิน วิโอลา เชลโล และดับเบิลเบส ยกเว้นในกรณีของฮาร์ปอาจมีครูมาสอนโดยตรงเพิ่มเติม ส่วนครูผู้ฝึกอบรมกลุ่มเครื่องเป่าจะแบ่งการฝึกอบรมเป็นครูหนึ่งคนต่อกลุ่มเครื่องดนตรี หรือในบางกรณีจะแบ่งกลุ่มเครื่องเป่า 2

กลุ่ม คือ เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง โดยจะมีครูหนึ่งคนต่อหนึ่งกลุ่มเครื่องดนตรี และในส่วนของ ครูผู้ฝึกอบรมกลุ่มเครื่องตีนั้นจะมีหนึ่งคน (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากสุจิตต์บรรจงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่จะนำเสนอ เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากสุจิตต์คอนเสิร์ตหลายเล่มโดยปรากฏรายชื่อครูผู้ฝึกอบรมทั้งหมดที่มี ประสบการณ์สอนเยาวชนดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา สามารถนำเสนอเป็น ตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 9 รายนามครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

รายนามครูผู้ฝึกอบรม	เครื่องมือที่สอน	วงออร์เคสตราที่สังกัด
ศิริพงษ์ ทิพย์ธัญ	Violin	Bangkok Symphony Orchestra
สิทธิชัย เพ็งเจริญ	Violin	Thailand Philharmonic Orchestra
ชลัฏฐ์ ลิ้มปิศิริ	Violin	Bangkok Symphony Orchestra
อนาวิน เสวตบวร	Violin	Bangkok Symphony Orchestra
พิสุทธิ์ สายโอบเอื้อ	Violin	-
มิตติ วิสุทธอัมพร	Viola	Siam Philharmonic Orchestra
ศุภพร สุวรรณภักดี	Viola	-
David Abrahamyan	Viola	-
Martin Grund	Cello	-
Juris Lakutis	Cello	Thailand Philharmonic Orchestra
Andrew Healey	Cello	-
พงศธร สุรภาพ	Double Bass	Bangkok Symphony Orchestra
กัลยาณ์ พงศธร	Flute	Bangkok Symphony Orchestra
ศุภชัย จงชนะไชย	Flute	Bangkok Symphony Orchestra
ดำริห์ บรรณวิทยกิจ	Oboe	Bangkok Symphony Orchestra
พิพัฒน์พงษ์ ปรีชาภรณ์	Oboe	-
ยศ วณีสอน	Clarinet	Bangkok Symphony Orchestra
สุขสันต์ รัตนผล	Clarinet	-
กิตติมา โมลีสัย	Bassoon	Thailand Philharmonic Orchestra
คมสัน ดิลกคุณานันท์	French Horn	Siam Philharmonic Orchestra
สุปรีย์ อังควานนท์	French Horn	Bangkok Symphony Orchestra

รายนามครูผู้ฝึกอบรม	เครื่องมือที่สอน	วงออร์เคสตราที่สังกัด
Daren Robbins	French Horn	Thailand Philharmonic Orchestra
เลิศเกียรติ จงจิรจิต	Trumpet	Singapore Symphony Orchestra
Philip Brink	Trombone	Thailand Philharmonic Orchestra
ธัญวัฒน์ ทั้งตระกูล	Tuba	-
Alan Cumberland	Percussion	-
เผ่าพันธ์ อานาจรรม	Percussion	-
ธนสิทธิ์ ศิริพานิชวัฒนา	Percussion	-
Kyle Acuncius	Percussion	Thailand Philharmonic Orchestra
พศธร เสถียรนิธิ	Harp	-
พุทธรักษา กำเหนิดรัตน์	Harp	-
สุมิตา อังควานนท์	Harpsichord	-

ในด้านบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนครูทั้งหมด 32 คน เป็นครูที่มีประสบการณ์การบรรเลงในวงออร์เคสตราทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยครูที่สังกัดวงออร์เคสตราในประเทศไทย ประกอบด้วย ครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) จำนวน 9 คน เป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) จำนวน 6 คน และเป็นครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นสมาชิกวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิก (Siam Philharmonic Orchestra) จำนวน 2 คน ครูที่สังกัดวงออร์เคสตราในต่างประเทศเป็นสมาชิกวง Singapore Symphony Orchestra จำนวน 1 คน ถึงแม้จะมีครูผู้ฝึกอบรมส่วนหนึ่งที่ไม่ได้สังกัดวงออร์เคสตรา แต่ทุกคนมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา และมีคุณวุฒิเป็นคณาจารย์ทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา สามารถจำแนกตามจำนวนเครื่องดนตรีได้เป็นครูเครื่องสาย 14 คน ประกอบด้วย ไวโอลิน 5 คน วิโอลา 3 คน เชลโล 3 คน ดับเบิลเบส 1 คน และฮาร์ป 2 คน ครูเครื่องลมไม้ 7 คน ประกอบด้วย ฟลูต 2 คน โอโบ 2 คน คลาริเน็ต 2 คน และบาสซูน 1 คน ครูเครื่องทองเหลือง 6 คน ประกอบด้วย เฟรนช์ฮอร์น 3 คน ทรัมเป็ต 1 คน ทรอมโบน 1 คน และทูบา 1 คน ครูเครื่องตี 4 คน และครูเครื่องคีย์บอร์ด ในที่นี้คือ ฮาร์พซิคอร์ด 1 คน

3.4) วงดุริยางค์เยาวชนคนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าจำนวนครูผู้ฝึกอบรมนั้นโดยมากเป็นคณาจารย์จากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีของวง Bangkok Symphony Orchestra ซึ่งมีความเหมาะสมทั้งด้านทักษะและประสบการณ์ (ทัศน นาควัชร, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558) ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมได้แสดงมุมมองในประเด็นนี้เพิ่มเติมว่า จำนวนครูพบว่ามีจำนวนมากเกินไป เพราะบางเครื่องมีจำนวนผู้เรียน 4 – 5 คน และมีครูผู้ฝึกอบรม 2 คน กล่าวได้ว่าเป็นสัดส่วนที่อาจจะเกินสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง (พงศธร สุรภาพ, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งถือเป็นจุดเด่นเพราะว่ากระบวนการถ่ายทอดความรู้ของครูแต่ละท่านก็มีวิธีการที่ต่างกัน และผู้เรียนจะได้มุมมองและแนวคิดใหม่ ๆ จากครูผู้ฝึกอบรมหลายท่านอีกด้วย

จากการศึกษาสูจิบัตรการแสดงและการสัมภาษณ์พบว่า บุคลากรครูผู้ฝึกอบรมสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. บุคลากรครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นคณาจารย์จากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเอง และ 2. ครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นวิทยากรรับเชิญจากภายนอก ประกอบด้วย นักดนตรีออร์เคสตราที่มาจากต่างประเทศ และนักดนตรีออร์เคสตราที่สังกัดวงออร์เคสตราในประเทศไทย (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558) ซึ่งมาจากวงออร์เคสตราในประเทศไทยที่หลากหลาย อาทิ วงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Bangkok Symphony Orchestra) วงดุริยางค์สยามฟิลฮาร์โมนิก (Siam Philharmonic Orchestra) เป็นต้น (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558; ทัศน นาควัชร, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558)

ซึ่งข้อมูลของครูผู้ฝึกอบรมโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรสามารถนำเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 10 รายนามครูผู้ฝึกอบรมโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

รายนามครูผู้ฝึกอบรม	เครื่องมือที่สอน	สถาบันที่สังกัด
ทัศน นาควัชระ	Violin	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Wolfgang Schroder	Violin	ภายนอก
Nguyen Cong Thang	Violin	ภายนอก
Nguyen Thu Binh	Violin	ภายนอก
*กมลพร พยัฆเดช	Violin	ภายนอก
Junko Kanamoto	Violin	ภายนอก
Watanabe Atsuko	Violin	ภายนอก
David Abrahamyan	Viola	มหาวิทยาลัยศิลปากร
*มิตติ วิสุทธิ์อัมพร	Viola	ภายนอก
กิตติคุณ สุตประเสริฐ	Cello	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Nguyen Hong Anh	Cello	ภายนอก
Vladimir Prikhodko	Double Bass	ภายนอก
พงศธร สุรภาพ	Double Bass	ภายนอก
วรพล กาญวีระโยธิน	Flute	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Howard Ng	Oboe	ภายนอก
ยศ วนิสอน	Clarinet	มหาวิทยาลัยศิลปากร
Yuetsu Ito	Clarinet	ภายนอก
Nobuo Ono	Bassoon	ภายนอก
ณัฐวุฒิ เตียนพลกรัง	Bassoon	มหาวิทยาลัยศิลปากร
สุปรีดี อังศวานนท์	Horn	มหาวิทยาลัยศิลปากร
เลิศเกียรติ จงจิรจิต	Trumpet	ภายนอก
สิทธิชัย อ่องสะอาด	Trombone	ภายนอก
คณพศ ช้วนตัน	Tuba	ภายนอก
เผ่าพันธุ์ อำนาจธรรม	Percussion	มหาวิทยาลัยศิลปากร

* หมายถึง เป็นผู้ช่วยครูผู้ฝึกอบรม

ในด้านบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนครูทั้งหมด 24 คน เป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศิลปากรทั้งหมด 8 คน และเป็นวิทยากรภายนอก 16 คน ซึ่งเป็นคณาจารย์จาก

ต่างประเทศ 11 คน โดยสามารถจำแนกตามจำนวนเครื่องดนตรีได้เป็นครูเครื่องสาย 13 คน ประกอบด้วย ไวโอลิน 7 คน ประกอบด้วยครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 4 คน และผู้ช่วยผู้เชี่ยวชาญ 1 คน วิโอลา 2 คน ประกอบด้วยครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 1 คน และผู้ช่วยผู้เชี่ยวชาญ 1 คน เชลโล 2 คน และดับเบิลเบส 2 คน ครูเครื่องลมไม้ 7 คน ประกอบด้วย ฟลูต 1 คน โอโบ 1 คน คลาริเน็ต 2 คน และบาสซูน 2 คน ครูเครื่องทองเหลือง 4 คน ประกอบด้วย เฟรนช์ฮอร์น 1 คน ทรัมเป็ต 1 คน ทรอมโบน 1 คน และทูบา 1 คน และครูเครื่องตี 1 คน

จากแนวคิดและมุมมองของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงในประเด็นความเหมาะสมของจำนวนครูผู้ฝึกอบรมได้ให้ความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ มีความเพียงพอ สามารถควบคุมการเรียนการสอนให้ดำเนินไปได้ แต่ทั้งนี้กล่าวในมุมมองที่แต่ละวงมีบริบทที่แตกต่างกันทำให้มุมมองของความเพียงพอมีความแตกต่างกันออกไป วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีสัดส่วนครู 1 คนต่อเยาวชนดนตรี 4 คน และมีบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมจำนวนมาก ซึ่งมีความใกล้เคียงกับโครงการค่ายฤดูร้อนศิลปากรที่มีสัดส่วนครู 1 ต่อเยาวชนดนตรี 2 – 3 คน ประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าทางวงให้มุมมองกับทักษะของผู้เรียนว่าเป็นสิ่งที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลอย่างละเอียด ซึ่งอาจเป็นผู้เรียนที่มีความต้องการในการเรียนรู้อย่างเข้มข้น หรืออาจเป็นผู้เรียนที่มีประสบการณ์ไม่มากและยังต้องการคำแนะนำจากครูผู้ฝึกอบรมอย่างใกล้ชิด ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา มีความใกล้เคียงกับสัดส่วนครูของทั้งสองวงข้างต้น โดยมีครู 1 คนต่อเยาวชนดนตรี 4 - 12 คน ซึ่งทั้ง 3 วง มีจำนวนสัดส่วนแตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าสูงมาก โดยหากเปรียบเทียบแล้ววาทaylor ในบทบาทของครูผู้ฝึกอบรม 1 คนต่อจำนวนเยาวชนดนตรีทั้งวง ประมาณ 70 – 90 คน ในประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า เยาวชนดนตรีในวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้ามีความสามารถในระดับสูงและมีประสบการณ์เพียงพอ ซึ่งจากทั้ง 4 วงนั้นสามารถตั้งข้อสังเกตได้ถึงความเหมาะสมของจำนวนครูผู้ฝึกอบรมนั้นแตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละวง

จากประเด็นในด้านความเหมาะสมของครูผู้สอน สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 11 ประเด็นในด้านความเหมาะสมของครูผู้สอน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอตต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
จำนวน ครูผู้สอน	27	14 (ในกรณีค่ายดนตรี)	4 คนขึ้นไปต่อ 1 ครั้ง	24
สัดส่วน ครูผู้สอนต่อ ผู้เรียน	ครู 1 คนต่อ ผู้เรียน 2 – 3 คน	ครู (วาทยากร) 1 คน ต่อผู้เรียน 70 – 90 คน	ครู 1 คน ต่อผู้เรียน 4 – 12 คน	ครู 1 คน ต่อผู้เรียน 2 – 3 คน

ทั้งนี้หากพิจารณาจากรายชื่อของครูผู้ฝึกอบรมแล้วจะพบว่าครูผู้ฝึกอบรมจำนวนหนึ่งเป็นครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวนหลายวงซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น ครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงมีจำนวน 1 คนคืออาจารย์สุปรีย์ อังศวานนท์ ครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 3 วงมีจำนวน 5 คน สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ ครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า และวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จำนวน 1 คนคือ อาจารย์สุขสันต์ รัตนผล และกลุ่มที่สองคือ ครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า ดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จำนวน 4 คนคือ อาจารย์มิตติ วิสุทธ์อัมพร อาจารย์เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม อาจารย์เลิศเกียรติ จงจิรจิต และอาจารย์พงษ์ธร สุรภาพ ครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 2 วงมีจำนวน 4 คน สามารถจำแนกได้ 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจำนวน 1 คนคือ ครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทยและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร 1 คน คือ อาจารย์ณัฐวุฒิ เตียนพลกรัง กลุ่มที่สองจำนวน 1 คนคือครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร คือ อาจารย์ Nobuo Ono กลุ่มที่สามจำนวน 2 คนคือ ครูผู้ฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร คือ อาจารย์ David Abrahamyan และอาจารย์ศ วนิ สอน ในบริบทนี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า การมีครูผู้ฝึกอบรมจำนวนหนึ่งเป็นครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวนหลายวงเป็นตัวชี้วัดว่ากระบวนการทางการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีจุดร่วมกันอยู่

4) บทบาทของครูผู้สอน

บทบาทของครูผู้สอนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากผู้จัดการวง วาทยากร และครูผู้สอน ซึ่งจะให้ข้อมูลในด้านบทบาทครูผู้สอนในบริบทที่ต่างกัน

4.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากมุมมองของผู้จัดการวงในเรื่องบทบาทของครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะทำหน้าที่ดูแลเรื่องบทเพลงวงออร์เคสตราเป็นหลัก สอนด้วยเพลงรวมวง แต่ไม่ได้มุ่งสอนเพลงเดี่ยวทั่วไป คือ เน้นฝึกที่การฟัง และการเล่นร่วมกันกับคนอื่นเป็นหลัก ส่วนเทคนิคของแต่ละเครื่องอาจจะไม่ได้มุ่งเน้นมาก ซึ่งอาจจะมีบ้าง เช่น การอ่านเครื่องด้วยการฝึกซ้อมพื้นฐานทั่วไปที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับบทเพลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวาทยากรที่ว่า การที่ให้ครูผู้ฝึกอบรมที่มีประสบการณ์ในการเล่นออร์เคสตรามาทำการเรียนการสอนนั้นจะช่วยให้วาทยากรทำงานได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้มุ่งเน้นให้ครูฝึกอบรมผู้เรียนให้เตรียมตัวในบทเพลงที่ตัวผู้เรียนรับผิดชอบมาให้ดี เมื่อทำการซ้อมรวมวงนั้นวาทยากรจึงสามารถมุ่งในการปรับบทเพลงโดยภาพรวมได้ (ศิริอนันต์ ใจเชื้อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) ซึ่งจากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่ามีกรวางแผนการสอนร่วมกับครูอย่างไม่เป็นทางการ คือใช้วิธีการพูดคุยทั่วไปเกี่ยวกับในด้านของบทเพลงว่าเครื่องดนตรีใดมีบทบาทอย่างไร ต้องส่งเสริมตัวเยาวชนดนตรีในด้านใด ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมก็จะลองเปรียบเทียบและประเมินกับความสามารถของตัวผู้เรียนว่าพอเป็นไปได้หรือไม่ หากบทเพลงมีความยากอาจต้องอาศัยความเข้มงวดในการฝึกอบรมมากขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งอาจจะมีฝึกซ้อมเพิ่มเติมมากขึ้นอยู่ที่บทบาทของครูผู้ฝึกอบรมจะเป็นคนตัดสินใจ (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมได้ให้มุมมองในบทบาทการสอนว่า จะเน้นที่ตัวของบทเพลงเป็นหลักซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้จัดการวง โดยการเรียนการสอนที่เป็นบทเพลงนั้นจะมีทั้งการฝึกอบรมเฉพาะรายเครื่องดนตรี กลุ่มเครื่องดนตรี และสังเกตในการซ้อมรวมวง ซึ่งเมื่อได้เข้าไปซ้อมรวมวงจะทำให้เห็นภาพชัดเจนซึ่งจะสามารถทำการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนได้ ซึ่งข้อดีของวงดุริยางค์เยาวชนไทย คือ ระหว่างวาทยากรแนะนำหรือทำการซ้อมรวมวง ครูผู้สอนสามารถเข้าไปบอกหรือแนะนำในด้านเทคนิคเฉพาะได้ทันทีระหว่างซ้อม ในจุดนี้ถือเป็นบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้วาทยากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558)

4.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่า จะรับหน้าที่ควบคุมการฝึกซ้อมที่เน้นในเรื่องของวงเป็นหลัก เน้นที่การปรับองค์ประกอบโดยรวม มิได้เน้นในเรื่องของรายกลุ่มเครื่องดนตรี โดยการปรับเป็นรายเครื่องดนตรีหรือกลุ่มเครื่องดนตรีจะมีในกรณีการปรับด้านอารมณ์ของบทเพลง สำเนียงดนตรี เพราะโน้ตของแต่ละเครื่องที่เยาวชนดนตรีที่รับนั้นจะต้องรับผิดชอบในการฝึกซ้อมมาล่วงหน้า และจะต้องดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเปิดโอกาสให้ตัวเยาวชนดนตรีได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเยาวชนดนตรีด้วยกันเอง (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558) หากกล่าวในประเด็นของค่ายอบรมดนตรีนั้น ผู้จัดการวงกล่าวว่าเมื่อมีครูผู้ฝึกอบรม กลุ่มผู้บริหารจะเป็นกลุ่มที่คอยควบคุม ซึ่งจะให้ครูผู้ฝึกอบรมประกบเยาวชนดนตรีในรายเครื่อง โดยแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ 1) ซ้อมรวมวงโดยมีครูผู้ฝึกอบรมประกบในรายเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องเพื่อดูแลปัญหา และ 2) ครูผู้ฝึกอบรมจะเป็นผู้สอนในระยะต้นอย่างละเอียดและชี้ประเด็นปัญหา ก่อนเข้าทำการซ้อมรวมวง ซึ่งทีมผู้บริหารจะมอบหมายงานและชี้แจงแผนการเรียนการสอนว่า จะต้องดำเนินการอย่างไร โดยจะให้อิสระครูผู้ฝึกอบรมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างอิสระตามระยะเวลาที่มีให้ (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

4.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณวิวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า จากการซ้อมของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณวิวัฒนานั้นมีไม่มาก ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อครั้ง และจะมีการฝึกอบรมโดยครูทั้งหมด 2 ครั้งจาก 4 ครั้ง ในช่วงฝึกอบรมจึงจะต้องส่งบทเพลงไปให้ครูก่อน เพื่อที่จะได้เริ่มทำงานได้ทันทีในวันซ้อมรวมวงครั้งแรก ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพที่ดี ความรวดเร็ว และลดภาระงานของวาทยากร ช่วยให้วาทยากรทำงานได้ง่ายขึ้น โดยในชั่วโมงการฝึกอบรมจะไม่ได้กำหนดทิศทางการสอนอย่างชัดเจนแต่ก็จะมุ่งเน้นไปที่บทเพลงเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ครูได้วางแผนการสอนในชั่วโมงที่กำหนดเอง ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบย่อยของตัวบทเพลงและจุดที่สำคัญของบทเพลงเป็นหลัก ซึ่งในกรณีของครูผู้ฝึกอบรมเครื่องสายก็จะแนะนำทิศทางการใช้คันชักเพิ่มเติมในชั่วโมงการฝึกอบรม (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับผู้จัดการวงในเรื่องของเวลาว่าด้วยความที่มีระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้มุ่งเน้นไปในเรื่องของพื้นฐานไม่ได้มากนัก ส่วนใหญ่จะต้องทำการปรับในเรื่องของความเข้ากันของเสียง ความตรงของเสียง และวิธีการเล่นโดยเน้นที่บทเพลงเป็นหลัก (กัลยาณิ พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งวาทยากรได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นนี้ว่า เป็นการดีที่ครูผู้ฝึกอบรมจะช่วยแก้ปัญหาในระยะเบื้องต้นก่อนที่จะทำการ

ฝึกซ้อมรวมวง เพราะองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ควรจะถูกแก้ปัญหาให้เรียบร้อยมากที่สุดก่อนที่จะทำการรวมวงซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งองค์ประกอบย่อยทางดนตรีเหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตราจริง ๆ มาแนะนำเพื่อจะได้เกิดการเรียนรู้ อย่างถูกต้อง (ดำรงห์ บรรณวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558)

4.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ที่เข้าร่วมค่ายดนตรีนั้นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เยาวชนดนตรีที่มีประสบการณ์ 2) เยาวชนดนตรีที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านทักษะความเข้าใจในการบรรเลงในวงออร์เคสตราสูง ดังนั้นบทบาทของครูผู้สอนคือจะต้องเริ่มสอนจากพื้นฐานดนตรี หรือเรียกว่าเทคนิคการปั้นจากศูนย์ ซึ่งครูจะต้องเป็นครูที่จัดการเรื่องพื้นฐานให้ได้ก่อน โน้ตต้องถูกจังหวะต้องถูก มิฉะนั้นเมื่อส่งเข้าไปรวมวงก็จะไม่สามารถประกอบเป็นวงได้ เหมือนการต่อจิ๊กซอว์ เพราะฉะนั้นจิ๊กซอว์ตัวเล็กแต่ละตัวมันจะต้องถูกทำให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งอาจจะไม่ 100% เมื่อเอามาต่อรวมกันแล้ว ภาพรวมก็จะได้จากหน่วยย่อยที่ทำมาแล้วอย่างดี ทีนี้ครูจะสามารถสร้างบทเรียนภายใน 1 สัปดาห์ครูอาจจะไม่สามารถทำอะไรได้มากถึงขนาดที่ตั้งเกณฑ์ไว้ เพราะผู้เรียนก็มีข้อจำกัด หากว่าจังหวะของตัวผู้เรียนไม่ติดมาตั้งแต่ต้น การแก้ไขทำให้จังหวะดีหรือให้ความตรงของระดับเสียงเค้าดีขึ้นไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้ในระยะ 1 สัปดาห์และก็ไม่ใช่ว่าจุดมุ่งหมายของค่ายอบรมดนตรีนี้ จุดมุ่งหมายของค่ายดนตรี คือ ฝึกหัดให้เยาวชนดนตรีที่มีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตราอย่างดีที่สุด ไม่ใช่สร้างวงออร์เคสตราที่ดีที่สุด ดังนั้นการคัดกรองจึงต้องเลือกคนที่มีศักยภาพ อยู่ในระดับที่สามารถพัฒนาได้ในระยะ 7 วัน คือ สามารถเห็นพัฒนาการใน 7 วันว่าผู้เรียนสามารถเล่นเพลงนี้ได้ และได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่ดีจากการเล่นวงออร์เคสตราของเขาเองซึ่งปั้นจาก ศูนย์ ขึ้นมาภายใน 7 วัน อันนี้คือเรื่องของเครื่องเป่า ส่วนเครื่องสายจะเป็นในอีกกรณีหนึ่ง คือ อาจจะมีคนที่เล่นไม่ได้บ้างอยู่ในวง เพราะไม่ได้คิดว่าจะต้องเล่นอย่างสมบูรณ์แบบทั้งหมด แต่เครื่องสายเวลาเล่นในวงจะมาเป็นกลุ่ม แล้วก็สามารถจะช่วยกันพาไปได้ ดังนั้นสิ่งที่สำคัญคือหัวหน้ากลุ่ม ซึ่งทางค่ายจะลงทุนกับหัวหน้ากลุ่มสูงมาก เพราะจะเป็นคนสำคัญที่กำหนดทิศทางของตัวกลุ่มเครื่องสาย ดังนั้นคอนเสิร์ตมาสเตอร์จะต้องเป็นมือหนึ่งเสมอ และจะใช้ระบบครูผู้ฝึกอบรมประกบผู้เรียนอยู่ตำแหน่งที่ 2 หรือตำแหน่งสุดท้าย (ทัศนาศ นาควัชระ, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558) กล่าวได้ว่ากลวิธีการฝึกอบรมของเครื่องสายและเครื่องเป่าจะเป็นการฝึกอบรมในบริบทที่แตกต่างกัน ครูผู้ฝึกอบรมก็จะมีบทบาทที่ต่างกันออกไป

จากประเด็นบทบาทของครูผู้สอนนั้น วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงได้ให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ 1) ภาระงานของครูผู้ฝึกอบรม และ 2) ขอบเขตการทำงานของครู

ภาระงานของครูผู้ฝึกอบรมนั้น วงดุริยางค์เยาวชนพบว่าครูผู้ฝึกอบรมนั้นทำหน้าที่ดูแลเรื่องบทเพลงออร์เคสตราเป็นหลัก สอนด้วยเพลงสำหรับการฝึกซ้อมรวมวง และมีได้มุ่งเน้นในการสอนบทเพลงทั่วไป วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์กล่าวถึงในด้านของวาทยากรว่าจะเน้นในการปรับองค์ประกอบโดยรวมเป็นหลัก โดยมีได้เน้นถึงรายการกลุ่มเครื่องดนตรี ซึ่งในขณะที่วาทยากรปรับองค์ประกอบโดยรวมสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ครูผู้ฝึกอบรมในช่วงค่ายอบรมดนตรีนั้น จะเป็นผู้ดูแลในด้านองค์ประกอบ พิจารณาได้ว่าในกรณีที่ในช่วงฝึกซ้อมที่ไม่มีครูนั้นเยาวชนจะต้องเป็นคนดูแลรับผิดชอบด้วยตัวเอง วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่า พิจารณาจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่มี ทำให้ครูจะสอนด้วยเน้นที่บทเพลงเป็นหลัก นั่นคือการลดภาระงานของวาทยากรและค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะต้องเริ่มสอนจากพื้นฐานดนตรี โดยอาจจะปรับทักษะทางด้านดนตรีได้ไม่มากถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากข้อจำกัดของตัวผู้เรียนในด้านทักษะพื้นฐาน จากนั้นจึงค่อยเริ่มปรับบทเพลงสำหรับการฝึกซ้อมรวมวง ดังนั้นสรุปได้ว่าบทบาทของครูผู้ฝึกอบรมนั้นมีความแตกต่างกัน แต่จะมีจุดร่วมกันในด้านของเป้าหมายในการลดภาระงานของวาทยากรและช่วยขจัดปัญหาในระยะเบื้องต้นสำหรับการบรรเลงในวงออร์เคสตรา

ในด้านขอบเขตการทำงานของครูนั้นพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจากการฝึกซ้อมรวมวงจะมีการพูดคุยกับวาทยากรอย่างไม่เป็นทางการด้วยการพูดคุย ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในช่วงฝึกอบรมนั้นหากพบข้อปรับปรุงแก้ไขสามารถนัดซ้อมเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ และในช่วงระหว่างวาทยากรแนะนำหรือทำการซ้อมรวมวง ครูผู้ฝึกอบรมสามารถประกบกับเยาวชนเพื่อเข้าไปบอกหรือแนะนำในด้านเทคนิคเฉพาะได้ทันทีระหว่างซ้อม ในจุดนี้ถือเป็นบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้วาทยากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์ด้านนั้นในช่วงค่ายอบรมดนตรีจะมีกลุ่มผู้บริหารมอบบทบาทในการฝึกซ้อม เพื่อสนับสนุนการทำงานของวาทยากร โดยจะให้อิสระครูผู้ฝึกอบรมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างอิสระตามระยะเวลาที่มีให้ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าเปิดโอกาสให้ครูผู้ฝึกอบรมได้วางแผนการสอนในชั่วโมงเอง ซึ่งในกรณีของครูเครื่องสายจะมีอิสระในการแนะนำทิศทางการใช้คันชักเพิ่มเติมในช่วงการฝึกอบรม และค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าครูจะทำการสอนจากการปรับพื้นฐานไปสู่การบรรเลง

ในวงออร์เคสตรา โดยมีอิสระในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นกล่าวได้ว่าขอบเขตการทำงานของครูนั้นสอดคล้องกันในด้านอิสระการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานของเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง ทั้งนี้การเรียนการสอนจะมุ่งประเด็นที่ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นของประเด็นนี้ ในด้านทักษะทางดนตรีของเยาวชนดนตรีที่มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล รวมถึงการเตรียมตัว การฝึกซ้อมส่วนตัว และความรับผิดชอบต่อน้ำหนักของเยาวชนดนตรีที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์จากการฝึกอบรมของครู และวาทยากร

จากประเด็นในด้านบทบาทของครูผู้สอน สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 12 ประเด็นในด้านบทบาทของครูผู้สอน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนิเอตต้า	วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร
ภาระงานของครูผู้ฝึกอบรม	ดูแลเรื่องบทเพลงออร์เคสตราเป็นหลัก สอนด้วยเพลงสำหรับฝึกซ้อมรวมวง	เน้นการปรับองค์ประกอบโดยรวมเป็นหลัก มิได้มุ่งเน้นถึงรายละเอียดดนตรี	เน้นบทเพลงเป็นหลัก โดยพิจารณาจากข้อจำกัดทางด้านเวลา	เริ่มสอนจากพื้นฐานดนตรี แล้วจึงปรับบทเพลงสำหรับฝึกซ้อมรวมวง
ขอบเขตการทำงานของครูผู้ฝึกอบรม	ครูมีอิสระในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประกบเยาวชนระหว่างการฝึกซ้อมรวมวง และแยกซ้อมเพิ่มได้อย่างอิสระ	ครูมีอิสระในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามระยะเวลาที่กำหนดให้	ครูมีอิสระในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามระยะเวลาที่กำหนดให้	ครูมีอิสระในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเริ่มจากปรับพื้นฐานไปสู่การบรรเลงในวงออร์เคสตรา

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน จากวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยสุนทรียศิลป์ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นในเรื่องของผู้เรียนในบริบทที่แตกต่างกันออกไป จากแบบสัมภาษณ์สามารถแบ่งประเด็นในการวิเคราะห์เรื่ององค์ประกอบทางการเรียนการสอนเกี่ยวกับผู้เรียนออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. การคัดเลือกผู้เรียน 2. พื้นฐานของผู้เรียน 3. ลักษณะของผู้เรียน และ 4. วิธีการเรียนรู้

1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน

รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากผู้จัดการวงเป็นหลัก ในบริบทของรูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียนจะเป็นเรื่องของรายละเอียดของสอบคัดเลือกซึ่งในแต่ละวงจะมีกลวิธีการประเมินทักษะของผู้เรียนในวิธีการที่แตกต่างกันออกไป

1.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่ารูปแบบการสอบคัดเลือกดุริยางค์เยาวชนไทยมีการคัดเลือกที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยใช้สถานที่เดียวกับการฝึกซ้อม เข้ารับการคัดเลือกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ต่อกรรมการสอบ 3 – 5 คนขึ้นอยู่กับแต่ละเครื่องมือ โดยการสอบแบบกลุ่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กับเยาวชนดนตรี เพราะเยาวชนดนตรีส่วนใหญ่ที่เข้ารับการคัดเลือกนั้นยังไม่มีประสบการณ์มากนัก การเข้าสอบพร้อมกันหลายคนจะช่วยให้เยาวชนดนตรีนั้นได้ประเมินความสามารถของตนเองและผู้อื่น รวมถึงเพื่อเป็นการฝึกความกล้าแสดงออกด้วย อีกทั้งประหยัดเวลาในการสอบคัดเลือกมากยิ่งขึ้น ส่วนในด้านทักษะดนตรีนั้นก็จะดำเนินการสอบในเรื่องมาตรฐานทั่วไป ประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) ในช่วง 4 ชาร์ป 4 แพลต การปฏิบัติบทเพลงเดี่ยว (Solo) การอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) และสอบบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558)

1.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่ารูปแบบการสอบคัดเลือกนั้นวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจะจัดสถานที่สอบแล้วแต่ทางกลุ่มผู้บริหารจะกำหนด โดยบางปีจะใช้สถานที่ซ้อมเป็นที่สอบคัดเลือก ซึ่งในปีล่าสุดนี้ใช้สถานที่ของ

อาคารจามจุรี 9 ชั้น 6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การสอบคัดเลือกจะทำการคัดเลือกทีละคน ซึ่งจะต้องปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) บันไดเสียง (Scale) ไม่เกิน 4 ชาร์ป 4 แพลต และบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรามาตรฐาน (Orchestral Excerpt) ได้ โดยบทเพลงออร์เคสตรามาตรฐานนี้อาจเป็นการเลือกให้บรรเลงโดยกรรมการผู้คุมสอบ (Selected Piece) หรือให้อ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) สำหรับการสมัครสอบคัดเลือกนั้น วงดุริยางค์เยาวชนชนสยามซินโฟนีเอดต้าใช้ระบบการรับสมัครเป็นลักษณะออนไลน์ ซึ่งส่วนใหญ่ทางวงจะพิจารณาเยาวชนดนตรีที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกเก่าก่อน เพราะสามารถรับรู้ได้จากทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ส่วนเยาวชนดนตรีที่เข้ามาทำการทดสอบที่ผ่านจึงพิจารณาได้ว่ามีทักษะเทียบเท่ามาตรฐานหรือสูงกว่าตัวเยาวชนดนตรีในวง ซึ่งในการสอบจะสรุปผลเป็นค่าเฉลี่ยคะแนนของอาจารย์กรรมการสอบ 3 ท่าน ซึ่งอาจจะพิจารณาถึงเบื้องหลังและประวัติของตัวเยาวชนดนตรีเพื่อดูความประพฤติด้วยว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้ทางวงมีนโยบายในการสอบข้อเขียนเกี่ยวกับประวัติและทฤษฎีดนตรีด้วย เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ดนตรี แต่มีได้นำมาพิจารณาเป็นคะแนนในการรับเข้าเป็นสมาชิก แต่จะวัดความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปสร้างการเรียนการสอนที่เหมาะสม (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558)

1.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า จะจัดการสอบคัดเลือกขึ้นที่สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ใช้วิธีการสอบคัดเลือกตามมาตรฐานดนตรีทั่วไป โดยจะต้องปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) ซึ่งในบางเครื่องจะบังคับเลือก และบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรามาตรฐาน (Orchestral Excerpt) ได้ และในปีปัจจุบันได้ทดลองใช้ระบบการสอบคัดเลือกแบบใช้การฟังเพียงอย่างเดียว (Blind Audition) กับเครื่องเป่า ซึ่งวิธีนี้เป็นการให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคกับเยาวชนดนตรีทุกคนมากยิ่งขึ้น วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาใช้ระบบการรับสมัครเป็นลักษณะออนไลน์ซึ่งมีความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลในปีแรกของการสอบคัดเลือกพบว่าเยาวชนดนตรีให้ความสนใจมาก พอผ่านไปปัจจุบันเป็นช่วงปีที่สองมีจำนวนเยาวชนดนตรีมาสมัครมากขึ้น แต่เราสามารถทำการคัดเลือกรับเยาวชนดนตรีในจำนวนน้อยลง ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์ของการพัฒนาตนเองของเยาวชนดนตรี การสอบคัดเลือกจะใช้กรรมการภายนอกทั้งหมดจากหลายสถาบันเพื่อความเป็นธรรม (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

1.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า การสอบคัดเลือกนั้นจะจัดขึ้นที่คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการคัดเลือกจะ

ประเมินจากบทเพลง (Solo) และการบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) โดยจะเลือกท่อนในบทเพลงให้บรรเลงโดยกรรมการผู้คุมสอบ หรืออาจจะพิจารณาทั้งหมด ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของกรรมการ โดยการประเมินจะพิจารณาทักษะพื้นฐานเป็นสำคัญเพราะไม่สามารถพิจารณาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องของจังหวะ (Pulse) และความตรงของเสียง (Intonation) เป็นหลัก ถ้าในกรณีที่ไม่แม่นยำในเรื่องของจังหวะก็จะไม่สามารถผ่านเกณฑ์ได้ ส่วนในเรื่องน้ำเสียง (Tone Quality) และความมีดนตรีการ (Musicianship) ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ซึ่งกรรมการจะสามารถพิจารณาและประเมินโดยใช้ความรู้สึกตัดสินใจได้ว่าเมื่อเยาวชนดนตรีเข้ามานั่งบรรเลงในวงจะเป็นอย่างไร ซึ่งสามารถพิจารณาและประเมินได้จากบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา ในกรณีของเครื่องสายจะไม่เลือกบทเพลงออร์เคสตรา ยากเกินไป หรือถ้าเลือกยากมากจะประเมินจากวิธีการแก้ปัญหาในการบรรเลงซึ่งถือเป็นไหวพริบของนักดนตรี ในประเด็นนี้จะมีความแตกต่างจากการสอบคัดเลือกของกลุ่มเครื่องเป่าและเครื่องตี โดยการประเมินจะพิจารณาที่ความมั่นใจในการบรรเลง ซึ่งจะต้องมีสมาธิและมีทักษะทางดนตรีที่อยู่ในระดับมาตรฐานที่สูงพอสมควร (ทัศน นาควัชร, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการสัมภาษณ์ทั้งออร์เคสตราเยาวชน 4 วงได้ให้ข้อมูลในด้านรูปแบบการสอบคัดเลือก สามารถแบ่งเป็น 3 ประเด็นได้แก่ 1) รายละเอียดการสอบคัดเลือก 2) กระบวนการสอบคัดเลือก และ 3) จำนวนกรรมการสอบและสถานที่สำหรับสอบคัดเลือก

ในด้านรายละเอียดการสอบคัดเลือกนั้นจากการสัมภาษณ์วงออร์เคสตราเยาวชน 4 วงได้ให้ข้อมูลในด้านการสอบคัดเลือกซึ่งมีกลวิธีที่คล้ายกัน โดยการสอบคัดเลือกของวงออร์เคสตราเยาวชนไทยพิจารณาทักษะดนตรีในเรื่อง บันไดเสียง (Scale) ไม่เกินสี่ชาร์ปและสี่แฟลต การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) และการอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจะพิจารณาในเรื่องบันไดเสียง (Scale) ไม่เกินสี่ชาร์ปและสี่แฟลต การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) โดยใช้วิธีอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะพิจารณาในเรื่อง การปฏิบัติเพลงเดี่ยวบังคับ (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) และการอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) ส่วนค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากรจะพิจารณาในเรื่อง การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) และการบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าวงออร์

เคสตราเยาวชนจะพิจารณารายละเอียดในการสอบคัดเลือก 4 อย่างเป็นหลักประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) ไม่เกินสี่ชาร์ปและสี่แฟลต การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลง ออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) และการอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) โดยมีกลวิธีที่แตกต่างกันออกไป โดยจากการสัมภาษณ์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นมีรายละเอียดการสอบคัดเลือกเหมือนกัน วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียง และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียงและการอ่านโน้ตทันควัน

ในด้านกระบวนการสอบคัดเลือกนั้นพบว่าแต่ละวงมีกระบวนการสอบคัดเลือกมีความแตกต่างกันตามเป้าหมายในการคัดเลือกผู้เรียนของแต่ละวง ซึ่งพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้น มีกระบวนการให้ผู้เรียนเข้ารับการคัดเลือกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กับเยาวชนดนตรี การเข้าสอบพร้อมกันหลายคนจะช่วยให้เยาวชนดนตรีนั้นได้ประเมินความสามารถของตนเองและผู้อื่น ฝึกความกล้าแสดงออก อีกทั้งประหยัดเวลาในการสอบคัดเลือกมากยิ่งขึ้น วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นจะให้ผู้เรียนเข้ารับการคัดเลือกทีละคน และมีการสอบข้อสอบเขียนเกี่ยวกับประวัติและทัศนคติดนตรีเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาพบว่าให้ผู้เรียนเข้ารับการคัดเลือกทีละคน โดยเครื่องเป่าจะใช้ระบบการสอบคัดเลือกแบบใช้การฟังเพียงอย่างเดียว (Blind Audition) และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นใช้จะให้ผู้เรียนเข้ารับการคัดเลือกทีละคน โดยพิจารณาจากผู้เรียนที่มีศักยภาพในการพัฒนาทักษะทางดนตรีได้ภายในระยะของค่ายอบรมดนตรี ดังนั้นกล่าวได้ว่าในประเด็นด้านกระบวนการสอบคัดเลือกนั้นจะมีกลวิธีการสอบคัดเลือกที่แตกต่างกัน โดยมุ่งคัดผู้เรียนที่มีทักษะความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละวง

ในด้านจำนวนกรรมการสอบและสถานที่สำหรับสอบคัดเลือกนั้นพบว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยจะมีกรรมการสอบจำนวนประมาณ 3 – 5 คน แล้วแต่เครื่องดนตรี กรรมการสอบจะเป็นวาทยากรและครูผู้ฝึกอบรมจากเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องทำการประเมิน โดยสถานที่สอบจะอยู่ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นจะมีกรรมการสอบจำนวน 3 – 4 คน ประกอบด้วยวาทยากรและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีเช่นเดียวกับวงดุริยางค์เยาวชนไทย โดยสถานที่สอบจะขึ้นอยู่กับทางวงจะกำหนด ในกรณีของปีล่าสุดจะจัดสอบขึ้นที่ชั้น 6 อาคารจามจุรี 9 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะใช้

กรรมการสอบจำนวน 3 คน โดยเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีทั้งหมด ซึ่งจะไม่เป็นบุคลากรของสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนาเอง การจัดสอบคัดเลือกจะจัดขึ้น ณ สถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนา และค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากร จะใช้กรรมการสอบคัดเลือกน้อยที่สุดเพียง 1 คนเป็นคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องมือจากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยสถานที่สอบจะจัดขึ้น ณ คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งจากประเด็นนี้พบว่าสถานที่สอบจะจัดขึ้นตามบริบทที่เหมาะสมของแต่ละวง และกรรมการสอบจะพิจารณาความเหมาะสมโดยคณะผู้บริหารของแต่ละวง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไป

จากประเด็นในด้านรูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 13 ประเด็นในด้านรูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า	วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากร
รายละเอียดการสอบคัดเลือก	- บันไดเสียง (Scale) - ปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) - บรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) - การอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading)	- บันไดเสียง (Scale) - ปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) - บรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) - การอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading)	- ปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) - บรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) - การอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading)	- ปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) - บรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt)
กระบวนการสอบคัดเลือก	- คัดเลือกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน	- คัดเลือกทีละ 1 คน - มีการสอบข้อเขียนเกี่ยวกับประวัติและทฤษฎีดนตรี	- คัดเลือกทีละ 1 คน - เครื่องเป่าใช้ระบบการสอบคัดเลือกแบบใช้การฟังเพียงอย่างเดียว (Blind Audition)	- คัดเลือกทีละ 1 คน
จำนวนกรรมการสอบและสถานที่สอบ	กรรมการ 3 – 5 คน สอบที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ 3 – 4 คน สถานที่สอบขึ้นอยู่กับทางวงจะกำหนด	กรรมการ 3 คน สอบที่สถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนา	กรรมการ 1 คน สอบที่คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2) ลักษณะของผู้เรียน

ลักษณะของผู้เรียนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากผู้จัดการวง ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ในบริบทของลักษณะของผู้เรียนจะเป็นในบริบทของผู้เรียนจากประเด็นการสอบคัดเลือกในแต่ละวง ซึ่งจะให้ข้อมูลของผู้เรียนในบริบทที่ต่างกันออกไป

2.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงจากการพิจารณาการสอบคัดเลือกพบว่าเยาวชนดนตรีที่เข้ารับการคัดเลือกนั้นจะอยู่ในระดับชั้นที่ค่อนข้างกว้างมาก ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด เพราะอยู่ในช่วงที่ต้องสะสมประสบการณ์ด้านดนตรีในกรณีที่เป็นเยาวชนที่ต้องการจะสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในสาขาที่เกี่ยวข้องกับดนตรี รองลงมาจะเป็นระดับอุดมศึกษา ซึ่งเยาวชนดนตรีที่อยู่ในระดับอุดมศึกษาส่วนมากจะเป็นเยาวชนดนตรีที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าวงดุริยางค์เยาวชนมาตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย เยาวชนดนตรีกลุ่มนี้ก็จะมมีทักษะที่ค่อนข้างดี ส่วนหนึ่งก็จะเข้ารับการคัดเลือกเข้าวงดุริยางค์เยาวชนอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสถาบันที่สังกัดของตัวเยาวชนดนตรีค่อนข้างมีความหลากหลายมาก ในกรณีการพิจารณากลุ่มเครื่องดนตรีแล้ว กลุ่มเครื่องทองเหลืองนั้นจะมาเข้ารับการสอบคัดเลือกมากที่สุด รองลงมาเป็นเครื่องลมไม้ และเครื่องกระทบ ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา และมีระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นส่วนน้อย จากประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเครื่องดนตรีเหล่านี้ถูกใช้ในวงโยธวาทิต และผู้เข้ารับการคัดเลือกส่วนมากเป็นนักเรียนนักศึกษาที่สังกัดอยู่วงโยธวาทิตของสถาบัน ส่วนในกรณีของเครื่องสายจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า กลุ่มเครื่องสายนั้นจะมีช่วงห่างของอายุมากที่สุดคือระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ผู้เข้ารับการคัดเลือกที่เป็นเครื่องสายนั้น เรียนเครื่องสายจากสถาบันดนตรีเอกชน และมีครูแนะนำให้เข้ามารับการสอบคัดเลือก ดังนั้นทักษะทางดนตรีของเครื่องสายจึงมีความเหลื่อมล้ำกันสูงมากผิดกับทักษะทางดนตรีของกลุ่มเครื่องเป่าและเครื่องกระทบ ที่ค่อนข้างมีความใกล้เคียงกันไม่ต่างกันมากนัก ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมได้มองประเด็นนี้ในเรื่องของจำนวนของเยาวชนดนตรีที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนว่า ระยะเวลาหลังการรับสมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนดนตรีมีจำนวนค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นอาจจะมีการฝึกที่เพียงพอจะจัดกลุ่มที่จะบรรเลงในวงออร์เคสตราตามบทเพลงเป็นกลุ่มได้ 2 – 3 กลุ่ม ด้วยเจตนาที่มุ่งจะให้เยาวชนดนตรีได้รับโอกาสในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา การเรียนการสอนจึงอาจจะต้องมุ่งเน้นไปตามความสามารถทางทักษะดนตรีของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งมีความแตกต่างกัน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคือเมื่อมีกลุ่มเยาวชนดนตรีหลายกลุ่ม ก็จะได้รับ

พัฒนาทักษะที่ไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่มจากบทเพลงที่ได้รับ ดังนั้นการเรียนการสอนก็ต้องมุ่งเน้นไปให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มของผู้เรียน (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558)

จากการศึกษาสุจิตร์และเอกสารข้อมูลของวงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยเปิดรับเยาวชนดนตรีอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งจะพบว่าพัฒนาการของจำนวนนักดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจะค่อย ๆ มีจำนวนที่มากขึ้นในทุกปี ดังตารางที่จะนำเสนอต่อไปนี้ จะนำเสนอในปี พ.ศ. 2532, พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นปีปัจจุบัน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2558) สามารถจำแนกได้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนไทย

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี		
		ปี 2532	ปี 2545	ปี 2558
เครื่องสาย	Violin	18	33	31
	Viola	7	3	8
	Cello	9	9	13
	Double Bass	3	2	6
	Harp	-	2	1
	รวม	37	49	59
เครื่องลมไม้	Flute	4	9	8
	Oboe	3	4	6
	Clarinet	7	8	8
	Bassoon	2	3	6
	รวม	16	24	28
เครื่องทองเหลือง	French Horn	2	12	8
	Trumpet	3	2	9
	Trombone	4	-	7
	Tuba	-	5	3
	รวม	9	19	27
เครื่องตี	Percussion ทั้งหมด	4	5	10
เครื่องคีย์บอร์ด	Piano	-	-	3
รวม		66	97	127

จากตารางข้างต้นพบว่า ในช่วงแรกเริ่มวงดุริยางค์เยาวชนไทยปี 2532 มีจำนวนเยาวชนดนตรีรวม 66 คน ต่อมาในปี 2545 มีจำนวนเยาวชนดนตรีรวม 97 คน และในปีปัจจุบัน 2558 นี้ มีจำนวนเยาวชนดนตรีสมัครเข้ารับการคัดเลือกทั้งหมด 242 คน ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 110 คน สำรอง 17 คน รวมเป็น 127 คน ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนเยาวชนดนตรีจากในอดีตจนถึงปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แต่หากพิจารณาเป็นรายเครื่องดนตรีนั้นพบว่าบางเครื่องนั้นมีเพิ่มหรือลดจำนวนซึ่งไม่แน่นอนในแต่ละปี ซึ่งหากพิจารณาเป็นรายกลุ่มเครื่องดนตรี จะพบว่าทุก ๆ กลุ่มเครื่องมีจำนวนที่สูงขึ้นสอดคล้องกับจำนวนนักดนตรีโดยรวมที่มีจำนวนมากขึ้นในแต่ละปี แต่เมื่อพิจารณารายเครื่องดนตรีแล้วจะพบว่า เครื่องสายทุกเครื่องยกเว้นไวโอลินมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในระดับที่ใกล้เคียงกัน เครื่องเป่าไม่ค่อยมีความแตกต่างกันจำนวนมากนัก เครื่องทองเหลืองมีการเพิ่ม - ลดของเครื่องดนตรีอย่างชัดเจน ทรัมเป็ตและทรอมโบนในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปี 2545 อย่างเห็นได้ชัด นอกนั้นมีจำนวนเครื่องลดลง เครื่องตีมีจำนวนเพิ่มขึ้น 1 เท่าตัว ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าเยาวชนดนตรีมีการให้ความสนใจในด้านดนตรีมากขึ้นจากจำนวนที่สูงขึ้นจากตาราง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจำนวนของเครื่องเป่าทั้งเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองพบว่ามีจำนวนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนของเครื่องสาย

2.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า ในประเด็นของลักษณะของผู้เรียน จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการพบว่าเยาวชนดนตรีส่วนใหญ่ของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้าอยู่ในระดับชั้นที่ไม่กว้างมากนัก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงอุดมศึกษา โดยกลุ่มอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีจะมีจำนวนมากที่สุด 67 คน กล่าวได้ว่าจำนวนสมาชิกมากกว่าครึ่งหนึ่งของเยาวชนดนตรีเป็นเยาวชนดนตรีกลุ่มอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีโดยเรียนสาขาวิชาดนตรีโดยตรง ส่วนที่เหลือก็จะเป็นกลุ่มเยาวชนดนตรีระดับมัธยมปลายส่วนใหญ่ที่เลือกจะศึกษาต่อในด้านดนตรี รวมถึงมัธยมต้น 16 คน กลุ่มที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 7 คน นอกจากนี้ผู้จัดการยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในด้านของจำนวนที่รับเข้าสำหรับการทำการคัดเลือกนั้นจำนวนไวโอลินจะรับมากที่สุด แต่จำนวนคนสมัครเข้าสอบคัดเลือกมากที่สุดในทุกเครื่อง คือ ทรัมเป็ต ส่วนเครื่องลมไม้นั้นแล้วแต่ความนิยมในแต่ละปี สำหรับสมาชิกในวงปัจจุบัน ในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรีส่วนมากเป็นเยาวชนดนตรีที่มาจาก 4 สถาบันหลัก ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาเป็นมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยรังสิต นอกนั้นก็จะเป็นส่วนน้อยประมาณสถาบันละ 1 คน สำหรับระดับทักษะจาก

การประเมินกลุ่มที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีทักษะดนตรีที่สูงมากและมีประสบการณ์จากวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ ส่วนกลุ่มอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีและมัธยมศึกษา ก็จะเป็นเยาวชนดนตรีที่มีความสามารถในระดับต้นของสถาบันต่าง ๆ เพราะในการคัดเลือกเข้าวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้ามีการแข่งขันสูงมากและรับจำนวนน้อย ทำให้ทางวงมีตัวเลือกในการคัดเลือกแต่ระดับหัวกะทิมาเป็นสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วกลุ่มนักดนตรีเครื่องเป่าและเครื่องกระทบจะเป็นเยาวชนดนตรีที่เป็นเด็กโต คืออยู่ในระดับอุดมศึกษาทั้งหมด และเกิน 90% มีสถานะเป็นนักดนตรีที่อยู่มาหลายรุ่น ซึ่งในกรณีของเครื่องสายนั้นไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทุกฤดูกาลและจำเป็นต้องใช้นักดนตรีจำนวนมาก ทำให้จะไม่ได้นักดนตรีเครื่องสายที่อยู่ในระดับสูงทั้งหมด โดยจะประกอบไปด้วยตัวจริงและตัวสำรอง ทั้งนี้ก็มีนโยบายในการพัฒนากลุ่มเยาวชนดนตรีที่อยู่กลุ่มล่างให้มีฝีมือมากขึ้น แต่การประเมินก็ยังคงดูในภาพรวมมิได้มุ่งเน้นเป็นรายคน ในด้านระเบียบวินัยการฝึกซ้อมดนตรี ส่วนใหญ่เครื่องเป่าและเครื่องกระทบจะมีระเบียบวินัยดี คือ ทำการบ้านฝึกซ้อมส่วนตัวมาทุกครั้ง ส่วนเครื่องสายในบางครั้งจะขาดวินัยไม่ทำการบ้านมาก่อน (ชัยมงคล วิริยะ สัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

จากการศึกษาสุจริตพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้ารับเยาวชนดนตรีที่มีอายุ 12 – 25 ปี ซึ่งจะพบว่าพัฒนาการของจำนวนนักดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้ามีจำนวนมากขึ้นจากเยาวชนดนตรีที่ให้ความสนใจในการสอบคัดเลือก ดังตารางที่จะนำเสนอต่อไปนี้ จะนำเสนอในปี พ.ศ. 2553/2554 ซึ่งเป็นปีที่ก่อตั้งที่เป็นฤดูกาลแรก และ พ.ศ. 2557/2558 ซึ่งเป็นปี – ฤดูกาลปัจจุบัน (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2558a) สามารถจำแนกได้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี	
		ปี 2553/2554	ปี 2557/2558
เครื่องสาย	Violin	6	23
	Viola	2	8
	Cello	4	8
	Double Bass	3	7
	Harp	-	-
	รวม	15	46

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี	
		ปี 2553/2554	ปี 2557/2558
เครื่องลมไม้	Flute	4	4
	Oboe	1	4
	Clarinet	4	4
	Bassoon	1	3
	รวม	10	15
เครื่องทองเหลือง	French Horn	4	8
	Trumpet	3	5
	Trombone	1	7
	Tuba	-	3
	รวม	8	23
เครื่องตี	Timpani	-	1
	Percussion	-	4
	รวม	-	5
เครื่องคีย์บอร์ด	Piano	-	1
รวม		33	90

จากตารางข้างต้นพบว่า ในช่วงแรกเริ่มวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าปี 2533/2534 มีจำนวนเยาวชนดนตรีรวม 33 คน และในปีปัจจุบัน 2557/2558 นี้ มีจำนวนเยาวชนดนตรีสมัครเข้ารับการคัดเลือกทั้งหมด 198 คน ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 90 คน ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนเยาวชนดนตรีจากในปีแรกและในปีปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกเยาวชนดนตรีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จะพบว่าทุก ๆ กลุ่มเครื่องมีจำนวนที่สูงขึ้นสอดคล้องกับจำนวนนักดนตรีโดยรวมที่มีจำนวนมากขึ้น เครื่องสายมีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 เท่าจากปีแรก เครื่องลมไม้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เครื่องทองเหลืองมีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 เท่าจากปีแรก และมีการนำเครื่องตีกับเครื่องคีย์บอร์ดเข้ามาในเพิ่มเติมในวง

2.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าการสมัครสอบคัดเลือกของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกลายาณิวัฒนานั้นมีการแข่งขันที่ถือว่าสูงพอสมควร ซึ่งพบว่าผู้เรียนที่สมัครสอบคัดเลือกในระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ ซึ่งเยาวชนดนตรีจากมหาวิทยาลัยมหิดลจะมีจำนวนมากที่สุด เครื่องดนตรีที่นิยมเข้ารับการสอบคัดเลือกมากที่สุดคือเครื่องสาย รองลงมาเป็น เครื่องทองเหลือง เครื่องลมไม้ และเครื่องตี ตามลำดับ ซึ่งเครื่องไวโอลินมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นทรัมเป็ต ฟลูต เฟรนช์ฮอร์น เพอร์คัสชัน วิโอลา ตามลำดับ ซึ่งผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ถ้าในกรณีของเครื่องสายจะคัดผู้ที่ผ่านเกณฑ์ครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้สมัครทั้งหมด ในช่วงปีแรกของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาประสบปัญหาในบางเครื่องดนตรีที่มีจำนวนน้อยในปีแรก แต่ในปีที่สองนั้นมีเพียงพอ และแนวโน้มของผู้สมัครเข้าคัดเลือกก็ไม่มีแนวโน้มที่ขึ้นอยู่กับการแข่งขันด้านบทเพลง ถ้าบทเพลงมีความน่าสนใจอาจสามารถเป็นแรงบันดาลใจให้เยาวชนดนตรีมาสมัครคัดเลือกกันเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จำนวนนักดนตรีที่รับจะมีสำรอง (On – Call) ซึ่งจะเรียกในกรณีที่สมาชิกตัวจริงไม่สามารถมาได้ในระยะเวลาคอนเสิร์ต (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

จากการศึกษาสูจิบัตรและเอกสารจำนวนผู้เรียนพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาเปิดรับเยาวชนดนตรีที่มีอายุไม่เกิน 22 ปี ซึ่งจะพบว่าพัฒนาการของจำนวนนักดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาฤดูกาลที่สองนั้นมีจำนวนที่น้อยลงจากฤดูกาลแรก โดยนำเสนอในปี พ.ศ. 2556/2557 ซึ่งเป็นปีที่ก่อตั้ง และ พ.ศ. 2557/2558 ซึ่งเป็นปีปัจจุบัน (สถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา, 2558) สามารถจำแนกได้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี	
		ฤดูกาลที่ 1 ปี 2556/2557	ฤดูกาลที่ 2 ปี 2557/2558
เครื่องสาย	Violin	26	22
	Viola	10	8
	Cello	7	7
	Double Bass	5	5
	Harp	1	1
	รวม	49	43

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี	
		ฤดูกาลที่ 1 ปี 2556/2557	ฤดูกาลที่ 2 ปี 2557/2558
เครื่องลมไม้	Flute	3	3
	Oboe	3	2
	Clarinet	3	2
	Bassoon	3	2
	รวม	12	9
เครื่องทองเหลือง	French Horn	4	4
	Trumpet	4	3
	Trombone	4	3
	Tuba	1	1
	รวม	13	11
เครื่องตี	Percussion รวม	7	4
รวม		81	67

จากตารางในข้างต้นพบว่า ในปี 2556/2557 หรือฤดูกาลแรกมีจำนวนเยาวชนดนตรีที่เป็นตัวจริง 81 คน ซึ่งในปี 2557/2558 หรือฤดูกาลที่สองนี้ มีจำนวนเยาวชนดนตรีสมัครเข้ารับการคัดเลือกทั้งหมด 253 คน ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 78 คน แบ่งเป็นกลุ่มนักดนตรีตัวจริง 67 คน และสำรอง (On Call) 32 คน รวมทั้งหมด 99 คน จากการศึกษาพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะให้สิทธิกลุ่มนักดนตรีที่เป็นตัวจริงซึ่งผ่านเกณฑ์การสอบคัดเลือกเป็นอันดับต้นทั้งหมดมีโอกาสเข้าฝึกอบรมก่อน ซึ่งนักดนตรีสำรองจะถูกเรียกมาแทนนักดนตรีตัวจริงในกรณีที่นักดนตรีตัวจริงไม่สามารถเข้าร่วมการแสดงคอนเสิร์ตครั้งนั้น ๆ ได้ ซึ่งจากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาในฤดูกาลที่สองจะมีจำนวนเยาวชนดนตรีลดลงจากฤดูกาลแรก พบว่ากลุ่มเครื่องเป่ามีจำนวนเยาวชนดนตรีไม่แตกต่างจากเดิมมาก ลดลงประมาณครึ่งมือละ 1 คน แต่เครื่องสายและเครื่องตีจะลดลงในจำนวนที่เยอะมากกว่า ในกรณีของเครื่องสายนั้นลดจำนวนไวโอลินลง 4 คนและเครื่องตีลดลง 3 คน ซึ่งโดยภาพรวมนั้นถือว่าลดจำนวนลงไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเยาวชนดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ

2.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า การสมัครสอบคัดเลือกของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น ในทุก ๆ ปีจะมีเยาวชนดนตรีที่ให้

ความสนใจมากอย่างสม่ำเสมอ โดยจะมีตั้งแต่กลุ่มมัธยมศึกษาจนถึงกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าเยาวชนดนตรีจะมาจากกลุ่มที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยจะเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด รองลงมาเป็นมหาวิทยาลัยมหิดล นอกนั้นก็จะเป็นส่วนน้อย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นต้น ซึ่งเยาวชนดนตรีที่มาจากกลุ่มมัธยมศึกษาจะมีจำนวนประมาณ 15 คน และอีกส่วนหนึ่งเป็นเยาวชนดนตรีที่มาจากต่างประเทศมาเลเซีย ซึ่งในปี 2558 นี้ ถือเป็นครั้งแรกที่มีเยาวชนดนตรีจากต่างประเทศให้ความสนใจในการเข้าร่วมโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ทั้งนี้เยาวชนดนตรีที่เข้าฝึกอบรมโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นส่วนใหญ่จะมีจุดมุ่งหมายในการจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทางด้านดนตรีโดยตรงหรือในกลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในสาขาด้านดนตรีโดยรวมก็จะมีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาทักษะสำหรับการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ประเด็นในเรื่องแนวโน้มของการเข้ารับการสอบคัดเลือกนั้นจะขึ้นอยู่กับตัวบทเพลง เช่น ถ้าเป็นบทเพลงที่มีความน่าสนใจและจูงใจเครื่องดนตรีใดมาก จะมีเยาวชนดนตรีมาเข้ารับการสอบคัดเลือกกันมาก (ทัศนาศ นาควัชระ, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการศึกษาเอกสารจำนวนผู้เรียนพบว่าค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรเปิดรับเยาวชนดนตรีอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งจะพบว่าพัฒนาการของจำนวนนักดนตรีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นจะเห็นได้ว่าแต่ละปีขึ้นอยู่กับการวางโปรแกรมเพลง จำนวนผู้สนใจเข้าสมัครค่ายดนตรีจะมีความแตกต่างกัน ในบางปีจะมีนักดนตรีเปียโนเข้ามาจากการคัดเลือกแข่งขันแสดงเดี่ยว โดยจะนำเสนอในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งคัดเลือกนักเปียโนแสดงเดี่ยวในค่าย ,ปี พ.ศ. 2555 คัดเลือกนักแสดงเดี่ยวเรียวรี่แล้ว และ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นปีปัจจุบัน (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557) สามารถจำแนกได้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบจำนวนเยาวชนดนตรีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

เครื่องดนตรี		จำนวนเยาวชนดนตรี		
		ปี 2553	ปี 2555	ปี 2558
เครื่องสาย	Violin	20	24	26
	Viola	4	4	6
	Cello	10	5	7
	Double Bass	5	9	4
	Harp	-	-	-
	รวม	39	42	43
เครื่องลมไม้	Flute	5	4	5
	Oboe	4	2	5
	Clarinet	7	4	7
	Bassoon	2	3	3
	รวม	18	13	20
เครื่องทองเหลือง	French Horn	4	4	5
	Trumpet	6	3	3
	Trombone	5	3	2
	Tuba	2	1	-
	รวม	17	11	10
เครื่องตี	Percussion ทั้งหมด	3	5	5
เครื่องคีย์บอร์ด	Piano	9	1	-
รวม		86	72	78

จากตารางข้างต้นพบว่า ในปี 2553 มีจำนวนเยาวชนดนตรีรวม 86 คน ซึ่งต่อมาในปี 2555 มีจำนวนเยาวชนดนตรีรวม 72 คน และในปีปัจจุบัน 2558 นี้ มีจำนวนเยาวชนดนตรีสมัครเข้ารับการคัดเลือกทั้งหมดประมาณ 100 คน ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด 78 คน ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนเยาวชนดนตรีจากในอดีตจนถึงปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเพิ่ม – ลดไม่แน่นอน หากพิจารณาจำนวนของเยาวชนดนตรีเป็นรายเครื่องดนตรีนั้นพบว่าเครื่องสายจากในพัฒนาการไม่ค่อยมีจำนวนที่แตกต่างกันมากนักมีแนวโน้มจะสูงขึ้น โดยจำนวนของไวโอลินและไวโอลานั้นจะมีจำนวนที่สูงขึ้นกว่าเดิม แต่เชลโล่นั้นมีจำนวนลดลงจากปีแรกและเพิ่มขึ้นในปีล่าสุด ส่วนดับเบิลเบสนั้นมีความแปรปรวนมากที่สุดโดยมี

จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีแรกและลดลงอย่างมากในปีล่าสุด ในกรณีของเครื่องลมไม้ที่น้อยข้างมีความแปรปรวน ซึ่งพิจารณาเครื่องแล้วพลูตมีจำนวนค่อนข้างคงที่ โอโบมีจำนวนลดลงจากปีแรกและเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีล่าสุด คลาริเน็ตมีจำนวนลดลงในปีแรกและเพิ่มขึ้นในปีล่าสุดเช่นกัน ส่วนบาสซูนมีจำนวนที่ค่อนข้างคงที่ เครื่องทองเหลืองมีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างชัดเจน โดยมีเพียงเฟรนช์ฮอร์นที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปีล่าสุด นอกนั้นเครื่องอื่น ๆ มีจำนวนลดลง เครื่องตีนั้นมีจำนวนค่อนข้างคงที่ ส่วนเครื่องคีย์บอร์ดจะเป็นกรณีพิเศษที่เลือกเพื่อบรรเลงเดี่ยวแล้วแต่ว่าปีนั้นจะมีคอนแชร์โตสำหรับเปียโนหรือไม่ ซึ่งในปีล่าสุดไม่มี ทั้งนี้หากพิจารณาปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญซึ่งส่งผลต่อจำนวนเยาวชนดนตรี คือ ลักษณะการจัดค่ายฤดูร้อนศิลปากร ซึ่งมีลักษณะเป็นค่ายฝึกอบรมดนตรีระยะสั้น จำนวนจึงขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียนที่จะสมัครคัดเลือก ซึ่งมีบทเพลงเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ

จากการศึกษาสุจริต เอกสารจำนวนผู้เรียน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงนั้น สามารถกล่าวสรุปในด้านลักษณะของผู้เรียนได้ว่า สมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ ที่สมาชิกวงส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับอุดมศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า นั้นจะมีสมาชิกมาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยานิวัฒนาจะมีสมาชิกมาจากมหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะมีสมาชิกมาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด ในความเป็นจริงแล้วการสอบคัดเลือกไม่ได้ยึดตัวสถาบันของผู้เรียนเป็นหลัก แต่เป็นข้อค้นพบจากการสรุปข้อมูลเชิงสถิติซึ่งมีความน่าสนใจในด้านจำนวนของผู้เรียนพิจารณาจากปีหรือฤดูกาลล่าสุดพบว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุดเป็นจำนวน 127 คน รองลงมาเป็นวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจำนวน 90 คน ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจำนวน 78 คน และวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยานิวัฒนามีจำนวนผู้เรียนน้อยที่สุดเป็นจำนวน 67 คน ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจ คือ สมาชิกวงออร์เคสตราเยาวชนเหล่านี้จำนวนหนึ่งมีสังกัดวงที่อยู่มากกว่า 1 วง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เยาวชนดนตรีที่สังกัดหลายวงพบว่า สาเหตุที่เลือกสังกัดวงออร์เคสตราเยาวชนหลายวงนั้นเพราะต้องการเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เพราะวงออร์เคสตราเยาวชนทุกวงมีจุดเด่นที่ต่างกัน หากมีโอกาสที่ได้อยู่หลายวงและสามารถแบ่งเวลาได้ จะสามารถหาประสบการณ์และความรู้ได้จากหลาย ๆ ช่องทาง ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีในการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์ และความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ เยาวชนในวงที่หลากหลาย (กัญจिता

โกมลพันธุ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558) จากการวิเคราะห์ประเด็นในด้านของลักษณะผู้เรียนพบว่า วงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงจะมีจำนวนเยาวชนดนตรีที่มาก - น้อยต่างกันเป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจที่น่าพิจารณาศึกษาซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าจริง ๆ แล้วกลุ่มนักดนตรีในแต่ละวงนั้นอาจเป็นเยาวชนดนตรีกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจำนวนของเยาวชนดนตรีอาจไม่ได้บ่งบอกถึงความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ หรืออาจวิเคราะห์ในด้านกระบวนการซ้อมรวมวงหรือการคัดเลือกบทเพลงว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการรับจำนวนสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนด้วยหรือไม่ ในประเด็นนี้สามารถแสดงให้เห็นได้ว่ากระบวนการคัดเลือกนักดนตรีของค่ายดนตรีดุริยธรรมาศิลป์ น่าจะพิจารณาจากบทเพลงก่อนทำการคัดเลือกนักดนตรี ซึ่งหากวิเคราะห์จากจำนวนนักดนตรีที่ใช้ในวงออร์เคสตราที่บรรเลงบทเพลงในช่วงยุคโรแมนติกแล้วจะเห็นว่าบทเพลงจะใช้จำนวนนักดนตรีที่มีจำนวนมากกว่าบทเพลงในช่วงคลาสสิก หรือในทางกลับกันการรับจำนวนสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนอาจเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงได้เช่นกัน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระงานบริหารกิจกรรมของวงออร์เคสตราแต่ละวง ซึ่งแม้จะมีกระบวนการที่ต่างกัน แต่นำมาสู่การพัฒนาทักษะทางดนตรีของผู้เรียนอย่างสอดคล้องกัน

จากประเด็นในด้านลักษณะของผู้เรียน สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 18 ประเด็นในด้านลักษณะของผู้เรียน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีดุริยธรรมาศิลป์ ศิลปากร
จำนวนผู้เรียน	127	90	67	78
ฐานนิยมของระดับการศึกษาของผู้เรียน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อุดมศึกษา	อุดมศึกษา	อุดมศึกษา

3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จาก วาทยากร และครูผู้ฝึกอบรม ในบริบทของพื้นฐานของผู้เรียนจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเพลง และมาตรฐานทักษะของผู้เรียนในวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ๆ ซึ่งจะให้ข้อมูลของผู้เรียนในบริบทที่ต่างกัน แต่นำมาซึ่งประเด็นของทักษะพื้นฐานของผู้เรียนอย่างสอดคล้องกัน

3.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์วาทยากรในประเด็นของการพัฒนาทักษะมาตรฐานเยาวชนดนตรีในวงว่าบทเพลงที่ใช้เป็นบทเรียนหลักในวงนั้นจะเกี่ยวข้องกับมาตรฐานของผู้เรียนโดยตรง จะต้องมองภาพการพัฒนาในระยะยาว การก้าวกระโดดจะเป็นผลเสียซึ่งหากมองให้ลึกลงไปอีกถึงพื้นฐานของผู้เรียนจะพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนนั้นมีความแตกต่างของระดับทักษะมาก การเลือกบทเพลงจึงมีความสำคัญที่จะต้องมีความหลากหลายทั้งยากและง่าย และเป็นดนตรีคลาสสิกที่ไม่ได้ฟังยากมากเกินไป (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, สัมภาษณ์, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้ฝึกอบรมว่าเรื่องบทเพลงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนเยาวชนดนตรีหลายคนสามารถบรรเลงเดี่ยวได้อย่างดี แต่ขาดทักษะในการบรรเลงร่วมกับผู้อื่น แต่ทั้งนี้การคัดเลือกไม่สามารถวัดในประเด็นนี้ได้จึงเป็นเหตุผลที่เยาวชนดนตรีที่ได้รับการคัดเลือกนั้นจะมีทักษะการบรรเลงเดี่ยวที่ดีเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ซึ่งการเลือกเพลงนั้นปัญหาสำคัญคือ จำนวนเยาวชนดนตรีที่รับเข้ามาทำการฝึกอบรมนั้นมีจำนวนที่ค่อนข้างมาก และมีความหลากหลายในด้านทักษะทางดนตรี (พิชวีตร ธนสมบัติไพศาล, สัมภาษณ์, 12 พฤษภาคม 2558) ประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ด้วย ความแตกต่างของระดับทักษะดนตรีนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงควรอยู่ในระดับกลางที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัย ทุกระดับ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ด้วยกลวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจุดนี้จะเป็นความท้าทายของครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งวาทยากรได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องการพัฒนาทักษะพื้นฐานของเยาวชนดนตรีจะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก จากปัจจัยของแรงบันดาลใจต่อการบรรเลงในวงออร์เคสตรา การมีเวลาในการฝึกซ้อม และครูผู้ฝึกอบรมสามารถจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นมากแค่ไหน

3.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นว่า ตั้งแต่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าได้ก่อตั้งขึ้นมาได้สร้างชื่อเสียงให้กับวงมาก อยู่ในระดับที่ดึงดูดเยาวชนดนตรีที่มีความสามารถในระดับสูงที่เป็นระดับหัวกะทิให้มาเข้ารับการศึกษา (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับมุมมอง

ของวาทยากรในประเด็นของการพัฒนาตัวเองจากเยาวชนดนตรีไปสู่การเป็นนักดนตรีมืออาชีพ ซึ่งอยากให้มีการมุ่งเน้นการเรียนการสอนในเรื่องของทักษะการปฏิบัติในระดับสูง และทักษะของการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ทั้งนี้เยาวชนหลาย ๆ คนมีระเบียบวินัยในการซ้อมและมีประสบการณ์ทางการเล่นวงออร์เคสตราที่หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งถือว่ามีความพร้อมที่จะปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ เยาวชนดนตรีที่อยู่ในวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้ามีระดับความสามารถที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งระดับความสามารถคนที่มาสอบนั้นมีตั้งแต่ระดับหัดกะทิไปจนถึงล่างสุด อย่างไรก็ตามผลการคัดเลือกพบว่ามีความต่างของทักษะสูงมาก ทั้งนี้คนที่มีความกล้าที่เข้ารับการคัดเลือกส่วนใหญ่แล้วจะมีคนที่เป็ระดับหัดกะทิของแต่ละสถาบัน ซึ่งสอดคล้องว่าคนที่ไม่มั่นใจจะไม่เข้ามารับการทดสอบ ดังนั้นคนที่ตั้งใจจะเข้าจะต้องยกระดับทักษะปฏิบัติของตนเอง ทั้งนี้คนที่ผ่านเกณฑ์อยู่ในวงอยู่แล้วก็มีมาตรฐานที่ถือว่าเป็นที่ยอมรับ (สมเถา สุจริตกุล, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2558)

3.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนานั้นมีผู้เรียนที่มาตรฐานค่อนข้างสูงในระดับเยาวชน มีเยาวชนดนตรีที่มีฝีมือจากระบบการสอบคัดเลือกที่เข้มข้น ซึ่งได้คัดเลือกกลุ่มที่มีความสามารถอยู่ในระดับแนวหน้าเข้ามาเป็นสมาชิกวง ทั้งนี้เยาวชนดนตรีหลายคนในวงนั้นมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ซึ่งประโยชน์ที่ตัวเยาวชนดนตรีจะได้รับในวงนั้น มีทั้งการเชิญวาทยากรจากต่างประเทศที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาฝึกอบรม ซึ่งเป็นการดีที่ตัวเยาวชนดนตรีจะได้เปิดประสบการณ์และมุมมองใหม่ทางด้านดนตรี (ดาร์ริ์ บรรณวิทยกิจ, สัมภาษณ์, 3 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้ฝึกอบรมในประเด็นของการพัฒนาทักษะของตัวผู้เรียนทั้งในส่วนที่เยาวชนดนตรีจะได้รับจากครูผู้ฝึกอบรมและในส่วนที่เยาวชนจะได้พบกับวาทยากรที่มีความสามารถจากทั้งไทยและต่างประเทศ ในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ครูผู้ฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นว่า เยาวชนดนตรีที่เป็นสมาชิกของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนามีระดับทักษะทางดนตรีที่ค่อนข้างหลากหลาย หลายคนมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงเยาวชนวงอื่น ๆ มาก่อน และอีกหลายคนก็ยังไม่มประสบการณ์แต่มีทักษะในการบรรเลงเดี่ยวอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งอย่างไรก็ตามควรจะมีพัฒนาทักษะในด้านพื้นฐานดนตรี (กัลยาณิ พงศธร, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวาทยากรที่เห็นตรงกันว่าอยากจะทำให้มุ่งเน้น

พัฒนาที่ทักษะพื้นฐานทางดนตรีเพิ่มเติมมากขึ้น จากข้อจำกัดทางด้านของเวลาทำให้ไม่สามารถสร้างบทเรียนในด้านนี้ได้อย่างเพียงพอ

3.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมพบว่า ทักษะทางด้านดนตรีของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดีมาก ผู้เรียนส่วนมากจะมีทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราที่ได้อยู่แล้วในระดับหนึ่ง เพราะผู้เรียนที่สมัครเข้าฝึกอบรมในค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชน มีเพียงกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้นที่ไม่เคยมีประสบการณ์จากการบรรเลงในวงออร์เคสตราเยาวชน ซึ่งการเข้าร่วมค่ายอบรมดนตรีนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะขัดเกลาทักษะปฏิบัติทางด้านดนตรีให้มีความเก่งกาจและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น มุ่งปฏิบัติในระดับสูงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเยาวชนดนตรีในค่ายฝึกอบรมจึงถือว่าเป็นเยาวชนดนตรีที่ผ่านการคัดเลือกมีศักยภาพในการพัฒนาทักษะต่อได้ และมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตราในระดับหนึ่ง ซึ่งจะมีเยาวชนดนตรีเพียงส่วนน้อยมาก ๆ ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตราเลย แต่ระดับความสามารถในทักษะดนตรีด้านอื่น ๆ ก็จะอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสามารถเข้าฝึกอบรมพร้อมกับเพื่อน ๆ เยาวชนดนตรีที่มีประสบการณ์ได้ ทั้งนี้ในระหว่างค่ายอบรมดนตรี เยาวชนดนตรีทุกคนจะได้รับบรรยากาศในการกระตือรือร้นจากทั้งกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์และครูผู้ฝึกอบรม เพื่อฝึกซ้อมพัฒนาตนเอง ซึ่งในค่ายอบรมดนตรีจะมีช่วงเวลาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ฝึกซ้อมทั้งในส่วนตัว การฝึกซ้อมในกลุ่มเครื่องดนตรีเดียวกัน ซึ่งจากการเข้าค่ายอบรมนี้จะมีครูผู้ฝึกอบรมคอยดูแลและควบคุมอยู่ทุก ๆ ช่วงการฝึกซ้อม และมีการจัดระยะเวลาสำหรับการฝึกซ้อมรวมวงที่มีเหมาะสมเป็นสัดส่วนลงตัว ไม่เหน็ดเหนื่อย ไม่มาก – น้อยเกินไป ซึ่งกล่าวโดยรวมผลสัมฤทธิ์ คือ ผู้เรียนที่เข้าอบรมในค่ายนั้นจะได้รับการพัฒนาทักษะดนตรีด้านการบรรเลงในวงออร์เคสตราและสามารถเล่นบทเพลงได้ตามระยะเวลาการฝึกอบรม (พงศธร สุรภาพ, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2558)

จากประเด็นด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนจากการสัมภาษณ์วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงพบว่ากล่าวถึงมุมมองในด้านของทักษะผู้เรียนเป็นสำคัญ วงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่ามีระดับทักษะของผู้เรียนมีความแตกต่างกันมาก โดยเยาวชนดนตรีหลายคนสามารถบรรเลงเดี่ยวได้อย่างดี แต่ยังคงต้องพัฒนาทักษะในการบรรเลงร่วมกับผู้อื่นเพิ่มเติม วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์ด้านนี้พบว่าเยาวชนดนตรีมีระดับทักษะความสามารถอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตราที่หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีความพร้อมในการพัฒนาตนเอง

อย่างเต็มที่ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าผู้เรียนมีระดับทักษะค่อนข้างหลากหลาย หลายคนมีประสบการณ์ในการบรรเลงในวงออร์เคสตราเยาวชนอื่น ๆ มาก่อน และอีกหลายคนก็ยังไม่มียประสบการณ์แต่มีทักษะในการบรรเลงเดี่ยวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรพบว่าทักษะทางด้านดนตรีของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดีมาก ผู้เรียนที่สมัครเข้าฝึกอบรมในค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชน มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ดังนั้นผู้เรียนส่วนมากจะมีทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราที่ดีอยู่แล้วในระดับหนึ่ง จากประเด็นเรื่องทักษะพื้นฐานของผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ได้ว่าทักษะพื้นฐานของผู้เรียนที่มีความเหมาะสมสำหรับการเข้าฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงนั้นมีความแตกต่างกันออกไป ในด้านระดับความเก่งของเยาวชนนั้นอาจกล่าวได้อย่างไม่ชัดเจนนัก เพราะการวัดระดับความสามารถเป็นการคาดคะเนโดยพิจารณาจากองค์ประกอบโดยรอบทั้งบทเพลงที่บรรเลงจำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบคัดเลือก ระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละวงก็มีความแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ปัจจัยในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นยังตัวแปรสำคัญในการนำมาพิจารณาในด้านของการจัดการเรียนการสอนที่พิจารณาจากพื้นฐานของผู้เรียนเป็นหลัก เช่น การเลือกบทเพลงสำหรับการแสดง การออกแบบรูปแบบการฝึกอบรมของครู รวมถึงการสร้างมาตรฐานทักษะของผู้เรียนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ๆ ซึ่งนำไปสู่ปรัชญาในการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในอนาคต

จากประเด็นในด้านทักษะของผู้เรียน สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 19 ประเด็นในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียน

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
ระดับทักษะ พื้นฐานของ ผู้เรียน	ระดับทักษะมีความ แตกต่างกันมาก	ระดับทักษะส่วนใหญ่อยู่ ในระดับสูง	มีระดับทักษะค่อนข้าง หลากหลาย	มีระดับทักษะอยู่ในเกณฑ์ ปานกลางถึงดีมาก
ประสบการณ์ ในการ บรรเลงในวง อื่น ๆ	ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติม ด้านทักษะการบรรเลง ร่วมกับผู้อื่น	หลายคนมีประสบการณ์ ในการเล่นวงออร์เคสตรา ที่หลากหลายทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	หลายคนมีประสบการณ์ ในการบรรเลงในวงออร์ เคสตราเยาวชนอื่น ๆ มา ก่อน	หลายคนเป็นสมาชิกของ วงออร์เคสตราเยาวชน มี เพียงส่วนน้อยที่ไม่เคยมี ประสบการณ์

4) วิธีการเรียนรู้

วิธีการเรียนรู้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากวาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ซึ่งในบริบทของวิธีการเรียนรู้จะเป็นเรื่องของ วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ทักษะคิดต่อวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ๆ รวมถึงสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังทั้งในประเด็นของครูผู้ฝึกอบรม วาทยากร และการเรียนการสอน ซึ่งจะให้ข้อมูลของผู้เรียนในบริบทที่ต่างกันออกไป

4.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าในการฝึกซ้อมในวงออร์เคสตรา วาทยากรมีบทบาทมากในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราต่อตัวเยาวชนดนตรี อีกนัยหนึ่งกล่าวได้ว่าวาทยากรถือว่ามีบทบาทเป็นครูที่มุ่งเน้นการสอนในภาพรวมของการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งจะเน้นการเรียนการสอนด้านการปฏิบัติและการฟัง ในจุดนี้เยาวชนดนตรีจะได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติด้านดนตรี หรือการนำองค์ความรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติดนตรีมาประยุกต์ใช้จริงกับการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ซึ่งปัญหาสำคัญของผู้เรียนคือวิธีการฝึกซ้อม ในฐานะของวาทยากรจึงต้องชี้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนเพื่อนำไปแก้ไขในสิ่งที่ตัวเยาวชนดนตรีเกิดปัญหา โดยอาจแก้ปัญหาคำแนะนำของครูผู้ฝึกอบรม ดังนั้นเราจึงต้องมุ่งชี้แจงกลวิธีการฝึกซ้อมให้กับตัวผู้เรียนให้ชัดเจน (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับมุมมองของครูผู้ฝึกอบรมว่าปัญหาที่สำคัญของวงดุริยางค์เยาวชนคือเยาวชนดนตรีอาจไม่รับรู้หรือไม่เข้าใจถึงปัญหาอย่างชัดเจน จุดนี้จะต้องมีการอธิบายถึงปัญหาและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนจนสามารถเข้าใจและนำไปใช้จริงได้ และได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าส่วนใหญ่แล้วสิ่งที่ควรมุ่งเน้นในด้านการเรียนรู้คือมุ่งสอนเรื่องการฟัง หรือเรื่องระดับเสียง (Intonation) เป็นสำคัญ เพราะเป็นเรื่องที่จะต้องทำงานร่วมกันกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในวงออร์เคสตรา ดังนั้นการเรียนรู้จึงต้องเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติซึ่งจุดนี้วาทยากรและครูผู้ฝึกอบรมมีบทบาทในการช่วยแนะนำและแก้ไขปัญหาด้านทักษะการบรรเลงของผู้เรียนอย่างมาก ส่วนในเรื่องของความถูกต้องของตัวโน้ตครูจะบอกกลวิธีการฝึกฝนและให้เยาวชนดนตรีเป็นผู้รับผิดชอบการฝึกซ้อมด้วยตัวเอง (พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนได้ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกับวาทยากรและครูผู้ฝึกอบรมว่า ทักษะที่จะได้รับการฝึกฝนเพื่อพัฒนามากที่สุดคือการบรรเลงในวงออร์เคสตราซึ่งตรงกับความต้องการของผู้เรียน เพราะมีเป้าหมายที่จะเรียนรู้ทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก ซึ่ง

ปัญหาที่ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นก็สอดคล้องกับครูผู้ฝึกอบรมว่า ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นปัญหาของการฟังและระดับเสียง ซึ่งเป็นเรื่องหลักที่จะได้รับการฝึกฝนและพัฒนาจากการเข้าเป็นสมาชิกในวงออร์เคสตราเยาวชน ซึ่งจากรยะเวลาที่ผู้เรียนอยู่ในวงนี้ทำให้สามารถตอบได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยมุ่งเน้นในด้านการพัฒนาดังกล่าวจริง นอกจากนี้ยังเพิ่มเติมในเรื่องของจิตอาสา และระเบียบวินัย ซึ่งผู้เรียนได้ขยายความในประเด็นนี้ว่า การฝึกระเบียบวินัยนั้นปกติแล้วสมาชิกเยาวชนดนตรีที่เอกเครื่องเป่าส่วนมากจะมาจากวงโยธวาทิตซึ่งจะได้รับการฝึกระเบียบวินัยเบื้องต้น แต่ยังมีเยาวชนดนตรีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้มาจากวงโยธวาทิตและกลุ่มเครื่องสาย ที่ยังไม่ค่อยได้ฝึกระเบียบ เช่น การตรงต่อเวลา การช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก เช่น เช็ควาขาตั้งโน้ตมีครบต่อจำนวนที่ใช้หรือไม่ ถ้ามีมีพอหรือไม่ สิ่งพวกนี้จะตัวเยาวชนในกลุ่มของตนเองต้องช่วยกันไม่ใช่รอกกลุ่มผู้บริหารหรือครูมาคอยเตือนหรือบริการให้ ซึ่งรวมถึงการเก็บขาตั้งโน้ตหลังซ้อมไม่ให้วางเกะกะด้วย สิ่งพวกนี้เป็นน้ำใจซึ่งเป็นจิตอาสาที่ต้องเรียนรู้และปรับตัว (ชนวัฒน์ โงสว่าง, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) จากความคิดเห็นของผู้เรียนกล่าวได้ว่า ผู้เรียนนั้นสามารถสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันของวงดุริยางค์เยาวชนได้ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาในประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งคือครูผู้ฝึกอบรมประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนเพราะผู้เรียนสามารถประเมินค่าได้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

4.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนิเอตต้า จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าในกรณีของทักษะการบรรเลงในออร์เคสตรานั้น สิ่งที่วาทยากรจะสอนเยาวชนดนตรีประเด็นหลัก คือวิธีการมองดนตรี วิธีการคิด ให้มุมมองว่าการบรรเลงลักษณะใดถึงจะเกิดความไพเราะ เป็นต้น ซึ่งเปรียบได้กับกับครูที่สอนทักษะดนตรีทั่วไป เมื่อผู้เรียนมีเทคนิคในระดับหนึ่งก็สามารถแนะนำให้ได้ เช่นเดียวกันกับวาทยากร จะต่างกันที่วาทยากรจะแนะนำให้กับทั้งวงออร์เคสตรา แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของประโยคเพลงที่มีความยาก เพราะวาทยากรจะไม่มุ่งเน้นหรือสอนในด้านของเทคนิคเฉพาะเครื่องได้โดยตรง ซึ่งวาทยากรอาจจะมีเทคนิคแนะนำได้บ้างในกรณี เช่น วิธีการคิด การแบ่งประโยคเพลง เป็นต้น (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนได้ให้ประเด็นที่ต่างออกไปว่า นอกจากการได้ทำงานร่วมกับวาทยากรที่มีชื่อเสียงแล้ว การเรียนรู้จากเพื่อนเยาวชนดนตรีด้วยกันก็เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งการสร้างสังคมดนตรีที่เกื้อกูลและช่วยเหลือกันของวง การเรียนรู้จากแบบอย่างที่ดีของเยาวชนดนตรีรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง และการรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตัวเอง ซึ่งตัวผู้เรียนได้ขยายความในประเด็นนี้ว่า ประสบการณ์จากการเล่นวงดุริยางค์

สยามซินโฟนีเอตต้าที่สำคัญแบบใกล้ตัวที่สุด คือ แบบอย่างที่ดีของเยาวชนรุ่นพี่ในกลุ่มเครื่องดนตรีเดียวกัน จากการสังเกตทั้งความสามารถและการวางตัว ได้เรียนรู้จากแบบอย่างการปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนดนตรีรุ่นน้อง ซึ่งเราก็นำมาปฏิบัติต่อ ยิ่งแค่ทำการบ้านฝึกซ้อมมาดี ถ้าเราเกิดการผิดพลาดเรายังเกิดความละอายว่าเราทำงานไม่เต็มที่เพียงพอ (กัญฐิตา โกมลพันธุ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558) จากประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในสังคม เกิดขึ้นจากบริบทของกลุ่มเพื่อนเยาวชนดนตรีด้วยกัน การที่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองส่งผลให้ตัวผู้เรียนมีความตระหนักและสร้างเสริมตนเองให้มีความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น และเห็นได้ว่าการปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดี ถือเป็น การสร้างทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้างมากมาย

4.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา ในประเด็นของบทบาทของวาทยากรนั้น วาทยากรได้แสดงความคิดเห็นว่า วาทยากรมีอิทธิพลต่อผู้เรียนในการพัฒนาทักษะค่อนข้างมาก เพราะวาทยากรแต่ละท่านก็มีกลวิธีการคิดแตกต่างกัน การตีความเพลงจึงไม่เหมือนกัน แม้ว่าจะจะเป็นลักษณะเพลงเดียวกัน ซึ่งจะแตกต่างกันในองค์ประกอบย่อย ๆ ของบทเพลง เช่น อารมณ์ความรู้สึก เพราะฉะนั้นสิ่งนี้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เยาวชนดนตรีควรจะได้เรียนรู้ว่า ในดนตรีประเภทหนึ่งยังมีความหลากหลายของการตีความได้อีก ซึ่งอิทธิพลของวาทยากรจะอยู่ที่แนวคิดทางดนตรีที่จะสอนเยาวชนดนตรีว่า ทุกครั้งที่ซ้อมรวมวงด้วยกัน เล่นบทเพลงประเภทใดประเภทหนึ่งด้วยกัน หรือว่าเรื่องของทัศนคติในการเป็นนักดนตรีมืออาชีพ บทบาทของวาทยากรไม่ได้มีแค่เพื่อที่จะอำนวยและเล่นเพลงสวยงามและจบ วาทยากรมีหน้าที่ที่จะต้องให้การศึกษากับเยาวชนดนตรีเหล่านั้น เพราะฉะนั้นจึงต้องมีเวลาที่จะอธิบายว่า ที่มาที่ไปของดนตรีแต่ละชิ้น แต่ละประโยค แต่ละท่อนมาจากอะไร ประโยคไหนสื่อสารอะไร มันเป็นรายละเอียดที่มีความสำคัญ ซึ่งจากข้อจำกัดด้านเวลาทำให้ไม่มีเวลาที่จะมานั่งพูดเรื่องเหล่านี้อย่างละเอียด (ดำริห์ บรรณวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับครูผู้ฝึกอบรมที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องคอยสังสมประสบการณ์ เพื่อจะสังเกตในผลลัพธ์ที่เห็นว่าผู้เรียนพยายามฟังมากขึ้น วิธีการฟังดีขึ้น คือ ฟังรอบ ๆ มากขึ้น ส่วนในเรื่องของการเล่นและความเข้าใจในจังหวะ ในอารมณ์เพลงเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา (กัลยาณ พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าจุดมุ่งหมายสำคัญคือการพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ซึ่งจะต้องใช้เวลาจากการเรียนรู้บริบทต่าง ๆ จากประสบการณ์ ซึ่งหลายคนนั้นมีประสบการณ์มาก่อนซึ่งเป็นข้อดี แต่อีกหลายคนยังต้องอาศัยประสบการณ์เพิ่มเติมอีก

บ้าง ในเรื่องขององค์ประกอบย่อยทางดนตรี เช่น เรื่องของความเข้ากันของเสียง ซึ่งเวลาอยู่ในวงเราจะมุ่งไปที่บทเพลงเป็นหลัก ซึ่งก็ได้ประโยชน์ในอีกมุมหนึ่งก็คือเรื่องของการเตรียมตัว การฝึกซ้อม การฟัง แต่คิดว่าอยากจะเพิ่มเติมให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้ประสิทธิภาพในการบรรเลงที่ดียิ่งขึ้น (ชุนซา โตะประทีป, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

4.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากบทบาทของวาทยากรนั้น ผู้จัดการวงได้ให้ความคิดเห็นในมุมมองนี้ว่า จากประสบการณ์การทำงานร่วมกับวาทยกร (Hikotaro Yazaki) มานาน ในเรื่องของความสามารถทางด้านดนตรีกล่าวได้ว่า วาทยกรมีความสามารถสูงมาก มีชื่อเสียงทั้งในเรื่องของการควบคุมวงออร์เคสตราและการถ่ายทอดความรู้ ทางค่ายดนตรีฤดูร้อนโซคิตามากที่ได้วาทยากรที่มีความเป็นครู และสละเวลามาทุ่มเทให้กับค่ายฝึกอบรมดนตรีในทุก ๆ ปี ซึ่งวาทยากรมีประสบการณ์ในการอบรมฝึกหัดวงเยาวชน เข้าใจในวิธีการเรียนรู้ของเยาวชนดนตรี สามารถปรับวงออร์เคสตราเยาวชนที่ไม่เคยบรรเลงร่วมกันมาก่อนจากศูนย์ให้จับเคล็ดกลายเป็นวงออร์เคสตราที่มีประสิทธิภาพได้ และสร้างให้กลายเป็นการแสดงคอนเสิร์ตที่ดีได้ ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ประสบการณ์จากการถ่ายทอดของวาทยากรที่มีบทบาทเป็นครู เพียงแต่เป็นครูที่สอนในภาพที่กว้างขึ้นมากกว่าระดับทักษะส่วนตัว โดยจะมุ่งเน้นด้านทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก การฝึกฟังระหว่างเครื่องดนตรี การฝึกความตรงของเสียงระหว่างเครื่องดนตรี การสร้างสีสันดนตรี การสร้างบรรยากาศของบทเพลง และเรื่องอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นบทบาทของวาทยากรที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ และถ่ายทอดเพื่อให้เยาวชนนำไปปรับปรุงพัฒนา ข้อจำกัดที่สำคัญ คือ เรื่องระยะเวลาที่มีไม่มากนัก และมีตารางการซ้อมที่ค่อนข้างต่อเนื่อง มุ่งไปสู่การแสดงซึ่งเป็นเป้าหมายสุดท้าย ด้วยข้อจำกัดนี้ส่งผลต่อผู้เรียน เพราะจะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดมีระเบียบวินัยในตนเองในด้านการฝึกซ้อมพัฒนาตนเองเพื่อให้การซ้อมรวมวงครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น นอกจากการเรียนรู้ทางด้านดนตรีจากวาทยากรแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการเรียนรู้ทางอ้อมจากสภาพแวดล้อมของการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพสูงสุดจากอีกหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งตัวครูผู้ฝึกอบรมที่จะเป็นต้นแบบของนักดนตรีมืออาชีพ และคอนเสิร์ตมาสเตอร์ที่มีความเป็นผู้นำซึ่งทางค่ายจะให้อาจารย์เป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทบาทของหัวหน้าวงออร์เคสตรา การจัดการที่ดีของทางฝ่ายบริหาร ซึ่งดำเนินงานด้านบริบทที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมอย่างลงตัว ซึ่งทางค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรได้จัดสรรไว้จากสิ่งที่ดีที่สุด (ทัศนาศ นาควัชระ, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนว่า สถานการณ์ของค่ายอบรมดนตรีเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่ตัวเยาวชนดนตรี

ตระหนักว่าออร์เคสตราที่ดีควรมีลักษณะแบบใด การฝึกซ้อมที่ดีและมีความเหมาะสมเป็นแบบใด สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดจะส่งอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เยาวชนดนตรีจะต้องกระตือรือร้นในการไขว่คว้าประโยชน์ให้ตนเองจากบริบทรอบ ๆ ทั้งหมดด้วย (ธนากร ชีรสุนทรวัฒน์, สัมภาษณ์, 16 พฤษภาคม 2558)

จากประเด็นด้านวิธีการเรียนรู้ วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงได้ให้มุมมองที่หลากหลายซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) บทบาทของวาทยากร และ 2) การเรียนรู้ของผู้เรียน

ในประเด็นด้านบทบาทของวาทยากร วงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่าวาทยากรมีบทบาทมากในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราต่อตัวเยาวชนดนตรี โดยมุ่งเน้นที่การปฏิบัติเป็นกลุ่มและการฟัง ซึ่งเยาวชนดนตรีจะได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติด้านดนตรีหรือการนำองค์ความรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติดนตรีมาประยุกต์ใช้จริงกับการบรรเลงในวงออร์เคสตรา วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าพบว่าวาทยากรมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการซ้อมรวมวงโดยประเด็นหลักของการเรียนรู้ คือ วิธีการมองดนตรี วิธีการคิด และให้มุมมองในด้านการบรรเลง ซึ่งเปรียบได้กับครูผู้ฝึกอบรมในการสอนเพียงแต่จะเป็นการสอนที่เป็นภาพที่กว้างกว่าคือแนะนำให้กับทั้งวงออร์เคสตรานั้นเอง วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าวาทยากรมีอิทธิพลต่อผู้เรียนในการพัฒนาทักษะค่อนข้างมากเพราะวาทยากรแต่ละท่านมีกลวิธีการคิดแตกต่างกัน นำมาซึ่งการตีความเพลงที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เยาวชนดนตรีจะได้เรียนรู้ว่าในดนตรีประเภทหนึ่งนั้นสามารถตีความได้อย่างหลากหลาย โดยเยาวชนดนตรีควรทราบเรื่องที่มาที่ไปของดนตรีแต่ละเครื่องจากบทเพลงที่บรรเลง ประโยคเพลง ท่อนเพลงมาจากอะไร ประโยคใดที่มีการสื่อสาร ซึ่งเป็นรายละเอียดที่มีความสำคัญ และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรพบว่า วาทยากรจะมีบทบาทเช่นเดียวกับครูผู้ฝึกอบรมในภาพที่กว้างขึ้น โดยจะมุ่งเน้นในด้านทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก การฝึกด้านการฟัง ฝึกความตรงของระดับเสียง การสร้างสีสันดนตรี สิ่งเหล่านี้จะเป็นบทบาทที่วาทยากรจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ จากทั้ง 4 วงสามารถกล่าวได้ว่าบทบาทของวาทยากรนั้นจะสัมพันธ์กับผู้เรียนในด้านการกำหนดทิศทางของการเรียนรู้เพราะวาทยากรมีบทบาทโดยตรงในการถ่ายทอดแนวคิดให้ผู้เรียนผ่านการฝึกซ้อมรวมวง

ทั้งนี้จากประเด็นด้านบทบาทของวาทยากรที่ออร์เคสตราเยาวชน 4 วงนำเสนอ พบถึงปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นที่เป็นสิ่งสะท้อนจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ของวาทยากร ได้แก่ 1)

ประเด็นปัญหาในเรื่องของการที่เยาวชนดนตรีไม่เข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการอธิบายถึงปัญหาให้ชัด เช่น ปัญหาเรื่องของการปรับระดับเสียงให้ตรง หากผู้เรียนยังไม่สามารถแยกในระดับเสียงได้จะไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในจุดนี้ถือเป็นข้อจำกัดของผู้เรียนในด้านทักษะดนตรีด้วย 2) ข้อจำกัดในด้านบทเพลงหรือประโยคเพลงที่มีความยากเนื่องจากทฤษฎีการไม่มุ่งเน้นในการสอนเทคนิคเฉพาะของเครื่องได้โดยตรงจึงอาจแนะนำได้ในบางกรณี เช่น กลวิธีการคิด การแบ่งประโยคเพลง ซึ่งในส่วนนี้จะตกเป็นภาระงานของครูผู้ฝึกอบรมที่จะรับหน้าที่แก้ปัญหาในประเด็นนี้ 3) ข้อจำกัดทางด้านเวลา ในด้านความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีนั้นจำเป็นต้องใช้เวลาในการสั่งสมประสบการณ์ และเข้าใจในรายละเอียดที่สำคัญ ซึ่งตารางซ้อมส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัด ดังนั้นหากพิจารณาในทางอ้อมจะพบว่าการมีข้อจำกัดของระยะเวลาเป็นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมและเรียนรู้ที่จะพัฒนาทักษะให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ประเด็นด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่าผู้เรียนจากวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง ได้ให้มุมมองที่สอดคล้องกันในด้านของผู้เรียนที่จะได้รับการฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยตรง ทั้งนี้พบข้อสังเกตที่น่าสนใจในด้านการเรียนรู้ในทางอ้อมเกิดขึ้นจากบริบทที่แตกต่างกันในแต่ละวง วงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่านอกจากการเรียนรู้ด้านทักษะดนตรีแล้วยังได้รับการปลูกฝังด้านจิตอาสาและระเบียบวินัยซึ่งเป็นเรื่องปกติของเยาวชนดนตรีเครื่องเป่าและเครื่องตีที่ส่วนมากจะได้รับการปลูกฝังระเบียบวินัยจากวงโยธวาทิตมาก่อน แต่กลุ่มเยาวชนเครื่องสายนั้นค่อนข้างเป็นสิ่งที่ใหม่ เพราะเยาวชนดนตรีเครื่องสายส่วนใหญ่จะมาจากโรงเรียนดนตรีเอกชนทั่วไป ดังนั้นจะได้เรียนรู้ในเรื่องของการตรงต่อเวลา การช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก สิ่งพวกนี้เป็นน้ำใจซึ่งเป็นจิตอาสาที่ต้องเรียนรู้และปรับตัว วงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนิเอตด้านนี้ได้แสดงมุมมองที่ต่างออกไปในด้านการสร้างสังคมดนตรีที่เกื้อกูลกันของวง เรียนรู้จากแบบอย่างที่ดีจากรุ่นพี่รุ่นน้อง ทั้งในด้านของการรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การฝึกซ้อม ความขยันทักษะฝีมือ และการวางตัว สิ่งเหล่านี้ได้จากการสังเกตและนำมาปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนดนตรีรุ่นน้องต่อไป วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนากล่าวในด้านของประสบการณ์ว่าได้เรียนรู้จากการเตรียมตัว การฝึกซ้อม และการฟังจากสภาพระยะเวลาที่จำกัดซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดความคิดที่จะพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านคุณภาพของตนเองและประสิทธิภาพของการแสดงโดยรวม และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรพบว่าเยาวชนดนตรีจะได้เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของ

การฝึกอบรมจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งครูผู้ฝึกอบรมที่เป็นต้นแบบของนักดนตรีอาชีพ คอนเสิร์ตมาสเตอร์ ที่มีบทบาทความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการที่ลงตัวของฝ่ายบริหาร สิ่งเหล่านี้เป็นภาพสะท้อน ลักษณะของการมีวงออร์เคสตราที่ดี ซึ่งจากมุมมองของทั้ง 4 วงสามารถวิเคราะห์ได้ว่าวิธีการเรียนรู้ ของผู้เรียนนั้นนอกจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติในการฝึกซ้อมรวมวงแล้ว บริบทรอบ ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับตัวผู้เรียนล้วนส่งผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น ทั้งครู เพื่อน สภาพแวดล้อม ระเบียบวินัย เป็นต้น สิ่ง เหล่านี้จะเป็นการเสริมแรงกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากประเด็นในด้านวิธีการเรียนรู้ สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นประเด็นที่ ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 20 ประเด็นในด้านวิธีการเรียนรู้

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีออร์เคสตรา	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กล้วยาณวิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
บทบาทของ วาทยากร	ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน ทักษะการบรรเลงในวง ออร์เคสตราโดยมุ่งเน้น การปฏิบัติเป็นกลุ่ม และ การฟัง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่าน วิธีการมองดนตรี วิธีการ คิด และมุมมองในด้าน การบรรเลง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่าน กลวิธีการคิด การตีความ เพลงที่หลากหลาย ประวัติความเป็นมาของ บทเพลงที่บรรเลง	ถ่ายทอดองค์ความรู้ใน ด้านทักษะการบรรเลงใน วงออร์เคสตราเป็นหลัก การฝึกด้านการฟัง การ สร้างสีสันของเสียง
การเรียนรู้ ของผู้เรียน	- ได้รับการฝึกฝนเพื่อ พัฒนาทักษะการบรรเลง ในวงออร์เคสตราจากการ ปฏิบัติโดยตรง - จิตอาสา ระเบียบวินัย	- ได้รับการฝึกฝนเพื่อ พัฒนาทักษะการบรรเลง ในวงออร์เคสตราจากการ ปฏิบัติโดยตรง - การสร้างสังคมดนตรีที่ เกื้อกูลกันระหว่างสมาชิก	- ได้รับการฝึกฝนเพื่อ พัฒนาทักษะการบรรเลง ในวงออร์เคสตราจากการ ปฏิบัติโดยตรง - การเตรียมตัวใน ระยะเวลาที่จำกัด	- ได้รับการฝึกฝนเพื่อ พัฒนาทักษะการบรรเลง ในวงออร์เคสตราจากการ ปฏิบัติโดยตรง - สภาพแวดล้อมของ ลักษณะการมีวงออร์เคส ตราที่ดี

3. ปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน จากวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีออร์เคสตรา วง ดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกล้วยาณวิวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ทำให้ ทราบถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นในเรื่องของสาระการเรียนรู้ในบริบทที่แตกต่างกันออกไป จาก แบบสัมภาษณ์สามารถแบ่งประเด็นในการวิเคราะห์เรื่ององค์ประกอบทางการเรียนการสอนเกี่ยวกับ

ครูผู้สอนออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. จุดมุ่งหมายในการสอน ปรัชญา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. สารและเนื้อหารายวิชา และ 3. การวางแผนการสอน

1) จุดมุ่งหมายในการสอน ปรัชญา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้

จุดมุ่งหมายในการสอน ปรัชญา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับ วงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากทั้งผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และตัวผู้เรียน ซึ่งในบริบทของจุดมุ่งหมายในการสอน ปรัชญา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะเป็นเรื่องของ เป้าหมาย พันธกิจ และวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์ว่าการฝึกซ้อมนั้นมุ่งให้ตัวผู้เรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง ซึ่งจะให้ข้อมูลของสาระการเรียนรู้ในมุมมองและบริบทที่แตกต่างกัน

1.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นเรื่องจุดมุ่งหมายในการสอนว่ามุ่งให้ตัวผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางด้านพื้นฐานการเล่นวงออร์เคสตรา จากบริบทของวงในปัจจุบันวงดุริยางค์เยาวชนไทยมีฐานะเป็นเหมือนประตูด่านแรกสำหรับการวางพื้นฐาน ซึ่งจะเน้นในเรื่องระเบียบวินัยของนักดนตรี พื้นฐานทางทักษะดนตรี การฟัง เพื่อให้ตัวเยาวชนดนตรีสามารถนำไปต่อยอดในอนาคตได้ จากปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนไทยในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราในประเทศ (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของวาทยากรในการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเยาวชนดนตรี และวาทยากรได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าจริง ๆ แล้วการก่อตั้งวงดุริยางค์เยาวชนไทยเหมือนกับการสร้างกิจกรรมที่เป็นสากลของประเทศที่มีความเจริญ ทางวงดุริยางค์เยาวชนไทยเองก็พยายามจะจัดการเรียนการสอนที่มีความยากมากยิ่งขึ้นเพื่อยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้น แต่ในบางครั้งจากการประชุมจะมีความเห็นที่ขัดแย้งว่าอาจจะมีความยากมากเกินไปและไม่เหมาะสม ซึ่งบางครั้งการกำหนดมาตรฐานจะต้องลดในเรื่องเกณฑ์ความถูกต้องหรือความสมบูรณ์แบบลงเพื่อให้ตัวเยาวชนดนตรีได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติม มิฉะนั้นการเรียนรู้ก็จะไม่เกิดการพัฒนาต่อยอด เช่น การเลือกบรรเลงในเพลงที่มีระดับความยากมากขึ้น ทั้งนี้ประสิทธิภาพในการเล่นของวงโดยรวมอาจจะลดลง แต่จะมีเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถบางคนสามารถบรรเลงได้ในเกณฑ์ดีอยู่ในวง ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านประสบการณ์ทางดนตรีกับเยาวชนดนตรีทั่วไปและการต่อยอดทางด้านดนตรีของเยาวชนที่มีทักษะความสามารถให้ดียิ่งขึ้นไปอีกในอนาคต (ภัทรารุช พันธุ์พุทธิพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งผู้จัดการวงได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านการคัดเลือกบทเพลงว่าขึ้นอยู่กับวาทยากรและผู้อำนวยการดนตรีเป็นหลัก โดยคำนึงถึงทักษะโดย

ภาพรวมของวงดุริยางค์เยาวชนเป็นหลักกว่าจะต้องมีความเหมาะสม ซึ่งในบางกรณีก็จะต้องเลือกบทเพลงให้มีความยากเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นของเยาวชนดนตรี ดังนั้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่าบทเพลงคือหลักสูตรหรือบทเรียนของตัวนักดนตรีและการวัดผลสัมฤทธิ์นั้นคือการแสดง จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงและวาทยากรมีความเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของจุดมุ่งหมายในการสอน (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ว่า จุดมุ่งหมายในการสอนนั้นจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) จิตพิสัย คือสิ่งที่ควรทำและปฏิบัติ ในมุมมองของนักดนตรีคือการตรงต่อเวลา รู้จักการเตรียมตัว วางแผน และมีความรับผิดชอบ เป็นต้น 2) พุทธิพิสัย คือสิ่งที่ควรทราบ เช่น ความรู้พื้นฐานของดนตรี ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ดนตรีและทฤษฎีดนตรี ทราบว่ารูปแบบการเล่นคอนเสิร์ตจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร ก่อนซ้อมทำอย่างไร ควรมาเตรียมตัวเมื่อไร การเทียบเสียงมีวิธีการอย่างไร เป็นต้น และ 3) ทักษะพิสัย คือสิ่งที่ต้องรู้ จะเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรี เช่น เทคนิคของเครื่อง การใช้น้ำหนักมือของเครื่องสาย การใช้ลมของเครื่องเป่า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานของความเป็นนักดนตรีอาชีพที่พึงมี ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดไปในเส้นทางดนตรีในอนาคต

1.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นเรื่องจุดมุ่งหมายว่า ในการสอนจะมุ่งสนับสนุนพัฒนานักดนตรีให้เป็นนักดนตรีอาชีพซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีคลาสสิกเป็นอย่างดี (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558) ซึ่งข้อมูลจากวาทยากรกล่าวถึงการซ้อมครั้งแรกว่า เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยแต่จะเริ่มจากการทดลองเล่นตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น และพยายามจะฝึกซ้อมให้เหมือนวงอาชีพคือเริ่มจากการตีความบทเพลง และดูในส่วนรายละเอียดของเพลง ซึ่งเมื่อต่อเมื่อได้ยืนยันว่ามั่นใจไม่ถูกต้องหรือมีปัญหาจึงจะถอยกลับมาดูในส่วนเทคนิคของเครื่องดนตรี ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะพยายามไม่ไปเน้นเรื่องเทคนิคของเครื่องเพราะว่าเป็นส่วนที่นักดนตรีจะต้องฝึกฝนและทุกคนมีครูผู้ฝึกอบรมอยู่แล้วข้างนอก ดังนั้นสิ่งที่วาทยากรจะต้องเตรียมตัวคือต้องผ่านการดูตัวบทเพลงทั้งหมดก่อนแล้วประเมินว่าส่วนใดน่าจะเป็นปัญหาในการฝึกซ้อมมากที่สุด ซึ่งจะมีระดับความยากแตกต่างกันออกไปในแต่ละบทเพลง (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์วาทยากรได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า จะมุ่งเน้นแนวคิดในลักษณะของการตอบคำถามว่า “ทำไม” แทนที่คำถาม “อย่างไร” นั่นคือ “How / Why” ซึ่งระบบของวงดุริยางค์เยาวชนทั่วไปจะเน้นที่ “How” ก่อน หมายความว่าทำอย่างไรถึงจะบรรเลงให้ไพเราะออกมา ใช้เทคนิคอะไร อย่างไร แต่จากประสบการณ์ในระยะของการ

เป็นวาทยากรของวงออร์เคสตราอาชีพจะไม่ใช้การสอนในลักษณะแบบนี้ โดยจะเข้าไปในประเด็นว่าเรากำลังจะตีความหมายอย่างไร โดยยึดแนวคิดว่ายาวชนดนตรีทุกคนมีเทคนิคที่เหมาะสม การที่บังคับให้ใช้ระบบวิธีการคิดแบบนี้ตั้งแต่ต้น เป็นการเปิดทัศนคติของตัวเยาวชนดนตรีในรูปแบบใหม่ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำให้วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าแตกต่างจากวงเยาวชนอื่น คือ “แนวคิดของ How / Why” (สมเถา สุจริตกุล, **สัมภาษณ์**, 4 มิถุนายน 2558) ในประเด็นด้านปรัชญาผู้จัดการวงได้ให้ความคิดเห็นในด้านความเข้าใจในปรัชญาและวัตถุประสงค์ของครูว่าสามารถจำแนกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การฝึกอบรมโดยวาทยากรซึ่งรับบทบาทเป็นครูผู้ฝึกอบรม และการฝึกอบรมในลักษณะรายเครื่องดนตรี จากประเด็นแรกที่ว่าทยากรรับบทบาทเป็นครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะค่อนข้างราบรื่นมาก ทั้งนี้เพราะวาทยากรก็เป็นผู้ที่วางแผนระยะยาวร่วมกับกลุ่มผู้บริหาร ดังนั้นความเข้าใจในปรัชญาและวัตถุประสงค์ของวาทยากรจึงมีความตรงกับบทเรียนและสามารถนำไปสู่การบรรเลงในวงออร์เคสตราได้อย่างที่วางแผนได้อย่างความสมบูรณ์แบบมากที่สุด โดยจะไม่มุ่งเน้นเรื่องทักษะพื้นฐานและทักษะของเครื่องดนตรี แต่จะมุ่งเน้นในเรื่องของการบรรเลงหมู่ การฟัง รูปแบบของเพลง การตีความ และสำเนียงของบทเพลง เป็นหลัก ประเด็นที่สองคือการฝึกอบรมในลักษณะรายเครื่องดนตรีในการมอบหมายงานนั้นผู้จัดการวงจะเป็นคนประสานงานกับตัววาทยากรก่อนว่าอยากจะสร้างบทเรียนการซ้อมในลักษณะใด แผนระยะยาววางไว้ในลักษณะใด จากนั้นคณะผู้บริหารจะเป็นกลุ่มที่รายงานให้ครูผู้ฝึกอบรมรับทราบว่าแผนระยะยาวเป็นอย่างไรและครูผู้ฝึกอบรมจะเป็นผู้ที่สร้างบทเรียนให้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของวงว่าเน้นพัฒนาตัวเยาวชนดนตรีให้เป็นนักดนตรีอาชีพที่มีความรู้ความสามารถ โดยการเรียนการสอนจะมุ่งไปที่การบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก การสอนเรื่องการบรรเลงหมู่จะเน้นที่การฟังและเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการบรรเลง มิได้มุ่งเน้นเรื่องทักษะพื้นฐานดนตรี (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

1.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องของจุดมุ่งหมายการสอนว่ามุ่งพัฒนาศักยภาพในความเป็นเลิศทางดนตรี สร้างสังคมใหม่ที่นักดนตรีมีความเข้าใจกัน นำไปสู่ความตระหนักรู้ในสังคม (Social Awareness) เมื่อไหร่ก็ตามเยาวชนรุ่นใหม่สามารถเข้าใจได้ว่าดนตรีไม่ได้เป็นของสูงค่า คือ มันอยู่ภายใต้ทุกคน คือทุกคนสามารถฟังได้ นั่นคือเราประสบความสำเร็จในฐานะนักดนตรี (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) ซึ่งวาทยากรได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองที่สอดคล้องกันว่า เป็นการพัฒนางานดนตรีที่

สามารถเล่นเพลงคลาสสิกได้ดีเกิดขึ้นใหม่ในระดับเยาวชน ในมุมมองการศึกษาน่าจะเป็นการแบ่งปันความรู้ทางดนตรีโดยการเชิญศิลปินที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศมาทำการสอน ซึ่งสามารถเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับตัวสถาบันดนตรีก็ลายวิวัฒนาการผ่านกิจกรรมของสถาบันเองด้วย ซึ่งผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องของการเลือกบทเพลงว่า เลือกในลักษณะ Orchestra study ว่า ควรจะเล่นอะไรก่อน – หลัง แต่ว่าไม่ใช่เลือกตามความสามารถ แต่จะเลือกตามระดับทักษะของผู้เรียน คือ เลือกให้มีความยากเกินมากขึ้นอีกไม่เลือกพอดีตามระดับความสามารถ ต้องท้าทายความสามารถเพื่อดึงทักษะขึ้นไป กล่าวคือสูงกว่าศักยภาพของเยาวชนแต่อาจจะไม่มากนักเพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งจะนำมาสู่มาตรฐานของการจัดการแสดง ในประเด็นนี้ว่าทนายได้ให้ความคิดเห็นว่ามาตรฐานการแสดงทุกครั้งต้องตั้งเป้าหมายไว้ที่สูงสุดอยู่แล้วก็คือมาตรฐานดี อย่างน้อยลักษณะของบทเพลงที่เล่นก็จะต้องฟังออกมากถูกต้องตามแต่ละยุค ตอบโจทย์ของนักประพันธ์ อันนี้คือหัวใจสำคัญ (คำรวิห์ บรรณวิทยกิจ, สัมภาษณ์, 3 มิถุนายน 2558)

1.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงได้แสดงความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมายว่าฝึกให้เยาวชนดนตรีมีประสบการณ์การเล่นวงออร์เคสตราที่ดีที่สุดจากปรัชญา “The Most Prestigious Summer Music School in Thailand” ซึ่งการจะทำให้ประสิทธิภาพของดนตรีที่ดึ้นคู่กับเหตุผลทางธุรกิจ ซึ่งหากขาดการสนับสนุนจากธนาคารไทยพาณิชย์จริง ๆ แล้วจะไม่สามารถจัดค่ายดนตรีแบบนี้ได้ ซึ่งเหตุผลทางธุรกิจนั้นเป็นสิ่งที่ต้องเดินนำหน้ากระบวนการทางดนตรี เพราะการจัดค่ายจะต้องใช้งบประมาณที่สูงมากพอสมควรในการที่จะทำให้ค่ายดนตรีนั้นมีคุณภาพที่ดี ซึ่งกล่าวได้ว่าหากไม่มีงบประมาณที่เพียงพอจะทำอะไรไม่ได้ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งทีกล่าวได้ว่ามีความสำคัญที่สุด แต่ทั้งนี้ปัจจัยอื่น ๆ ก็เกี่ยวข้องกันหมด ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ภาระงานดนตรี ดังนั้นทุกอย่างจะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กันอย่างสัมพันธ์กัน ผู้สมัครเข้าร่วมค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรส่วนหนึ่งไม่มีพื้นฐานในการบรรเลงหมู่ และไม่เคยร่วมบรรเลงในวงออร์เคสตราเยาวชนใด ๆ มาก่อน ครูจึงต้องเริ่มการเรียนการสอนจากพื้นฐานดนตรีเป็นลำดับแรก ทั้งนี้การฝึกอบรมของครูหลังจากมีการปรับพื้นฐานเยาวชนดนตรีในระยะแรกแล้ว ต่อมาคือการมุ่งเน้นที่ทักษะบรรเลงหมู่ การฟัง เทคนิคเฉพาะของแต่ละเครื่อง และความมีดนตรีการ แต่ด้วยปัจจัยด้านระยะเวลาของค่าย ครูผู้ฝึกอบรมอาจทำการฝึกอบรมอะไรไม่ได้มากเพราะตัวเยาวชนดนตรีแต่ละคนก็มีข้อจำกัด ดังนั้นจุดมุ่งหมายของค่ายจะมุ่งเน้นการฝึกอบรมให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงในวงออร์เคสตราได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้จัดการวงในการเน้นการ

ฝึกประสบการณ์การบรรเลงในวงออร์เคสตราแต่ไม่มุ่งว่าจะต้องสร้างวงออร์เคสตราเยาวชนที่ดีที่สุด (ทัศน นาควัชร, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการวิเคราะห์วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงนั้น สามารถกล่าวได้ว่ามีวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันในเรื่องการมุ่งเน้นพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีในวงออร์เคสตรา แต่จะแตกต่างกันในเชิงของปรัชญาและกระบวนการตามแต่บริบทของวง โดยสามารถนำเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

วัตถุประสงค์	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร
วัตถุประสงค์	1) วางรากฐานวงออร์เคสตราในประเทศไทย 2) การเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราในประเทศไทย	1) สร้างวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความสามารถ 2) เพื่อให้เยาวชนที่มีความสามารถของไทยได้เสริมสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ และส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีอาชีพ	1) พัฒนาเยาวชนดนตรีให้มีความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ 2) สนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนที่มีความสามารถ	1) เพื่อจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2) เพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป 3) เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรีได้พัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีและได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4) เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกในประเทศไทย 5) เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

จากจุดประสงค์ของวงดุริยางค์เยาวชนไทยสามารถวิเคราะห์ได้ถึงยุทธศาสตร์ของวงได้ 2 ประเด็น คือ 1) การวางรากฐานวงออร์เคสตราในประเทศไทย ในประเด็นนี้หากพิจารณาจากการเรียนการสอนของวงแล้วน่าจะตอบโจทย์ได้ในเชิงการสร้างพื้นฐานทางดนตรีที่ดีให้กับเยาวชน ซึ่งในจุดนี้ค่อนข้างเห็นภาพที่ชัดเจนจากมุมมองของวาทยากรและตัวครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งในประเด็น 2) การเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราในประเทศไทย “ความเป็นต้นแบบ” สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การ

เป็นแบบอย่างปฏิบัติของวงออร์เคสตราเยาวชนอื่น ๆ ซึ่งในประเด็นนี้มีความแตกต่างออกไปในเชิงของบริบทและจุดมุ่งหมายของแต่ละวง ทั้งในด้านของรูปแบบการดำเนินงาน การบริหารจัดการ รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาของแต่ละวง ดังนั้นในจุดนี้อาจมองได้ว่าเป็นต้นแบบนั้นอาจไม่สามารถประเมินได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจหมายความว่าถึงบริบทที่เกี่ยวข้อง อาทิ กิจกรรมทางการเรียนการสอน หรือการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดทักษะทางดนตรี เป็นต้น

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าจากจุดประสงค์ของวงสามารถวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของวงได้เป็น 3 ประเด็น คือ 1) สร้างวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความสามารถ 2) เพื่อให้เยาวชนที่มีความสามารถของไทยได้เสริมสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ และ 3) ส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีอาชีพ ซึ่งยุทธศาสตร์แต่ละข้อจะมีจุดร่วมกันคือ “ความเป็นมืออาชีพ” ทั้งนี้จากข้อ 1 จะเห็นได้จากความสำเร็จของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้าจากผลงานและรางวัลการแข่งขันที่ได้รับ ข้อ 2 สามารถประเมินได้จากความยาก – ง่ายของบทเพลง วงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้าที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาของความยากของบทเพลงที่สูงโดยประเมินจากการแสดงคอนเสิร์ต เช่น การบรรเลงบทเพลง Symphony เบอร์ต่าง ๆ ของ Gustav Mahler บทเพลง The Rite of Spring ของ Igor Stravinsky เป็นต้น และข้อ 3) ส่งเสริมความเป็นนักดนตรีอาชีพ โดยอาจมองได้จากการที่มีวาทายกรสามารถมีบทบาทเป็นครูในอัตราส่วนที่ครูต่อผู้เรียนที่สูงมาก และสามารถนำไปสู่การแสดงคอนเสิร์ตที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่ากิจกรรมทางการเรียนการสอนของวาทายกรมีความเหมาะสมกับวง และสามารถพัฒนาทักษะทางดนตรีของวงให้สูงขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ

วงดุริยางค์สถาบันกัลยาณิวัฒนาจากจุดประสงค์ของวงสามารถวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของวงได้ 2 ประเด็น คือ 1) พัฒนาเยาวชนดนตรีให้มีความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ ในด้านความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติอาจพิจารณาในประเด็นของการคัดเลือกวาทายกรที่มาจากต่างประเทศ ซึ่งวาทายกรจะมีบทบาทมากในกระบวนการทางการเรียนการสอนและผู้เรียนจะได้ทำงานร่วมกับวาทายกร ได้เปิดมุมมอง แนวคิด ทักษะที่มีความเป็นสากล รวมถึงการปรับวงของวาทายกรจะช่วยส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจด้านการบรรเลงในวงออร์เคสตราให้ผู้เรียนมีพัฒนาการมากยิ่งขึ้น ในประเด็นที่ 2) สนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนที่มีความสามารถ ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดจากกระบวนการฝึกอบรมที่มีครูผู้ฝึกอบรม

และวาทยากรจัดการเรียนการสอน และจากการสอบคัดเลือกจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าทางวงได้เยาวชน
ดนตรีที่มีความสามารถเหมาะสม

ค่ายอบรมดนตรีศิลปากร พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ 1) เพื่อทำ
หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2) เพื่อสร้างโอกาสใน
การศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกอย่างถูกต้องจากคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี ให้แก่
เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ 3) เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรี ได้พัฒนาทักษะ
ความสามารถทางดนตรีอย่างถูกต้อง และได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4) เพื่อยกระดับและสร้าง
มาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย และ
5) เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสู่สังคม พบว่าจากวัตถุประสงค์
โครงการทั้ง 5 ข้อ เมื่อพิจารณากับลักษณะของค่ายอบรมดนตรีศิลปากรแล้ววัตถุประสงค์จะเน้นไปที่
ทักษะการปฏิบัติดนตรีเป็นหลัก แต่มิได้มีข้อที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคส
ตรา ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าวัตถุประสงค์ที่ถูกกำหนดไว้เหมาะสมกับเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อผ่าน
มาระยะหนึ่งการเรียนการสอนก็ถูกเปลี่ยนให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ซึ่งอาจหมายความว่ากลุ่มผู้เรียน
ไม่มีพื้นฐานทางการบรรเลงในวงออร์เคสตราสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง อีกนัยหนึ่ง
จุดมุ่งหมายในการสอนปัจจุบันมิได้เน้นเพียงทักษะเดี่ยวเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นทักษะการบรรเลง
เป็นกลุ่มหรือการบรรเลงในวงออร์เคสตราด้วยเป็นสำคัญ ดังนั้นแนวทางการปฏิบัติจึงต้องกระทำให้
สอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

จากการศึกษาวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงจะพบว่า แต่ละวงนั้นมีแนวคิด
วัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในแต่ละวงนั้นมีบริบทที่แตกต่างกันและมีวิธีการปรับ
แนวคิดและปรัชญาให้เหมาะสมกับวงของตนเอง โดยประเด็นสำคัญที่เป็นจุดร่วมคือมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน
มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีนั่นเอง

2) สารและเนื้อหารายวิชา

สารและเนื้อหาวิชาในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่
จะได้จาก วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และตัวผู้เรียน ในบริบทของสารและเนื้อหาวิชาจะเป็นเรื่องของ
บทเรียน เนื้อหาที่สอนในวงออร์เคสตราเยาวชนทั้งในด้านสภาพ ปัญหา และแนวทาง ซึ่งจะให้ข้อมูล
ของสารและเนื้อหาวิชาในบริบทที่แตกต่างกันออกไป

2.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์วาทยากรและครูผู้ฝึกอบรม ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของตัวบทเรียนจะเน้นไปที่ตัวบทเพลงเป็นหลัก จากความคิดเห็นของครูผู้ฝึกอบรมพบว่าบทเพลงที่จะเล่นแสดงคอนเสิร์ตนั้น ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องสังเคราะห์ทักษะทางดนตรีที่ต้องการของบทเพลงซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนการสอนที่เหมาะสมกับตัวเยาวชนดนตรี ซึ่งบทเพลงที่คัดสรรมาสำหรับการแสดงคอนเสิร์ตนั้นมีหลากหลายประเภท อาทิ เพลงคลาสสิก เช่น บทเพลง Light Cavalry Overture ของ Franz Von Suppe บทเพลง Symphony No.40 in G minor K.550 ของ Wolfgang Amadeus Mozart บทเพลง Peter and the Wolf ของ Sergei Prokofiev เป็นต้น เพลงไทยพื้นบ้าน เช่น เพลงคางคากินกล้วย เพลงศรีอยุธยา เพลงลาวดวงเดือน เป็นต้น เพลงไทยสากล เช่น แสงหนึ่งคือรุ่งงาม ของบอย โกสิยพงษ์ เป็นต้น เพลงจากละครเพลงบรอดเวย์ เช่น บทเพลงจากเรื่อง West Side Story ของ Leonard Bernstein บทเพลงจากเรื่อง Pirate of the Caribbean ของ Klaus Badelt บทเพลงจากเรื่อง The Phantom of the Opera ของ Andrew Lloyd Webber เป็นต้น (พิชวีตร วัฒนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558) ดังนั้นสามารถวิเคราะห์จากประเด็นนี้ได้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นบทเพลงนั้นจะเป็นทักษะของเรื่องความถูกต้องของทั้งจังหวะและโน้ตเพลงเป็นหลักซึ่งเป็นพื้นฐานของดนตรี พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นบทเพลงคลาสสิกเป็นหลัก 1 เพลง และมีเพลงประเภทอื่นผสมปนกันไปในโปรแกรมการแสดง ซึ่งมุ่งให้เข้าใจความไพเราะของไวยากรณ์ทางดนตรีที่มีสถานะแตกต่างกัน (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งการเรียนการสอนที่เน้นบทเพลงนี้จะสอดคล้องกับความเห็นของวาทยากรที่จะเน้นเรื่องจังหวะของเพลงสำคัญที่สุด ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนได้กล่าวถึงในประเด็นที่แตกต่างออกไปว่า สิ่งที่ต้องการให้ตัวครูผู้ฝึกอบรมเพิ่มเติมในการเรียนการสอนให้มากขึ้นนอกจากบทเพลงสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต คือ การสอนทักษะเรื่องการบรรเลงหมุกุ่มเครื่องดนตรีแบบแชมเบอร์มิวสิก (Chamber Music) เพราะพบว่าการเล่นในกลุ่มเครื่องดนตรีลักษณะนี้ก็เป็นองค์ประกอบเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งของการเล่นบทเพลงในวงออร์เคสตราซึ่งบางทีครูผู้ฝึกอบรมจะไม่ได้มุ่งเน้นในจุดนี้มากนัก (ธนวัฒน์ โงสว่าง, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากจุดนี้ว่า การเรียนการสอนจะมุ่งเน้นการบรรเลงหมุกุ่มในท่อนเพลงออร์เคสตรา มากกว่าการสอนการบรรเลงหมุกุ่มที่เน้นบทเพลงแชมเบอร์มิวสิกขนาดเล็ก ทั้งนี้ครูผู้สอนได้ให้ความคิดเห็นสนับสนุนจากประเด็นนี้ว่า การสอนในลักษณะการบรรเลงหมุกุ่มเครื่องดนตรีนั้นมีได้มุ่งเน้นมาก เพราะจากข้อจำกัดของเวลาที่มีไม่มากพอและส่วนใหญ่ตัวเยาวชนดนตรียังมีอีกหลายคนที่ไม่สามารถบรรเลงเพลงสำหรับการแสดงได้ถึง

มาตรฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงต้องลำดับความสำคัญของสาระและเนื้อหาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่ม

2.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ว่าทนายกรพบว่าการเรียนการสอนจะเน้นที่ตัวของการตีความหมายเพลง (Interpretation) เป็นสำคัญ เพราะจากปรัชญาที่เชื่อว่าจะฝึกอบรมให้บรรเลงดนตรีได้เหมือนลักษณะดนตรีต้นแบบ (Real Music) คือไม่ได้เล่นได้เพียงแต่ตามตัวโน้ตตามแนวคิดของกุสตาฟ มาเลอร์ ว่า “*The Real Music Is Not In The Notes*” (สมเถา สุจริตกุล, **สัมภาษณ์**, 4 มิถุนายน 2558) ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนจะได้ในประเด็นที่สอดคล้องกันว่าจริง ๆ แล้วบทเพลงที่เล่นในวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตตานั้นส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ระดับความยากค่อนข้างมาก แต่ถ้าฝึกซ้อมอย่างจริงจังสุดท้ายก็สามารถเล่นได้ เพราะนอกจากจะทำการบ้านในด้านความถูกต้องของโน้ตแล้ว การนำเสนอการตีความเพลงที่ถูกต้องและเทคนิคในการบรรเลงนั้นก็เป็นส่วนที่สำคัญมากสำหรับการเล่นในวงออร์เคสตรา และนี่ก็คือเป้าหมายในการเรียนรู้ทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราจริง ๆ (กัญฐิตา โกมลพันธุ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558) ในประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การเรียนการบรรเลงในวงออร์เคสตรานั้นมุ่งเน้นไปที่บริบทอื่นของบทเพลงมากกว่าการมุ่งเน้นความผิดพลาดของการบรรเลง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของว่าทนายกรว่า วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจะมุ่งเน้นที่บทเพลงคลาสสิกเป็นหลัก จากผลงานจะเห็นว่าจะมีการบรรเลงบทเพลงประเภทอื่น ๆ บ้างซึ่งถ้านับเป็นอัตราส่วนนั้นถือว่าน้อยมาก เพราะโดยปกติถ้าไม่ได้ร่วมงานกับศิลปินหรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นคอนเสิร์ตการแสดงของวงจะมุ่งเน้นบรรเลงเพลงคลาสสิกเป็นสำคัญ จากจุดประสงค์ของวงนั้นเริ่มต้นจากให้ทุกคนเข้าใจบทเพลงคลาสสิก การเริ่มฝึกฝนจากบทเพลงคลาสสิกนั้นเป็นสิ่งที่ดีที่ตัวเยาวชนดนตรีจะมีเวลาในการสร้างพื้นฐานที่ดีทางดนตรี กล่าวคือพื้นฐานจากการเล่นบทเพลงยุคคลาสสิก (Classical) จะส่งผลช่วยให้เราเล่นเพลงในยุคใหม่ ๆ เช่น โรแมนติก (Romantic) หรือโมเดิร์น (Modern) ได้ดีขึ้น เพราะเวลาเล่นบทเพลงในยุคคลาสสิกนั้นเราจะซ่อนความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการบรรเลงยากมาก เมื่อบรรเลงผิดจะได้ยินออกมาชัด ดังนั้นการฝึกฝนวงออร์เคสตราเยาวชนด้วยบทเพลงยุคคลาสสิกนั้นทั้งเพื่อเรียนรู้สำเนียงของดนตรี (Style) และเพื่อฝึกความมีวินัยของตัวเยาวชนดนตรีอีกด้วย บทเพลงยุคคลาสสิกที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าเคยมีประสบการณ์ ได้แก่ บทเพลง Symphony No. 83, 99, 100, 101, 102 และ 104 ของ Joseph Haydn บทเพลง The Marriage of Figaro Overture ของ Wolfgang Amadeus Mozart บทเพลง Egmont Overture ของ Ludwig Van Beethoven บทเพลง

Tannhäuser Overture ของ Richard Wagner เป็นต้น ส่วนบทเพลงยุคโรแมนติกที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอ็ตต้าเคยมีประสบการณ์ ได้แก่ บทเพลง La scala di seta Overture ของ Gioachino Rossini บทเพลง Le Carnaval des Animaux ของ Camille Saint-Saëns บทเพลง Symphony No. 4 ของ Pyotr Ilyich Tchaikovsky บทเพลง Symphony no.1,4,9 และ 10 ของ Gustav Mahler เป็นต้น ส่วนบทเพลงในยุคหลังจากโรแมนติกเป็นต้นไปที่วงเคยมีประสบการณ์ ได้แก่ บทเพลง Prélude à l'après-midi d'un Faune ของ Claude Debussy บทเพลง The Rite of Spring ของ Igor Stravinsky (สมเถา สุจริตกุล, **สัมภาษณ์**, 4 มิถุนายน 2558) ซึ่งวาทยากรได้กล่าวถึงประเด็นในการเลือกบทเพลงเพิ่มเติมว่า วาทยากรจะมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกบทเพลงมาทำการเรียนการสอน ซึ่งจะมีการเปิดโอกาสให้ผู้จัดการวงและตัวนักดนตรีแสดงความคิดเห็นด้วยในบางครั้ง ซึ่งโดยปกติแล้ววาทยากรจะเป็นคนกำหนด โดยการพิจารณาจะเริ่มจากการดูสถานที่สำหรับการแสดงคอนเสิร์ต เมื่อได้สถานที่แสดงแล้วจึงค่อยระดมความคิดเรื่องบทเพลงสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต ซึ่งวาทยากรทั้งสองท่านจะแบ่งกันในแต่ละรอบว่าใครจะเป็นคนทำการอำนวยเพลงในการแสดงคอนเสิร์ตนั้น ๆ ซึ่งกลวิธี คือ จะเลือกบทเพลงประเภทเพลงคลาสสิกทั้งหมด และไม่เลือกบทเพลงที่ต่างยุคสมัยในโปรแกรมคอนเสิร์ตเดียวกัน พยายามเน้นเลือกบทเพลงที่เป็นบทเพลงคลาสสิกที่มีความสำคัญและไม่ให้ซ้ำกับปีที่ผ่านมา ซึ่งในหนึ่งฤดูกาลจะพยายามเลือกบทเพลงที่มีระดับความยากสูงประมาณ 1 ถึง 2 เพลง โดยให้ยากเกินกว่าระดับมาตรฐานของวง เพื่อเร่งให้วงเกิดการพัฒนา ซึ่งวาทยากรได้กล่าวไว้ในประเด็นนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งเป็นสิ่งที่ตัดสินใจประเมินค่าได้ยาก แต่เชื่อว่าในที่สุดแล้วมันจะเป็นผลดีต่อตัวเยาวชนดนตรี (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558)

2.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าในการฝึกซ้อมนั้นจะมีการประชุมผ่านฝ่ายผู้บริหาร โดยจะเสนอเพลงแล้วมาประชุมดูความเหมาะสมของบทเพลง ซึ่งจะมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าทั้งฤดูกาลตั้งแต่ต้น - จบ ว่าผู้เรียนจะได้เรียนรู้อะไรบ้าง ไม่เพียงแค่ว่าบรรเลงได้ดีขึ้น นอกจากทักษะดนตรีแล้วจะต้องมีเทคนิคการบรรเลงของออร์เคสตราด้วย เพื่อที่จะทำให้เพลงออกมาสมบูรณ์ เพราะออร์เคสตราคือการช่วยกันเป็นการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) บทเพลงส่วนใหญ่ของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะขึ้นอยู่กับการจัดรูปแบบของการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง โดยมีความหลากหลายของบทเพลงมาก อาทิ เพลงคลาสสิกต่าง ๆ ทั้งในยุคบาโรก คลาสสิก โรแมนติก

ติก รวมถึงเพลงสมัยใหม่ เช่น บทเพลง Orchestra Suite (Overture) No.3 in D major, BWV 1068 ของ Johann Sebastian Bach บทเพลง Symphony No.94 in G major, Hob.1/94 ‘Surprise’ ของ Franz Joseph Haydn บทเพลง Symphony No.6 in F major, Op.68 ‘Pastoral’ ของ Ludwig Van Beethoven บทเพลง Symphony No.7 in B minor, D.790 ‘Unfinished’ ของ Franz Schubert บทเพลง Symphony No.1 in C minor, Op.68 ของ Johannes Brahms บทเพลง Carmen Suite No.1 ของ Georges Bizet บทเพลง Young Person’s Guide to the Orchestra Op.34 ของ Benjamin Britten บทเพลง IN SYNC ของ Brigitta Muntendorf เป็นต้น เพลงไทยพื้นบ้าน ได้แก่ เพลงซ่าง เพลงจำปาพระตะบอง และเพลงต้นตระกูลไทยของพลตรี หลวง วิจิตรวาทการ เป็นต้น บทเพลงเพลงจากละครเพลงบรอดเวย์ เช่น บทเพลง An American in Paris และ Porgy and Bess ของ George Gershwin เป็นต้น โดยครูผู้ฝึกอบรมได้มองในประเด็นของการ เรียนการสอนว่าจะเน้นที่ตัวบทเพลงที่สำคัญ ซึ่งจะได้ไม่มุ่งในเรื่องของความถูกต้องของโน้ตเป็นหลัก แต่จะเน้นไปที่การฝึกด้านการฟังและการบรรเลงร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ เรื่องของความตรงของ เสียงและการฟังบริบทรอบ ๆ ระหว่างการเล่นก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเน้นให้เยาวชนดนตรี ตระหนักและเกิดความระมัดระวังมากขึ้น ซึ่งเรื่องพื้นฐานดนตรีในด้านการฟังควรจะมีมุ่งเน้นเป็นสำคัญ มากที่สุด เพราะถ้าตัวผู้เรียนมีทักษะในด้านการฟังที่ดีแล้วจะสามารถนำไปต่อยอดและแสวงหา ความก้าวหน้าด้วยตนเองได้ (กัลยาณี พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้อง กับความคิดเห็นของผู้เรียนว่าในส่วนของบทเพลงที่เล่นก็มีความยากในระดับหนึ่ง การซ้อมบทเพลง หรือการเตรียมตัวก่อนรวมวงก็เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งในด้านของบทเพลงอยากจะให้เพิ่มในส่วนของการฟัง ให้มากขึ้น อาจจะใช้บทเพลงเป็นสื่อการสอน โดยเฉพาะเครื่องดนตรีที่คนละกลุ่มกัน เพื่อที่จะได้ เรียนรู้และเป็นประสบการณ์ในการพัฒนาต่อไป (ชนุชา โตประทีป, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

2.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวง พบว่าบทเพลงที่คัดเลือกนั้นจะพิจารณาก่อนการเริ่มค่ายอบรมดนตรีซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่บทเพลง คลาสสิกเป็นหลักเพียงอย่างเดียว เนื่องด้วยวัตถุประสงค์ของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรที่มุ่งพัฒนา เยาวชนดนตรีคลาสสิกเป็นสำคัญโดยเริ่มจากการสร้างพื้นฐานทางดนตรี ซึ่งพบว่าบทเพลงที่จะนำมา เป็นเพลงในการฝึกอบรมจะแบ่งเป็นบทเพลงซิมโฟนี (Symphony) ขนาดใหญ่ 1 เพลง และบทเพลง อื่น ๆ จะมีทั้งบทเพลงโอverture) และบทเพลงคอนแชร์โต (Concerto) ซึ่งโดยรวมแล้วจะ ไม่จัดโปรแกรมเพลงที่มากเกินไป จะมีแค่ประมาณ 2 – 3 เพลง หากพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญในการ

คัดเลือกบทเพลงนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะทางดนตรีของผู้เรียนเป็นหลักจากการประเมินสถานการณ์ของผู้จัดการด้านดนตรี กลุ่มคณาจารย์ และกลุ่มคณะผู้บริหารงาน โดยมีการติดต่อพูดคุยกับวาทยากรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันพบว่า การเปลี่ยนแปลงการปิดเทอมภาคฤดูร้อนของมหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรสำคัญที่ทางค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนำมาพิจารณาเป็นหลัก เพราะจากมติคณะกรรมการที่เห็นตรงกันว่า จะจัดในช่วงปิดเทอมของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ด้วยเหตุผลที่จะสามารถดึงดูดผู้เรียนในระดับมัธยมเข้ามาทำการฝึกอบรมได้ ซึ่งผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานั้นไม่ได้คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนที่เหมาะสมเพราะผลกระทบในด้านของการเปลี่ยนแปลงการปิดเทอมภาคฤดูร้อน จากประเด็นนี้ทำให้การเลือกเพลงไม่สามารถเลือกบทเพลงที่มีความยากมากเกินไปเพราะจะคำนึงถึงมาตรฐานทักษะดนตรีที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งวาทยากรก็ได้เสนอในอีกประเด็นที่จะนำมาพิจารณา คือ ความมีส่วนร่วมของแต่ละเครื่องดนตรี ประจวบกับในระยะเวลาดียวกันมีการจัดแข่งขัน Beethoven Competition ซึ่งได้ผู้ชนะเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรเอง การจัดโปรแกรมเพลงในปีล่าสุดจึงประกอบด้วยบทเพลง Symphonic Metamorphosis ของ Paul Hindemith ซึ่งเป็นบทเพลงที่มีสำเนียงของดนตรีแจ๊สซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่ยากจนเกินไปจากการนำเสนอแนวคิดของวาทยากร บทเพลง Double Bass Concerto Op.3 ของ Serge Koussevitzky ในรูปแบบของบทเพลงคอนแชร์โต และบทเพลง Symphony No.5 in C minor Op.67 ของ Ludwig Van Beethoven จากการประเมินทักษะโดยรวมของผู้เรียน (ทัศนาศ นาควัชระ, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการสัมภาษณ์วงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วงนั้นมีความสอดคล้องกันในมุมมองของสาระและเนื้อหารายวิชา ก็คือ “บทเพลง” ซึ่งการฝึกอบรมเน้นจะเน้นที่ตัวบทเพลงเป็นหลัก ซึ่งกลวิธีการได้มาซึ่งบทเพลงหรือการคัดเลือกบทเพลงนั้นในแต่ละวงก็จะมีกลวิธีที่มีความคล้ายกัน แต่จะมีความแตกต่างกันออกไปจากบริบทของวงดุริยางค์เยาวชนแต่ละวงโดยสามารถนำเสนอได้เป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) สาระ 2) เนื้อหารายวิชา และ 3) การคัดเลือกสาระและเนื้อหาวิชา

ในประเด็นด้านสาระจะเกี่ยวกับบทเพลงอันเป็นประเด็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยบทเพลงที่ถูกคัดสรรนำมาฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนก็จะมี ความแตกต่างกันออกไปตามความการพิจารณาและความเหมาะสมของแต่ละวง วงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่าบทเพลงที่คัดสรรมาสำหรับการแสดงคอนเสิร์ตนั้นมามากมายหลากหลายประเภท อาทิ เพลงคลาสสิก เพลงไทยพื้นบ้าน เพลงไทยสากล และเพลงจากละครเพลงบรอดเวย์ เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้จะพบว่าใน 1 คอนเสิร์ตของวง

ดุริยางค์เยาวชนไทยจะเป็นบทเพลงคลาสสิกเป็นหลัก 1 เพลง และมีบทเพลงประเภทอื่นผสมปนกันไป ในโปรแกรมการแสดง ซึ่งมุ่งให้เข้าใจความไพเราะของไวยากรณ์ทางดนตรีที่มีสถานะแตกต่างกัน วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า นั้นจะมุ่งเน้นที่บทเพลงคลาสสิกเป็นหลัก โดยเลือกบทเพลงที่มีระดับความยากสูงกว่าระดับมาตรฐานของวงประมาณ 1 – 2 เพลง เพื่อเร่งให้วงเกิดพัฒนาการ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานันท์ จะพบว่าประเภทของบทเพลงส่วนใหญ่ที่เลือกจะขึ้นอยู่กับรูปแบบของการจัดการแสดงคอนเสิร์ตในแต่ละครั้ง อาทิ เพลงคลาสสิกต่าง ๆ ทั้งในยุคบาโรก คลาสสิก โรแมนติก เพลงสมัยใหม่ เพลงไทยพื้นบ้าน เพลงจากละครเพลงบรอดเวย์ เป็นต้น และค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากรจะมุ่งเน้นไปที่บทเพลงคลาสสิกเป็นหลักเพียงอย่างเดียว เนื่องด้วยวัตถุประสงค์ของค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากรที่มุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนดนตรีคลาสสิกเป็นสำคัญ ซึ่งจากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานันท์ จะมีความหลากหลายของบทเพลงมาก ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า และค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากรมุ่งเน้นไปที่บทเพลงประเภทคลาสสิกเพียงอย่างเดียว โดยจะประกอบด้วยบทเพลงซิมโฟนีขนาดใหญ่ 1 เพลง และบทเพลงอื่น ๆ ทั้งบทเพลงโหมโรง และบทเพลงคอนแชร์โต โดยจะมีแค่ประมาณ 2 – 3 เพลง

ในประเด็นด้านเนื้อหาวิชา กล่าวคือกระบวนการสอนเนื้อหาวิชาซึ่งก็คือ บทเพลง มีกระบวนการอย่างไร วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นการเรียนการสอนที่เน้นบทเพลงจะเป็นทักษะของเรื่องความถูกต้องของทั้งจังหวะและโน้ตเพลงเป็นหลักซึ่งเป็นพื้นฐานของดนตรี ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องสังเคราะห์ทักษะทางดนตรีที่ต้องการของบทเพลงซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนการสอนที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า นั้นพบว่าจากจุดประสงค์ของวงนั้นเริ่มต้นจากให้ทุกคนเข้าใจบทเพลงคลาสสิก การเริ่มฝึกฝนจากบทเพลงคลาสสิกนั้นเป็นสิ่งที่ดีที่ตัวเยาวชนจะมีเวลาในการสร้างพื้นฐานที่ดีทางดนตรี โดยการฝึกฝนวงออร์เคสตราเยาวชนด้วยบทเพลงยุคคลาสสิกนั้น เพื่อที่จะเรียนรู้สำเนียงของดนตรีและเพื่อฝึกความมีวินัยของตัวเยาวชนดนตรี เพราะความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการบรรเลงบทเพลงยุคคลาสสิกนั้นจะได้ยินชัดเจนมากที่สุด วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานันท์ จะเน้นที่ตัวบทเพลงเป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้มุ่งเรื่องของความถูกต้องของโน้ตเป็นหลัก แต่จะเน้นไปที่การฝึกด้านการฟังการบรรเลงร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ เรื่องของความตรงของเสียงและการฟังบริบทรอบ ๆ ซึ่งควรจะมุ่งเน้นพื้นฐานดนตรีในด้านการฟังมากที่สุดเพราะสามารถนำไปต่อยอดและแสวงหาความก้าวหน้าด้วยตนเองได้ และค่ายดนตรีดุริยางค์ศิลปากรจะเน้นจากการสร้าง

พื้นฐานทางดนตรีเป็นสำคัญ ดังนั้นกล่าวได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะเน้นในเนื้อหาด้านการสร้างพื้นฐานด้านดนตรีก่อนนำไปสู่บทเพลง ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะเริ่มเน้นที่บริบทที่เกี่ยวข้องของบทเพลงเช่น ระเบียบวินัยในการฝึกฝน การฟัง การบรรเลงร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ เป็นต้น

ในประเด็นด้านการคัดเลือกสาระและเนื้อหารายวิชา กล่าวคือกลวิธีการได้มาซึ่งบทเพลงในการทำการเรียนการสอน วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจะเหมือนกันในด้านการมีวาทยากรเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกบทเพลง แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรบทบาทสำคัญจะอยู่ที่ผู้จัดการโครงการ มีความคล้ายคลึงกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่กลุ่มคณะผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดบทเพลงสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต แต่จะแตกต่างที่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาในส่วนของวาทยากรจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากนัก ทั้งนี้กลวิธีการได้มาซึ่งบทเพลงจะมีความคล้ายกัน ซึ่งการคัดเลือกบทเพลงจะผ่านการประชุมหารือกันในการวางแผนระยะยาวโดยคำนึงจากทักษะความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการศึกษาพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร มีกลวิธีการเลือกบทเพลงความสอดคล้องกันในด้านวาทยากรมีบทบาทในการกำหนดบทเพลงสำหรับการฝึกซ้อมการแสดงคอนเสิร์ต ซึ่งค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะมีความแตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ เนื่องจากมีลักษณะเป็นค่ายอบรม การเลือกเพลงจึงเป็นขั้นตอนก่อนที่จะได้ตัวผู้เรียนมาเข้าร่วม ดังนั้นการคำนึงทักษะความสามารถของผู้เรียนจึงเป็นไปในทางการทำนายคาดการณ์ล่วงหน้าจากบริบทปัจจุบัน เช่น ระยะเวลาที่ใช้ในค่าย ช่วงเวลาการปิดเทอมฤดูร้อนของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย เป็นต้น

จากประเด็นในด้านสาระและเนื้อหาวิชา สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 21 ประเด็นในด้านเนื้อหาและสาระรายวิชา

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
สาระ (บทเพลง)	- บทเพลงคลาสสิก (Classical Music) - บทเพลงไทยพื้นบ้าน (Thai Traditional Music) - บทเพลงไทยสากล (Thai Popular Music) - บทเพลงจากละครเพลง บรอดเวย์ (Broadway & Musical)	- บทเพลงคลาสสิก (Classical Music)	- บทเพลงคลาสสิก (Classical Music) - บทเพลงไทยพื้นบ้าน (Thai Traditional Music) - บทเพลงจากละครเพลง บรอดเวย์ (Broadway & Musical)	- บทเพลงคลาสสิก (Classical Music)
เนื้อหา รายวิชา	เน้นเรื่องจังหวะและ โน้ตเพลงอันเป็นหลัก พื้นฐานของดนตรี	เริ่มฝึกฝนจากบทเพลงยุค คลาสสิกเพื่อเรียนรู้ สำเนียงดนตรีและฝึก ความมีวินัยของนักดนตรี	เน้นการฝึกฟังการบรรเลง ร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ	เน้นจากการสร้างพื้นฐาน ทางดนตรี
การคัดเลือก สาระและ เนื้อหา รายวิชา	วาทยากรเป็นหลักในการ ตัดสินใจเลือกบทเพลง	วาทยากรเป็นหลักในการ ตัดสินใจเลือกบทเพลง	กลุ่มคณะผู้บริหารมี บทบาทสำคัญในการ กำหนดบทเพลงผ่านการ ประชุมในการวางแผน ระยะยาว	ผู้จัดการโครงการเป็น หลักและวาทยากรมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจเลือก บทเพลงผ่านการประชุม ในการวางแผนระยะยาว

3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากทั้งผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ซึ่งในบริบทของการวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนจะเป็นเรื่องของการวางแผนการฝึกซ้อม แนวคิดในการฝึกซ้อม กระบวนการวางแผนการซ้อม การจัดการตารางการฝึกซ้อม และกิจกรรมทางการเรียนการสอน ซึ่งจะให้ข้อมูลของการวางแผนการสอนในบริบทที่ต่างกัน แต่นำมาซึ่งประเด็นของการวางแผนการสอนอย่างสอดคล้องกัน

3.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย ในประเด็นของการจัดตารางการฝึกซ้อมผู้จัดการวงกล่าวว่าประเด็นนี้เป็นปัญหาสำคัญ คือ ตารางซ้อมกำหนดง่ายมากแต่ตัวแปรสำคัญคือตัวผู้เรียน ส่วนใหญ่เด็กต่างสถาบัน ทั้งภาคไทย นานาชาติ และยังมีปัจจัยเรื่องการปิด - เปิดเทอมระบบใหม่ที่ไม่

พร้อมกันระหว่างโรงเรียนกับมหาวิทยาลัย การจัดการฝึกซ้อมในวันธรรมดาคจะเป็นปัญหามาก คือ มีการตั้งเป้าหมายไว้แต่ตัวเยาวชนดนตรีไม่เคยครบด้วยปัจจัยแทรกซ้อนมากมาย ดังนั้นจุดนี้คือทำอะไรไม่ได้ก็ต้องยอมรับสภาพ ซึ่งการควบคุมปัจจัยนี้เป็นไปได้ยากมาก แต่เนื่องด้วยตัวแปรหลักคือผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้นสิ่งที่สามารถทำได้คือกำหนดการซ้อมในระยะยาว เช่น กำหนดว่าเดือนนี้ซ้อมกี่ครั้ง อย่างไรก็ตาม เป็นการนัดล่วงหน้า เป็นต้น ด้านการฝึกซ้อมรวมวงจะฝึกซ้อม 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 3 ชั่วโมง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะทำการซ้อมทุกวันอาทิตย์ในเวลา 9.00 – 12.00 น. ทั้งนี้ระยะเวลาการซ้อมอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ในบางกรณีจะมีการจัดการเรียนการสอนแยกตามกลุ่มเครื่องมือในช่วงบ่ายซึ่งเป็นการซ้อมบทเพลงเพิ่มเติมหรือซ้อมพื้นฐานดนตรีแล้วแต่ครูผู้ฝึกอบรมจะจัดบทเรียน ทั้งนี้จะต้องมีความยืดหยุ่นและประเมินสำหรับการแสดงว่าเพียงพอต่อระยะเวลา และสามารถทำการแสดงได้จริงหรือไม่ ซึ่งต้องประเมินตามสภาพจริงและนำมาพิจารณาในการจัดตารางซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (ศิริอนันต์ ใจเชื้อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558) จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าจะการวางแผนการสอนจะมุ่งไปที่ความรู้ความเข้าใจในการบรรเลงแบบมาตรฐานที่วงออร์เคสตราในระดับนานาชาติ คือต้องมีการวางแผนว่าจะเริ่มซ้อมบทเพลงอย่างไรจากการฝึกซ้อมครั้งแรก และเริ่มมุ่งให้ตัวเยาวชนดนตรีเข้าใจในด้านวรรณกรรมดนตรีของบทเพลงด้วยว่า บทเพลงที่เล่นอยู่ในยุคอะไร จะต้องมีการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ทราบลักษณะทางการบรรเลงและอธิบายให้เยาวชนดนตรีเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, สัมภาษณ์, 25 พฤษภาคม 2558) สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้ฝึกอบรมว่าจะต้องเริ่มจากการเข้าใจในประวัติศาสตร์ดนตรี และนำมาสู่การวิเคราะห์บทเพลงก่อนที่จะเริ่มฝึกอบรม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่ากระบวนการฝึกซ้อมในครั้งแรกนี้จะเริ่มจากการอ่านโน้ตและบรรเลงไปจนจบเพื่อเรียนรู้ จากนั้นวาทยากรจะเริ่มให้สังเกตองค์ประกอบเล็ก ๆ ที่เป็นส่วนสำคัญของบทเพลง ประกอบกับการอธิบายในด้านประวัติศาสตร์ของบทเพลง ซึ่งทำให้มีทิศทางในการบรรเลงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปกติแล้วบทเพลงหนึ่งจะใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมอาจจะค่อนข้างนานประมาณ 1 – 2 เดือน ขึ้นอยู่กับทักษะและการฝึกซ้อมของเยาวชนแต่ละคน ซึ่งจะมีครูผู้ฝึกอบรมคอยดูแลและเก็บรายละเอียดไปในช่วงการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง (พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล, สัมภาษณ์, 12 พฤษภาคม 2558) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ของการบรรเลงเป็นสำคัญ ในกรณีที่ประเมินร่วมกับผู้จัดการวงและวาทยากรแล้ว เห็นว่าควรมีการฝึกอบรมเพิ่มก็จะพิจารณาถึงระยะเวลาว่าเพียงพอหรือไม่ ซึ่งอาจ

เพิ่มเวลาในการซ้อมมากขึ้น เช่น เปลี่ยนเป็นการซ้อม 2 ชั่วโมงครึ่งในทั้งช่วงเช้าและบ่าย หรือหากใกล้เวลาการแสดงจริงก็จะมีกำหนดซ้อมรวมวงเพิ่มในวันธรรมดา ซึ่งโดยปกติแล้วเวลาจะค่อนข้างเพียงพอ ในมุมมองของปัญหาในประเด็นนี้ของทั้งวาทยากร และครูผู้ฝึกอบรม เห็นตรงกันว่า เรื่องเวลาการจัดซ้อมเพิ่มในช่วงวันธรรมดาของสัปดาห์นั้นค่อนข้างมีปัญหาจากตัวเยาวชนดนตรีที่ขาดซ้อมและมาไม่ทันในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งจะทำให้เสียเวลาในการซ้อมครั้งต่อ ๆ ไปอีก เนื่องจากคนที่ขาดซ้อมก็จะตามบทเรียนที่ฝึกซ้อมไปแล้วไม่ทัน และทำให้เสียเวลาในการปรับใหม่ จุดนี้จะเป็นปัญหารายบุคคลด้วยว่ามีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อมของตนเองมามากเพียงพอหรือไม่ ซึ่งจากปัญหานี้จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนการจัดการซ้อมจากการประเมินการฝึกซ้อมในครั้งต่อ ๆ ไปอีกด้วย (พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์วาทยากรกล่าวเพิ่มเติมถึงการซ้อมครั้งแรกว่า การฝึกซ้อมจะมุ่งเน้นประสบการณ์พื้นฐานทางดนตรีของผู้เรียนโดยเริ่มจากการให้เข้าใจจังหวะของบทเพลงก่อนว่ามีทิศทางเป็นอย่างไร เข้าใจบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องในวงออร์เคสตรา เข้าใจบทบาทของการเดี่ยวเครื่องดนตรี (Solo) ซึ่งอาจจะพูดคุยเกี่ยวกับตัวประวัติศาสตร์ของบทเพลงว่ามีความสำคัญอย่างไรในวรรณกรรมดนตรีตะวันตก ผู้แต่งเป็นใครและเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับคนอื่น ๆ ความสำคัญของบทเพลง และบทเพลงมีความไพเราะหรือความลึกซึ้งทางดนตรีอย่างไร ซึ่งมาตรฐานในการแสดงนั้นจะมุ่งให้ดีกว่าครั้งก่อนมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้เห็นพัฒนาการของเยาวชนดนตรี (ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558)

3.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า วาทยากรจะเป็นคนที่วางแผนการฝึกซ้อมเป็นหลัก โดยจะดูจากตารางเวลาที่ผู้จัดการวงเป็นคนหา กำหนดการให้ ซึ่งแผนการซ้อมในแต่ละวันวาทยากรก็จะเป็นผู้ที่วางแผนด้วยตนเอง กล่าวคือ วาทยากรและผู้จัดการวงมีบทบาทในการวางแผนการฝึกซ้อม ซึ่งหากเป็นในกรณีของค่ายอบรมดนตรีนั้นกลุ่มผู้บริหารวงดนตรีจะประชุมกำหนดเป้าหมายของการฝึกซ้อม จากนั้นจะมอบหมายให้ครูผู้ฝึกอบรมแต่ละคนจะเป็นผู้พิจารณาวิธีการในการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมกับกลุ่มเยาวชนดนตรี ซึ่งในกรณีปกติและกรณีของค่ายอบรมดนตรีนั้นก็พิจารณาการวางแผนเป็นรายวันหลังจากการประเมินการฝึกซ้อมเพื่อพิจารณาผลการฝึกซ้อมของแต่ละวัน ซึ่งวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าจะทำการฝึกซ้อมทุกวันเสาร์ในเวลา 18.00 – 21.00 น. สำหรับการฝึกซ้อมในลักษณะปกติจะไม่มีครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งทุกครั้งจะมีประกาศตารางการฝึกซ้อมล่วงหน้าเพื่อกำหนดวันแสดงผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการฝึกซ้อมจะมีเป้าหมายเพื่อเตรียมการแสดงคอนเสิร์ตทุกครั้ง

และจะเป็นรูปแบบของการซ้อมรวมวง (ชัยมงคล วิริยะสังจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558) ซึ่งการวางแผนการฝึกซ้อมจากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่า ชั้นแรกจะพิจารณาจากวันซ้อมว่ามีทั้งหมดกี่วัน กี่ชั่วโมง ซึ่งโดยส่วนมากจะใช้ระยะเวลาการซ้อมประมาณ 5 ครั้ง ต่อมาจึงพิจารณาความยากง่ายของบทเพลงในโปรแกรมการแสดง เพลงที่ยากก็จะใช้เวลามากกว่า แล้วทั้งหมดนี้ก็เอามาแบ่งเวลาและจัดสรรตามเวลาที่มีอยู่ อาจจะมีนัดฝึกซ้อมเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ซึ่งจากการที่ทำงานร่วมกันมา กับเยาวชนดนตรีวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้า ทำให้สามารถประเมินได้แล้วว่า อาการของการฝึกซ้อมวันแรกหรือวันที่สองประมาณไหน แล้วก็ลงมือวางแผนตามนั้น (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558) ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ผู้จัดการวงจะเป็นผู้เสนอแนวทางกิจกรรมการเรียนการสอนและหลังจากที่ผู้อำนวยการเพลงหรือวาทยากรตัดสินใจแล้ว กลุ่มผู้บริหารจะเป็นผู้นำแผนระยะยาวนี้ไปขยายผลให้เกิดตารางซ้อมขึ้นมาภายหลัง โดยคำนึงถึงความยาก – ง่ายของบทเพลงว่าจะต้องทำการรวมวงฝึกซ้อมกี่ครั้ง ซึ่งปกติแล้วครั้งละ 3 ชั่วโมง หรือควรที่จะเพิ่มชั่วโมงหรือไม่ ก็จะมีการพูดคุยและประชุมปรึกษาหารือกันตลอด (ชัยมงคล วิริยะสังจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวาทยากรว่าชั้นแรกดูวันซ้อมกี่วัน กี่ชั่วโมง ต่อมาก็ดูความยากง่ายของเพลงในโปรแกรม เพลงที่ยากก็ใช้เวลามากกว่า แล้วทั้งหมดนี้ก็เอามาแบ่งเวลาและจัดสรรตามเวลาที่มี คือเมื่อผ่านการทำงานกับเยาวชนดนตรีในระยะหนึ่งก็จะสามารถประเมินได้ว่า อาการการซ้อมวันแรกวันที่สองประมาณไหนก็จะวางแผนให้เหมาะสม ซึ่งจะมุ่งเน้นที่การสอนภาพใหญ่ ๆ ของบทเพลง ซ้อมเป็นลักษณะของการรวมวงออร์เคสตรา โดยจะมีการสอดแทรกอธิบายความเป็นมาของเพลง ความลึกซึ้งของบทเพลง รวมถึงการบรรเลงในลักษณะที่เหมาะสมกับยุคดนตรีของบทเพลงนั้น (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558)

3.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ด้านการฝึกซ้อมรวมวง จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ระบบของการฝึกซ้อมของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีการวางแผนระยะยาวตั้งแต่ช่วงต้นฤดูจนถึงตอนจบฤดูกาล แต่ไม่ได้กำหนดการฝึกซ้อมในลักษณะสม่ำเสมอ ซึ่งระบบของการฝึกซ้อมสำหรับเตรียมการแสดงคอนเสิร์ตจะกำหนดวันและจะมีระยะเวลาประมาณ 4 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง เยาวชนดนตรีจะได้รับโน้ตเพลงก่อนล่วงหน้าเพื่อฝึกซ้อมด้วยตัวเองก่อนที่จะเข้ามาทำการซ้อมรวมวง โดยการฝึกซ้อมจะเริ่มจากครูผู้ฝึกอบรมเป็นผู้ควบคุมก่อนโดยการเรียนการสอนจะเน้นที่ตัวบทเพลงเป็นสำคัญ การเรียนการสอนของครูผู้ฝึกอบรมจะมี

ประมาณ 2 ครั้ง และที่เหลือจะเป็นการซ้อมแบบรวมวงโดยมีวาทยากรเป็นผู้ควบคุมการฝึกซ้อมจนถึงการแสดง (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับเยาวชนในระยะเวลาการฝึกซ้อมจำกัดก็จะ การเรียนการสอนจะมุ่งเน้นในเรื่องของสำเนียงของบทเพลง แต่ละยุคและคีตกวีแต่ละท่าน จำเป็นที่จะต้องให้เด็กเข้าใจว่าสำเนียงเพลงเป็นอย่างไร แม้จะเล่นไม่ได้พร้อมเพรียงกันมาก ไม่ได้สมบูรณ์แบบ แต่สำเนียงเพลงต้องถูกต้องแต่ละยุคในแต่ละประเภทของเพลงก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ (ดาร์ริ์ บรรณวิทย์กิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) ซึ่งในมุมมองของครูผู้สอนพบว่า จะมุ่งเน้นในเรื่องของทักษะพื้นฐานการบรรเลงเป็นกลุ่ม (Basic Ensemble) ในที่นี้ก็คือฝึกทักษะการฟังด้วย ซึ่งจะเน้นในการนำไปประยุกต์ใช้กับการฝึกซ้อมรวมวง แต่ทั้งนี้การเตรียมตัวสอนนั้นต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมและทักษะของตัวผู้เรียนด้วย จะต้องมีการประเมินตลอดเวลาว่าลักษณะการสอนเหมาะสมหรือไม่ ผู้เรียนเกิดความเข้าใจหรือไม่ เพราะด้วยข้อจำกัดด้านระยะเวลาทำให้ไม่สามารถเน้นประเด็นใดประเด็นหนึ่งเป็นพิเศษได้ ดังนั้นเยาวชนดนตรีจึงควรเตรียมตัวในเรื่องของบทเพลงมาเป็นอย่างดีก่อนที่จะเริ่มเข้าฝึกอบรม (กัลยาณี พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ซึ่งจุดนี้สอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนว่า ทางวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิพัฒนานั้นจะแจกโน้ตเพลงก่อนที่จะเริ่มทำการฝึกซ้อม ซึ่งได้ก่อนการซ้อมครั้งแรกนานพอสมควร มีเวลาที่จะเตรียมตัวในเรื่องของความถูกต้องและความพร้อมของตัวโน้ต ดังนั้นเมื่อเข้าไปซ้อมรวมวงและฝึกอบรมทำให้ไม่ค่อยเป็นปัญหา การเรียนการสอนค่อนข้างราบรื่นและได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา ซึ่งจากระยะเวลาการฝึกซ้อม 4 ครั้งนั้นจะมุ่งไปสู่การบรรเลงบทเพลงได้เป็นหลัก การสอนของครูผู้ฝึกอบรมจะมีแค่ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าในกิจกรรมการเรียนการสอนจะมุ่งซ้อมเพลงที่มีปัญหามากที่สุดก่อน โดยวิเคราะห์ว่าเพลงไหนน่าจะมีปัญหามากที่สุด มีความยากที่สุด ก็จะเอาเพลงนั้นมาดูก่อนทำให้อยู่ในระดับที่พอใจ หลังจากนั้นก็ค่อยลงรายละเอียดของเรื่องสีสัน ความเหมาะสมและจินตนาการ จะต้องสร้างบรรยากาศของเรื่องจินตนาการของเพลงผู้เรียนเกิดความเข้าใจด้วย เพราะว่าการเล่นเพลงแต่ละเพลงนั้นก็มีการวางหรือมีภาพในจินตนาการอยู่ว่าเพลงนี้กำลังสื่อสารอะไร ตรงนี้เป็นจุดหนึ่งที่บางทีวงดนตรีเยาวชนไม่มีประสบการณ์ จะต้องถ่ายทอดให้ผู้เรียนเข้าใจว่าดนตรีมันเป็นเรื่องของจินตนาการด้วย เสียงหรือบรรยากาศของแต่ละท่อนตรงนี้มีเรื่องราวอย่างไร อารมณ์เป็นแบบไหน บางทีสามารถบอกได้เป็นคำพูดแต่บางทีก็เป็นความรู้สึก (ดาร์ริ์ บรรณวิทย์กิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558)

3.4) **วงศ์รียางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร** จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ด้านของการฝึกปฏิบัติการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าจะใช้ระยะเวลาประมาณ 2 อาทิตย์ ในด้านการจัดตารางแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ซ้อมประจำสัปดาห์และซ้อมสำหรับการแสดง โดยกำหนดจากระยะเวลาที่มี ความสะดวกของวาทยากร และนักดนตรี โดยพิจารณาปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ เช่น ตารางเรียนของแต่ละสถาบัน ตารางซ้อมของวงอื่น ๆ เป็นต้น วาทยากรจะเป็นคนวางแผนการฝึกซ้อม โดยดูจากตารางที่ผู้จัดการกำหนดเวลามาให้ และวาทยากรจะเป็นผู้ควบคุม แผนการฝึกซ้อมว่าแต่ละวันจะทำอะไรบ้าง ซึ่งการฝึกซ้อมปกติวาทยากรเป็นผู้วางแผนการซ้อมร่วมกับผู้จัดการส่วนตารางของค่าย กลุ่มผู้บริหารและธุรการจะประชุมกำหนดเป้าหมายของการฝึกซ้อม จากนั้นครูแต่ละคนจะเป็นผู้พิจารณาเครื่องมือและวิธีการในการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมกับกลุ่มของตน ตารางเวลาสำหรับการฝึกซ้อมในแต่ละวันนั้นจะอ้างอิงจากลักษณะตารางเวลามาตรฐานวงออร์เคสตราอาชีพเป็นหลัก โดยผู้อำนวยการโครงการเป็นคนกำหนด คือ ซ้อมตอนสาย พักกินข้าวกลางวัน แล้วอาจจะมีเวลาให้พักผ่อนนิดหน่อยเพราะหากซ้อมต่อทันทีจะง่วงซึ่งเป็นเรื่องปกติ แล้วเริ่มอีกที่บ่าย 2 ครั้ง หรือ 3 โมงจนถึงช่วงเวลารับประทานอาหารเย็น มีเวลาให้พักรับประทานอาหาร จากประสบการณ์ตรงทำให้ทราบว่าช่วงเวลาไหนเหมาะสม หรือช่วงไหนที่ต้องมีซ้อมก็ไม่ควรซ้อม 3 ชั่วโมง ควรมีแค่ 2 ชั่วโมงครึ่ง เพราะเห็นว่าการซ้อม 3 ชั่วโมงนั้นมันทำให้ล้าเกินไปสำหรับวงออร์เคสตรา (ทัศน นาควัชร, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้ฝึกอบรมว่า การซ้อม 3 ชั่วโมงนั้นเป็นสิ่งที่ล้าเกินไป เพราะซ้อมวันหนึ่ง 3 ชั่วโมง เช่น เช้า บ่าย ดึก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าทำงานวันหนึ่ง 7 ชั่วโมง ทั้งวัน เห็นว่าจะเป็นการที่แน่น แต่ก็จะทำให้มันไม่แน่นจนผู้เรียนเกิดความรู้สึกท้อหรือไม่สนุก เพราะวงนี้ไม่ใช่วงมืออาชีพ เพราะมุ่งให้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นเยาวชนดนตรีจะต้องมีแรงที่จะเรียนรู้ อาจจะไม่ต้องตื่นเช้ามาก หรือหลังรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ ก็มีเวลาพักผ่อนครึ่งชั่วโมง ซ้อมตอนเย็นเสร็จมีเวลาพักผ่อนกับเพื่อน ๆ กลางคืนเสร็จเวลา 4 ทุ่ม เห็นได้ว่าเวลาที่หลวมกับแน่นมันคาบเกี่ยวกันพอดี (พงศธร สุรภาพ, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมพบว่า กระบวนการทุกอย่างจะมีการจัดการเหมือนกับการฝึกซ้อมรวมวงของวงออร์เคสตราอาชีพ ซึ่งบทบาทหน้าที่ของนักดนตรีทุกคนคือจะร่วมบรรเลงด้วยกัน โดยจะเน้นในทักษะการฟังเป็นหลัก ระยะเวลาหลังจากการฝึกซ้อมจะเป็นช่วงปล่อยให้พักผ่อนตามอัธยาศัย ซึ่งส่วนมากเยาวชนดนตรีจะแยกฝึกซ้อมตามความรับผิดชอบของโน้ตในหน้าที่ของตนเอง ในส่วนของการฝึกซ้อมรวมวง

จะมีวิทยากรควบคุมในภาพรวม ปรับความเหมาะสมของบทเพลง ความไพเราะ สีสันทันของเสียง และ ประเมินปัญหาโดยใช้วิธีการสังเกต โดยมอบหมายให้อาจารย์แต่ละท่านไปฝึกอบรมและแก้ไขปัญหา เยาะชนดนตรีในเครื่องดนตรีของตนเอง เพื่อสังเกตพัฒนาการในการฝึกซ้อมรวมวงกันครั้งต่อไป (พงศธร สุรภาพ, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2558)

จากการสัมภาษณ์วงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วงพบว่า การวางแผนการสอนของวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วงสามารถสร้างตารางในการเปรียบเทียบกระบวนการฝึกซ้อมรวมวงได้ดังนี้

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบกระบวนการฝึกซ้อมรวมวง

	วงดุริยางค์เยาวชน ไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอตต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
ความถี่ในการซ้อม	8 – 10 ครั้ง	5 – 8 ครั้ง	4 ครั้ง	1 – 2 อาทิตย์
จนถึงการแสดง	ในระยะเวลา 2 เดือน			
ระยะเวลาในการ ซ้อม	3 ชั่วโมง/ 1 ครั้ง	3 ชั่วโมง/ 1 ครั้ง	3 ชั่วโมง/ 1 ครั้ง	2 ชั่วโมง 30 นาที/ 1 ครั้ง
ช่วงเวลาที่ฝึกซ้อม	วันอาทิตย์ 9.00 – 12.00 น.	วันเสาร์ 18.00 – 21.00 น.	แล้วแต่กำหนด	แล้วแต่กำหนด

จากปัจจัยด้านการวางแผนการสอนและกิจกรรมการสอนนั้นกล่าวในเรื่องของระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมรวมวงจนกระทั่งถึงกำหนดการแสดงนั้นแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันออกไป วงดุริยางค์เยาวชนไทยจะใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 8 - 10 ครั้งในการฝึกซ้อมก่อนแสดงและอาจมีกำหนดการฝึกซ้อมเพิ่มเติมในช่วงใกล้การแสดง วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมกับการนัดซ้อมเพิ่มเติมรวมประมาณ 5 - 8 ครั้ง วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อม 4 ครั้ง และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 2 อาทิตย์ โดยวิทยากรจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการฝึกซ้อมรวมวงหรือกำหนดทิศทางในการฝึกซ้อม ซึ่งวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนามีความเห็นสอดคล้องกันในด้านของการวางแผนการฝึกซ้อมจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ในประเด็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจะเน้นเรื่องขององค์ประกอบของบทเพลงเป็นสิ่งสำคัญ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะคำนึงถึงการเรียนรู้ในเรื่องของบทเพลงจากกิจกรรมการฝึกซ้อมรวมวงนั้นจะมีเรื่องของ ผู้แต่งและความสัมพันธ์ของผู้แต่งกับบริบทใน

ขณะนั้น ประวัติและความสำคัญของบทเพลง ลักษณะการบรรเลงในแบบยุคนั้น ๆ อารมณ์ – ความรู้สึก จินตนาการ ความไพเราะ สีสนของเสียง เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่พบนี้นั้นทั้ง 4 วงมีความเห็นสอดคล้องกันว่าจะมาจากตัวผู้เรียนเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้ามีความเห็นสอดคล้องกันในด้านปัญหาที่พบ คือ ปัญหาของผู้เรียนในเรื่องของการขาดซ้อม การลา ซึ่งถือเป็นปัจจัยแทรกซ้อนที่ควบคุมได้ลำบากและมีผลกระทบโดยตรงต่อการวางแผนการฝึกซ้อมระยะยาว ส่วนวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นพบลักษณะที่สอดคล้องกันในเรื่องของระยะเวลาการฝึกซ้อมที่มีจำกัด ซึ่งค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรในด้านระยะเวลาค่อนข้างมีความเหมาะสม แต่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาพบว่าระยะเวลาในการฝึกซ้อม การฝึกซ้อม จนถึงการแสดงคอนเสิร์ตมีจำกัดและค่อนข้างน้อยเกินไป

4. ปัจจัยด้านบริบททางการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกซ้อม และผู้เรียนจากวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นในเรื่องของบริบททางการเรียนการสอนในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป จากแบบสัมภาษณ์สามารถแบ่งประเด็นในการวิเคราะห์เรื่ององค์ประกอบทางการเรียนการสอนเกี่ยวกับบริบททางการเรียนการสอนออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. กระบวนการบริหาร 2. งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3. สภาพแวดล้อมและสถานที่ และ 4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1) กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหารในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากผู้จัดการวงเป็นหลัก ในบริบทของวิธีการและกระบวนการในที่นี่จะกล่าวถึงการบริหารวงดุริยางค์เยาวชน นโยบายการบริหารวงซึ่งพิจารณาจากสภาพความเป็นจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งจะให้ข้อมูลของบริบททางกระบวนการบริหารในมุมมองที่ต่างกัน

1.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ผู้จัดการวงจะมีบทบาทเป็นสื่อในการนำเรื่องของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมและกลุ่มผู้บริหารวงดุริยางค์เยาวชน ดังนั้นเมื่อจะดำเนินการใด ๆ ก็ตามจะต้องผ่านการอนุมัติของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทั้งนี้รูปแบบการ

ดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงบทบาทของวงดุริยางค์เยาวชนไทยในบริบทของสังคมปัจจุบันว่า เปรียบเสมือนประตูด่านแรกของวงดุริยางค์เยาวชน สำหรับปลูกฝังระเบียบวินัยพื้นฐาน และพื้นฐานทางดนตรีด้านต่าง ๆ เพื่อส่งต่อไปในวงออร์เคสตราเยาวชนอื่น ๆ ในอนาคต ในประเด็นเรื่องบุคลากรฝ่ายบริหารนั้น พบว่าไม่มีการแบ่งหน้าที่หลักชัดเจน จากข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารข้างต้นจะพบว่า บุคลากรฝ่ายบริหารนั้นไม่ครบทุกหน้าที่ซึ่งแตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ ซึ่งในสภาพความเป็นจริง บุคลากรฝ่ายบริหารของวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะประสานงานกันและช่วยกันทำในทุก ๆ หน้าที่ โดยผู้จัดการวงจะเป็นคนที่มีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุดในการบริหารงานทั่วไป แต่ในกรณีของงานด้านดนตรีจะต้องผ่านการตัดสินใจของวาทยากรและผู้อำนวยการดนตรีด้วย ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการนั้นจะเกิดจากตัวผู้เรียนเป็นหลักในเรื่องของการวางแผนการฝึกซ้อมและไม่เป็นไปตามแผน ซึ่งส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการฝึกซ้อมรวมวงตลอดเวลา (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558)

จากรายชื่อของคณะผู้ดำเนินงาน และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า คณะผู้ดำเนินโครงการของวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นเป็นบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในสังกัดของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่า ฝ่ายงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบอื่นนอกเหนือไปจากภาระงานด้านดนตรีนั้นจะเป็นบุคลากรของศูนย์วัฒนธรรมทุกคน ส่วนฝ่ายงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารโครงการและฝ่ายดนตรีนั้น คือ ผู้จัดการวง กล่าวคือโครงการหรือกิจกรรมหลาย ๆ อย่างที่จะสามารถจัดขึ้นนั้นจะต้องผ่านฝ่ายบริหารโครงการเพื่ออนุมัติถึงจะมีสิทธิในการดำเนินงานจัดการต่อได้ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2558)

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏรายละเอียดของผู้ดำเนินโครงการ ดังนี้

คณะผู้ดำเนินโครงการ	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
นันทิยา สว่างวุฒิธรรม	อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
มานัส ทารัตน์ใจ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
ดาวลดา พันธุ์วร	ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
สาโรจน์ เล้าเจริญสมบัติ	ผู้อำนวยการกลุ่มเสริมสร้างสุนทรียะทาง
	ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

วินิจ จินสุกแสง	หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีการแสดง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
วิภารัตน์ กนกวนาวงศ์	หัวหน้ากลุ่มลูกค้าสัมพันธ์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
กুমภา อเนกบุญญาภิรมย์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
อัมพร โปชีวิ	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
อภिरดา ปัตนิกุล	นักวิชาการวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ประชาสัมพันธ์และภาพประกอบ	สำนักเลขานุการกรม
ออกแบบสร้างสรรค์	กลุ่มศิลปกรรม สถาบันวัฒนธรรมศึกษา
เทคนิค แสง เสียง เวที	กลุ่มเทคโนโลยีการแสดง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ตกแต่งสถานที่	ฝ่ายบริหารทั่วไป ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
จัดทำต้นฉบับ พิสูจน์อักษร	กลุ่มเสริมสร้างสุนทรียะทางวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
วาทยากร	ภูกร ศรีณรงค์
ผู้ช่วยวาทยากร	ภัทรารัฐ พันธุ์พุทธพงษ์
ผู้อำนวยการด้านดนตรี	ทวีเวท ศรีณรงค์
ผู้จัดการวง	ศิริอนันต์ ใจเชื้อ
ผู้ช่วยผู้จัดการวง	นฤชา ศิริไสดา
ฝ่ายโน้ตดนตรี	ณรงค์ฤทธิ ลิ้มรุ่งยืนยง
ฝ่ายโน้ตดนตรี/ประสานงาน	เทพพนม วี ปาลมา
ผู้ช่วยฝ่ายโน้ตดนตรี	นาวิณ เอ็มเปรมศิลป์
ดูแลบำรุงรักษาเครื่องดนตรี	สมชาย อัมพูประภา

ในรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารได้มาจากการข้อมูลสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการในเรื่องโครงสร้างการบริหารวงเป็นรูปแบบตารางการบริหารของวงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) ดังนี้ (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558)

ภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารวงดุริยางค์เยาวชนไทย

จากภาพรูปแบบของโครงสร้างการบริหารจะเห็นได้ว่า ผู้จัดการวงจะมีบทบาทในการประสานงานระหว่างกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ผู้อำนวยการด้านดนตรี และวาทยากร ซึ่งผู้จัดการวงจะต้องมีการประชุมวางแผนในการฝึกซ้อมและแสดงดนตรีร่วมกันกับผู้อำนวยการดนตรีและวาทยากรเสมอ เมื่อสรุปผลประชุมแล้วจึงรายงานผลให้กับกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อดำเนินเรื่องของบประมาณและสถานที่ใช้ในการฝึกซ้อมและการแสดงคอนเสิร์ต และเมื่อนโยบายการวางแผนการฝึกซ้อมและการแสดงคอนเสิร์ตได้รับการอนุมัติแล้วจึงเริ่มกระจายงานจากผู้จัดการวงสู่บุคลากรฝ่ายบริหารวงดนตรี ซึ่งจะประกอบไปด้วย ผู้ช่วยผู้จัดการวง ฝ่ายโน้ตดนตรี ฝ่ายประสานงาน ผู้ช่วยฝ่ายโน้ตดนตรี เพื่อวางแผนการปฏิบัติงานและเมื่อวางแผนเป็นตารางการฝึกซ้อมแล้วก็จึงประกาศให้เยาวชนดนตรีรับทราบเรื่องและดำเนินงานต่อไป ส่วนวาทยากรในที่นี้ก็จะมอบหมายงานให้กับครูผู้ฝึกอบรมว่าจะต้องมีการเน้นตัวบทเรียนใดเป็นพิเศษบ้างเพื่อให้การดำเนินการซ้อมเป็นไปตามแผนงานที่ตั้งไว้

1.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า วาทยากร ผู้จัดการวง และคณะผู้บริหารวงดนตรีจะทำงานร่วมกัน ซึ่งเมื่อได้ข้อตกลงจึงจะมา ประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนดนตรีทราบ ส่วนปัญหาที่พบในการบริหารจัดการส่วนใหญ่แล้วจะเกิดขึ้น จากตัวผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อกันเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาของวงดุริยางค์ เยาวชนไทย คือ นักดนตรีต่างสถาบันเวลาไม่ตรงกัน ทำให้วางแผนการซ้อมหรือจัดตารางการซ้อมได้ ยากขึ้น และปัญหาของการซ้อมที่ไม่เคยครบทั้งวงในแต่ละครั้ง ส่งผลให้ผลงานไม่ออกมาดีเท่าที่ควร ซึ่งอาจส่งผลให้จำเป็นต้องขยายเวลาซ้อม (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

จากรายชื่อของคณะผู้ดำเนินงาน และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่าคณะผู้บริหาร วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า เป็นบุคลากรชุดเดียวกันกับวงดุริยางค์สยามฟิลฮาร์โมนิคออร์ เคสตรา (Siam Philharmonic Orchestra) ซึ่งทั้งสองวงสังกัดอยู่ภายใต้มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ ทั้งนี้จากกลุ่มคณะผู้บริหารจะพบว่า สมปอง สุจริตกุล ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา เป็นบิดาของสมเถา สุจริตกุล และถ่ายเถา สุจริตกุล ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการ เป็นมารดา ในขณะที่นภาพระไพ เอื้อชูเกียรติ สุจริตกุล ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการเป็นน้องสาว (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2558b)

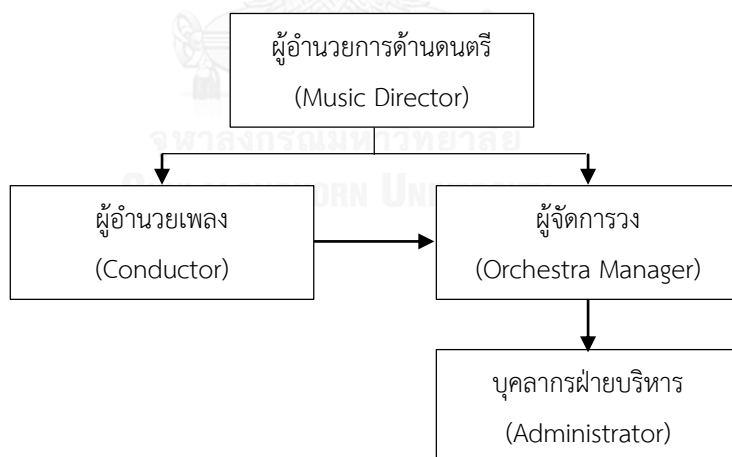
จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏรายละเอียดของผู้ดำเนิน
โครงการ ดังนี้

ผู้ก่อตั้ง สมเถา สุจริตกุล (ประธานมูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, ศิลปินศิลปาธรกิตติคุณ
สาขาคีตศิลป์, ผู้อำนวยการดนตรี, วาทยากร)

ผู้บริหาร สมปอง สุจริตกุล (ที่ปรึกษา)
สมเถา สุจริตกุล (ประธานกรรมการมูลนิธิ)
ถ่ายเถา สุจริตกุล (รองประธานกรรมการ)
นภาพระไพ เอื้อชูเกียรติ สุจริตกุล (รองประธานกรรมการ)
สืบสกุล ศรีชัยนตร (กรรมการ)
ทฤษฎี ณ พัทลุง (ผู้อำนวยการดนตรี, วาทยากร)

บุคลากร	ณัฏฐ์ คำนาค (ผู้ช่วยประธานมูลนิธิ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการดนตรี) ว่าที่ ร.ต.ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์ (เจ้าหน้าที่ฝ่ายโน้ตและออกแบบกราฟฟิก) วัฑน์ศิริ สุกรินทร์ (เจ้าหน้าที่สื่อสารการตลาด) รัตนา ร้อยพรเกษมสุข (เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน) สุรี สิมะทวีกุล (เจ้าหน้าที่ธุรการ) ศิริวัฒน์ จันทวโร (เจ้าหน้าที่ธุรการ)
ผู้จัดการวง	พงศธร สุรภาพ (ผู้จัดการวง) จิตตินันท์ กลิ่นน้ำหอม (ผู้ช่วยผู้จัดการวง)

ในรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารไม่ปรากฏชัดเจนในเอกสารที่เกี่ยวข้อง แต่จะได้มาจากการข้อมูลสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่ารูปแบบโครงสร้างการบริหารงานของวงสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta) สามารถสรุปเป็นแผนภาพโครงสร้างการบริหารงานได้ดังนี้ (พงศธร สุรภาพ, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2558)

ภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า

จากภาพรูปแบบของโครงสร้างการบริหารจะเห็นได้ว่า ผู้อำนวยการด้านดนตรีจะมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของวงดนตรี และเป็นผู้มอบหมายงานให้กับผู้อำนวยการเพลงและผู้จัดการวง ซึ่งผู้จัดการวงจะต้องมีการประชุมวางแผนในการฝึกซ้อมและแสดงดนตรีร่วมกันกับบุคลากรฝ่ายบริหารด้านดนตรีเมื่อสรุปผลประชุมแล้วจึงรายงานนโยบายการวางแผนการฝึกซ้อมและการแสดง

คอนเสิร์ต เมื่อวางแผนเป็นตารางการฝึกซ้อมแล้วก็จึงประกาศให้เยาวชนดนตรีรับทราบเรื่องและดำเนินงานต่อไป ซึ่งบุคลากรฝ่ายบริหารจะประกอบไปด้วยบริหารทั่วไปและบริหารทางด้านดนตรี ได้แก่ ผู้ช่วยอำนวยการดนตรี เจ้าหน้าที่ฝ่ายโน้ตดนตรีและออกแบบกราฟฟิก เจ้าหน้าที่สื่อสารการตลาด เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน และเจ้าหน้าที่ธุรการ

1.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าทุกอย่างที่เป็นกิจกรรมสำหรับฝ่ายบริหารนั้น จะถูกอนุมัติโดยสภาของสถาบัน คือ กรรมการสภาซึ่งอยู่ในส่วนที่สูงไป ว่าควรจะทำโครงการนี้หรือไม่อย่างไร มีขนาดของโครงการเป็นอย่างไรงบประมาณเพียงพอหรือไม่ โดยจะเป็นลักษณะของระบบราชการ คือมีเอกสารรองรับเป็นหลักฐาณ ดังนั้นจึงมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันไปตามฝ่าย มีฝ่ายศิลปิน มีฝ่ายรับผิดชอบโครงการ มีฝ่ายที่ควบคุมงานด้านดนตรี มีฝ่ายเวที มีฝ่ายมิวสิก/สุจิตร์ มีฝ่ายเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับเพลงอื่น ๆ มีฝ่ายด้านการบันทึกเสียง คือ ยึดจากรูปแบบของวงดนตรีอาชีพ รวมถึงการบันทึกภาพวิดีโอและบรรณารักษ์ดนตรีก็มี โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นพนักงานสถาบันหรือว่าจ้างแล้วแต่กรณี ดังนั้นก็จะมีปัญหาในเรื่องของระบบเพราะต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก แต่โดยรวมถือว่าทำงานได้เร็วมากเพราะฝ่ายบริหารกับฝ่ายที่มีอำนาจในการตัดสินใจคือฝ่ายเดียวกัน แต่ปัญหาทั่ว ๆ ไปตามการแสดงคอนเสิร์ตนั้นเป็นปัญหาปกติที่ต้องแก้ไขเฉพาะหน้า เช่น วิดีโอไม่ติดมันมีความเป็นไปได้เสมอ ดังนั้นจะต้องเตรียมพร้อมและอาศัยความชำนาญของคนในแต่ละส่วนงาน เช่น ผู้เรียนคนนี้ไม่มาเพราะอะไร ต้องตรวจสอบ เพราะมีการเช็คชื่อ เป็นต้น (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

จากรายชื่อของคณะผู้ดำเนินงาน และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่า คณะทำงานวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานั้นเป็นคณาจารย์และบุคลากรของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา โดยการบริหารกิจกรรมจะเป็นลักษณะการดำเนินงานแบบราชการ ทั้งนี้เพราะวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาเป็นสถาบันในหน่วยงานของรัฐ การทำงานจึงต้องมีระบบเอกสาร การจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อรายงานผลโครงการ และมีการวิจัยเพื่อประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าโครงสร้างการบริหารจัดการและการมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีการแบ่งหน้าที่ไว้เป็นระบบอย่างชัดเจน (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558)

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏรายละเอียดของผู้ดำเนินโครงการ ดังนี้

กรรมการสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา

ที่ปรึกษาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ
คุณหญิงวรรณ สิริวัฒนภักดี

นายกสภาสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร

กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ชาคร วิภูษณวิช
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศรีประสิทธิ์ บุญวิสุทธิ
คำริห์ บรรณวิทยกิจ
ดร.วราภรณ์ สีหนาท

อธิการบดีสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์
รองอธิการบดี ดร.อโนทัย นิติพน

รักษาการแทนคณบดีสำนักวิชาดุริยางคศาสตร์ คมสัน ดิลกคุณานนท์

ผู้อำนวยการสถาบัน มาลินี วิกรานต์

ประธานสภาคณาจารย์ ศุภพร สุวรรณภักดี

ประธานสภาพนักงาน ณัฐวุฒิ เลี่ยมสุวรรณ

คณะทำงานวงศ์ดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา

ประธานโครงการ รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์

รองประธาน งบประมาณและแผน ดร.อโนทัย นิติพน

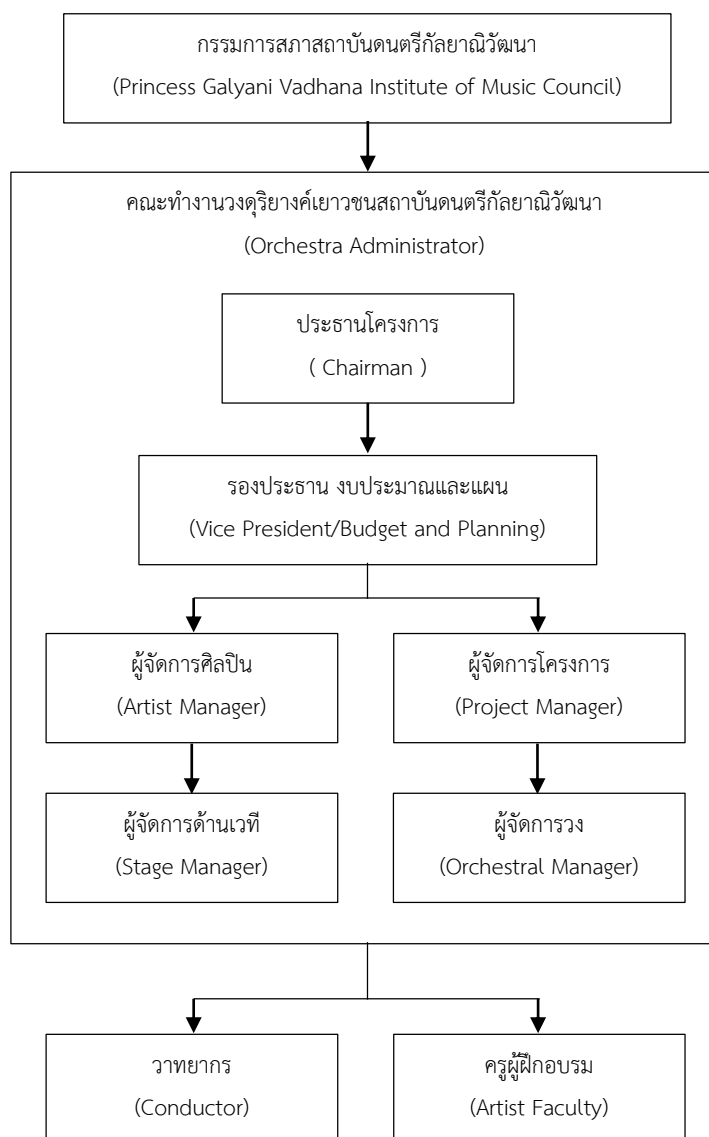
ผู้จัดการศิลปิน คมสัน ดิลกคุณานนท์

ผู้จัดการโครงการ ศุภพร สุวรรณภักดี

ผู้จัดการวงออร์เคสตรา พงษ์เทพ จิตดวงเปรม

ในรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารได้มาจากกรข้อมูลสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้จาก

การสัมภาษณ์ผู้จัดการในเรื่องโครงสร้างการบริหารวงเป็นรูปแบบตารางการบริหารของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Youth Orchestra) ดังนี้ (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

ภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

จากภาพรูปแบบของโครงสร้างการบริหารจะเห็นได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณีวัฒนาอยู่ในสังกัดของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาซึ่งรับผิดชอบโดยคณะกรรมการวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา โดยจะมีกรรมการสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาเป็นผู้ดูแลการ

ทำงานด้านการบริหารภาคงบประมาณ ซึ่งการวางแผนโครงการทุกครั้งจะต้องมีเอกสารบันทึกเพื่อเป็นเอกสารบันทึกข้อมูลและรายงานผลกับกรรมการสภา เมื่อกรรมการสภานุมัติจึงจะสามารถดำเนินงานต่อได้ โดยคณะทำงานวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีก็ลายณวัฒนาจะมีการแบ่งหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน นั้นประกอบด้วย ประธานโครงการ จะเป็นผู้ดูแลการบริหารโครงการและงบประมาณในภาพรวม ซึ่งผู้จัดการโครงการจะดูแลผู้จัดการศิลปิน และผู้จัดการวงออร์เคสตรา และยังมีคณะทำงานในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้จัดการด้านเวที วิทยุและสตูดิโอ ระเบียบเรียงเสียงประสาน บันทึกเสียง บันทึกและติดต่อวิทยุทัศน์ และบรรณารักษ์ ซึ่งผู้จัดการศิลปินจะเป็นดูแลส่วนงานดนตรีให้กับทั้ง 2 องค์กรประกอบย่อย คือ วาทยากร และครูผู้ฝึกอบรม โดยที่วาทยากรมีบทบาทในการอำนวยเพลง และครูผู้ฝึกอบรมดูแลเรื่องเทคนิคของนักดนตรีเพื่อจะได้ทำงานได้อย่างราบรื่นขึ้น

1.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า การบริหารจัดการโดยคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นหลัก คณะบดีที่ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่ง มีคณะบดีเป็นประธาน มีรองประธาน มีคณาจารย์ มีเลขาธิการ และกรรมการเลขาธิการ แต่เนื่องจากการที่ทำปีนี้เป็นปีที่ 11 จึงแทบไม่ต้องการประชุมอย่างเป็นทางการ ซึ่งปีนี้มีเพียงการนัดแนะว่าจะจัดการสอบคัดเลือกวันไหน พิจารณาจากสภาพความเคลื่อนไหวของวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ ว่า เครื่องดนตรีไหนมีงานแสดงในวันนั้นก็เลื่อนวันสอบให้เหมาะสม เครื่องดนตรีไหนคนมีจำนวนมากก็ให้จัดการสอบทั้งวันได้ ซึ่งเป็นค่อนข้างมีความยืดหยุ่นแต่ก็อยู่ในกรอบของการบริหารที่พอดี คือ จะมีการแจ้งข่าวผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ตัวผู้เรียนจะรู้ล่วงหน้าว่าเครื่องดนตรีไหนมีการจัดสอบคัดเลือกเกิดขึ้นวันไหน อย่างปีนี้มีผู้เรียนสมัครจากภาคเหนือเยอะก็เลยมีการเปิดการสอบคัดเลือกที่จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มเติม ทั้งนี้ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งของมหาวิทยาลัยศิลปากรและได้งบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยศิลปากรด้วย เรียกว่าเป็นกิจกรรมหลักประจำปีของคณะดุริยางคศาสตร์ แต่เนื่องจากว่าทำมานานทุกอย่างมันค่อนข้างเข้าที่และตารางในค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรเองก็เป็นสิ่งที่วางแผนและจัดทำมาหลายปี ส่งผลให้แทบไม่ได้ประชุมอย่างเป็นทางการแค่ใช้อีเมลคุยติดต่อกันในการดำเนินงานซึ่งทุกอย่างก็ดำเนินไปด้วยความราบรื่น (ทัศน นาควัชร, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

จากรายละเอียดของผู้ดำเนินโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าการดำเนินโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น อยู่ภายใต้โครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากร ของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีอาจารย์ทัศน นาควัชร ดำรงตำแหน่งเป็น ประธานโครงการ และมีรายนามคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้องในสาขาดนตรีคลาสสิกซึ่งเห็นได้ว่าเป็นบุคลากร ของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ การศึกษาเอกสารไม่ปรากฏ ฐานข้อมูลของกลุ่มบุคลากรฝ่ายบริหาร (ฝ่ายธุรการ) แต่ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มบุคลากร ฝ่ายบริหารก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำให้การจัดโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรดำเนินงานได้อย่าง ราบรื่น ซึ่งจะมีหน้าที่การรับผิดชอบในประเด็นอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนดนตรี อาทิ สวัสดิการต่าง ๆ อาหาร ห้องพัก การเดินทาง รวมไปถึงการจัดการแสดง และบัญชีงบประมาณ เป็นต้น (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557)

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องปรากฏรายละเอียดของผู้ดำเนิน โครงการ ดังนี้

โครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

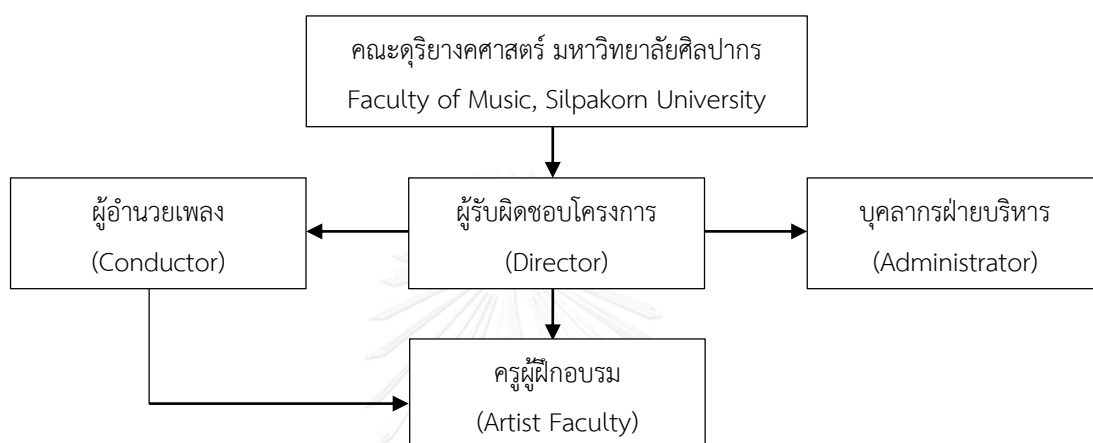
ประธานโครงการ อาจารย์ ทัศน นาควัชร (Music Director)

วิทยากรรับเชิญ Hikotaro Yazaki

คณาจารย์สาขาดนตรีคลาสสิก

อาจารย์ จามร	ศุภผล	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ทัศน	นาควัชร	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดำริห์	บรรณวิทย์กิจ	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ วรพล	กาญจน์วีระโยธิน	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ณัฐวุฒิ	เตียนพลกรัง	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ เลิศเกียรติ	จงจิรจิต	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.ยศ	วณีสอน	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ กิตติคุณ	สดประเสริฐ	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ศรัณย์	สีปสันตวิวงศ์	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.พรพรรณ	บรรเทิงหรรษา	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ในรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารไม่ปรากฏชัดเจนในเอกสารที่เกี่ยวข้อง แต่จะได้มาจากการข้อมูลสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของโครงสร้างการบริหาร โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการในเรื่องโครงสร้างการบริหารในรูปแบบตารางการบริหารของโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School) ดังนี้ (ทัศน นาควัชร, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

ภาพที่ 8 โครงสร้างการบริหารโครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

จากโครงสร้างการบริหารโครงการค่ายฤดูร้อนศิลปากรพบว่า โครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรเป็นกิจกรรมของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการจะทำหน้าที่ผู้อำนวยการด้านดนตรี โดยมอบหมายงานให้กับบุคลากรฝ่ายบริหารในด้านการจัดการทรัพยากรการสอน การดูแลความเรียบร้อยของอุปกรณ์ สถานที่ฝึกซ้อม และเรื่องจิปาถะที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากดนตรี ซึ่งมีความจำเป็นต่อนักดนตรีในค่าย นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบโครงการยังมีหน้าที่ประสานงานกับผู้อำนวยการด้านดนตรีและครูผู้ฝึกอบรมเพื่อวางแผนงานและกำหนดทิศทางของการเรียนการสอนของค่าย

จากการวิเคราะห์ประเด็นด้านการบริหารของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง พบว่าแต่ละวงจะมีบริบทในการดำเนินการบริหารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะของวง และวัตถุประสงค์ของวง ซึ่งจุดร่วมของหน้าที่ฝ่ายบริหารที่มีความสอดคล้องกันทั้ง 4 วง จะประกอบด้วย ผู้อำนวยการด้านดนตรี ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งในแต่ละวงนั้นตำแหน่งหน้าที่ก็จะมีบทบาทและหน้าที่การรับผิดชอบที่แตกต่างออกไป

2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย

งบประมาณและค่าใช้จ่ายในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากผู้จัดการวงเป็นหลัก ซึ่งจะให้ข้อมูลของงบประมาณและค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันในแต่ละวง

2.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า งบประมาณที่ใช้สำหรับวงดุริยางค์เยาวชนนั้นจะอยู่ภายใต้การพิจารณาจัดสรรจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรมซึ่งจะมีหน่วยงานการบริหารงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะแบ่งงบประมาณออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ วงดนตรีไทย กิจกรรมศิลปะ วงขับร้องประสานเสียง และวงดุริยางค์เยาวชนไทย โดยวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะได้รับงบประมาณจำนวนโดยประมาณ 1,500,000 บาทต่อปี โดยงบประมาณส่วนนี้จะถูกจัดสรรให้กับกิจกรรมของวงตลอดระยะเวลา 1 ปี โดยไม่มีการเบิกงบประมาณเพิ่มเติมแม้จะมีเหตุสุดวิสัยใด ๆ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายของวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะประกอบด้วย ค่าจัดจ้างคณะผู้ทำงานของวง ค่าไฟฟ้าสำหรับสถานที่ฝึกซ้อม ค่าจ้างทำความสะอาด ค่าถ่ายเอกสารโน้ตเพลงต่าง ๆ ค่าอาหารกลางวัน ค่าเช่าหอประชุมศูนย์วัฒนธรรมจำนวน 2 ครั้งสำหรับการแสดงคอนเสิร์ตใหญ่ ค่าตอบแทนวิทยากรพิเศษ ค่าประชุมสัมพันธ์ ค่าซ่อมบำรุงอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดค่ายอบรมดนตรี ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการบรรเลงนอกสถานที่ (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558)

2.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า งบประมาณที่ใช้สำหรับวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า นั้นจะได้รับเงินอุดหนุนผ่านทางมูลนิธิมหาอุปการกรุงเทพ ซึ่งแบ่งเป็น ผู้สนับสนุนภาครัฐ 50% ผู้สนับสนุนภาคธุรกิจเอกชน 45% และเงินบริจาค 5% โดยในด้านค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการอาหารของการฝึกซ้อมรายสัปดาห์เฉลี่ยปีละประมาณ 150,000 บาท ส่วนค่าจัดการแสดงคอนเสิร์ตต่อปี ประมาณ 600,000 บาท ส่วนค่าการเดินทางในต่างประเทศจะตกประมาณครั้งละ 5,000,000 – 10,000,000 บาท โดยค่าใช้จ่ายของงบประมาณจะแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1. ค่าใช้จ่ายประจำ ประกอบด้วย ค่าเช่าสถานที่ฝึกซ้อม ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ค่าตอบแทนวิทยากรและผู้ฝึกสอน ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ ค่าอาหารนักดนตรี ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโน้ตเพลง (เช่า/ ซื้อ/ ทำสำเนา) ค่าสื่อสิ่งพิมพ์และโฆษณา ค่าเช่าเครื่องดนตรี และค่าขนย้ายเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ 2. ค่าใช้จ่ายพิเศษ ประกอบด้วย ค่าเช่าสถานที่แสดง ค่าเดินทาง ค่าที่พักและอาหาร ค่าธรรมเนียมวีซ่าค่าเบี่ยเลี้ยงเดินทางต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558)

2.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายนิวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในวาระแห่งชาติ ส่วนหนึ่งจากภาษี อีกส่วนหนึ่งได้รับจากภาคเอกชนจากบริษัทใหญ่ซึ่งจะได้รับงบประมาณจำนวนโดยประมาณ 800,000 – 1,000,000 บาท ต่อฤดูกาล โดยค่าใช้จ่ายของงบประมาณจะแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ค่าตอบแทน ประกอบด้วย ค่าตอบแทนนักดนตรี ค่าตอบแทนวาทยากร ค่าตอบแทนศิลปินรับเชิญ ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าตอบแทนบุคคลภายนอกเพื่อประสานงานและช่วยงาน ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ล่วงเวลาทั้งวันทำการและนอกวันทำการ ค่าล่วงเวลาพนักงานขับรถ ค่าตอบแทนพิธีการ ค่าตอบแทนค้นคว้าข้อมูลบทเพลงประจำสูจิบัตร ค่าตอบแทนนักวิจัยในการประเมินผลโครงการ ค่าตอบแทนรักษาความสะอาดในวันทำการและวันหยุด ค่าตอบแทนรักษาความปลอดภัยในวันฝึกซ้อมและวันแสดงคอนเสิร์ต 2. ค่าใช้สอย ประกอบด้วย ค่าเบี้ยประกันนักดนตรี ค่าเดินทางวาทยากรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ค่าที่พัก ค่าของว่างนักดนตรี ค่าอาหารทีมงาน ค่าอาหารเลี้ยงรับรองสำหรับศิลปินรับเชิญ ค่าจัดเลี้ยง ค่าจัดพิมพ์สูจิบัตร ค่าจัดพิมพ์บัตรเชิญ ค่าจัดพิมพ์บัตรคอนเสิร์ต ค่าของที่ระลึกและดอกไม้ ค่าอัลบั้มรูป ค่าล้างรูป ค่าตกแต่งสถานที่ ค่าสาธารณูปโภคซึ่งรวมจดหมายและโทรศัพท์ ค่าจ้างเหมาบันทึกเสียง ค่าจ้างเหมาบันทึกภาพ ค่าจ้างเหมาบันทึกภาพเคลื่อนไหว ค่าจ้างเหมาบันทึกข่าวและประสานงานสื่อมวลชน ค่าจ้างเหมาเรียบเรียงเสียงประสาน ค่าจ้างเหมารถขนส่งเครื่องดนตรี ค่าจ้างเหมารถรับส่งนักดนตรี ค่าจ้างเหมาออกแบบและจัดพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์ ค่าจ้างเหมาออกแบบฉากหลัง (Backdrop) และ 3. ค่าวัสดุ ประกอบด้วย ค่าโน้ตเพลง ค่าฉากหลัง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุช่าง ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ศุภพร สุวรรณภักดี, สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2558)

2.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า คณบดีให้อิสระในการจัดงบประมาณมาก คือ ส่วนหนึ่งได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งงบประมาณนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายของ วาทยากรแทบจะทั้งหมด มีงบประมาณสนับสนุนที่ไม่ได้เป็นตัวเงินมากมาย และมีรายรับที่ได้จากค่าสมัครของเด็กก็จะมาเป็นค่าใช้จ่ายของครู ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในค่ายอบรมดนตรี ค่าขายบัตร และจะมีผู้สนับสนุนรายย่อย เช่น ค่าเครื่องบินของวาทยากรจะมีคนสนับสนุน กล่าวคืองบประมาณถูกจัดสรรเท่าที่จำเป็น และส่วนใหญ่จะไม่มีผลกำไร ซึ่งค่าใช้จ่ายสำหรับค่ายเบ็ดเสร็จประมาณเกือบ 1 ล้านบาท คือ 800,000 – 1,000,000 บาท แต่ไม่ได้รวมค่าที่พักเพราะได้ รับการสนับสนุนจากธนาคารไทยพาณิชย์ ในความเป็นจริงถ้ามีงบประมาณมากกว่านี้ก็จะพยายามดำเนินงานให้ดีขึ้นกว่านี้ ค่าตอบแทนคณาจารย์แต่ละท่านประมาณ 5,000 – 6,000 บาท

และอาจารย์ที่มาจากต่างประเทศก็จะมีค่าตอบแทนประมาณ 10,000 – 20,000 บาท (ทัศนา นาควัชระ, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

ในประเด็นด้านงบประมาณและค่าใช้จ่ายจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงพบว่า การจัดสรรงบประมาณนั้นมีความแตกต่างกันตามกลไกด้านการบริหารและค่าใช้จ่ายของแต่ละวง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันน่าจะใช้งบประมาณต่อปีมากที่สุดจากค่าเดินทางต่างประเทศ รองลงมาเป็นวงดุริยางค์เยาวชนไทย ส่วนวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีจำนวนงบประมาณต่อปีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าในแต่ละวงนั้นหากได้รับการจัดสรรงบประมาณที่มากขึ้นสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่ตอบสนองจุดประสงค์ของวงและมุ่งสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้มากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านงบประมาณเป็นหลัก ทั้งนี้จะพบว่าปัจจัยในด้านงบประมาณจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณของการบริหารกิจกรรม ซึ่งเป็นประเด็นของกระบวนการบริหาร ซึ่งกล่าวได้ว่ากิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้การบริหารจัดการที่จะมีงบประมาณเป็นเงื่อนไขในการขับเคลื่อนที่สำคัญ ซึ่งงบประมาณยังเป็นสิ่งที่กำหนดคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมวงออร์เคสตราจะต้องดำเนินไปควบคู่กับการจัดสรรงบประมาณ

จากประเด็นในด้านงบประมาณและค่าใช้จ่าย สามารถนำเสนอเป็นตารางเป็นหัวข้อที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 23 ประเด็นในด้านงบประมาณและค่าใช้จ่าย

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดตัน	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
งบประมาณ และ ค่าใช้จ่าย	1,500,000 บาทต่อปี	ประมาณ 600,000 บาท ต่อปี หากรวมค่าเดินทาง ในต่างประเทศจะ ประมาณ 5,000,000 – 10,000,000 บาทต่อการ เดินทาง 1 ครั้ง	ประมาณ 800,000 – 1,000,000 บาทต่อปี (ฤดูกาล)	ประมาณ 800,000 – 1,000,000 ต่อกิจกรรม 1 ครั้ง

3) สภาพแวดล้อมและสถานที่

สภาพแวดล้อมและสถานที่ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากทั้งผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ในบริบทของสภาพแวดล้อมและสถานที่ที่จะประกอบไปด้วย สถานที่ที่ใช้ในการฝึกซ้อมรวมวง สภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกซ้อม สื่อการสอน อุปกรณ์ต่าง ๆ และสถานที่สำหรับการจัดการแสดงคอนเสิร์ตซึ่งจะให้ข้อมูลของบริบททางสภาพแวดล้อมและสถานที่ในมุมมองที่ต่างกัน

3.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าเมื่อช่วงฤดูกาลที่ผ่านมาทางกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดห้องสำหรับฝึกอบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทยแห่งใหม่ ซึ่งใช้เป็นที่รวมฝึกซ้อมวง ดังนั้นบริเวณที่ฝึกซ้อมรวมวงเก่าจึงสามารถใช้เป็นสถานที่สำหรับฝึกอบรมของครูผู้ฝึกอบรมโดยแยกตามรายเครื่องมือได้ อีกนัยหนึ่งของห้องซ้อมใหม่นั้น ทำให้เกิดความสะดวกในด้านการขนย้ายเครื่องกระทบอีกด้วย เพราะสถานที่เก่านั้นอยู่ชั้น 3 ของตึกข้าง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการขนย้าย นักดนตรีเยาวชนและกลุ่มคณะผู้บริหารต้องเป็นคนขนย้ายด้วยตัวเอง ซึ่งค่อนข้างจะใช้เวลามาก และเสี่ยงต่อการชำรุดของเครื่องดนตรีอีกด้วย (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558) จากการสัมภาษณ์วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียน ได้ความเห็นด้านสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกซ้อมว่าดีกว่าสถานที่เก่ามาก เพราะที่นั่นสามารถจัดเป็นหมวดหมู่แบบไม่เบียดกันได้ อุปกรณ์ทางดนตรีทั้งขาตั้งโน้ตและเก้าอี้มีพอเพียงต่อจำนวนเยาวชนดนตรี เสียงของห้องไม่ก้องมาก ทำให้ได้ยินเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องชัดเจน และไม่มีเสียงรบกวนอื่น ๆ จึงสามารถสรุปได้ว่าสถานที่ซ้อมมีความเหมาะสมมาก (ธนวัฒน์ โงสว่าง, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558; พิชวีตร ธนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558; ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558)

เดิมวงดุริยางค์เยาวชนไทยทำการฝึกซ้อมอยู่ที่ชั้น 3 อาคารงานสถานที่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยปัจจุบันย้ายมา ณ อาคารซ้อมแห่งใหม่บริเวณหลังหอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในกรณีการจัดการฝึกซ้อมเพิ่มในช่วงวันธรรมดาของสัปดาห์นั้นสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญคือการเดินทาง เพราะศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยอยู่บริเวณถนนรัชดาภิเษก หากเดินทางด้วยรถยนต์จะค่อนข้างลำบากเพราะการจราจรค่อนข้างแออัดมาก การเดินทางด้วยรถไฟฟ้าใต้ดินจะมีความสะดวกมากกว่า (ศิริอนันต์ ใจชื่อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558)

ด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ต ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะมีการวางแผนการดำเนินงานจัดการแสดงคอนเสิร์ตอย่างเป็นระบบ การวางแผนการจัดตารางการฝึกซ้อมการแสดงคอนเสิร์ตใช้วิธีการกำหนดแผนระยะยาวคร่าว ๆ ให้เห็นเป็นลักษณะของภาพรวมของการซ้อม ซึ่งโปรแกรมการแสดงของวงดุริยางค์เยาวชนไทยจะค่อนข้างมีความครอบคลุมทั้งบทเพลงคลาสสิกและบทเพลงทั่วไป โดยทุกๆปีจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวม 5 กิจกรรม แบ่งเป็นการจัดการแสดงคอนเสิร์ตใหญ่ประจำปี 2 ครั้ง ได้แก่ 1. การแสดงในช่วงเดือนพฤษภาคม เป็นคอนเสิร์ตเพื่อรำลึกวันประสูติของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และ 2. การแสดงในช่วงเดือนสิงหาคม เป็นคอนเสิร์ตที่จัดขึ้นเพื่อถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ซึ่งการแสดงคอนเสิร์ตใหญ่ทั้งสองครั้งนี้จะจัดขึ้น ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรม จำนวนที่นั่งภายในหอประชุมใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นล่าง 1,394 ที่นั่ง ชั้นสอง 242 ที่นั่ง และชั้นสาม 364 ที่นั่ง ซึ่งส่วนใหญ่การแสดงคอนเสิร์ตจะใช้ที่นั่งแค่ชั้นล่าง นอกจากการจัดการแสดงคอนเสิร์ตใหญ่ประจำปีแล้ว ยังมีการแสดงคอนเสิร์ตย่อย อีก 2 ครั้ง ประกอบด้วย 1. การแสดงคอนเสิร์ต ณ ตลาดบองมาเซ่ และ 2. การแสดงคอนเสิร์ตดนตรีในสวน ณ สวนลุมพินี และกิจกรรมเข้าค่ายดนตรีของวงดุริยางค์เยาวชนไทยอีก 1 ครั้ง (ศิริอนันต์ ใจเชื้อ, สัมภาษณ์, 22 มิถุนายน 2558)

3.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าจะมีในส่วนของสถานที่ซ้อมด้านองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมนั้นเป็นปัจจัยแทรกซ้อนที่ไม่สามารถแก้ไขได้ แต่ด้วยสถานที่ ๆ เป็นหลักแหล่งของการซ้อมจะสามารถทำให้เก็บอุปกรณ์หรือเครื่องดนตรีขนาดใหญ่ได้ และสามารถเดินทางได้ง่าย ซึ่งถือว่ามีความสะดวกพอสมควร (ชัยมงคล วิริยะสังจาภรณ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เรียนและวาทยากรว่าสภาพแวดล้อมและตัวสถานที่ซ้อมไม่สามารถแก้ไขได้ หากมีการฝึกซ้อมที่ต้องใช้วงขนาดใหญ่อาจจะต้องมีการนั่งเบียดกันบ้างเล็กน้อย การฝึกซ้อมมีเสียงรบกวนบ้างในบางครั้ง ซึ่งโดยรวมถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนที่ติมากคือการเดินทางที่มีความสะดวกเพราะติดกับรถไฟฟ้า (กัญจिता โกมลพันธุ์, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2558; ทฤษฎี ณ พัทลุง, สัมภาษณ์, 27 พฤษภาคม 2558)

สถานที่ฝึกซ้อมในช่วงปีแรกของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้าจะทำการฝึกซ้อมที่ชั้น 5 ณ คลินิกทันตกรรมอัครวานันท์ บริเวณถนนสุขุมวิท ในขณะนั้นยังมีสมาชิกไม่มากนัก ซึ่งปีต่อมาได้ย้ายมาฝึกซ้อม ณ สมาคมนักเรียนเก่าอังกฤษในพระบรมราชูปถัมภ์ บริเวณถนนเพชรบุรี และในปีปัจจุบันได้รับการอุปการะและช่วยเหลือจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ด้านสถานที่

ฝึกซ้อมของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า ณ ศูนย์สังคีตศิลป์สุจริตธำรง บริเวณสถานีรถไฟฟ้าวัดท่าพระ จัดว่ามีสะดวกต่อการเดินทางมาก และมีค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล ลักษณะของสถานที่ฝึกซ้อมมีอุปกรณ์ดนตรีที่ครบถ้วนทั้งแสดนโน้ต แก้วอ้อ เครื่องดนตรีชิ้นใหญ่ ๆ แต่ด้วยลักษณะของห้องมีข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ที่มีขนาดไม่กว้างมาก ซึ่งส่งผลให้การซ้อมที่ต้องใช้จำนวนคนที่มาก อาจไม่สะดวกมากเท่าที่ควร (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

ด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ต ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้ามีได้กำหนดสถานที่แสดงอย่างชัดเจน ซึ่งจะพิจารณาตามความเหมาะสมไปในแต่ละครั้ง ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนด ปัญหาที่พบจากการวางแผนการฝึกซ้อมการแสดงคอนเสิร์ตนั้นมีเยาวชนดนตรีเป็นตัวแปรสำคัญ การวางตารางซ้อมก่อนช่วงแสดงคอนเสิร์ตนั้นจึงจำเป็นต้องประชุมวางแผนเพื่อกำหนดวันการซ้อมให้ลงตัวกันในทุก ๆ ฝ่าย ทั้ง วาทยากร และตัวเยาวชนดนตรีเอง ซึ่งโปรแกรมการแสดงจะเน้นที่บทเพลงคลาสสิกเป็นหลัก การแสดงจะจัดขึ้นเฉลี่ยปีละประมาณ 6 ครั้ง (ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

3.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าค่อนข้างมีความพร้อมในด้านสถานที่และอุปกรณ์ การแยกซ้อมรายเครื่องจะใช้ทั้งตึกของสถาบันทั้ง 2 ตึก ส่วนหอแสดงดนตรีในตอนนั้นก็สามารถใช้ฝึกซ้อมได้ กล่าวได้ว่าไม่ได้มีอุปกรณ์อะไรที่ขาดหรือไม่เพียงพอ ยกเว้นเครื่องดนตรีพิเศษบางเครื่อง เซเลสต้า เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการเดินทางมาฝึกซ้อม ด้วยสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนามีการเดินทางที่ค่อนข้างลำบาก และไกลจากรถไฟฟ้า ทางวงจึงมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับเยาวชนดนตรี (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558) ซึ่งวาทยากรได้กล่าวถึงในมุมมองของสถานที่ซ้อมรวมว่าห้องซ้อมรวมหรือสถานที่แสดงนั้นมีบรรยากาศที่ดี อุปกรณ์มีความพร้อม แต่ลักษณะของเสียงนั้นอาจจะค่อนข้างก้อง เมื่อเวลาฟังก้องประกอบของดนตรีจะค่อนข้างฟังยาก แต่โดยรวมถือว่าดี (ดำริห์ บรรณวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้เรียนว่า ห้องมีเสียงที่ดีและค่อนข้างก้อง แต่เวลาฟังเสียงตอนซ้อมและแสดงจะฟังออกมาดูดีเพราะได้อรรถประกอบของห้องช่วยในระดับหนึ่ง และอุปกรณ์มีความพร้อม และเพียงพอต่อการใช้งาน (กัลยาณี พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558; ชนุชา โตประทีป, **สัมภาษณ์**, 23 เมษายน 2558)

สำหรับสถานที่ฝึกซ้อมวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ก็จะซ้อมในที่ของสถาบันเอง เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการฝึกซ้อมมีอุปกรณ์ทางดนตรีครบถ้วนทั้งแสดดนตรีโน้ต แก้อ้อ เครื่องดนตรีขนาดใหญ่ เช่น กลองทีมพานิ และเครื่องตีอื่น ๆ ซึ่งสถานที่ซ้อมรวมวงจะอยู่ที่หอแสดงดนตรีสังคีตวัฒนา และการแยกซ้อมจะแยกตามห้องเรียนต่าง ๆ (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558)

ด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ต ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาส่วนใหญ่แล้วจะจัดการแสดงที่หอแสดงดนตรีสังคีตวัฒนา สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ซึ่งมีความจุประมาณ 200 ที่นั่ง ซึ่งที่ผ่านมามีการนำวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาไปแสดงในบริเวณริมน้ำใกล้กับสถาบัน และหอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวโปรแกรมของการจัดแสดงคอนเสิร์ตที่ทางผู้บริหารวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา กำหนด ซึ่งจะมีความหลากหลายของตัวบทเพลงมากทั้งบทเพลงคลาสสิก และเพลงร่วมสมัยทั่วไป โดยจะจัดการแสดงเฉลี่ยฤดูกาลละ 8 – 9 ครั้ง (ศุภพร สุวรรณภักดี, **สัมภาษณ์**, 14 พฤษภาคม 2558)

3.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงและครูผู้ฝึกอบรม ให้ความคิดเห็นที่ตรงกันว่า สถานที่ฝึกซ้อม ณ ปัจจุบันของค่ายเป็นสิ่งที่ดีที่สุด มีความสะดวกสบาย และบรรยากาศดี มีอุปกรณ์และห้องซ้อมที่มีความพร้อม ซึ่งผู้จัดการวงให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าน่าจะดีที่สุดเท่าที่จะหาได้ ในกรณีที่ได้ทุกอย่างมาโดยไม่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายเพราะมีการสนับสนุน นี่ถือว่าเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดและลงตัวมากที่สุด (ทัศนาศ นาควัชระ, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558; พงศธร สุรภาพ, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558) สอดคล้องกับในความคิดเห็นของผู้เรียนที่ว่า สถานที่ฝึกซ้อมนี้จัดได้ว่าดีมาก ทั้งในด้านความสวยงาม ความพร้อม จำนวนห้อง ซึ่งจะมีสถานที่รองรับทั้งการแยกซ้อมรายเครื่อง ซ้อมรวมวง บรรยากาศก็ดีเพราะพักอยู่ริมทะเล เมื่อมีช่วงพักก็สามารถเดินผ่อนคลายได้ โดยรวมบรรยากาศเหล่านี้ช่วยจัดการเรื่องอารมณ์ที่ตึงเครียดจากการซ้อมให้กลับมาผ่อนคลายได้ ซึ่งดีมากสำหรับค่ายฝึกอบรมดนตรี (ธนาคาร ธีรสุนทรวัฒน์, **สัมภาษณ์**, 16 พฤษภาคม 2558; ประพันธ์พงศ์ มณีวงษ์, **สัมภาษณ์**, 31 พฤษภาคม 2558)

ซึ่งในช่วงแรกเริ่มของโครงการได้จัดการฝึกอบรม ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จ.เพชรบุรี เนื่องจากการจัดกิจกรรมค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นอยู่ในช่วงปิดเทอมฤดูร้อน ซึ่งเป็นช่วงที่ทางวิทยาเขตปรับปรุงสถานที่ หลังจากนั้นค่ายดนตรีฤดูร้อนจึงย้ายมา

จัดโครงการที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งในปี 2555 จัดการฝึกซ้อม ณ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย บริเวณ ถนนเพลินจิต และ Bangkok International Preparatory & Secondary School (Bangkok Prep) บริเวณถนนสุขุมวิท ต่อมาตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจากธนาคารไทยพาณิชย์ และย้ายการฝึกอบรมมาเป็นที่ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ หาดตะเวนรอน (SCB Training Center) ณ จังหวัดชลบุรี (ทัศน นาควัชร, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

ด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ต จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะจัดการแสดงคอนเสิร์ตของผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นการประเมินความสามารถของผู้เข้าร่วมโครงการหลังการเข้าฝึกอบรม โดยจะจัดการแสดงทั้งหมด 2 รอบ ประกอบด้วย รอบแรกจะแสดง ณ โรงละครทิฟฟานีโชว์ พัทยา ซึ่งสามารถจุคนได้ประมาณ 1,000 ที่นั่ง และรอบที่สองจะแสดง ณ หอประชุมมิตร ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ รัชโยธิน ซึ่งสามารถจุคนได้ประมาณ 500 ที่นั่ง การแสดงทั้งสองที่นั้นจะมีการจัดจำหน่ายบัตรการแสดงคอนเสิร์ตอย่างเป็นทางการ โดยจะมีราคาบัตรนักเรียนสำหรับผู้สนใจที่มีสถานะเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งโปรแกรมที่แสดงจะเน้นไปที่เพลงคลาสสิกเป็นสำคัญ (ทัศน นาควัชร, สัมภาษณ์, 26 พฤษภาคม 2558)

จากการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่จากการสัมภาษณ์ทั้ง 4 วงพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมตามบริบทของแต่วง ซึ่งโดยรวมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ามีความเหมาะสม ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าประเด็นในเรื่องการเดินทางจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในเรื่องของสถานที่จากการพิจารณาจัดตารางการฝึกซ้อมรวมวงเพิ่มเติมในช่วงวันธรรมดา เนื่องด้วยสาเหตุของสภาพการจราจรในกรุงเทพมหานครค่อนข้างเป็นปัญหาหลัก ทำให้การกำหนดเวลาฝึกซ้อมช่วงวันธรรมดาต้องคำนึงถึงเรื่องระยะเวลาการเดินทางของเยาวชนดนตรีเพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นของสถานที่แสดงนั้นเป็นที่น่าสนใจ สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากข้อมูลทางด้านสถานที่การแสดงว่าจากขนาดความจุของหอแสดงเป็นหนึ่งในเป้าหมายของจำนวนผู้ฟังที่คาดหวังของแต่ละวง

จากประเด็นในด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่ สามารถนำเสนอเป็นตารางโดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 24 ประเด็นในด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่

	วงดุริยางค์เยาวชนไทย	วงดุริยางค์เยาวชน สยามซินโฟนีเอดต้า	วงดุริยางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณีวัฒนา	วงดุริยางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
สถานที่ ฝึกซ้อม	อาคารซ้อมแห่งใหม่บริเวณ หลังหอประชุมเล็ก ศูนย์ วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	ศูนย์สังคีตศิลป์สุจริตธารัง	สถาบันดนตรีกัลยาณี วัฒนา	ศูนย์ฝึกอบรบธนาคาร ไทยพาณิชย์ หาดตะวัน รอน (SCB Training Center)
สถานที่ แสดง	หอประชุมใหญ่ ศูนย์ วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	แล้วแต่ทางวงกำหนด	หอแสดงดนตรีสังคีต วัฒนา สถาบันดนตรี กัลยาณีวัฒนา	- โรงละครทิพพานีโชว์ พัทยา - หอประชุมมหิศร ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่

4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับวงดุริยางค์เยาวชน พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากทั้งผู้จัดการวง วาทยากร และครูผู้ฝึกอบรบ ในบริบทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย การประเมินผลการฝึกซ้อม และการประเมินผลการแสดง ซึ่งจะให้ข้อมูลของบริบททางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในมุมมองที่ต่างกัน แต่นำมาซึ่งประเด็นของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกัน

4.1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย จากการสัมภาษณ์วาทยากรพบว่าขั้นแรกของการประเมินจะต้องทราบกำหนดการของวันที่เริ่มทำการฝึกซ้อม และวันแสดงคอนเสิร์ต การประเมินการฝึกซ้อมนั้นจะใช้วิธีการประเมินภาพรวมของการซ้อมในแต่ละวันโดยให้ตัวเยาวชนดนตรีเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นพัฒนาการของตัวเยาวชนดนตรีจึงต้องใช้วิธีสังเกต เพื่อนำไปปรับบทเรียนให้เหมาะสมกับการฝึกซ้อมครั้งต่อไป จะเป็นกระบวนการนี้ (ภัทรารุช พันธุ์พุทธรพงษ์, **สัมภาษณ์**, 25 พฤษภาคม 2558) ซึ่งสอดคล้องกับครูผู้ฝึกอบรบที่จะต้องสังเกตพัฒนาการของตัวเยาวชนดนตรีว่าสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้นหรือไม่ สำหรับการประเมินของครูผู้ฝึกอบรบจะแตกต่างจากวาทยากรตรงที่จะต้องประเมินตลอดเวลา ดังนั้นครูผู้ฝึกอบรบจะประกบอยู่กับตัวเยาวชนดนตรีตลอดเวลาการฝึกซ้อม (พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล, **สัมภาษณ์**, 12 พฤษภาคม 2558) สอดคล้องกับผู้จัดการวงในแง่ของการประเมินภาพรวมเป็นหลัก ส่วนประเด็นเรื่องของการประเมินการแสดงคอนเสิร์ตในมุมมองของวาทยากรสอดคล้องกับมุมมองของครูผู้ฝึกอบรบด้านการใช้วิธีการสังเกตในการประเมิน

เช่นเดียวกันกับการฝึกซ้อมรวมวง โดยจะประเมินมาเรื่อยๆ ตั้งแต่ระยะการฝึกซ้อมรวมวงครั้งแรก จนถึงการแสดงคอนเสิร์ต ซึ่งจุดนี้ผู้จัดการวงได้ให้ประเด็นที่ต่างออกไปว่าเป็นการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของตัวเยาวชนดนตรีแทน ซึ่งเป็นการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมและการให้ความร่วมมือกับกิจกรรม ประกอบด้วยการแสดงคอนเสิร์ตประจำปี 2 ครั้ง คอนเสิร์ตย่อย 2 ครั้ง และค่ายอบรมดนตรี (ศิริอนันต์ ใจเชื้อ, **สัมภาษณ์**, 22 มิถุนายน 2558)

4.2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า จากการสัมภาษณ์วิทยากรพบว่าใช้ การประเมินจากการสังเกตเป็นหลักทั้งในการซ้อมและการแสดง โดยทุกครั้งที่ทำซ้อมไม่ได้ ตั้งเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน แต่จะมีแนวคิดว่ายากทำให้ดีที่สุดในทุกครั้ง แต่ทั้งนี้ต้องดูจากปัจจัยที่หลากหลาย เช่น เมื่อทดลองเล่นเพลงตั้งแต่ต้นจนจบแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี แต่สภาพเยาวชนดนตรีดูเหนื่อย แต่ประเมินแล้วอยู่ในระดับดีปานกลาง ซึ่งวันนี้ได้ผลแบบนี้แล้วยังมีวันซ้อมเหลืออีกในวันข้างหน้า เพราะฉะนั้นก็ไม่จำเป็นต้องซ้อมเพิ่มเติมให้นักดนตรีเหนื่อยมากเกินไปกว่านี้ คือพิจารณาตามสถานการณ์ ส่วนการประเมินการแสดงจะพยายามส่งเสริมให้วงมีมาตรฐานการบรรเลงอยู่ในระดับที่ฟังแล้วไม่เหมือนวงเยาวชนบรรเลง ซึ่งสามารถวัดได้จากการสอบถามผู้ฟัง หรือคำติชมจากผู้ฟัง ทั้งนี้อาจจะมีปัญหาของระดับเสียงที่ไม่ตรงกันในบางที่ แต่เพราะปัญหาในจุดนั้น ก็จะพยายามเสริมคุณสมบัติอื่น ไปเพิ่มเติม เช่น การเล่นที่ได้อารมณ์ หรือ ได้สำเนียงแบบที่ถูกในยุคสมัย เพราะในที่สุดแล้วเรื่องนั้นมันเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากกว่า (ทฤษฎี ณ พัทลุง, **สัมภาษณ์**, 27 พฤษภาคม 2558; สมเถา สุจริตกุล, **สัมภาษณ์**, 4 มิถุนายน 2558)

4.3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา จากการสัมภาษณ์วิทยากรพบว่า การประเมินจะพิจารณาจากเรื่องของเวลาเป็นหลัก เพราะมีเวลาแค่ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมงครึ่ง ที่เหลือจะเป็นเวลาซ้อมรวมวง ซึ่งจัดว่าน้อยเกินไปที่จะทำอะไรให้สมบูรณ์ในระยะเวลานั้นสั้น อีกทั้งการที่เป็นวงดุริยางค์เยาวชนน่าจะมีเวลาสำหรับการอธิบายและสอนองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้ลึกมากขึ้นเพื่อพัฒนาตัวผู้เรียน เรื่องของปัญหาของหอแสดงที่มีเสียงค่อนข้างก้อง จุดนี้จะทำให้เด็กได้ยินเสียงของตัวเองไม่ชัดเจน ข้างหน้าข้างหลังมันสะท้อนการที่จะเล่นให้พร้อมกันก็เลยอาจจะเป็นเรื่องยาก เล่นเบาที่จะฟังดังไม่ค่อยแตกต่างกัน บางทีก็ประเมินยาก แต่ก็สำหรับการประเมินด้านทักษะแล้วถือว่าวงมีพัฒนาการที่ดี สิ่งที่น่าหนักใจในเรื่องของการฟังและการบรรเลงเป็นกลุ่มก็เห็นพัฒนาการที่ค่อนข้างชัดว่ามีการฟังกันมากขึ้น มีความเป็นผู้นำมากขึ้นเพราะแต่ละคนก็ยอมให้มีผู้นำและกลุ่มอื่น ๆ ก็ตาม มีการเข้ากันของเสียงและระดับเสียงมากขึ้น ซึ่งโดยรวมก็ถือว่ามีพัฒนาการที่ดีในระยะเวลา

อันสัน (ดำรง บรมวิทยกิจ, **สัมภาษณ์**, 3 มิถุนายน 2558) จากการสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า การประเมินจะใช้วิธีการสังเกตเป็นหลัก โดยการฝึกอบรมจะทำไปพร้อม ๆ กับการประเมินทั้งทางด้านทักษะดนตรีของตัวผู้เรียน และบริบทของสถานการณ์ซึ่งในที่นี่มีเวลาเป็นข้อจำกัด ซึ่งผู้เรียนที่เข้ามาทำการฝึกอบรมก็มีความแตกต่างของทักษะดนตรีเดิมเป็นทุนอยู่แล้ว จึงอาจจะใช้วิธีประเมินภาพรวมได้บ้างในบางครั้ง แต่ผลการประเมินที่นำมาสู่กลวิธีการฝึกอบรมจะต้องจัดให้เหมาะสมเป็นรายบุคคล (กัลยาณ พงศธร, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558)

4.4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการวงพบว่า การประเมินจะใช้การสังเกตเป็นหลักซึ่งจากการดำเนินงานของค่ายอบรมนั้นมุ่งประเด็นในการประเมินมาที่คอนเสิร์ตสุดท้าย ทั้งในเรื่องของทักษะดนตรีของตัวผู้เรียนและความเข้าใจในบทเพลงของตัวผู้เรียน หลังจากค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจบแล้วจะมีการกรอกแบบประเมิน ซึ่งอันนี้ถูกจัดการโดยระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ซึ่งเวลาจัดทำโครงการก็จะมีแบบประเมินสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งมหาวิทยาลัยทำอยู่แล้ว จะถามในเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น ครู วาทยากร วิทยากร เรื่องการจัดการ จนถึงความเป็นอยู่ แล้วก็จะมีข้อเสนอแนะเข้ามาเสมอ อันนี้คือเป็นประเมินหลังจบแคมป์จากตัวผู้เรียน ในส่วนของครูก็จะมีกระบวนการประเมินโครงการว่าปีนี้มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ประสบผลสำเร็จไหม ผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างไร ส่วนการแสดงนั้นมีแบบประเมินของผู้ชม โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งอาจจะได้ครึ่งหนึ่งจากทั้งหมด ซึ่งก็นำผลจากแบบสอบถามมาพัฒนาต่อเพราะหลาย ๆ ครั้งที่จะเป็นเรื่องที่คาดไม่ถึง ส่วนมากเป็นเรื่องทั่วไป เช่น ห้องพัดลม อากาศร้อน เป็นต้น ส่วนเรื่องดนตรีนั้นไม่ค่อยมีปัญหา (ทัศน นาควัชระ, **สัมภาษณ์**, 26 พฤษภาคม 2558) ซึ่งครูผู้ฝึกอบรมให้มุมมองด้านการประเมินที่แตกต่างออกไป นอกจากจะประเมินทักษะทางดนตรีของผู้เรียนจากการฝึกซ้อมและการแสดงคอนเสิร์ตแล้ว ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องใช้ผลตอบกลับมาประเมินตนเองด้วยว่า ใช้กลวิธีการสอนแบบนี้แล้วตัวเยาวชนดนตรีได้รับการพัฒนามาก – น้อยเพียงใด มีความเข้าใจมาก – น้อยอย่างไร ซึ่งจะพยายามจัดการสอนให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่วนมากจะใช้วิธีสังเกตและพูดคุยถึงในด้านทัศนคติการซ้อม เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน (พงศธร สุรภาพ, **สัมภาษณ์**, 18 มิถุนายน 2558)

จากการสัมภาษณ์วงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วงพบว่า แนวทางในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การประเมินผลจากการฝึกซ้อม และ 2) การประเมินผลจากการแสดง

ในประเด็นเรื่องการประเมินผลจากการฝึกซ้อม วงดุริยางค์เยาวชนไทยพบว่า ชั้นแรกจะต้องทราบกำหนดการของวันที่เริ่มซ้อม - แสดง วาทยากรจะใช้วิธีการประเมินภาพรวมการซ้อมในแต่ละวันในขณะที่ครูผู้ฝึกอบรมจะประเมินผู้เรียนตลอดเวลาเพราะจะต้องประกบอยู่กับตัวเยาวชนดนตรีตลอดการฝึกซ้อม ซึ่งผลจากการประเมินนี้จะนำไปสู่การวางแผนการซ้อมในวันต่อ ๆ ไป วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันนั้นจะประเมินไปตลอดทั้งการซ้อม เมื่อเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีตามที่ตั้งไว้ และยังมีจำนวนวันซ้อมเหลือ อาจจะมีได้ซ้อมต่อเพิ่มเติมต่อไป คือ จะยกยอดในการซ้อมครั้งถัดไปได้ กล่าวคือการประเมินจะเป็นการพิจารณาตามสถานการณ์และความเหมาะสม วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาพบว่าใช้วิธีการประเมินตลอดเวลาจากวิธีสังเกต โดยประเมินจากผลตอบกลับด้วยความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเป็นหลัก และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะประเมินโดยวิธีสังเกตเป็นหลัก โดยการประเมินจะมุ่งประเด็นในการประเมินมาที่เป้าหมายในการแสดงคอนเสิร์ตครั้งสุดท้าย สามารถวิเคราะห์ได้ว่าใช้วิธีการประเมินภาพรวมการซ้อมในแต่ละวัน ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า วงดุริยางค์เยาวชนไทยและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นใช้กลวิธีการประเมินหลังการฝึกซ้อม ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนานั้นใช้วิธีการประเมินตลอดเวลา ซึ่งในทุกวงมีจุดร่วมกัน คือ การใช้วิธีการประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าในความเป็นจริงแล้วการประเมินในด้านการซ้อมนั้นเป็นการประเมินตลอดเวลาอย่างไม่เป็นทางการเพราะการฝึกซ้อมรวมวงเป็นจะมีการปรับตลอดเวลาจากวาทยากรทั้งนี้จะส่งผลต่อกระบวนการวางแผนการฝึกซ้อมในครั้งต่อ ๆ ไป

ในประเด็นเรื่องการประเมินผลจากการแสดงพบว่า วงออร์เคสตราเยาวชนทุกวงมีความสอดคล้องกันในการประเมินการแสดงจากการสังเกตเป็นหลักเช่นกัน โดยการแสดงถือเป็นบทสรุปของกระบวนการฝึกซ้อมในตลอดระยะเวลาที่เตรียมตัว ซึ่งแต่ละวงจะมีเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการแสดงของวงออร์เคสตราเยาวชนถือเป็นตัวบ่งชี้ถึงการประสบความสำเร็จจากกระบวนการทางการเรียนการสอนที่ผ่านมา

จากประเด็นในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถนำเสนอเป็นตาราง โดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 25 ประเด็นในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

	วงศ์รียางค์เยาวชนไทย	วงศ์รียางค์เยาวชน สยามชินโฟนิเอตต้า	วงศ์รียางค์เยาวชน สถาบันดนตรี กัลยาณิวัฒนา	วงศ์รียางค์เยาวชน ค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากร
การประเมินผล	- ประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก	- ประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก	- ประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก	- ประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก
จากการฝึกซ้อม	- ประเมินหลังการฝึกซ้อม	- ประเมินตลอดเวลาการฝึกซ้อม	- ประเมินตลอดเวลาการฝึกซ้อม	- ประเมินหลังการฝึกซ้อม
การประเมินผลจากการแสดง	ประเมินจากการสังเกต	ประเมินจากการสังเกต	ประเมินจากการสังเกต	ประเมินจากการสังเกต

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยพบว่านอกจากองค์ประกอบทางการเรียนการสอนจะมีประเด็นหลักในวิเคราะห์แล้ว พบประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลซึ่งอยู่ในประเด็นหลักขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน โดยสามารถนำเสนอเป็นตารางแสดงประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ 26 ประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์ประเด็นหลักขององค์ประกอบทางการเรียนการสอน

องค์ประกอบทางการเรียนการสอนในบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชน (Bronfenbrenner, 1977; Kemp, 1985; Steiner, 1988)			
ครูผู้สอน	ผู้เรียน	สาระการเรียนรู้	บริบททางการเรียนการสอน
1) การคัดเลือกครูผู้สอน - ด้านครูผู้ฝึกอบรม - ด้านวาทยากร	1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน - รายละเอียดการสอบคัดเลือก	1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ 2) สาระและเนื้อหาทฤษฎีวิชา - สาระ - เนื้อหาทฤษฎีวิชา - การคัดเลือกเนื้อหาสาระ	1) กระบวนการบริหาร 2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ - การประเมินผลจากการฝึกซ้อม - การประเมินผลจากการแสดง
2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน - ประสบการณ์ในวงออร์เคสตรา - ความเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียน	- กระบวนการสอบคัดเลือก - จำนวนกรรมการสอบและสถานที่สำหรับสอบ	3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	
3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน	คัดเลือก		
4) บทบาทของครูผู้สอน - ภาระงานของครูผู้ฝึกอบรม - ขอบเขตการทำงานของครู	2) ลักษณะของผู้เรียน 3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน 4) วิธีการเรียนรู้ - บทบาทของวาทยากร - การเรียนรู้ของผู้เรียน		

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในวงดนตรีออร์เคสตราเยาวชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขอบเขตของการศึกษาในเรื่องวงออร์เคสตราเยาวชนจาก 4 วง ได้แก่ วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra), วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta), วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra) และ วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music Camp Orchestra) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเน้นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลตรงตามประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วย 1. เอกสารที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา หลักการและแนวคิดของวงออร์เคสตรา 2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา วงละ 3 คน รวม 12 คน ได้แก่ ผู้จัดการวงดนตรีเยาวชน (Orchestral Manager) 1 คน วาทยากร (Conductor) 1 คน ครูผู้อบรม (Artist Faculty) 1 คน และ 3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวง เป็นนักดนตรีที่เป็นสมาชิกเก่าหรือนักดนตรีที่เป็นสมาชิกปัจจุบันวงละ 1 คน จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ผู้จัดการวงดนตรี 3) แบบสัมภาษณ์วาทยากร 4) แบบสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรม 5) แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของวงออร์เคสตราเยาวชน 2) การสัมภาษณ์ผู้จัดการวงดนตรีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน 3) การสัมภาษณ์วาทยากรในประเด็น

ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน 4) การสัมภาษณ์ครูผู้ฝึกอบรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน และ 5) การสัมภาษณ์ผู้เรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามลักษณะของข้อมูลโดย 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และตีความเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกประเภท เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน นำมาสังเคราะห์เป็นปัจจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย สามารถสรุปสาระสำคัญโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนสามารถสรุปในประเด็นประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนประเทศไทย 4 วง ประกอบด้วย 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta) 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Youth Orchestra) และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย

วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยสายสุรี จุติกุลภุกร (สุทิน) ศรีณรงค์ และวิทยา ตุมรสุนทร เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่อยู่ในการดูแลของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยทำการดูแลในหลายภาคส่วน ทั้งดนตรีไทย ศิลปะ คณะขับร้องประสานเสียงเยาวชนไทย รวมถึงวงดุริยางค์เยาวชนไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรแห่งความรู้และส่งเสริมพลังการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมเพื่อความภาคภูมิใจในความเป็นไทย” วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนาวงออร์เคสตราในประเทศไทย (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2558) จุดมุ่งหมายของการก่อตั้งวงดุริยางค์เยาวชนไทย คำนึงถึงประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนหลายประการ ประการแรก มุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนได้รู้จัก

เพลงมากขึ้น และสามารถเล่นดนตรีตลอดจนรับผิดชอบในส่วนหน้าที่ของตนเอง ประการที่สอง เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกรักอยากซ้อมเพราะมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อการแสดง ประการที่สาม เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากผู้ช่วยฝึกซ้อม และผู้อำนวยการด้านเทคนิคการปฏิบัติเครื่องดนตรีของตน ประการที่สี่ เป็นการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีวินัยในการเล่นเครื่องดนตรีประเภทเล่นร่วมกับคนเป็นจำนวนมาก ประการที่ห้า เด็กและเยาวชนสามารถเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้าน ความเป็นดนตรีกร (Musicianship) จากการตีความดนตรีด้านต่าง ๆ ร่วมกับนักดนตรี และผู้อำนวยการ และประการสุดท้าย เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้มารยาทการแสดงดนตรีต่อสาธารณชน พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง

2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2553 โดยสมเถา สุจริตกุล เป็นวงดุริยางค์เยาวชนที่อยู่ในสังกัดของบางกอกโอเปร่าหรือในชื่อมูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ทำงานทางด้านการศึกษาในด้านดนตรีและวัฒนธรรม กล่าวได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนซินโฟนีเอตต้าเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนของภาคเอกชน มีจุดประสงค์เพื่อสร้างวงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่ฝึกสอนและบ่มเพาะนักดนตรีอย่างมืออาชีพ เพื่อให้เยาวชนดนตรีที่มีความสามารถของไทยได้สร้างเสริมประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ ส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีผู้สนใจดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีคลาสสิกอาชีพที่ดีในอนาคต (มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, 2558b) สิ่งที่เป็นจุดเด่นที่สำคัญของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า คือ การเดินทางไปอบรมดนตรีและแสดงดนตรี ณ ต่างประเทศ ซึ่งในระยะหนึ่งฤดูกาลจะมีการเดินทางประมาณ 2 ครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น งบประมาณ เป้าหมายการเดินทาง เป็นต้น โดยจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนดนตรีได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างออกไป แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีตะวันตก รวมทั้งเปิดโลกทัศน์ทางด้านดนตรีตะวันตกจากประสบการณ์ตรง

3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนา

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนาเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่เกิดขึ้นมาใหม่ล่าสุดในปัจจุบันของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นในปี 2556 มีอายุของวง 2 ปี เป็นโครงการของสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนาจากจุดมุ่งหมายในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านดนตรีสู่สาธารณชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ความรู้ทางด้านดนตรี และการพัฒนาดนตรีแก่ผู้ฟัง จัดขึ้นโดยเจตนารมณ์ในการสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณีพัฒนา

กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีรองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิษยนิติศาสตร์ อธิการบดีเป็นประธานโครงการ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ถือเป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาด้านดนตรี เป็นโครงการหนึ่งของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา เริ่มต้นโครงการนี้เมื่อปี พ.ศ. 2556 จากแนวคิดและปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนกัลยาณีวัฒนา “PYO Experience – Explore Exchange Excelled” (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558) จากปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่ต้องการพัฒนาทักษะความสามารถของเยาวชนดนตรีรุ่นใหม่ในประเทศไทยนั้น ทำให้กระบวนการคัดเลือกบทเพลงเพื่อการแสดงของวงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะด้านการบรรเลงในรูปแบบออร์เคสตรา พร้อมกับการพัฒนาทักษะของการบรรเลงในแต่ละตัวบุคคลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าเพื่อการพัฒนาเยาวชนนักดนตรีคลาสสิกให้มีทักษะความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนไทยที่มีความสามารถ (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558)

4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรเริ่มจัดโครงการครั้งแรกเมื่อปี 2548 ภายใต้โครงการ “เรียนดนตรีวิธีศิลปากร” ในการดูแลของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวงออร์เคสตราเยาวชนที่ถือว่าเป็นลักษณะกึ่งวงออร์เคสตราเยาวชนเฉพาะกิจและวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษา กล่าวคือเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีได้ดำเนินการฝึกฝนต่อเนื่อง จัดขึ้นเฉพาะงานหรือเฉพาะช่วงเวลา ในด้านวัตถุประสงค์ของโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรมีหลักการและแนวคิดที่ว่า คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดการเรียนการสอนใน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย สาขาดนตรีคลาสสิก สาขาดนตรีแจ๊ส และสาขาดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ถูกจัดได้ว่าเป็นคณะวิชาที่รวบรวมคณาจารย์ในสาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมดนตรีตะวันตกของเมืองไทยไว้มากที่สุด คณะดุริยางคศาสตร์จึงริเริ่มจัดโครงการ เรียนดนตรีวิธีศิลปากรขึ้นเพื่อสร้างโอกาสทางดนตรีให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเรียนรู้และศึกษาเทคนิคทางดนตรีจากคณาจารย์ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้โดยตรงอย่างใกล้ชิด (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อทำหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2. เพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกอย่างถูกต้องจากคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี ให้แก่

เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ 3. เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรี ได้พัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีอย่างถูกต้อง และได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4. เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย และ 5. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสู่สังคม ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรดำเนินการภายใต้ปรัชญาที่ว่า “The Most Prestigious” เป็นการรวมเยาวชนดนตรีที่มีความสามารถเข้ามาสร้างสังคมดนตรีร่วมกัน ตลอดระยะเวลาของค่ายผู้เรียนจะได้ฝึกซ้อมดนตรีอย่างเข้มข้นตลอดระยะเวลาเกือบสองอาทิตย์ ผ่านการฝึกซ้อมและเรียนรู้จากครูผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตรา (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

การวิเคราะห์ประวัติและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยทั้ง 4 วงได้สามารถสรุปผลตามองค์ประกอบที่ศึกษาจำแนกได้ 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ปีที่ก่อตั้ง 2) วัตถุประสงค์ 3) ประเภทวงและสังกัด

ในประเด็นเรื่องปีที่ก่อตั้งสามารถวิเคราะห์ได้เป็นอายุของวงออร์เคสตราเยาวชนได้ วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นมีการก่อตั้งของวงที่เก่าแก่มากที่สุดรวมอายุ 29 ปี รองลงมาเป็นค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีอายุ 11 ปี วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า 5 ปี และวงที่เกิดใหม่ที่สุดคือวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาอายุ 2 ปี ซึ่งอายุของวงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการนำมาพิจารณาในด้านของวัตถุประสงค์ของวง

ในประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์ของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น พบว่าแม้จะเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนเหมือนกัน แต่จะมีวัตถุประสงค์ของการตั้งอยู่ของวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งพบว่าส่วนที่เป็นจุดร่วมกันอยู่ของวัตถุประสงค์คือการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านดนตรี แต่สิ่งที่เป็นตัวแปรที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนของวงแตกต่างกันออกไปคือวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีวัตถุประสงค์ที่น่าสนใจคือการวางรากฐานออร์เคสตราในประเทศไทย หากพิจารณาในปีก่อตั้งของวงแล้วพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนวงแรกที่เกิดขึ้น ในขณะที่วงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ๆ ทั้งวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีศิลปากรเกิดขึ้นตามมาในภายหลังมากมาย สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการวางรากฐานของวงดุริยางค์เยาวชนถือว่าประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจด้านวัตถุประสงค์ของค่ายดนตรีศิลปากร คือ การสร้างโอกาสในการศึกษาดนตรี จากวัตถุประสงค์นี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้จาก

ประเด็นของการสร้างโอกาสว่าค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นมิได้มุ่งเน้นเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถในระดับดีเลิศเพียงอย่างเดียว ซึ่งคล้ายกับวัตถุประสงค์ของวงดุริยางค์เยาวชนไทยในด้านการวางรากฐานของวงออร์เคสตราในประเทศไทยซึ่งหากพิจารณาในด้านทักษะของผู้เรียนเป็นหลักนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ทั้ง 2 วงนี้เปิดโอกาสให้เยาวชนดนตรีในทุกระดับสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนได้ ซึ่งในมุมมองของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้า นั้นสามารถมองได้ว่าในส่วนของวัตถุประสงค์ของวงมีส่วนที่ค่อนข้างคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาในการมุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนที่มีทักษะความสามารถจากวัตถุประสงค์ในด้านการสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมในการเป็นนักดนตรีอาชีพและการสนับสนุนพัฒนาเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถ ประเด็นนี้สามารถตั้งข้อสันนิษฐานได้ถึงระดับของผู้เรียนจากทั้ง 2 วงนี้จะอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันของวงออร์เคสตราเยาวชน

ในประเด็นด้านประเภทและสังกัดของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าจริง ๆ แล้วการแบ่งประเภทของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยค่อนข้างคลุมเครือ วงออร์เคสตราเยาวชนที่ชัดเจนในประเภทจากการศึกษา คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย และวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดด้า แต่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นค่อนข้างคลุมเครือจากประเภทของวงเพราะ เป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาทั้ง 2 วง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของทางภาครัฐ แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีความพิเศษตรงที่เป็นลักษณะของวงออร์เคสตราเฉพาะกิจ เพราะจัดเป็นลักษณะค่ายอบรมดนตรี หากพิจารณาด้านการบริหารจัดการจะพบว่ามิงงบประมาณสนับสนุนในด้านของโครงการเองและรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนนั้นคือธนาคารไทยพาณิชย์ ดังนั้นสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่ามีส่วนคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนโดยตรง กล่าวได้ว่าการแบ่งประเภทของวงดุริยางค์เยาวชนในประเทศไทยนั้นสามารถแบ่งได้ตามลักษณะภายนอก แต่หากพิจารณาถึงบริบทด้านกระบวนการบริหารจัดการแล้วไม่สามารถจำแนกประเภทของวงได้อย่างชัดเจน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยสามารถสรุปผลตามปัจจัยที่ศึกษาทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน 2. ปัจจัยด้านผู้เรียน 3. ปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้ และ 4. ปัจจัยด้านบริบททางการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยในด้านครูผู้สอนของวงออร์เคสตราแต่ละวงนั้นไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก แต่พบประเด็นที่น่าสนใจคือครูผู้ฝึกอบรมจำนวนหนึ่งเป็นครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนหลายวง ในบริบทนี้เป็นตัวชี้วัดว่ากระบวนการทางการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีจุดร่วมกันอยู่ ทั้งนี้บทบาทของครูผู้สอนนั้นยังมิได้ขึ้นอยู่กับครูผู้ฝึกอบรมเพียงอย่างเดียว แต่ในบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นจะมีวาทยากรซึ่งถือเป็นตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญซึ่งบทบาทของวาทยากรนั้น ในวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงล้วนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าวาทยากรก็คือครูผู้ฝึกอบรมของการเรียนการสอนการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญที่สุดของกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนจะเกิดขึ้นจากการสื่อสารระหว่างวาทยากรและผู้เรียน ครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะมีบทบาทภายใต้บริบทของการทำงานของวาทยากร คือครูผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่ช่วยให้การดำเนินการฝึกซ้อมของวาทยากรมีความราบรื่นยิ่งขึ้น โดยปัจจัยด้านครูผู้สอนประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การคัดเลือกครูผู้สอน 2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน 3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน และ 4) บทบาทของครูผู้สอน

1) ประเด็นด้านการคัดเลือกครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1.1) ประเด็นด้านครูผู้ฝึกอบรม วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงสามารถพิจารณาคุณสมบัติของครูผู้ฝึกอบรมได้จากประเด็นต่าง ๆ อาทิ คุณวุฒิ ทักษะความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะการถ่ายทอดและความเป็นบุคคลต้นแบบในทางดนตรี โดยทั้งนี้แต่ละวงนั้นได้มีมุมมองถึงผลประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนที่จะได้รับจากครูผู้ฝึกอบรมเป็นสำคัญ 1.2) ประเด็นด้านวาทยากร สามารถพิจารณาได้ว่าวาทยากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ ซึ่งวงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์วาทยากรมีบทบาทในการเป็นผู้ก่อตั้งวง ค่ายดนตรีดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์ดำเนินการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต์

และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร มีวาทยากรประจำวง ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนดนตรีสถาบันกัลยา
นิวัฒนาวาทยากรได้จากการคัดเลือก

2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 2.1) ประสิทธิภาพในวงออร์เคสตรา วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง มีครูผู้ฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ มีประสิทธิภาพในด้านวงออร์เคสตราเป็นอย่างดี และ 2.2) ความเป็นแบบอย่างให้กับ
ผู้เรียน ครูผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน มีความเพียงพอในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งใน
แต่ละวงมีความเหมาะสมของอัตราส่วนของครูต่อผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละวง

4) บทบาทของครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 4.1) ภาระงาน
ของครูผู้ฝึกอบรม บทบาทของครูผู้ฝึกอบรมนั้นมีความแตกต่างกัน แต่จะมีจุดร่วมกันในด้านของ
เป้าหมายในการลดภาระงานของวาทยากรและช่วยจัดปัญหาในระยะเบื้องต้นสำหรับการบรรเลงใน
วงออร์เคสตรา 4.2) ขอบเขตการทำงาน of ครู ขอบเขตการทำงาน of ครูนั้นสอดคล้องกันในด้าน
อิสระการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานของเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง
ทั้งนี้การเรียนการสอนจะมุ่งประเด็นที่ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน

ตัวแปรสำคัญของผู้เรียนที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ตัวแปรด้านทักษะของผู้เรียน ซึ่งทักษะ
ผู้เรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ทิศทางและบริบทของปัจจัยอื่น ๆ ว่าจะเป็นอย่างไรรู้จักขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็น
หลัก จากการศึกษาพบว่าระบบการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนจะมีผู้เรียนเป็นจุด
ศูนย์กลางของการเรียนรู้ ทั้งนี้หากพิจารณาผู้เรียนในวงออร์เคสตราเยาวชนจะพบว่า ผู้เรียนกลุ่มหนึ่ง
เป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนหลายวง ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ทางดนตรีที่
หลากหลาย ทั้งนี้พบว่าสมาชิกของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชน
สถาบันกัลยาณิวัฒนามีผู้เรียนกลุ่มหนึ่งที่สังกัดทั้งสองวง ซึ่งในกรณีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้น
ผู้เรียนส่วนใหญ่ของจากแต่ละวงนั้นเลือกเข้าฝึกอบรมเพราะเป็นการอบรมในระยะสั้น ทำให้การเข้า
เป็นสมาชิกของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมิได้ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนวง
อื่น ๆ ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นแม้จะมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุด แต่พบว่าสมาชิกของวง
ดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจะเป็นสมาชิกที่มีได้สังกัดวงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ซึ่งวงออร์เคสตราในแต่
ละวงนั้นสามารถวิเคราะห์ถึงจุดร่วมของวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงได้ว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนนั้นมี

ความสำคัญในการกำหนดทิศทางการเรียนการสอน โดยปัจจัยด้านผู้เรียนประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน 2) ลักษณะของผู้เรียน 3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน และ 4) วิธีการเรียนรู้

1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน สามารถมองได้เป็น 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 2.1) รายละเอียดการสอบคัดเลือก ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนจะพิจารณารายละเอียดในการสอบคัดเลือก 4 อย่างเป็นหลักประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) ไม่เกินสี่ชาร์ปและสี่แฟลต การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) และการอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) โดยมีกลวิธีที่แตกต่างกันออกไป โดยจากการสัมภาษณ์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นมีรายละเอียดการสอบคัดเลือกเหมือนกัน วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียง และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียงและการอ่านโน้ตทันควัน 2.2) กระบวนการสอบคัดเลือก กระบวนการสอบคัดเลือกนั้นจะมีกลวิธีการสอบคัดเลือกที่แตกต่างกัน โดยมุ่งคัดเลือกผู้เรียนที่มีทักษะความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละวง และ 2.3) จำนวนกรรมการสอบและสถานที่สำหรับสอบคัดเลือก วงดุริยางค์เยาวชนไทยจะมีกรรมการสอบจำนวนประมาณ 3 – 5 คน แล้วแต่เครื่องดนตรี กรรมการสอบจะเป็นวาทยากรและครูผู้ฝึกอบรมจากเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องทำการประเมิน วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นจะมีกรรมการสอบจำนวน 3 – 4 คน ประกอบด้วยวาทยากรและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรี วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะใช้กรรมการสอบจำนวน 3 คน โดยเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีทั้งหมด ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จะใช้กรรมการสอบคัดเลือกน้อยที่สุดเพียง 1 คนเป็นคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องมือจากคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สถานที่สอบจะจัดขึ้นตามบริบทที่เหมาะสมของแต่ละวง และกรรมการสอบจะพิจารณาความเหมาะสมโดยคณะผู้บริหารของแต่ละวง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไป

2) ลักษณะของผู้เรียน สมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ ที่สมาชิกวงส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับอุดมศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดตันั้นจะมีสมาชิกมาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาจะมีสมาชิกมาจากมหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะมีสมาชิกมา

จากมหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด ในความเป็นจริงแล้วการสอบคัดเลือกไม่ได้ยึดตัวสถาบันของผู้เรียนเป็นหลัก แต่เป็นข้อค้นพบจากการสรุปข้อมูลเชิงสถิติซึ่งมีความน่าสนใจ วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุดเป็นจำนวน 127 คน รองลงมาเป็นวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าจำนวน 90 คน ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจำนวน 78 คน และวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนามีจำนวนผู้เรียนน้อยที่สุดเป็นจำนวน 67 คน เมื่อวิเคราะห์ประเด็นในด้านของลักษณะผู้เรียนแล้วจะพบว่า วงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงจะมีจำนวนเยาวชนดนตรีที่มาก – น้อยต่างกัน เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจที่น่าพิจารณาศึกษาซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าจริง ๆ แล้วกลุ่มนักดนตรีในแต่ละวงนั้นอาจเป็นเยาวชนดนตรีกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจำนวนของเยาวชนดนตรีอาจไม่ได้บ่งบอกถึงความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนที่มีความเหมาะสมสำหรับการเข้าฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงนั้นมีความแตกต่างกันออกไป ในด้านระดับความเก่งของเยาวชนนั้นอาจกล่าวได้อย่างไม่ชัดเจนนัก เพราะการวัดระดับความสามารถเป็นการคาดคะเนโดยพิจารณาจากองค์ประกอบโดยรอบทั้งบทเพลงที่บรรเลง จำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบคัดเลือก ระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละวงก็มีความแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ปัจจัยในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นยังตัวแปรสำคัญในการนำมาพิจารณาในด้านของการจัดการเรียนการสอนที่พิจารณาจากพื้นฐานของผู้เรียนเป็นหลัก เช่น การเลือกบทเพลงสำหรับการแสดง การออกแบบรูปแบบการฝึกอบรมของครู รวมถึงการสร้างมาตรฐานทักษะของผู้เรียนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ๆ ซึ่งนำไปสู่ปรัชญาในการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในอนาคต

4) วิธีการเรียนรู้ สามารถมองได้ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) บทบาทของวาทยากร พบว่าบทบาทของวาทยากรนั้นจะสัมพันธ์กับผู้เรียนในด้านการกำหนดทิศทางของการเรียนรู้เพราะวาทยากรมีบทบาทโดยตรงในการถ่ายทอดแนวคิดให้ผู้เรียนผ่านการฝึกซ้อมรวมวง และ 2) การเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้

วงดุริยางค์เยาวชนทุกวงมีจุดร่วมของวัตถุประสงค์ในการมุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราอย่างสอดคล้องกัน โดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสาระและเนื้อหารายวิชาที่ใช้คือ บทเพลง ความยาก – ง่ายของบทเพลงจะเป็นตัวกำหนด ปัจจัยในด้านสาระการเรียนรู้ยังส่งอิทธิพลต่อปัจจัยในด้านครูผู้สอนโดยตรงในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งตัวแปรในด้านทักษะของผู้เรียนจะส่งอิทธิพลโดยตรงกับประเด็นในเรื่องการกำหนดสาระและเนื้อหาวิชา การวางแผนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงจะมีบทบาทในการเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป โดยกล่าวได้ว่ากระบวนการของปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้นั้นจะอ้างอิงจากปัจจัยด้านผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ 2) สาระและเนื้อหาวิชา และ 3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงนั้นสามารถกล่าวได้ว่ามีวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันในเรื่องการมุ่งเน้นพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีในวงออร์เคสตรา แต่จะแตกต่างกันในเชิงของปรัชญาและกระบวนการตามแต่บริบทของวง และแต่ละวงนั้นมีแนวคิดวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในแต่ละวงนั้นมีบริบทที่แตกต่างกันและมีวิธีการปรับแนวคิดและปรัชญาให้เหมาะสมกับวงของตนเอง โดยประเด็นสำคัญที่เป็นจุดร่วมคือมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีนั่นเอง

2) สาระและเนื้อหาวิชา สามารถมองได้ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) สาระ จะเกี่ยวกับบทเพลงอันเป็นประเด็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยบทเพลงที่ถูกคัดสรรนำมาฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนก็จะมี ความแตกต่างกันออกไปตามความการพิจารณาและความเหมาะสมของแต่ละวง วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีความหลากหลายของบทเพลงมาก ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและค่ายดนตรีฤดูร้อน ศิลปากรมุ่งเน้นไปที่บทเพลงประเภทคลาสสิกเพียงอย่างเดียว และ 2) เนื้อหารายวิชา วงดุริยางค์เยาวชนและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะเน้นในเนื้อหาด้านการสร้างพื้นฐานด้านดนตรีก่อนนำไปสู่บทเพลง ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะเริ่มเน้นที่บริบทที่เกี่ยวข้องของบทเพลงเช่น ระเบียบวินัยในการฝึกฝน การฟัง การบรรเลงร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ เป็นต้น 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์

เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าจะเหมือนกันในด้านการมีวาทยากรเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกบทเพลง แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรบทบาทสำคัญจะอยู่ที่ผู้จัดการโครงการ มีความคล้ายคลึงกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่กลุ่มคณะผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดบทเพลงสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต แต่จะแตกต่างที่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาในส่วนของวาทยากรจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากนัก ทั้งนี้กลวิธีที่ได้มาซึ่งบทเพลงจะมีความคล้ายกัน

3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน กล่าวในเรื่องของระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมรวมวงจนกระทั่งถึงกำหนดการแสดงนั้นแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันออกไป วงดุริยางค์เยาวชนไทยจะใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 8 - 10 ครั้งในการฝึกซ้อมก่อนแสดงและอาจมีกำหนดการฝึกซ้อมเพิ่มเติมในช่วงใกล้การแสดง วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมกับการนัดซ้อมเพิ่มเติมรวมประมาณ 5 - 8 ครั้ง วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อม 4 ครั้ง และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 2 อาทิตย์

4. ปัจจัยด้านบริบททางการศึกษา

ประเด็นต่าง ๆ ด้านบริบททางการศึกษาเหล่านี้ล้วนมีบริบทสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้หากพิจารณาในประเด็นเหล่านี้จะพบว่า ประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านงบประมาณเป็นหลัก ซึ่งปัจจัยด้านบริบททางการศึกษาประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการบริหาร 2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1) กระบวนการบริหาร พบว่าแต่ละวงจะมีบริบทในการดำเนินการบริหารที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะของวง และวัตถุประสงค์ของวง ซึ่งจุดร่วมของหน้าที่ฝ่ายบริหารที่มีความสอดคล้องกันทั้ง 4 วง จะประกอบด้วย ผู้อำนวยการด้านดนตรี ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งในแต่ละวงนั้นตำแหน่งหน้าที่ก็จะมียุทธศาสตร์และการรับผิดชอบที่ต่างกันไป

2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย พบว่าการจัดสรรงบประมาณนั้นมีความแตกต่างกันตามกลไกด้านการบริหารและค่าใช้จ่ายของแต่ละวง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าจะใช้งบประมาณต่อปีมากที่สุดจากค่าเดินทางต่างประเทศ รองลงมาเป็นวง

ดุริยางค์เยาวชนไทย ส่วนวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีจำนวนงบประมาณต่อปีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าในแต่ละวงนั้น หากได้รับการจัดสรรงบประมาณที่มากขึ้นสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่ตอบสนองจุดประสงค์ของวง และมุ่งสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้มากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมาก ในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม จะต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านงบประมาณเป็นหลัก ทั้งนี้จะพบว่าปัจจัยในด้านงบประมาณจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณของการบริหารกิจการธรรม ซึ่งเป็นประเด็นของกระบวนการบริหาร ซึ่งกล่าวได้ว่า กิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้การบริหารจัดการที่จะมีงบประมาณเป็นเงื่อนไขในการขับเคลื่อนที่สำคัญ ซึ่งงบประมาณยังเป็นสิ่งที่กำหนดคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมวงออร์เคสตรานั้นจะต้องดำเนินไปควบคู่กับการจัดสรรงบประมาณ

3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละวง ซึ่งโดยรวมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ามีความเหมาะสม ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าประเด็นในเรื่องการเดินทางจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในเรื่องของสถานที่จากการพิจารณาจัดตารางการฝึกซ้อมรวมวงเพิ่มเติมในช่วงวันธรรมดา เนื่องด้วยสาเหตุของสภาพการจราจรในกรุงเทพมหานครค่อนข้างเป็นปัญหาหลัก ทำให้การกำหนดเวลาฝึกซ้อมช่วงวันธรรมดาต้องคำนึงถึงเรื่องระยะเวลาการเดินทางของเยาวชนดนตรีเพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นของสถานที่แสดงนั้นเป็นที่น่าสนใจ สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากข้อมูลทางด้านสถานที่การแสดงว่าจากขนาดความจุของหอแสดงเป็นหนึ่งในเป้าหมายของจำนวนผู้ฟังที่คาดหวังของแต่ละวง

4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถมองได้ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การประเมินผลจากการฝึกซ้อม วงดุริยางค์เยาวชนไทยและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นใช้กลวิธีการประเมินหลังการฝึกซ้อม ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโพนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนานั้นใช้วิธีการประเมินตลอดเวลา ซึ่งในทุกวงมีจุดร่วมกัน คือ การใช้วิธีการประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าในความเป็นจริงแล้วการประเมินในด้านการซ้อมนั้นเป็นการประเมินตลอดเวลาอย่างไม่เป็นทางการเพราะการฝึกซ้อมรวมวงเป็นจะมีการปรับตลอดเวลาจากวาทยากรทั้งนี้จะส่งผลต่อกระบวนการวางแผนการฝึกซ้อมในครั้งต่อ ๆ ไป 2) การประเมินผลจากการแสดง พบว่าวงออร์เคสตราเยาวชนทุกวงมีความสอดคล้องกันในการประเมินการ

แสดงจากการสังเกตเป็นหลักเช่นกัน โดยการแสดงถือเป็นบทสรุปของกระบวนการฝึกซ้อมในตลอดระยะเวลาที่เตรียมตัว ซึ่งแต่ละวงจะมีเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการแสดงของวงออร์เคสตราเยาวชนถือเป็นตัวบ่งชี้ถึงการประสบความสำเร็จจากกระบวนการทางการเรียนการสอนที่ผ่านมา

ดังนั้นการสรุปผลการวิจัยด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาพบเงื่อนไข ข้อจำกัดและตัวแปรแทรกซ้อนในวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวนมากทั้งในด้านของการบริหารกิจกรรมที่มีความแตกต่างกัน การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน พื้นฐานของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน กระบวนการเรียนการสอนที่มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา จากสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมออร์เคสตราเยาวชนที่มีบริบทสำคัญแตกต่าง มีข้อจำกัดในการปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละวง แต่ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่ทำให้วงออร์เคสตราเยาวชนประสบความสำเร็จอย่างหนึ่งนั้น คือ การจัดการเรียนการสอนผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยสามารถกล่าวถึงความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมออร์เคสตราเยาวชนจากทุกวงได้จากการสร้างเยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละวงที่กำหนดไว้ ซึ่งความสำเร็จของแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันไปตามจุลยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้พบข้อจำกัดในด้านการสร้างแนวทางการพัฒนาเนื่องด้วยการบริหารกิจกรรมของวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงนั้นมีบริบทที่แตกต่างกัน อีกทั้งข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา เป้าหมาย จุดประสงค์ ตัวบุคลากร ผู้เรียน รวมถึงบทเรียน ที่ไม่สามารถจะเข้าไปจัดกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งในแต่ละวงก็มีพันธกิจในการดำเนินงานสู่เป้าหมายที่แตกต่างกันทั้งด้านบริบทและผลสัมฤทธิ์ การสร้างแนวทางในทางการปฏิบัติจึงเป็นตัวแปรที่ควบคุมได้อย่างลำบากในบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างของสังคม

ในด้านข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่าง ประการแรก คือ ระยะเวลาที่เก็บข้อมูลนั้นเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีฝึกซ้อมของบางวง ทำให้ไม่สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตามก็ตามการเก็บข้อมูลกับบุคคลใกล้เคียงที่มีประสบการณ์มากเพียงพอนั้น กล่าวได้ว่ามีความสอดคล้อง

กันในสาระสำคัญและประเด็นที่ต้องการศึกษา ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ นอกจากนี้ในประการที่สอง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีจำกัด ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลอย่างรวบรัด และมุ่งเน้นให้ครอบคลุมความครบถ้วนของประเด็นสำคัญในการศึกษา จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นข้อเสนอที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งอาจมีความน่าสนใจ อีกทั้งระยะเวลาที่จำกัดยังส่งผลต่อการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งเน้นในปริมาณที่น้อย ซึ่งหากมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมทั้งหมดในทุก ๆ ปัจจัยจะสามารถเห็นสภาพความเป็นจริงและสังเคราะห์ปัจจัยขึ้นมาได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สำหรับการศึกษาดังกล่าวสามารถพิจารณาข้อจำกัดเหล่านี้เพื่อพัฒนาวิธีการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยปรากฏข้อค้นพบที่น่าสนใจหลายประการ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผลการวิจัยในด้านข้อมูลประวัติความเป็นมาและพัฒนาการจะตั้งข้อสังเกตได้ว่า จุดประสงค์ที่วงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีจุดร่วมกันในด้านการมุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา แม้ว่าจะมีบริบทสำคัญที่แตกต่างกัน แต่จะมุ่งพัฒนามาในจุดร่วมเดียวกันโดยมีผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการดำเนินกิจกรรมของวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงจึงมีความแตกต่างและเหมาะสมตามสภาพของเป้าหมายพันธกิจและการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งการเข้าไปปรับเปลี่ยนในระบบการบริหารเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถจัดกระทำได้ ดังนั้นกล่าวได้ว่าจากสภาพการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราแต่ละวงนั้นได้จัดขึ้นไว้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ การทราบถึงระดับพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนของวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นสิ่งที่ยังขาดไปถึงความสำเร็จของวงออร์เคสตราเยาวชน เพราะในการพัฒนาต่อยอดทักษะความสามารถทางด้านดนตรีจะต้องเริ่มจากประเมินทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนโดยที่ไม่ต้องเริ่มต้นจากพื้นฐาน ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สอง ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยนั้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นของการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้มุมมองและแนวคิดในการพัฒนาแตกต่างกัน โดยสามารถกล่าวได้เป็น 6 ประเด็น ได้แก่

1) ทักษะทางด้านดนตรี ทักษะทางด้านดนตรีที่สำคัญส่งผลต่อการให้ความสำคัญของคนในแวดวงดนตรีและสังคม เมื่อนักดนตรีเองเข้าใจว่าสังคมต้องการดนตรีในลักษณะใด ก็จะสามารถใช้ดนตรีสื่อกับผู้ฟังได้ทุกสถานที่ตั้งนั้นนักดนตรีเองก็ต้องเปิดใจยอมรับและเข้าใจว่าดนตรีสามารถจะเข้าถึงทุกคนได้ แต่เราจะปฏิเสธถึงค่านิยมของคนในสังคมไม่ได้ ดังนั้นเมื่อเราใช้ดนตรีมาเปิดทัศนคติให้สังคมเข้าใจว่าดนตรีคลาสสิกไม่ใช่ของสูงค่าซึ่งในขณะเดียวกันดนตรีคลาสสิกก็ไม่ใช่วัฒนธรรมของชาติโดยตรง แต่เราก็ต้องยอมรับ เรียนรู้และใช้เวลากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะเกิดขึ้น

2) การสนับสนุนจากภาครัฐและสังคม จากสภาพสังคมปัจจุบันไม่ค่อยเอื้อประโยชน์ให้ประกอบอาชีพทางด้านดนตรีมากนัก จะพบว่าไม่มีการสนับสนุนด้านดนตรีจริง ๆ จากรัฐบาลเท่าที่ควร ซึ่งต่างกับลักษณะของการสนับสนุนทางด้านกีฬา ดังนั้นเมื่อการสนับสนุนน้อยจะส่งผลมาในด้านของงบประมาณที่ค่อนข้างมีจำกัด ทำให้การสร้างการเรียนการสอนดนตรีหรือสังคมดนตรีที่ดีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นหากได้รับการสนับสนุนจากรัฐที่เพียงพอ และสังคมช่วยกันผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อาชีพด้านดนตรีร่วมกันมากขึ้น การพัฒนาดนตรีจะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะพื้นฐานทางดนตรี การสร้างทักษะพื้นฐานทางด้านดนตรีที่ดีนั้นถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเยาวชนดนตรีที่มีคุณภาพ ในเรื่องของการเป็นนักดนตรีอาชีพที่ดีและมีความเป็นดนตรีการ โดยสามารถสังเคราะห์ได้ 3 ลักษณะ สำคัญ ได้แก่ ด้านจิตพิสัย รู้และเข้าใจในสิ่งที่ต้องทำและปฏิบัติ ในมุมมองของนักดนตรีก็คือการตรงต่อเวลา รู้จักการเตรียมตัว วางแผน ความรับผิดชอบ ด้านพุทธพิสัย ได้แก่สิ่งที่ควรรู้ เช่น ความรู้ด้านดนตรีคลาสสิก ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ดนตรี ทฤษฎีดนตรี การเตรียมตัวสำหรับเล่นคอนเสิร์ต กระบวนการฝึกซ้อม และด้านทักษะพิสัย กล่าวคือเป็นสิ่งที่ต้องรู้ ในที่นี้กล่าวได้ว่าเป็นเทคนิคเฉพาะ และกลไกการทำงานของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่อง

4) ฐานผู้ฟัง ในการทำให้วงการดนตรีพัฒนาเราจำเป็นต้องสร้างฐานผู้ฟังด้วย ปัจจุบันประเทศไทยเน้นผลิตนักดนตรีมากขึ้น แต่ขาดคนที่กำลังซื้อมาสนับสนุน ซึ่งการสร้างฐานผู้ฟังที่ดีจะต้องเริ่มจากความรู้และความเข้าใจในดนตรีพื้นฐานซึ่งจะสอดคล้องกับการสร้างทัศนคติทางดนตรีที่ดี ให้สังคมยอมรับว่าการฟังดนตรีคลาสสิกไม่ใช่เป็นเรื่องไกลตัว แต่ดนตรีสามารถเข้ามารับใช้สังคมได้อย่างมีนัยสำคัญ

5) การให้ความสำคัญกับวิชาดนตรีพื้นฐาน จากการวางรากฐานที่สำคัญทางด้านดนตรีนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังความคิดทางด้านทัศนคติทางดนตรีที่ดีไปพร้อม ๆ กัน ในสังคมดนตรีเองก็มีหลากหลายมิติ การสร้างรากฐานสำคัญนั้นจะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ในมุมมองของตัวนักดนตรีก็จะสามารถรู้และเข้าใจศาสตร์และศิลป์เชิงลึก และพัฒนาตนเองต่อไปในระดับสูงได้ ในมุมมองของบุคคลในสังคมก็จะสามารถรับรู้และเปิดใจในการฟังดนตรี และให้ความสนับสนุนดนตรีทุกประเภท ไม่เกิดทัศนคติด้านลบ และมองว่าดนตรีไม่ใช่สิ่งที่ไม่ไถ่ตัว

6) เวลา ในเรื่องของเวลา การพัฒนาสิ่งใหม่ เช่น เยาวชนดนตรีที่เข้ามาฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชน นั้นเป็นทั้งการปลูกฝังทัศนคติที่ดี การพัฒนาทักษะดนตรี และการสร้างความตระหนักรู้ต่อสังคม เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนแปลง เยาวชนดนตรีจะต้องทราบว่าดนตรีควรอยู่ในบริบทแบบใดในเวลาใด มีความแตกต่าง หรือความเฉพาะแบบใด เมื่อตัวเขารับทราบเขาก็จะสามารถเข้าใจผู้อื่นได้ ดังนั้นการพัฒนาจะเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาค่อย ๆ เรียนรู้ไปเรื่อย ๆ ค่อยสังเกต ประเมิน และปรับปรุงพัฒนาเรื่อย ๆ เพราะในขณะที่ดนตรีกับเยาวชนรุ่นใหม่กำลังโตขึ้น เราก็คงทราบได้ว่าประเด็นด้านดนตรียังมีอีกหลากหลายมิติที่เกิดขึ้นต่อดนตรี ต่อตัวเยาวชนเอง ต่อตัวผู้ฟัง และต่อสังคม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นของการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นในข้างต้นพบว่าทั้งหกประเด็นที่พบบนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่ศึกษา เพียงแต่เป็นบริบทที่กว้างขึ้นมากกว่าในเฉพาะวงออร์เคสตราเยาวชน ทั้งนี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าส่วนหนึ่งนอกจากการพัฒนาในด้านองค์ประกอบทางการเรียนการสอนแล้ว ในด้านสังคมก็มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาต่อไปทางด้านวงออร์เคสตราเยาวชนอีกด้วย

ประเด็นที่สาม จากการศึกษาวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง สามารถตั้งข้อสังเกตในด้านจุดเด่นของแต่ละวงจากปัจจัยทั้งสิ้นด้านที่ศึกษาได้ดังนี้

1) วงดุริยางค์เยาวชนไทยในด้านของครูผู้ฝึกอบรมนั้น วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีครูจำนวนมาก และมีครูครบทุกเครื่องมือสัมพันธ์กับจำนวนของผู้เรียน ซึ่งพบว่าผู้เรียนส่วนมากอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและต้องการเรียนรู้ทางด้านทักษะรายเครื่องมือเพิ่มเติม ประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นจุดเด่นของวงเยาวชนไทยที่มีครูที่เหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียน การที่ผู้เรียนมีจำนวนมากนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนดนตรีมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา

เยาวชน ซึ่งพบว่าการเรียนการสอนของครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะมีความต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็น มุ่งการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีศักยภาพในด้านทักษะดนตรีที่เหมาะสมพร้อม ที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไปได้ สิ่งที่เป็นข้อจำกัดของวงอาจตั้งข้อสังเกตได้จากในด้านของทักษะ ผู้เรียนที่มีความหลากหลาย การจัดการเรียนการสอนจึงไม่สามารถจัดให้เหมาะสมได้กับผู้เรียนในทุก ะดับ จึงมุ่งเน้นที่ระดับพื้นฐานของการบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก ซึ่งเยาวชนดนตรีที่ได้รับการ ฝึกฝนทักษะในระดับหนึ่งแล้วจะได้ทบทวนทักษะการบรรเลงพื้นฐานและมุ่งต่อยอดต่อไปในอนาคต

2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า จุดเด่นของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟ นิเอดต้า คือ ผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถในระดับที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยรวมอยู่ในระดับที่ ค่อนข้างดี ทั้งนี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้ผู้เรียนที่มีทักษะ ความสามารถจากประเด็นด้านชื่อเสียงความสามารถของครูผู้สอนนั่นคือวาทยากรและกิจกรรมที่มี ความน่าสนใจนั่นคือการเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตที่ต่างประเทศ ทั้งนี้วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟ นิเอดต้ามีข้อจำกัดในด้านของครูผู้สอน แม้ว่าจะไม่มีครูผู้ฝึกอบรมในระยะช่วงซ้อมปกติ แต่สามารถ ดึงดูดเยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นสมาชิกของวงจากชื่อเสียงของวาทยากรและ กิจกรรมการแสดงดนตรีที่ต่างประเทศ

3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา มีการบริหารจัดการที่มีการ วางแผนเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และมีบทเพลงสำหรับการบรรเลงที่ค่อนข้างหลากหลายและ น่าสนใจ จุดเด่นของวงที่สำคัญคือ มีวาทยากรจากต่างประเทศเข้ามาทำการฝึกอบรมเยาวชนดนตรี สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเด่นที่ดึงดูดให้เยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกของวงได้ แต่ ทั้งนี้ทางวงมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาการฝึกซ้อมในการแสดงคอนเสิร์ตแต่ละครั้งมีเวลาค่อนข้าง น้อย สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากการที่มีวาทยากรต่างประเทศเข้ามาทำการฝึกอบรมส่งผลให้ ระยะเวลาของการฝึกซ้อมมีจำกัด อีกทั้งข้อจำกัดของเวลาอาจส่งผลให้ครูผู้ฝึกอบรมไม่สามารถเข้าถึง รายละเอียดเชิงลึกของบทเรียนว่าได้มากนัก ในทางกลับกันในประเด็นเรื่องระยะเวลาเป็นการมุ่ง เสริมแรงในด้านความรับผิดชอบส่วนตัวของผู้เรียน และเป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใน การเรียนการสอนที่มีระยะเวลาจำกัด

4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร พบว่าจุดเด่นของค่ายนั้นคือการที่มี การบริหารที่วางแผนไว้อย่างระบบ มีวาทยากรและบทเพลงที่น่าสนใจดึงดูดให้เยาวชนดนตรีมาสมัคร เข้าร่วมค่ายฝึกอบรมดนตรี แต่ทั้งนี้อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าด้วยข้อจำกัดของจำนวนผู้เรียนที่สนใจนั้น

อาจส่งผลถึงการวางแผนการดำเนินการเรียนการสอน เพราะมีเรื่องค่าใช้จ่ายแรกเข้าเป็นตัวตัดสินใจ อีกประการหนึ่งของเยาวชนดนตรีที่สนใจ

จากการอภิปรายถึงจุดเด่นของวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงนั้นสามารถสรุปได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงนั้นมีจุดเด่นและข้อจำกัดที่มีความแตกต่างกันออกไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละวง ซึ่งแต่ละวงจะมีวิธีการรับมือกับปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นด้วยวิธีที่แตกต่างกันออกไป

ประเด็นที่สี่ จากการศึกษาวิจัยของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มมุ่งเน้นที่การศึกษาวงโยธวาทิตเป็นสำคัญ ในบริบทของการศึกษาในประเทศไทยรูปแบบการดำเนินกิจกรรมวงออร์เคสตราส่วนมากจะเกิดขึ้นในลักษณะการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมวงออร์เคสตรานั้นสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่าไม่ค่อยมีบทบาทสำคัญในระบบโรงเรียนมากนักเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการฝึกซ้อม ข้อจำกัดในด้านเครื่องดนตรีจำนวนมาก ข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมรายเครื่องดนตรีซึ่งมีจำนวนมาก ข้อจำกัดในด้านการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้กระบวนการเรียนการสอนของประเทศไทยในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเน้นในการจัดกิจกรรมออร์เคสตรา ซึ่งสังเกตได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนในระบบโรงเรียนซึ่งเป็นหนึ่งในประเภทของวงออร์เคสตราเยาวชน (Channing, 2003) มิได้ทำการศึกษา เพราะยังไม่พบผลงานของวงออร์เคสตราเยาวชนในระบบโรงเรียนที่แสดงถึงความสำเร็จทางด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหากพิจารณาในบริบทของการศึกษาในประเทศไทยพบว่า การจัดกิจกรรมดนตรีที่ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับโรงเรียนมากที่สุดคือระบบวงโยธวาทิต

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการวิจัยสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ในการศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาวิจัยอาจมิได้ครอบคลุมสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด ในการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรพิจารณาแนวทางจากบริบทสังคมที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านดนตรีต่อไป
2. ผู้วิจัยสังเคราะห์ประเด็นในด้านปัจจัยการพัฒนาการเรียนการสอนตามข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนควรพิจารณาบริบททางการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาในมุมมองเฉพาะวงที่ประสบความสำเร็จในมิชชั่นเสียงและเป็นที่ยอมรับในประเทศไทย และการศึกษาแต่ในเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มิได้ครอบคลุมทุกประเภทวงดนตรี ดังนั้นการวิจัยสามารถต่อยอดการศึกษาเพื่อให้เห็นลักษณะของสภาพวงดนตรีปัจจุบันในประเทศไทย เพื่อศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น
2. จากผลการศึกษาวิจัยสามารถศึกษาในรายละเอียดเชิงลึกของในแต่ละบริบทเพิ่มเติมถึงข้อจำกัด ปัญหา และอุปสรรค ซึ่งมีความน่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าถึงการแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาการในอนาคต ซึ่งในบางประเด็นงานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาที่ไม่ครอบคลุมรายละเอียดเชิงลึกของประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาวิจัยเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2558). *คอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ "กัลยาณีวัฒนาคาราวาลย์" ครั้งที่ 8:*

กระทรวงวัฒนธรรม.

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2557). *โครงการ "เรียนดนตรีวิธีศิลปากร" ประจำปี*

การศึกษา 2557: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2558). *SSMS Orchestra:* มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ* (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.).

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี*

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มังกร จินดาวัฒน์. (2546). *การศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิคณะ*

เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ. (2556). *ชัยชนะกรุงเวียงนา* (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพมหานคร: แคน

นา กราฟฟิค.

มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ. (2558a). *Trisdee conducts Beethoven and Mendelssohn:* วง

ดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า.

มูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ. (2558b). *โครงการยุวทูตด้านวัฒนธรรม:* วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนี

เอตต้า.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ อักษร A - L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.*

กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา. (2558). *In Memory of HRH Princess Galyani Vadhana:* สถาบัน

ดนตรีกัลยาณีวัฒนา.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2551). *คู่มือนักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนไทยในพระ*

อุปถัมภ์: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.

- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). *การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต: กรณีศึกษา โรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุพจน์ เจนณะสมบัติ. (2542). *การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 - 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

สัมภาษณ์

- กัญฉिता โกมลพันธุ์. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
- กัลยาณ์ พงศธร. (18 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- ชนุชา โตประทีป. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
- ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
- ดำรงห์ บรรณวิทยกิจ. (3 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- ทฤษฎี ฌ พัทลุง. (27 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ทัศนนา นาควัชร. (26 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ธนวัฒน์ โงสว่าง. (25 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ธนาкар ชีรสุนทรวัฒน์. (16 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ประพันธ์พงศ์ มณีวงษ์. (31 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- พงศธร สุรภาพ. (18 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- พิชวัตร ธนสมบัติไพศาล. (12 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ภัทรารุช พันธุ์พุทธพงษ์. (25 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ศิริอนันต์ ใจซื่อ. (22 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- ศุภพร สุวรรณภักดี. (14 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- สมเถา สุจริตกุล. (4 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.

ภาษาอังกฤษ

- Barnum, Walter. (1961). Music for the Talented: A program in Action. *Music Educators Journal*, 47(5).
- Bronfenbrenner, Urie. (1977). Toward an Experimental Ecology of Human Development. *American Psychologist*, 32, 513 - 531.
- Carter, T., & Levi, E. (2003). The History of the Orchestra. In Colin Lawson (Ed.), *The Cambridge Companion to the Orchestra* (pp. 1 - 21). Cambridge: Cambridge University Press.
- Channing, Simon. (2003). Training the Orchestral Musician. In Colin Lawson (Ed.), *The Cambridge Companion to the Orchestra* (pp. 180 - 193). Cambridge: Cambridge University Press.
- Gillespie, R., & Hamann, D. L. (1998). The Status of Orchestra Programs in the Public School. *Journal of Research in Music Education*, 46(1), 75 - 86.
- Goodman, A. H. (1962). The Symphony Orchestra in Higher Education. *Journal of Research in Music Education*, 10(2), 143 - 150.
- Kemp, J. E. (1985). *Instructional Design: A Plan for Unit and Course Development* (2nd ed.). California: Fearon - Pittman Publishers, Inc.
- Knechtel, C. R. (1954). The National Youth Orchestra of Wales. *Music Educators Journal*, 40(4), 54+56.
- Smith, P. L., & Ragan, T. J. (1999). *Instructional Design* (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall Inc.
- Steiner, Elizabeth. (1988). *Methodology of Theory Building*. Sydney: Educology Research Associates.
- Tertis, Lionel (1943). Training for Virtuosity. *The Musical Times*, 84(1206), 235 - 236.
- Thompson, A. G. (1947). Band and Orchestra in a Small High School: One Program or Two? *Music Educators Journal*, 33(5), 54 - 55.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ชูวิทย์ บุระยง

รองคณบดีฝ่ายบริหารและอาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อาจารย์ ดร.ภาวศุทธิ์ พิริยะพงษ์รัตน์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra)

1. อาจารย์ ภัทรารุธ พันธุ์พุทธพงษ์

ผู้ช่วยวาทยากรวงดุริยางค์เยาวชนไทย

2. คุณศิริอนันต์ ใจชื่อ

ผู้จัดการวงวงดุริยางค์เยาวชนไทย

3. คุณพิชวัตร ธนสมบัติไพศาล

ครูผู้ฝึกอบบรมวงดุริยางค์เยาวชนไทย

4. คุณธนวัฒน์ โงสว่าง

นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนไทย

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (Siam Sinfonietta)

1. อาจารย์ สมเถา สุจริตกุล

ประธานมูลนิธิมหาอุปรากรกรุงเทพ, ผู้อำนวยการดนตรี, วาทยากรวงดุริยางค์เยาวชนสยาม
ซินโฟนีเอตต้า

2. อาจารย์ ทฤษฎี ณ พัทลุง

ผู้อำนวยการดนตรี, วาทยากรวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า

3. คุณชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์

บุคลากรฝ่ายบริหาร วงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอตต้า

4. คุณกัญฐิตา โกมลพันธุ์

นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

(Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra)

1. อาจารย์ ดำริห์ บรรณวิทยกิจ

วาทยากร วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

2. คุณศุภพร สุวรรณภักดี

ผู้จัดการโครงการ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

3. คุณกัลยาณี พงศธร

ครูผู้ฝึกอบรม วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

4. คุณชนุชา โตประทีป

นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

(Silpakorn Summer Music School Orchestra)

1. อาจารย์ ทศนา นาควัชระ

ประธานโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. คุณพงศธร สุรภาพ

ครูผู้ฝึกอบรม โครงการค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

3. คุณประพันธ์พงศ์ มณีวงษ์

นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

4. คุณธนาคาร ชีรสุนทรวัฒน์

นักดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร

2. แบบสัมภาษณ์

- 1) สำหรับผู้จัดการวง
- 2) สำหรับวาทยากร
- 3) สำหรับครูผู้ฝึกอบรม
- 4) สำหรับผู้เรียน

แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร

การวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ชื่อเอกสาร _____ ที่มา _____

ข้อมูลเกี่ยวกับวงออร์เคสตราเยาวชน _____

- ปรัชญา / เป้าหมาย / วัตถุประสงค์
- ปีที่ก่อตั้ง
- ผู้ก่อตั้ง
- ประวัติดวง
- ผู้บริหาร
- ผู้จัดการวง
- บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ
- บทเพลงที่บรรเลง

ผู้เรียน

- จำนวนนักดนตรี
- อายุ - การศึกษา ของนักดนตรี
- ประสบการณ์ทางด้านดนตรี

ผู้สอน

- ครู - จำนวนครู - ประวัติการศึกษาครู
- อายุ - การศึกษา ของครู
- ประสบการณ์การทำงาน / การสอน / อาชีพ / งานประจำ

อื่น ๆ

- ระยะเวลาในการฝึกซ้อม
- ทุน / งบประมาณ / ค่าใช้จ่าย
- ค่าตอบแทนผู้สอน
- ค่าตอบแทนของวาทยากร
- อุปกรณ์ / สถานที่
- ผู้สนับสนุน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้จัดการวง

การวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อสถานภาพในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ - สกุล _____
2. เบอร์โทรศัพท์ _____
3. อีเมล _____
4. เพศ ชาย หญิง
5. อายุ _____ ปี
6. เครื่องดนตรี
 - เครื่องสาย (String) _____
 - เครื่องลมไม้ (Woodwind) _____
 - เครื่องทองเหลือง (Brass) _____
 - เครื่องกระทบ (Percussion) _____
 - เครื่องดนตรีอื่น ๆ โปรดระบุ _____
7. ระยะเวลาในการเล่นเครื่องดนตรี _____
8. ประวัติการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - สาขาที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา _____ สถาบัน _____
 - สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี _____ สถาบัน _____
 - สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท _____ สถาบัน _____
 - สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาเอก _____ สถาบัน _____
 - ประวัติการศึกษาอื่น ๆ _____
9. ประสบการณ์ทางด้านดนตรี
 - _____
 - _____
 - _____
10. ประวัติการทำงาน
 - _____
 - _____
 - _____
11. ผลงาน / รางวัลที่ได้รับ
 - _____
 - _____
 - _____

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

คำชี้แจง

1. ทำเครื่องหมาย ✓ สำหรับข้อความความคิดเห็น
2. เติมข้อความสำหรับข้อความปลายเปิดและเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านครูผู้สอน (Teacher)
มีกระบวนการ / เกณฑ์การคัดเลือกครูเพื่อเข้ามาทำการสอนและฝึกอบรมนักเรียนดนตรีอย่างไร ?
มีกระบวนการ / เกณฑ์การคัดเลือกวิทยากรเพื่อเข้ามาทำการสอนและฝึกอบรมนักเรียนดนตรีอย่างไร ?
ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องทำหน้าที่อะไรบ้าง และให้อิสระในการทำงานอย่างไร ?
มีการเลือกคุณสมบัติที่ต้องการของครูแต่ละเครื่องมือที่จะเข้ามาทำการฝึกอบรมในวงหรือไม่ อย่างไร ?
มีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้เพิ่มเติมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมวงออร์เคสตราหรือไม่ อย่างไร ?
จำนวนครูต่อกลุ่มเครื่องมือมีเพียงพอหรือไม่ มีจำนวนเท่าไรในแต่ละเครื่องมือ ?
บุคลากรอื่น ๆ นอกเหนือจากครูประกอบด้วยตำแหน่งใดบ้าง
ท่านพบปัญหาการบริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมวงออร์เคสตราหรือไม่ อย่างไร ?

ด้านผู้เรียน (Student)
มีกระบวนการคัดเลือก / รูปแบบ / เกณฑ์การคัดเลือกผู้เรียนเพื่อเข้าเป็นสมาชิกวงอย่างไร ได้ตามเกณฑ์หรือไม่
ลักษณะของผู้เรียนในแต่ละเครื่องดนตรีมีลักษณะอย่างไร ?
ผู้เรียนส่วนมากที่มาเข้ารับการคัดเลือกเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด ?
ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา เข้ารับการคัดเลือกมากหรือน้อยอย่างไร / สถาบันใดบ้าง ?
เป้าหมายในการฝึกอบรม / ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของวงดนตรีคืออะไร / ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ของวงหรือไม่ ?
ผู้เรียนได้รับประโยชน์อะไรจากการเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตรา ?
วัตถุประสงค์ทางการฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้หรือไม่ มีตัวชี้วัดคืออะไร ?

ด้านสาระการเรียนรู้ (Curriculum)
ผู้จัดการวงมีบทบาทอย่างไรในการกำหนดสาระการเรียนรู้ ?
มีนโยบาย / วัตถุประสงค์อย่างไรในการบริหารกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชน ?
การกำหนดเนื้อหาสาระมีความสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร ?
มีการกำหนดเนื้อหาสำหรับการฝึกอบรมในแต่ละครั้งอย่างไร / ใครเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดเนื้อหา
มีเกณฑ์การเลือกจัดตารางซ้อมรวมวงอย่างไร / ทำไมจึงเลือกจัดตารางซ้อมในเวลานี้ ?
มีวิธีการเลือกบทเพลงการแสดงอย่างไร / ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกบทเพลงในแต่ละการแสดง ?
มีกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากดนตรีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ปรัชญาของวงหรือไม่ ?

ด้านบริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน (Context/Position of Learning)
<p>โครงสร้างของการบริหารกิจกรรมวงออร์เคสตราเป็นอย่างไร / มีการกำหนดหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ไว้อย่างไร พบปัญหาจากการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร ?</p>
<p>มีกระบวนการประชาสัมพันธ์การคัดเลือกนักดนตรี / การแสดงอย่างไร ?</p>
<p>ผู้จัดการวงมีบทบาท ในการกำหนดรูปแบบการสอน / ตารางการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร ?</p>
<p>มีการประเมินทักษะดนตรีหรือไม่ อย่างไร ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual ▪ Part / Section ▪ Orchestra
<p>มีการประเมินผลการอบรมหรือการแสดงอย่างไรบ้าง / มีการดำเนินการอย่างไร / ติดตามผลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ?</p>
<p>การกำหนดรูปแบบของการแสดงมีกระบวนการอย่างไร ?</p>
<p>การกำหนดรูปแบบของการฝึกซ้อมรวมวงมีกระบวนการอย่างไร ?</p>

ปัญหาของการจัดการที่สำคัญในวงออร์เคสตราเยาวชนคืออะไร มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการอะไรบ้าง ?
มีการปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะกับการฝึกซ้อมวงออร์เคสตราหรือไม่ อย่างไร ?
มีการจัดสรรงบประมาณอย่างไร / ได้จากแหล่งใด / ใครเป็นผู้พิจารณาการจัดสรรงบประมาณ ?
ในแต่ละปีใช้งบประมาณการจัดวงออร์เคสตราประมาณเท่าไร เรื่องใดบ้าง / พบปัญหาด้านงบประมาณหรือไม่อย่างไร ?

แบบสัมภาษณ์สำหรับวิทยากร

การวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อสถานภาพในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ - สกุล _____
2. เบอร์โทรศัพท์ _____
3. อีเมล _____
4. เพศ ชาย หญิง
5. อายุ _____ ปี
6. เครื่องดนตรี
 - เครื่องสาย (String) _____
 - เครื่องลมไม้ (Woodwind) _____
 - เครื่องทองเหลือง (Brass) _____
 - เครื่องกระทบ (Percussion) _____
 - เครื่องดนตรีอื่น ๆ โปรดระบุ _____
7. ระยะเวลาในการเป็นวาทยากร _____
8. ประวัติการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาเอก _____ สถาบัน _____

ประวัติการศึกษาอื่น ๆ _____
9. ประสบการณ์การควบคุมวงดนตรี

10. ประวัติการทำงานด้านดนตรี

11. ผลงานการแสดงและรางวัลที่ได้รับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

คำชี้แจง

1. ทำเครื่องหมาย ✓ สำหรับข้อความความคิดเห็น
2. เติมข้อความสำหรับข้อความปลายเปิดและเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านครูผู้สอน (Teacher)
ครูผู้ฝึกอบรมมีจำนวนเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ ?
ครูผู้ฝึกอบรมมีประสบการณ์ทางด้านดนตรีมากเพียงพอหรือไม่ ?
กระบวนการทางการเรียนการสอนของครูผู้ฝึกอบรมช่วยให้วาทยากรทำการฝึกซ้อมรวมวงได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร ?
วาทยากรมีโอกาสมองแผนการสอนและวางแผนการฝึกซ้อมร่วมกับครูผู้ฝึกอบรมหรือไม่ อย่างไร ?

ด้านผู้เรียน (Student)
<p>มาตรฐานของผู้เรียนเหมาะสมกับบทเพลงที่ถูกเลือกมาบรรเลงหรือไม่ อย่างไร ?</p>
<p>ปัจจัยที่คิดว่าจะทำให้ทักษะดนตรีของผู้เรียนพัฒนาขึ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
<p>ปัญหาของผู้เรียนที่พบบ่อยจากการฝึกซ้อมคืออะไร มีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร ?</p>
<p>บทบาทของวาทยากรที่มีต่อผู้เรียนนั้นมีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดในการพัฒนาทักษะดนตรีด้านต่าง ๆ ?</p>

ด้านสาระการเรียนรู้ (Curriculum)
<p>การฝึกซ้อมครั้งแรก (First Rehearsal) มีกระบวนการอย่างไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร ?</p>
<p>มีการคัดเลือกบทเพลงสำหรับการฝึกซ้อม / การแสดงอย่างไร ?</p>
<p>บทเพลงมีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนหรือไม่ ?</p>
<p>มีการกำหนดประเด็น / จุดประสงค์ในการฝึกซ้อมอย่างไร เน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ ?</p>
<p>จุดประสงค์ในการฝึกซ้อมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวงดนตรีอย่างไร ?</p>
<p>มาตรฐานในการแสดงเป็นอย่างไร ?</p>

ด้านบริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน (Context/Position of Learning)
มีวิธี / กระบวนการฝึกซ้อมอย่างไร ?
มีการวางแผนการฝึกซ้อมหรือไม่ อย่างไร ? ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมต่อเพลง - ต่อครั้ง / เริ่มซ้อมครั้งแรก - การแสดง มีการวางแผนหรือไม่ อย่างไร ?
มีการศึกษาข้อมูลทางด้านดนตรีเพิ่มเติมอย่างไร ?
ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมเป็นอย่างไร ?
สถานที่ในการฝึกซ้อม มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ?
สภาพแวดล้อมและบรรยากาศมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ?
มีการประเมินผลการฝึกซ้อมหรือการแสดงอย่างไรบ้าง / มีการดำเนินการอย่างไร / ติดตามผลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ?

แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้ฝึกอบรม

การวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อสถานภาพในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ - สกุล _____
2. เบอร์โทรศัพท์ _____
3. อีเมล _____
4. เพศ ชาย หญิง
5. อายุ _____ ปี
6. เครื่องดนตรี
 - เครื่องสาย (String) _____
 - เครื่องลมไม้ (Woodwind) _____
 - เครื่องทองเหลือง (Brass) _____
 - เครื่องกระทบ (Percussion) _____
 - เครื่องดนตรีอื่น ๆ โปรดระบุ _____
7. ระยะเวลาในการเล่นเครื่องดนตรี _____
8. ประวัติการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาเอก _____ สถาบัน _____

ประวัติการศึกษาอื่น ๆ _____
9. ประวัติการทำงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

10. ประวัติการสอนดนตรี

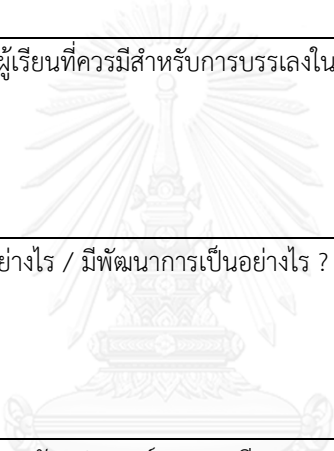
ประวัติการแสดงดนตรี / ผลงานการแสดง / รางวัลที่ได้รับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

คำชี้แจง

1. ทำเครื่องหมาย ✓ สำหรับข้อความความคิดเห็น
2. เติมข้อความสำหรับข้อความปลายเปิดและเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านครูผู้สอน (Teacher)
มีการประชุมครูผู้สอน / ครูผู้ฝึกอบรมก่อนเริ่มทำการเรียนการสอนหรือไม่ ?
มีการประเมินทักษะของผู้เรียนด้วยวิธีการใด มีการประเมินก่อน – หลังการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร ?
มีการแลกเปลี่ยนความรู้ / ประสบการณ์ / ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนระหว่างครูผู้สอนด้วยกันหรือไม่ ?
การสอนบรรเลงเดี่ยว / กลุ่ม / ในวงออร์เคสตรา มีวิธีการต่างกันอย่างใด พบปัญหาอย่างไร และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ?
มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม (หรือปรัชญาของวงดนตรี) ให้กับครูผู้สอนหรือไม่ ?
จำนวนครูต่อกลุ่มเครื่องมือมีเพียงพอหรือไม่ มีการแยกกลุ่มเครื่องฝึกอย่างไร และได้ทำการเรียนการสอนตรงเครื่องมือหรือไม่ ?
ท่านได้เข้าฝึกอบรมพัฒนาความรู้ / ทักษะดนตรีในระยะ 2 – 3 ปีที่ผ่านมาหรือไม่ ?

ด้านผู้เรียน (Student)
จำนวนผู้เรียนที่สอนต่อครั้ง / ต่อชั้นเรียน / ความถี่ในการเรียนการสอน / ระยะเวลาที่ใช้
<p>ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
ทักษะหรือองค์ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนที่ควรมีสำหรับการบรรเลงในวงออร์เคสตราคืออะไร ?
ผู้เรียนมีระดับทักษะพื้นฐานเป็นอย่างไร / มีพัฒนาการเป็นอย่างไร ?
<p>ภายหลังการฝึกอบรม ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนหรือไม่ ปัญหาและอุปสรรคที่พบคืออะไร ?</p> <p style="text-align: center;"> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY </p>

ด้านสาระการเรียนรู้ (Curriculum)
แผนการสอน / เนื้อหาการสอน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือปรัชญาของวงดนตรีหรือไม่ อย่างไร ?
เนื้อหาที่ใช้สอน <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skill ▪ Technique ▪ Ensemble
สัดส่วนของเนื้อหาการสอนแบ่งออกเป็นอย่างไร
สาระสำคัญที่ควรคำนึงถึงสำหรับการสอนบรรเลงในวงออร์เคสตรา
ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนต่อครั้ง และต่อคอร์สเพียงพอหรือไม่
สาระ / เนื้อหาที่เห็นควรที่จะเพิ่มเติมในการเรียนการสอน

ด้านบริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน (Context/Position of Learning)
กิจกรรมทางการเรียนการสอนเป็นอย่างไร มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนภาพรวม / ย่อย อย่างไร ?
มีการประเมินผลผู้เรียนอย่างไรบ้าง / มีการดำเนินการอย่างไร / ติดตามผลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ?
มีการใช้สื่อ / เทคโนโลยีประยุกต์กับการเรียนการสอนดนตรีหรือไม่ อย่างไร ?
สถานที่ในการฝึกซ้อม มีความเหมาะสมหรือไม่ / พบปัญหาในเรื่องอาคารสถานที่ในการจัดการฝึกซ้อมหรือไม่ อย่างไร ?
สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องซ้อมดนตรีมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร ?
ปัญหาของการเรียนการสอนที่สำคัญในวงออร์เคสตราเยาวชนคืออะไร มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง ?
การพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนควรได้รับการส่งเสริมในด้านใดบ้าง อย่างไร ?

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เรียน

การวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อสถานภาพในการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ - สกุล _____
2. เบอร์โทรศัพท์ _____
3. อีเมล _____
4. เพศ ชาย หญิง
5. อายุ _____ ปี
6. เครื่องดนตรี
 - เครื่องสาย (String) _____
 - เครื่องลมไม้ (Woodwind) _____
 - เครื่องทองเหลือง (Brass) _____
 - เครื่องกระทบ (Percussion) _____
 - เครื่องดนตรีอื่น ๆ โปรดระบุ _____
7. ระยะเวลาในการเล่นเครื่องดนตรี _____
8. ประวัติการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาขาที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี _____ สถาบัน _____

สาขาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท _____ สถาบัน _____

ประวัติการศึกษาอื่น ๆ _____
9. ประสบการณ์การเรียนดนตรี

10. ประวัติการแสดงดนตรี

11. ผลงานการแสดงและรางวัลที่ได้รับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชน

คำชี้แจง

1. ทำเครื่องหมาย ✓ สำหรับข้อความความคิดเห็น
2. เติมข้อความสำหรับข้อความปลายเปิดและเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านครูผู้สอน (Teacher)
ผู้เรียนรู้จักครูผู้สอนมาก่อนหรือไม่ ?
ครูผู้สอนมีส่วนในการตัดสินใจในการสมัครเป็นสมาชิกของวงดนตรีหรือไม่ ?
เปลี่ยนครูผู้สอนบ่อยหรือไม่ / มีครูมากกว่า 1 คนต่อ 1 เครื่องมือหรือไม่ ?
จำนวนครูต่อกลุ่มเครื่องมือมีเพียงพอหรือไม่

ด้านผู้เรียน (Student)
<p>ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะในด้านใดมากที่สุด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
<p>จำนวนผู้เรียนในกลุ่มเครื่องดนตรีและในวง</p>
<p>ท่านเคยเข้ารับการวัดผลทางด้านดนตรีหรือไม่ ถ้าเคยสอบระดับใด ของสถาบันใด ?</p>
<p>ผู้เรียนเคยเข้าร่วมวงดนตรีอื่น ๆ หรือไม่ มีความเหมือน / ต่างกันอย่างไร ?</p>
<p>ปัญหาที่พบจากการเล่นในวงออร์เคสตราคืออะไร</p>
<p>เป้าหมาย / สิ่งที่คาดหวังในการเข้าร่วมวงดนตรีของผู้เรียนคืออะไร บรรลุเป้าหมายหรือไม่ ?</p>
<p>ระยะเวลาที่อยู่วงดนตรีนี้ / ได้รับประโยชน์อะไรจากการอยู่วงดนตรีนี้บ้าง ? (นอกเหนือจากทักษะทางดนตรี)</p>
<p>มีการส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองหรือไม่ ?</p>

ด้านสาระการเรียนรู้ (Curriculum)
ท่านได้รับประสบการณ์และความรู้อะไรบ้าง ในระหว่างการอบรมในวงดนตรี ?
เพลงที่บรรเลงมีความยาก – ง่าย อย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ?
ได้รับโน้ตเพลงสำหรับการฝึกซ้อมล่วงหน้าหรือไม่ / ถ้าได้ ได้รับก่อนล่วงหน้าการซ้อมครั้งแรกนานแค่ไหน
ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมต่อหนึ่งบทเพลงของตนเอง / ของวงดนตรี
ความถี่ในการฝึกซ้อมรวมวงต่อครั้ง / สัปดาห์ / ระยะเวลาในการซ้อม – การแสดง เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ?
ท่านคาดหวังให้มีเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนการสอนอะไรเพิ่มเติมในวงดนตรีบ้าง ?

ด้านบริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้หรือการเรียนการสอน (Context/Position of Learning)
ระยะเวลาในการเรียนการสอนเพียงพอหรือไม่
ทักษะในการสอน / การถ่ายทอดความรู้ของครูเป็นอย่างไร ?
ระยะเวลาที่ใช้ในการเตรียมตัวซ้อมต่อ 1 บทเพลงนานแค่ไหน มีวิธีการฝึกซ้อมอย่างไร ?
สามารถบรรเลงเพลงได้ตามกำหนดการแสดงหรือไม่
สถานที่ในการฝึกซ้อมมีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร ?
อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกซ้อมมีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร ?
ปัญหาและอุปสรรคที่พบในระหว่างการเข้าฝึกซ้อม / การเรียนการสอน
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและบริบททางการเรียนการสอน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเศรษฐพงศ์ จรรย์อารยชน เกิดวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 2 วิชาเอกดนตรีศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2555 และได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2556

